

=1

StutikusumanjaliH

स्तुतिकुसुमाञ्जलिः

Document Information

Text title : StutikusumanjaliH

File name : stutikusumAnjaliH.itx

Category : major_works, sangraha, jagaddharabhata, kAshmIrashaivadarshanam

Location : doc_z_misc_major_works

Author : jagaddharabhaTTa

Proofread by : Ruma Dewan

Latest update : June 25, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 25, 2024

sanskritdocuments.org

స్తుతికుసుమాంజలిః

ఓం శ్రీగణేశాయ నమః ।
నమః శివాయ నిఃశేషకేశప్రళయశాలినే ।
త్రిగుణగ్రన్ధిర్భేదభవభేదవిభేదినే ॥

సూచిపత్రమ్ ।

౧. స్తుతిప్రస్తావనా ప్రథమం స్తోత్రమ్ ।
౨. నమస్కారాత్మకం ద్వితీయం స్తోత్రమ్ ।
౩. ఆశీర్వాదాఖ్యం తృతీయం స్తోత్రమ్ ।
౪. మజ్జలాష్టకం చతుర్థం స్తోత్రమ్ ।
౫. కవికావ్యప్రళయసాఖ్యం పంచమం స్తోత్రమ్ ।
౬. హరాష్టకం షష్ఠం స్తోత్రమ్ ।
౭. నేవాభినందనం సప్తమం స్తోత్రమ్ ।
౮. శరణాశ్రయణం అష్టమం స్తోత్రమ్ ।
౯. కృపణాకృందనం నవమం స్తోత్రమ్ ।
౧౦. కరుణాకృందనం దశమం స్తోత్రమ్ ।
౧౧. దీనాకృందనం ఏకాదశం స్తోత్రమ్ ।
౧౨. తమఃశమనం ద్వాదశం స్తోత్రమ్ ।
౧౩. ప్రభుప్రసాదనం త్రయోదశం స్తోత్రమ్ ।
౧౪. హితస్తోత్రం చతుర్దశం స్తోత్రమ్ ।
౧౫. కరుణారాధనం పంచదశం స్తోత్రమ్ ।
౧౬. ఉపదేశనం షోడశం స్తోత్రమ్ ।
౧౭. భక్తిస్తోత్రం సప్తదశం స్తోత్రమ్ ।
౧౮. సిద్ధిస్తోత్రం అష్టాదశం స్తోత్రమ్ ।
౧౯. భగవద్రూపవర్ణనం ఏకోనవింశం స్తోత్రమ్ ।
౨౦. హాసితస్తోత్రం వింశం స్తోత్రమ్ ।

౨౧. అర్ధనారీశ్వరస్తోత్రం ఏకవింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౨. కాదిపదబంధస్తోత్రం ద్వావింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౩. శృంఖలాబంధస్తోత్రం త్రయోవింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౪. ద్విపదయమకం చతుర్వింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౫. రుచిరజ్ఞానాఖ్యం పంచవింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౬. పాదాదియమకస్తోత్రం షడ్వింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౭. పాదమధ్యయమకాఖ్యం సప్తవింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౮. పాదాంతయమకస్తోత్రం అష్టావింశం స్తోత్రమ్ |
 ౨౯. ఏకాంతరయమకస్తోత్రం ఏకోనత్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౦. మహాయమకస్తోత్రం త్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౧. నతోపదేశస్తోత్రం ఏకత్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౨. శరణాగతోద్ధరణం ద్వాత్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౩. కర్ణపూరస్తోత్రం త్రయస్త్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౪. అగ్ర్యవర్ణస్తోత్రం చతుస్త్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౫. ఈశ్వరప్రశంసాస్తోత్రం పంచత్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౬. స్తుతిఫలప్రాప్తిస్తోత్రం షట్త్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౭. స్తుతిప్రశంసాస్తోత్రం సప్తత్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౮. పుణ్యపరిణామస్తోత్రం అష్టాత్రింశం స్తోత్రమ్ |
 ౩౯. గ్రంథకర్తృర్వంశవర్ణనమ్ |

౧. స్తుతిప్రస్తావనా ప్రథమం స్తోత్రమ్

హ్లాదపద్భిరమలైరనర్గలైరీవనైరఘహరైర్నవైరియమ్ |
 స్వామినః క్లమశమక్షమైః క్షణం రోద్ధుమర్హతి మనః సరస్వతీ || ౧ ||
 స్వామినః స్థిరగుణా సవక్రీమా కర్ణయోరమృతవర్షిణీ మనః |
 కర్తుమర్హతి ముహూర్తముజ్జితస్వైరచాపలమియం సరస్వతీ || ౨ ||
 రమ్యరీతిరనఘా గుణోజ్జ్వలా చారువృత్తరుచిరా రసాన్వితా |
 రజ్జాయత్వియమలఙ్కృతా మనః స్వామినః ప్రణయినీ సరస్వతీ || ౩ ||
 సత్త్వధామ వరలాభయాచితశ్లాఘ్యవర్ణవిశదా విశత్వియమ్ |
 నిర్మలం సఘనకాలవిప్లవా మానసం స్మరజితః సరస్వతీ || ౪ ||
 భక్తితః సపది సర్వమఙ్గలా బోధితా నిజధియైవ మేఽనయా |

ఆరొధయిషతీశ్వరం వరం లబ్ధుమీప్పితమియం సరస్వతీ || ౫||

ఓమితి స్ఫురదురస్యనాహతం గర్భగుమ్ఫితసమస్తాజ్ఞాయమ్ |
దన్ధస్వనీతి హృది యత్పరం పదం తత్పదక్షరముపాస్మహే మహాః || ౬||

భానునా తుహినభానునా బృహదాభానునా చ వినివర్తితం న యత్ |
యేన తజ్జగితి(రుటితి)శాన్తిమాన్తరం ధ్వాన్తమేతి తదుపాస్మహే మహాః || ౭||

కీచకాదికుహరేషివాఽమృతం బిమ్బమమ్బరమణేరివోర్మిషు |
ఏకమేవ చిదచిత్స్వనేకధా యచ్ఛక్వాన్తి తదుపాస్మహే మహాః || ౮||

తర్కకర్కశగిరామగోచరం స్వానుభూతినమయైకసాక్షిణమ్ |
మీలితాఖిలవికల్పవిప్లవం పారమేశ్వరముపాస్మహే మహాః || ౯||

స్వావభాసమయమేవ మాయయా యేన భిన్నమవభాస్యతే జగత్ |
చిత్రమిన్ద్రధనురభ్రవేఖయా భాస్వతేవ తదుపాస్మహే మహాః || ౧౦||

హృద్గుహోగహనగేహగూహితం భాసితాఽఖిలజగత్త్రయోదరమ్ |
కన్ధకన్ధరదరీముఖోద్గతప్రాణమారుతకృతస్థిరస్థితిమ్ || ౧౧||

త్యక్తస్వదశమక్షయోదయం రూపవర్జితమభిత్తినంశ్రయమ్ |
యం నిరజ్ఞానమనక్షగోచరం దీపమద్భుతముశన్తి తం స్తుమః || ౧౨||

యస్య శస్యమహసో నిరర్గలం యోగమాప్య చరణాబ్జరేణుభిః |
అద్భుతాం దధతి నీరజస్కృతాం తం జగత్పతిముమాపతిం స్తుమః || ౧౩||

చారుచన్ద్రకలయోపశోభితం భోగిభిః సహ గృహీతసాహృదమ్ |
అభ్యుపేతఘనకాలశాత్రవం నీలకణ్ణమతికౌతుకం స్తుమః || ౧౪||

ఇచ్ఛయైవ భువనాని భావయన్ యః ప్రియోపకరణగ్రహోఽపి సన్ |
అప్రియోపకరణగ్రహోఽభవత్ తం స్వశక్తినచివం శివం స్తుమః || ౧౫||

పద్మనద్మకరమర్దలాలితం పద్మనాభనయనాబ్జపూజితమ్ |
పద్మబన్ధముకుటాంశురజ్ఞాతం పాదపద్మయుగమైశ్వరం స్తుమః || ౧౬||

అజ్ఞీయుగ్మమమరేశమస్తకస్రగ్భిరుజ్జ్వలమురశ్చ భస్మభిః |
శేఖరఞ్చ హిమరశ్మిరశ్మిభిర్వ్యో బిభర్తి తముపాస్మహే విభుమ్ || ౧౭||

మూర్ధ్ని చన్ద్రకరసున్దరత్విషం ఫేనపిణ్ణపరిపాణ్ణురస్మితామ్ |
దేహీనాం వహతి తాపహారిణీం సిద్ధసిన్ధుమతనుం తనుం చ యః || ౧౮||

కర్ణముత్సహత ఏవ నేవకో యస్య కస్య న మనః సకౌతుకమ్ |

స్త్రై శాస్తనవవిగ్రహోఽపి సన్ భీష్మతాం న చ విచిత్రవీర్యతామ్ || ౧౯ ||

ఆపతన్వమయమం యమం పురో యః సవిగ్రహమవిగ్రహం వ్యధాత్ |

దర్పకం వ్యధిత యోఽవ్యదర్పకం తం విషాదమవిషాదమాశ్రయే || ౨౦ ||

అమ్బరేణ గననేన సంవృతం జీవనైః శిరసి వారిభిః శ్రితమ్ |

భోగిభిశ్చ భుజగైర్విభూషితం శక్యరం శుభకరం భజామహే || ౨౧ ||

పావకేన శిఖినోపశోభితం భాసితం సితరుచా హిమాంశునా |

భాస్వతా చ రవిణా విరాజితం లోచనత్రయముపాస్మహే విభోః || ౨౨ ||

అభయక్కురమాశ్రితం స్వరూపం దధదుద్ధామసమగ్రధామయోగమ్ |

శుచితారకమీశ్వరస్య నేత్రత్రితయం శూలశిఖాత్రయం చ వన్దే || ౨౩ ||

మీలద్వీతోచనసముద్గనముద్గతాఽశ్రు-

శ్రోతఃస్రు తిస్నపితమూలకపోలభాగాః |

దేవం శశాక్కుకలయా కలితాఽవతంసం

శంసన్తి సన్త ఇహ శక్యర శక్యరేతి || ౨౪ ||

భ్రాన్తోఽస్మి వైశసమయే సమయేఽహమత్ర

మిద్యైవ దిగ్భ్రమహతో మహతోఽపమార్గాన్ |

విశ్రమ్య నన్దనవనే నవనే శివస్య

ఖేదస్తు సమృతి సమేతి స మేఽవసానమ్ || ౨౫ ||

యత్పార్శ్వణేస్థకరసున్దరవాహహంస-

సంవాసదుర్లలితయాఽపి వచోధిదేవ్యా |

విశ్రమ్యతే మనసి నః సమలే సలీలం

తత్సౌభగం భగవతో జయతీస్తుమాళేః || ౨౬ ||

యం భూషయన్తి కమనీయమహీనభోగాః

స్తుత్వా భవన్తి కృతినో యమహీనభోగాః |

చిత్తోచితం తమపహాయ మహీనభోగాః

కర్తుం పరత్ర ధృతసంయమ ! హీ న భో గాః || ౨౭ ||

అవాప్య గురుభిర్గుణైర్జగతి గౌరవం ధ్యాయత-

స్త్రమీరమణశేఖరం భవతి గౌరవస్థ్యా యతః |

ఆతస్తముమయా సమం కృతమహావిలాసం ప్రతి

స్తుతౌ విరచితా మయా మతిరనావిలా సమ్ప్రతి || ౨౮ ||

మత్వా సద్యః సుకృతసులభం దుర్లభం జీవతోకం
 లభ్యా సర్వవ్యసనశమనం మిత్రమేకం వివేకమ్ |
 ధన్యాః కేచిత్కృతకుముదినీకాన్తలేఖాఽవతంసం
 హంసం శంసన్త్యమలమధురైర్భక్తిసిక్తైర్వచోభిః || ౨౯ ||

అన్తఃశూన్యం గుణవిరహితం నీరసం సర్గహీనం
 కావ్యం హృద్యం నను సుమనసాం న స్థలామ్భోరుహాభమ్ |
 తత్రాపీశః శ్రవణపులినే గాఢరాగానుబంధ-
 ప్రోద్యద్భక్తిప్రగుణితమదః కర్తుమర్హత్యగర్హమ్ || ౩౦ ||

అథవాఽమృతబిన్దువర్షిణీన్దుర్యతిరానన్దమమన్దమర్పయస్తీ |
 నయతి ద్రువమార్ద్రతామియం గీర్గిరిజాజీవితనాథమిన్దుకాన్తమ్ || ౩౧ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “స్తుతిప్రస్తావనా” నామకం ప్రథమం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౨. నమస్కారాత్మకం ద్వితీయం స్తోత్రమ్

ఓం నమః పరమార్తైకరూపాయ పరమాత్మనే |
 స్వేచ్ఛావభాసితాఽసత్యభేదభిన్నాయ శమ్భవే || ౧ ||

నమః శివాయ నిఃశేషక్షేత్రప్రశమశాలినే |
 త్రిగుణగ్రన్ధిర్భేదభవభేదవిభేదినే || ౨ ||

నమః సమస్తగీర్వాణకీరీటఘటితాఙ్గాయే |
 జగన్నగరనిర్మాణనర్మశర్మదకర్మణే || ౩ ||

నమస్తమస్వతీకాన్తఖణ్డమణ్ణితమౌలయే |
 తాపాన్ధకారనిర్వేదఖేదవిచ్ఛేదవేదినే || ౪ ||

నమః సమస్తసంకల్పకల్పనాకల్పశాఖినే |
 వికాసికలికాకాన్తకలాపాయ స్వయమ్భువే || ౫ ||

నమస్తమఃపరాభూతభూతవర్గానుకమ్పినే |
 శ్వేతభానుబృహదాభానుభానుభాసితచక్షుషే || ౬ ||

నమః శమనహుఙ్కారకతరాఽఽతురహ్నిణే ।
 భవాయ భవదావాగ్నివివిగ్నాఽమృతవర్షిణే ॥ ౭॥
 నమః సమదకస్తర్పదర్పజ్వరభరచ్ఛిదే ।
 దుర్వారభవరుగ్భృజ్భిషజే వృషలక్ష్మణే ॥ ౮॥
 నమో జన్మజరామృత్యుభీతిసాతఙ్కపాలినే ।
 కరుణామృతసమృర్కపేశలాయ కపాలినే ॥ ౯॥
 నమో నిసర్గనిర్విఘ్నప్రసాదామృతసిన్ధవే ।
 సంసారమరుసంతాపతాపి తాపన్నబన్ధవే ॥ ౧౦॥
 నమః సాన్ధ్యాఽమృతస్యన్దిఘనధ్వనితశోభినే ।
 మహాకాలాయ భీషోష్మభవగ్రీష్మక్లమచ్ఛిదే ॥ ౧౧॥
 నమో వాఙ్మనసాతీతమహిమ్నే పరమేష్ఠినే ।
 త్రిగుణాష్టగుణాఽనన్తగుణనిర్గుణమూర్తయే ॥ ౧౨॥
 హంసాయ దీర్ఘదోషాన్తకారిణేఽమృరచారిణే ।
 స్వమహోమహిమధ్వస్తసమస్తతమసే నమః ॥ ౧౩॥
 యః సువర్ణేన చన్ద్రేణ గాఙ్గేయేనాగ్నిజన్మనా ।
 కాఙ్కచనేనశ్రియం ధత్తే తస్మై స్మరజితే నమః ॥ ౧౪॥
 నిజాఙ్గభఙ్గభఙ్గ్యాపి భక్తానుగ్రహకారిణే ।
 నమః స్తమ్భితజమ్భారిభుజస్తమ్భాయ శమ్భవే ॥ ౧౫॥
 నిఃసామాన్యాయ మాన్యాయ న్యాయమార్గోపదేశినే ।
 మూర్ధన్యాయ వదాన్యాయ ధన్యాయ స్వామినే నమః ॥ ౧౬॥
 నమః సంహృతకాలాయ కాలాయసగలత్విషే ।
 గఙ్గాధాతకలాపాయ కలాపాయమవిన్దతే ॥ ౧౭॥
 జిష్ణునా జిష్ణునా లోకాన్ విష్ణునా ప్రభవిష్ణునా ।
 బ్రహ్మణా బ్రహ్మణాద్యేన స్తుతాయ స్వామినే నమః ॥ ౧౮॥
 కులశైలదలం పూర్ణసువర్ణగిరికరికమ్ ।
 నమోఽధిష్ఠితేఽనన్తనాలం కమలవిష్ణరమ్ ॥ ౧౯॥
 నిమిత్తమన్తరేణాపి యః సపఙ్కజనాభయే ।
 ప్రవర్తతే విభున్తస్మై నమః పఙ్కజనాభయే ॥ ౨౦॥

నమః సోమార్ధదేహాయ సోమార్ధకృతమాలయే ।

శ్వేతాభయనముద్భూతశ్వేతాభయశనే నమః ॥ ౨౧॥

వినతానన్దనం నాగవిగ్రహోగ్రముఖం దృశా ।

వినాయకముపాసీనం భజతే స్వామినే నమః ॥ ౨౨॥

నమో బ్రహ్మహరిత్యక్షశ్రవనే భవనేతవే ।

జగత్సర్గస్థితిహాసహేతవే వృషకేతవే ॥ ౨౩॥

కర్ణికాదిష్యవ స్వర్ణమర్ణవాదిష్యవోదకమ్ ।

భేదిష్యభేది యత్తస్మై పరస్మై మహాసే నమః ॥ ౨౪॥

యమేకమేవ శ్రయతో న జాయతే

స్పృహా పరస్మై మహాతేఽపి నాకినే ।

నమః సమస్తాపదుపేతపాలన-

వ్రతాయ తస్మై విభవే పినాకినే ॥ ౨౫॥

విధౌ జగత్సర్గవిధౌ యదాహితం

ప్రతిష్ఠితం యత్స్థితికారణే విధౌ ।

సమూఢమూఢార్థవిధౌ లయే చ యత్

పరాయ తస్మై మహాసే నమో నమః ॥ ౨౬॥

నమః సముత్పాదితతారకద్విషే

నమస్త్రిధామాశ్రితతారకద్విషే ।

నమో జగత్తారకపుణ్యకర్మణే

నమో నమస్తారకరాజమాలయే ॥ ౨౭॥

నమో నమస్తేఽమృతభానుమాలయే

నమో నమస్తేఽమృతసిద్ధిదాయినే ।

నమో నమస్తేఽమృతకుంభపాణయే

నమో నమస్తేఽమృతభైరవాత్మనే ॥ ౨౮॥

నమస్తమఃపారపరార్థ్యవృత్తయే

నమః సమస్తాధ్వవిభక్తశక్తయే ।

నమః క్రమవ్యస్తసమస్తమూర్తయే

నమః శమస్థార్పితభక్తిముక్తయే ॥ ౨౯॥

విజయజయప్రదాయ శబరాయ వరాయ నమః
 సకలకలఙ్కనఙ్కరహరాయ హరాయ నమః ।
 జగదగదప్రగల్భవిభవాయ భవాయ నమః
 ప్రవరవరప్రకాశితశివాయ శివాయ నమః ॥ 30 ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీజగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “నమస్కారాత్మకం” నామకం ద్వితీయం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

3. ఆశీర్వాదాఖ్యం తృతీయం స్తోత్రమ్

నిత్యం నిరావృతి నిజానుభవైకమాన-
 మానందధామ జగదఙ్కరబీజమేకమ్ ।
 దిగ్దేశకాలకలనాదిసమస్తహస్త-
 మర్దాసహం దిశతు శర్మ మహాన్మహో నః ॥ ౧ ॥

వ్యోమ్నీవ నీరదభరః సరసీవ వీచి-
 వ్యూహః సహస్రమహసీవ సుధాంశుధామ ।
 యస్మిన్నిదం జగదుదేతి చ లీయతే చ
 తచ్చామ్భవం భవతు వైభవమృద్ధయే నః ॥ ౨ ॥

లోకత్రయస్థితిలయోదయకేలికారః
 కార్యేణ యో హరిహరద్రుహిణత్వమేతి ।
 దేవః స విశ్వజనవాఙ్మనసాతివృత్త-
 శక్తిః శివం దిశతు శశ్వదనశ్వరం వః ॥ 3 ॥

సర్వః కిలాయమవశః పురుషాణుకర్మ-
 కాలాదికారణగణో యదనుగ్రహేణ ।
 విశ్వప్రపఞ్చరవనాచతురత్వమేతి
 స త్రాయతాం త్రిభువనైకమహేశ్వరో వః ॥ ౪ ॥

ఏకస్య యస్య సకలః కరణానపేక్ష-
 జ్ఞానక్రియస్య పురతః స్ఫురతి ప్రపఞ్చః ।
 పశ్యజ్ఞాగత్ కరతలామలకీఫలాభం
 లాభం స పుష్యతు పరం పరమేశ్వరో వః ॥ ౫ ॥

యః కన్ఠకైరివ పురన్దరపద్మసద్మ-

పద్మాపతిప్రభృతిభిః ప్రభురప్రమేయః ।
 ఖేలత్యలక్ష్మ్యమహిమా స హిమాద్రికన్యా-
 కాన్తః కృతాన్తదలనో లఘయత్వఘం వః ॥ ౬ ॥

సేవానమన్నిఖిలఖేచరమాలిరత్న-
 రశ్మిచ్ఛటాపటలపాటలపాదపీఠః ।
 పుష్పాతు ధామ కపిశీకృతశైలశృంఘ-
 త్వజ్జన్మృగాఙ్కమధురాకృతిరీశ్వరో వః ॥ ౭ ॥

అఙ్గం భుజఙ్గరచితాఙ్గదభఙ్గీ తుఙ్గం
 త్వఙ్గత్తరఙ్గ గగనాఙ్గనసఙ్గీ గఙ్గమ్ ।
 బిభ్రద్విభుర్విహితరఙ్గదనఙ్గభఙ్గ-
 మఙ్గీకరోత్వరమభఙ్గరమిఙ్గితం వః ॥ ౮ ॥

యః కుఙ్కమఙ్కలకమఙ్కలుమస్త్రముద్రా-
 ధ్యానార్చనస్తుతిజపాద్యుపదేశయుక్త్యా ।
 భోగాపవర్గదమనుగ్రహమానతానాం
 వ్యానఙ్క రఙ్కాయతు స త్రిజగద్గురుర్వః ॥ ౯ ॥

శంఖోరదభ్రశరదభ్రతుషారశుభ్రం
 భ్రాజిష్ణుభూతిభరశీభరభాస్వరాభమ్ ।
 దిశ్యాద్వపుర్భసలసీలగలం కలఙ్కా-
 లఙ్కారశారదశశాఙ్కనిభం శుభం వః ॥ ౧౦ ॥

యేనోపదిష్టమనపాయముపాయమాప్య
 స్వర్గాపవర్గవిభవైర్విభవో భవన్తి ।
 దేవః స వః సకలకర్మఫలోపలమ్భ-
 విస్రమ్భభూమిరభివాఙ్కీతసిద్ధయేఽస్తు ॥ ౧౧ ॥

మూలోఙ్గితేన కలికాకలితేన తాప-
 శాన్తిక్షమేణ నమతామవిపల్లవేన ।
 సద్యఃఫలేన సుమనోభిరుపాసితేన
 స్థాణుః శ్రియేఽస్తు భవతాం వపుషాఽద్భుతేన ॥ ౧౨ ॥

దివ్యాపగాష్టవనపావకసేవనాభ్యాం
 విభ్రత్తనుం శుచిమవేతకలఙ్కశఙ్కామ్ ।

దోషానుషక్లరహితస్తిమిరోషృశాన్వైః
భూయాద్విజాధిపతిరీశ్వరవందితో వః ॥ ౧౩ ॥

దానామ్బునిర్భరకరస్తనయః స యస్య
శ్రీమాన్ స యస్య ధనదః సవిధే విధేయః ।
యః సంశ్రితః శిరసి ముక్తకరేణ రాజ్ఞా
పుష్టాతు వః కనకవర్షునః స దేవః ॥ ౧౪ ॥

నిర్మత్సరో నివసతః సమమర్కచన్ద్రౌ
నీరానలావమృతహాలహలౌ చ యత్ర ।
రాజ్ఞా నవేన తదధిష్ఠితముజ్జ్వలేన
శార్వం వపుర్భవతు వాఞ్చితసిద్ధయే వః ॥ ౧౫ ॥

వక్తా చ యః సుఖయితా చ విభుః శ్రుతీనాం
వక్షః కరం చ వహతే కమలాఙ్కీతం యః ।
యో మూర్ధ్ని వర్షణి చ హైమవతీం బిభర్తి
త్రైధం భవన్ భవతు వః స శివః శివాయ ॥ ౧౬ ॥

తాపత్రయాఽపహృతయే త్రిశిఖం త్రివర్గ-
సిద్ధ్యై త్రిధామలయనం నయనత్రయం చ ।
త్రిస్తోతసోఽపి సలిలం త్రిమలాపనుత్వైః
భూయాత్త్రిలోకమహితం త్రిపురద్విషో వః ॥ ౧౭ ॥

యద్ధర్మనాఽమృతసుఖానుభవేన ధన్యా
నేత్రోత్పలాని చిరమర్ధనిమీలితాని ।
దృష్ట్వార్గోచరరవీన్ద్రకరప్రసక్త-
భక్త్యైవ బిభ్రతి శివః శివదః స వోఽస్తు ॥ ౧౮ ॥

కాలం దృశైవ శమయన్ సఫలప్రయాసం
యః శ్వేతముత్తమచమత్కృతికృచ్ఛకార ।
శ్వేతం యశః ప్రశమయన్నసతాం సతాం చ
కాలం కృతార్థయతి యః స శివోఽవతాద్వః ॥ ౧౯ ॥

బభ్రుర్భిభర్త్యలికపావకసౌహృదం యో
యత్రాహారేతి శిఖినా సహ సామరస్యమ్ ।
జూటః స వః సమమరాతిభిరప్యమర్ష-

ముక్తాం స్థితిం ప్రథయతు ప్రమథాధిపస్య ॥ ౨౦॥

అవ్యాతస్య వః శిరసి యస్య విలోచనాగ్ని-
జ్వాలావలీఢసురసిన్ధుజలోపగూఢః ।

అద్యాపి వాడవశిఖాపరిణద్ధముగ్ధ-
దుగ్ధాబ్ధిమధ్యగ ఇవ శ్రియమేతి చన్ద్రః ॥ ౨౧॥

అవ్యాతస్య వః సుకృతినామలికేషు ధూలీ-
పట్టికృతేషు పదరేణుభరేణ యస్య ।

ధాతాక్షరాణి లిఖతి క్షితిపాలమౌలి-
మాలార్చితాజ్ఞికమలో భవితా భువీతి ॥ ౨౨॥

శైవీ శివం దిశతు శీతమరీచిలేఖా
జూటాహిరత్నకిరణచ్చురణారుణా వః ।

దేవీ నవీననఖలక్మధియా పిథత్రే
యత్సంక్రమం కుచతటే పటపల్లవేన ॥ ౨౩॥

దేవ్యాస్తదస్తు కుచచూచుకమిన్దుమౌలి-
దేహార్థబద్ధవసతేరమృతాస్తయే వః ।

అభ్యేతి యన్మదనపూజ్యసువర్ణపీఠ-
పుష్పప్రతిష్ఠితహరిన్మణిలిజ్జభజ్జీమ్ ॥ ౨౪॥

యాః క్షీరసిన్ధులహరీవృతమన్దరాద్రి-
ముద్రామనజ్గడమనస్య నయన్తి జూటమ్ ।

ద్విర్భావితావిరలసిద్ధసరిత్తరక్ణా-
స్తా లజ్జయన్త్వఘమఘర్మరుచో రుచో వః ॥ ౨౫॥

లోకత్రయాఽభ్యుదయజన్మమహీ మహీయః
స్థానాధిరోహణవిధావధిరోహిణీ యా ।

సా చన్ద్రచూడముకుటధ్వజవైజయన్తి
జహ్నోరనిహ్నుతనయా తనయాఽవతాద్యః ॥ ౨౬॥

భాలాగ్నికీలకలితాఖిలరన్ధ్రభాగం
భర్గస్య వో దిశతు శర్మ శిరఃకపాలమ్ ।

యత్కాలవహ్నివపుషః పచతః ప్రభూత-
భూతవ్రజం వ్రజతి తస్య మహానసత్వమ్ ॥ ౨౭॥

చాన్ద్రం చ ధామ సురనిర్భరిణీ జలం చ
హస్తస్థహేమకలశాఽమృతజీవనం చ ।
స్నిగ్ధం చ దృగ్విలసితం హసితం సితం చ
యుష్మాకమూష్మశమనాయ భవస్తు శమోభాః ॥ ౨౮॥

మూర్ధ్ని ద్యుసిన్ధుధవలే ధవలేస్తులేఖా
కైలాసశైలశిఖరే ధవలశ్చ వాహః ।
నీహారహారిణి వపుష్యపి భూతిరేషా
పుష్టాతు వః సదృశసంఘటనా శివస్య ॥ ౨౯॥

ఉత్తప్తహేమరుచి చన్ద్రకలా కలాపే
బాలప్రవాలరుచిరే చ కరే కపాలమ్ ।
తామ్రేఽధరే చ హసితం సితమద్భుతేయం
విచ్ఛిత్తిరిన్దుశిరసః కుశలం క్రీయాద్వః ॥ ౩౦॥

శ్రేయః ప్రయచ్ఛతు పరం సువిశుద్ధవర్ణా
పూర్ణాభిలాషవిబుధాధిపవన్దనీయా ।
పుణ్యా కవిప్రవరవాగివ బాలచన్ద్ర-
చూడామణేశ్చరణరేణుకణావలీ వః ॥ ౩౧॥

హారీకృతోల్బణఫణీన్ద్రఫణేన్ద్రనీల-
నీలచ్ఛవిచ్ఛురణశారమురఃస్థలం వః ।
పుష్టాతు నిహ్ను తనగేన్ద్రసుతాకుచాగ్ర-
కస్తూరికామకరికాకిణమిన్దుమాలేః ॥ ౩౨॥

యుష్మాకమస్తు నవనీలసరోజదామ-
శ్యామద్యుతిః సుమతయే శితికణ్ణకణ్ణః ।
యః కేతకీధవలవాసుకీభోగయోగా-
ద్నాజ్ఞోఘభిన్నగగనాఙ్గనభజ్గమేతి ॥ ౩౩॥

క్షీరార్ణవస్య చరణాబ్జతలే నివాస-
మాసేదుషస్తనయమప్రతిమప్రసాదః ।
యో మూర్ధ్ని లాలయతి బాలమసౌ దయాభి-
రేవస్తనోతు ముదమాశ్రితవల్లభో వః ॥ ౩౪॥

యా రాజహంసశిఖినమ్భృతకాన్తిరేతి

సద్యస్తీరోహితఘనావరణా ప్రసాదమ్ |
సా ప్రావృడస్తశరదాదిదినేషివ ద్యౌః
శమ్భారభీష్టఫలపాకకృదస్తు దృగ్వః || 3x ||

అన్తర్ధృతాహిమకరజ్వలనోదితేన్దుః
స్వఃసిన్ధుసంకసుభగా పరమేశ్వరస్య |
ఔదన్వతీవ తనురస్తు గజాశ్వరత్న-
శ్రీలాభకృత్సుమనసామమృతాయ దృగ్వః || 3౬ ||

యత్రాగ్నిరీప్పతి కణం న వివృత్య జిహ్వం
నైతి ప్రతిక్షపమపేతవసుస్తమర్కః |
క్షీణస్తమిన్దురపి న శ్రయతి శ్రియేఽస్తు
శ్రీధామ తత్పురరిపోర్నయనత్రయం వః || 3౭ ||

అర్కస్య నోదగయనం శిశిరేఽపి యత్ర
శీతత్విషో న బహులేఽపి కలాపలాపః |
క్షామం చ ధామ న వహత్యపి వహ్నిరహ్ని
తత్రాయతాం పురరిపోర్నయనత్రయం వః || 3౮ ||

యామాశ్రితోఽమ్భరమణీ రమణీయధామా
కామాస్తకావనలసాఽనలసాద్యౌధాద్యా |
యాపీన్ధుసమ్భవసుధావసుధా దృశస్తాః
శర్వస్య వః శివపుషో వపుషో భవస్తు || 3౯ ||

పుష్టాతు వః ప్రథమసంకమభీరుగౌరీ-
విప్రమ్భణప్రణయభక్తభయాకులస్య |
తత్కాలకార్యకరదర్పకదేహదాహ-
జాతానుతాపమురగాభరణస్య చేతః || ౪౦ ||

జాటే కపాలశకలాని కలానిధిశ్చ
హస్తే సుధామ్భు సరలం గరలం గలే చ |
శక్రాదిభిశ్చ నమనం గమనం గవా చ
యస్యాస్తు దుర్గతిహరః స హరః సదా వః || ౪౧ ||

యస్య క్షితిః శిరసి సౌమనసీవ శేషా
శేషాహిరణ్మదపదే స చకాస్తి యస్య |

తస్య ప్రభోరమృతనిర్ఘరనిర్విశేషా-
శేషాణి హస్తు దురితాని సరస్వతీ వః ॥ ౪౨॥

శ్రీమానకల్పత న కల్పతరుర్యదాప్త్యై
తృష్ణా రసాయనరసాయ న యం సమేత్య ।
లభ్యో న యో గహనయోగహవైః స వోఽఘ-
మప్రాకృతో హరకృతో హరతు ప్రసాదః ॥ ౪౩॥

ముక్తిర్థీ నామ పరమః పురుషార్థ ఏక-
స్తామస్తరాయమవయన్తి యదస్తరజ్ఞాః ।
కిం భూయసా భవతు సైవ సుధామయాఖ-
లేఖాశిఖాభరణభక్తిరభజ్జురా వః ॥ ౪౪॥

స యత్ర గుహబర్హిణో భవభుజ్జజ్జహోఽఞ్చనై-
ర్గజాస్యకరకర్షణైః స చ గిరీన్ద్రకన్యాహరిః ।
స చార్కసుతస్సైరిభో రవితురజ్జహేషారవై-
ర్ముదం దధతి ధామ తద్దిశతు శామ్భవం ధామ వః ॥ ౪౫॥

యస్మిన్జ్ఞాతస్త్రిభువనజయీ భగ్నుకామః స కామో
యస్మిన్తేభే శలభలఘుతాం ప్రాప్తకాలః స కాలః ।
యస్యోహా న ప్రభవతి మహోనిహ్నవే జాహ్నవీయః
శ్రేయః ప్రేయః ప్రథయతు స వః శామ్భవో దృక్ప్రభాగః ॥ ౪౬॥

యః క్రోధాగ్నైః సమిధమకరోద్ధర్పకం దర్పకన్ద-
చ్ఛేదాభిజ్ఞం వ్యధిత జగతాం యః కృతాన్తం కృతాన్తమ్ ।
నేతుం యశ్చ ప్రభవతి మతిహాసమస్తం సమస్తం
నిష్ప్రత్యూహం ప్రథయతు పథి త్రానదే వః స దేవః ॥ ౪౭॥

పాయాదృష్టిజగద్గురుః స్మరహరః సోపగ్రహాణాం శిరః
శ్యామాకాముకమత్సరేణ చరణౌ పఙ్క్తిర్గ్రహాణామివ ।
యస్య ప్రహ్వసురాసురేశ్వరశిరోమన్దారమాలాగల-
త్కిన్జల్కోత్కరపిన్జారోన్ముఖనఖశ్రేణీనిభేనాశ్రితా ॥ ౪౮॥

అర్కేన్ద్రభౌమబుధవాకృతికావ్యమన్దా
మన్దారకున్దకుముదైర్యముదర్పయన్తి ।
తస్య ప్రభోరఘమలోష్యశమాదమన్దా

మన్నాకినీవ ముదమర్చయతు స్తుతిరవ్యః ॥ ౪౯ ॥

భస్మోద్ధూలితమూర్తిరిస్థధవలజ్యోతీరసోర్వీధర-
స్కన్ధాసక్తతుషారగౌరవృషభారూఢోఽస్తు భద్రాయ వః ।
దేవో దుగ్ధమహాబ్ధిమధ్యవికసత్సత్పృణ్ణికోపరి-
క్రీడద్బాలమరాలనిర్మలరుచిః కాత్యాయనీకాముకః ॥ ౫౦ ॥

త్రాతా భీతిభృతాం పతిశ్చిదచితాం క్లేశం సతాం శంసతాం
హస్తా భక్తిమతాం మతాం స్వసమతాం కర్తాఽపకర్తాఽసతామ్ ।
దేవః నేవకభుక్తిముక్తిఘటనాభూర్భూర్భువఃస్వస్త్రయీ-
నిర్మూఢస్థితిసంహతిప్రకటితక్రీడో మృడః పాతు వః ॥ ౫౧ ॥

కృష్ణేన త్రిజగత్ప్రసిద్ధవిజయప్రఖ్యాతినా లోచనం
భక్త్యా వాసవసూనునా కృతవతా పాదాబ్జపూజావిధౌ ।
యస్మాదాప్తసుదర్శనేన నిఖిలం విశ్వం విధేయీకృతం
కృష్ణేనేవ స ధూర్జటిర్ఘటయతు శ్రేయాంసి భూయాంసి నః ॥ ౫౨ ॥

శ్రీకణ్ఠస్య సకృత్తికార్తభరణీ మూర్తిః సదారోహిణీ
జ్యేష్ఠా భద్రపదా పునర్వసుయుతా చిత్రా విశాఖాన్వితా ।
దిశ్యాదక్షతహస్తమూలఘటితాషాఢా మఘాలఙ్కృతా
శ్రేయో వైశ్రవణాశ్రితా భగవతో నక్షత్రపాలీవ వః ॥ ౫౩ ॥

భిన్ది శ్మోధరసన్ధిబన్ధముదధేరమ్భోభరం జృమ్భయ
క్షున్ది శ్మోపటలం దలత్పణిఫణాపీఠీలుఠత్సౌప్తవమ్ ।
పిణ్ణీ ప్రాఢవపేటపాటితరటత్తారాకుటుమ్భం నభః
ప్రారభోద్ధతసాన్యతాణ్ణవ ఇతి శ్రీభైరవః పాతు వః ॥ ౫౪ ॥

భూత్యై వోఽస్తు విడమ్భితస్మితరుతం మూర్ధ్నోద్ధృతస్వర్ధునీ-
నిధ్వానధ్వనదాననైరభినయే భూషాకపాలైః ప్రభోః ।
త్వఙ్గత్తుమ్భురునారదాహతనదద్గమ్భిరభేరీరవ-
వ్యావల్గద్గుహవాహబర్హివిహితక్రీడానుసారం వపుః ॥ ౫౫ ॥

ఆదౌ పాదతలే కృతస్థితరథో(అథ)ప్రాప్తః కరాలమ్భనం
వల్లభ్యం శుభదృష్టివేశనవశోత్పన్నం ప్రపన్నస్తతః ।
అన్తే యేన శిరోధిరోపణమహామాహాత్యూమాప్తో విధు-
ర్భూత్యై స క్రమవర్ధమానమహిమా స్వామిప్రసాదోఽస్తు వః ॥ ౫౬ ॥

యస్యైకస్య సువర్ణసమ్భృతపదన్యాసానవద్యక్రమ-
వ్యక్తిః ప్రేక్షతి గౌరనర్గలగతిస్వాచ్ఛన్యహృద్యాకృతిః ।
ప్రఖ్యాతాద్భుతసర్గబన్దరచనాసంరబ్ధిరోజస్వినః
కావ్యస్యోదయభూరసౌ భవతు వః ప్రీత్యై పురాణః కవి ॥ ౫౭ ॥

రాకేస్తోరపి సున్దరాణి హృదయగ్రాహిణి బాలాజ్ఞనా-
ముగ్ధాలాపకథామృతాదపి పరం హారీణి హారాదపి ।
అప్యుత్తాలశిఖాలబాలవచనః సమ్పూర్ణకర్ణామృత-
స్యస్థిని త్రిజగద్గురోః స్తుతికథాసూక్తాని పుష్టస్తు వః ॥ ౫౮ ॥

శాణోల్లిఢనవేన్ద్రనీలమహసి శ్రీకణ్ణకణ్ణస్థలే
సంసక్తా కనకచ్చవిర్గిరిసుతాదోఃకన్దలీ పాతు వః ।
యామాలోక్య సనీరనీరదదలశ్లష్టత్తడిద్విభ్రమ-
భ్రాన్త్యా నోఙ్ఘతి చణ్ణతాణ్ణవనవోల్లేఖం శిఖీ షాణ్ముఖః ॥ ౫౯ ॥

యత్సర్గాభరణాయమానవపుషః కేచిత్కకుప్పామిసి-
కర్ణాలఙ్కరణాయమానయశసః స్వర్గాయమాణశ్రియః ।
దుష్కాలానలసన్నసజ్జనసుధావర్షాయమాణోక్తయః
ప్రేక్ష్యన్తే మహిమా స యస్య కురుతాం శార్వః స్తవః శం స వః ॥ ౬౦ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాణ్జలౌ
“ఆశీర్వాదాఖ్యం” నామకం తృతీయం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

౪. మజ్జలాష్టకం చతుర్థం స్తోత్రమ్

శ్రీకమ్బుకౌస్తుభసుధాంశువిషామృతానాం
సౌదర్యసౌహృదసుఖానుభవైకథామ ।
యత్సత్యధర్మకృతనిష్ప్రతిఘప్రతిష్ఠం
తన్మృజలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౧ ॥

ఆపీడబన్ధనవిధౌ శయనే చ వర్ష
పర్యాప్తభోగవిభవం బహుమన్యమానః ।
యత్ర ప్రహృష్యతితరామురగాధిరాజ-
స్తన్మృజలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౨ ॥

అర్ధం యదుత్పలదలైరుమయేన్దగౌర-
మర్ధం శ్రియార్చితమలిద్యుతి మాలతీభిః ।
విచ్ఛిత్తిమేత్యనిమిషేక్షణశుక్తిపేయాం
తన్మృగలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౩॥

కేశాశ్రితా నయనవహ్నిశిఖాభ్రసిన్ధు-
రూఙ్కారగర్భవపుషో జలదా వహన్తి ।
యత్రాద్భుతం స్థిరతడిద్రసితప్రసక్తం
తన్మృగలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౪॥

హీనార్ధనాభినలినాలయసంకృటత్వ-
సాతంకసంకృచితవృత్తికదర్శితాఙ్గః ।
ఆర్ద్రచిక్తిర్షతి తనుం ద్రుహిణోఽపి యత్ర
తన్మృగలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౫॥

దృగ్వర్తినౌ రవితమీరమణావఖణ్ణ-
మూర్తీ నిజం చ వపుర్ధమవేత్య వహ్నిః ।
యత్రాధికం జ్వలతి లాఘవమాగతోపి
తన్మృగలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౬॥

యస్మిన్ గుణీ సహృదయః సఫలః సమూలః
స్వాతన్త్ర్యధామని కరాత్ పతితః స పద్మః ।
కమ్భుః స్థితస్తు ధృతతద్విపరీతరీతి-
స్తన్మృగలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౭॥

పాదాగ్రనిర్గతమవారితమేవ వారి
యత్రాధిరోహతి శిరస్త్రిదశాపగాయాః ।
అత్యద్భుతం చ రుచిరం చ నిరంకృతశఙ్క
తన్మృగలం దిశతు హారిహరం వపుర్వః ॥ ౮॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీజగద్ధరవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“మంగళాష్టకం” నామ చతుర్థం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

౫. కవికావ్యప్రశంసాఖ్యం పంచమం స్తోత్రమ్

ఆపన్నతాపహరణప్రవణా ఘృణేవ
 త్వజ్జత్తరజ్జసుభగా గగనాపగేవ ।
 పీయూషసారశిశిరా శశభృత్కలేవ
 వాణీ శివైకశరణా జయతిశ్వరీవ ॥ ౧॥

యో మూర్ధని ప్రజమివోద్వహతే ధరిత్రీ-
 ముష్టిషతాం శ్రయతి యస్య స భోగిరాజః ।
 యస్యామసౌ వసతి వాకృతిరుక్తిదేవీం
 తాం యే వహన్తి హృది తే కవయో జయన్తి ॥ ౨॥

ధన్యాః శుచీని సురభీణి గుణోమ్భితాని
 వాగ్వీరుధః స్వవదనోపనోధతాయాః ।
 ఉచ్చిత్వ సూక్తికుసుమాని సతాం
 వివిక్తవర్ణాని కర్ణపులినేష్యవతంసయన్తి ॥ ౩॥

శ్రోత్రాణ్యనర్గలగలన్మధుబిన్దుగర్భ-
 సన్దర్భసున్దరపదోపచితైర్వచోభిః ।
 ధన్యాః సతాం సుకవయః సుఖయన్తి తేఽపి
 తేషామకృత్రిమచమత్కృతిసాధువాదైః ॥ ౪॥

తే కేచిదస్థలితబన్ధనవప్రబన్ధ-
 సన్ధానబన్ధరగిరః కవయో జయన్తి ।
 యేషామచర్వితరసాపి చమత్కరోతి
 కర్ణే కృతైవ భణితిర్మధురా సుధేవ ॥ ౫॥

తేఽనన్తవాఙ్మయమహార్ణవదృష్టపారాః
 సాంయాత్రికా ఇవ మహాకవయో జయన్తి ।
 యత్సూక్తిపేలవలవజ్గలవైరవైమి
 సన్తః సదఃసు వదనాన్యధివాసయన్తి ॥ ౬॥

జిహ్వోగ్రరజ్జభువి సత్కవితుర్విలాస-
 లాస్యోత్సవవ్యసనినీ స్వయముక్తిదేవీ ।
 భ్రూకాణ్డకుణ్డలకిరీటశిరోధరాణాం
 నృత్తోపదేశగురుతాం కృతినాముపైతి ॥ ౭॥

ఆవర్జయన్ని మఠరాజ్ఞాఠరాధమాత్ర-
పాత్రీకృతార్థకణికా గణికావితాద్యాః ।
ప్రాధాన్ పునర్బుజగభూషణభక్తిసిక్త-
సూక్తావలీవిరచనాచతురాః కవీన్యాః ॥ ౮ ॥

ధన్యః స కోఽపి సుకవిః కవికర్మకృత్త-
లోకార్తి కార్తికతుషారకరాసుకారి ।
గాయన్ని యస్య కృతినస్త్రీజగత్పవిత్రం
చిత్రం చరిత్రమివ బాలమృగాఙ్కమాలేః ॥ ౯ ॥

త్రైలోక్యభూషణమణిర్గుణివర్గబన్ధు-
రేకశ్చకాస్తి సవితా కవితా ద్వివీతీయః ।
శంసన్ని యస్య మహిమాతిశయం శిరోభిః
పాదగ్రహం విదధతః పృథివీభృతోఽపి ॥ ౧౦ ॥

యస్య స్రవన్త్యమృతమేవ ముఖే తుషార-
హారాభిరామరుచిరఞ్చితవక్రభణ్ణిః ।
సూక్తిర్ద్యుసిన్ధురివ మూర్ధ్ని హరస్య చన్ద్ర-
లేఖేవ వా వసతి తం సుకవిం నమామః ॥ ౧౧ ॥

యాతా గుణైరుపచయం విమలా ప్రకృత్యా
నైసర్గికీం పరిణతిం ప్రథమాం వహన్తీ ।
బుద్ధిః సతాం శశికలాముకుటప్రసాదా-
ద్వాణీ చ న క్వచిదపి ప్రతిఘాతమేతి ॥ ౧౨ ॥

చన్ద్రావమాడచరణస్మరణప్రసాద-
సన్దర్భనిర్భరగభీరగిరాం కవీనామ్ ।
సూక్తిర్విభర్తి ముఖపఙ్కజరఙ్గనృత్య-
ద్వాగ్దేవతాకనకనూపురనాదలీలామ్ ॥ ౧౩ ॥

కావ్యం విభావ్య నిజమర్ధనిమీలితాని
నైసర్గికం జహతి చాపలమీక్షణాని ।
గృహ్ణాన్తి తన్మసృణతాం సహజాం విహాయ
ఘ్రావల్లయస్తు కృతినాం కవిపుష్కవానామ్ ॥ ౧౪ ॥

సీహారహారధవలస్య జయత్యపూర్వః

పాకః స కోఽపి సుకృతస్య కృతస్య పూర్వమ్ ।
యః సమ్ప్రతి ప్రతిఫలత్యమలాసు బాల-
చన్ద్రావచూలనుతిసూక్తిషు సత్కవీనామ్ ॥ ౧౫॥

సూక్ష్మార్థదర్శనవిమర్శవశప్రరూఢ-
భ్రూకాణ్ణతాణ్ణవనివేదితబిద్వికాసమ్ ।
ఆస్వాద్య యత్సుమతయో ముఖముద్వహన్తి
సూక్తామృతం జయతి తత్కవికుజ్జారాణామ్ ॥ ౧౬॥

శబ్దార్థమాత్రమపి యే న విదన్తి తేఽపి
యాం మూర్ఛనామివ మృగాః శ్రవణైః పిబన్తః ।
సంరుద్ధసర్వకరణప్రసరా భవన్తి
చిత్తస్థితా ఇవ కవీన్ద్రగిరం సుమస్తామ్ ॥ ౧౭॥

లభ్యః స కుత్ర సుజనః స్వకృతీః ప్రదర్శ్య
భ్రూకన్తలీయుగలమాకలయన్తి యస్య ।
నేత్రోత్పలోపరిపరిస్ఫురదుత్తరఙ్గ-
భృజ్గోవలిద్వితయవిభ్రమభృత్ కవీన్ద్రాః ॥ ౧౮॥

స్ఫారేణ సారభభరేణ కిమేణనాభే-
స్తద్ధానసారమపి సారమసారమేవ ।
ప్రక్రమనస్యపి న పుష్యతి సౌమనస్యం
ప్రస్యన్తతే యది మధుద్రవముక్తిదేవీ ॥ ౧౯॥

సంసారమారవపథప్రథమానఖేద-
విచ్ఛేదకోవిదమిదం కవికర్మ జియాత్ ।
విస్మారితం యదమునా యమునాసనాథం
పాథః ప్రసిద్ధమపి వైబుధస్సైన్ధవం నః ॥ ౨౦॥

గామ్భీర్యశాలిని శుచావమృతౌఘశితే
సీతే సదా సదనతాం మదనాన్తకేన ।
యస్యైకపిఙ్గలగిరేరివ మానసేఽన్త-
రథాః స్ఫురన్తి స వినా సుకృతైః క్వ లభ్యః ॥ ౨౧॥

యస్య ద్యుసిన్ధులహరీశుచయో న కస్య
దృష్టిప్రసాదమవలోకయతోఽర్పయన్త్యః ।

గావః సుధారసముచః ప్రసరన్తి దిక్షు
విశ్వైకభూషణమసౌ జయతి ద్విజేన్ద్రః ॥ ౨౨॥

సంయోగమేత్య పరమర్థపరిష్కృతస్య
పాదాన్తగోఽపి గురుతాం లఘురేతి యస్య ।
తం శక్కురస్తుతిపరం పరిశుద్ధవృత్తం
సుశ్లోకమాప్య ముదమేతి న కస్య చేతః ॥ ౨౩॥

ఇహ హి మహిమా మాయామోహప్రోహతిరోహిత-
త్రిజగదగదజ్కారః సారస్వతః ప్రథతే సతామ్ ।
ప్రభవతి జరామృత్యువ్యాధిప్రబంధనిబంధన-
వ్యసనజనితవ్యాపత్తాపక్లమాపగమాయ యః ॥ ౨౪॥

చమత్కారోత్కర్షం కమపి కమనీయం విమృశతాం
దీశస్తి సా కాచిజ్జయతి కవివాచాం పరిణతిః ।
యదాసృష్టే (యదాతుష్టే)చేతస్యమృతమితి నిశ్చేయసమితి
ప్రియం ధామేత్యువైచైః పదమితి సముద్యన్తి మతయః ॥ ౨౫॥

మధుస్యన్తీ మన్దికృతవిపదుపాధిర్భవమరు-
భ్రమక్లేశావేశప్రశమకమనీయో విజయతే ।
అఖణ్ణశీఖణ్ణద్రవనవసుధాసారసరసః
ప్రసాదో వాగ్దేవ్యాః ప్రవరకవికావ్యామృతవపుః ॥ ౨౬॥

ఘనానన్దస్యన్దోద్గత (స్పన్దోద్గత)విపులవాష్పార్ద్రనయనం
సలీలభ్రూవల్లీవలనవివలదాఫలపులినమ్ ।
ఉదఞ్చద్రోమాఞ్చస్తవకితకపోలం విదధతే
సుధార్ద్రా ధన్యానాం వదనమనవద్యాః కవిగిరః ॥ ౨౭॥

ధన్యానామమృతం ద్రవన్తి హృదయే కర్ణే వలన్మల్లికా-
లజ్కారస్తవకన్తి కణ్ణపులినే ముక్తాకలాపన్యపి ।
శైలాన్దోలితదుగ్ధసిన్ధులహరీభజ్గాభిరామోద్గమా
శ్యామాకాముకఖణ్ణమణ్ణనకథాసన్దర్భగర్భా గిరః ॥ ౨౮॥

ధన్యానాం భణితిచ్ఛలేన వదనేషూద్యన్తి హృత్కర్మికా-
ధామ్నః సూక్తిసుధావబోధవిధుతాపీడస్య చణ్డివతేః ।
కిం జుటాహికిరీటరత్నరుచయః కిం స్రగ్రజఃసూచయః

కిం మౌలీస్తుమరీచయః కిమమరస్రోతస్వతీవీచయః ॥ ౨౯ ॥

సాన్ధ్యానన్దకరే ధృతామృతకరే నాన్యైష రాకాకరే
న ప్రౌఢప్రసరే నిసర్గశిశిరే స్వర్గాపగానిర్ధరే ।
గాఢప్రేమభరే స్మరజ్వరహరే నోద్ధామరామాధరే
యః శమ్భోర్మధురే స్తుతివ్యతికరే హ్లాదఃసుధాసోదరే ॥ ౩౦ ॥

ఓజస్వీ మధురః ప్రసాదవిశదః సంస్కారశుద్ధోఽభిధా-
భక్తి వ్యక్తివిశిష్టరీతిరుచితైరర్థైర్ధృతాలజ్కృతిః ।
వృత్తస్థః పరిపాకవానవిరసః సద్వృత్తిరప్రాకృతః
శస్యః కస్య న సత్కవిర్భువి యథా తస్యైవ సూక్తిక్రమః ॥ ౩౧ ॥

ప్రాప్తా కల్పలతేవ చేదభగవతీ వాగీశ్వరీ కైరపి
ప్రాకుల్యైః స్వపరోపకారకరణప్రౌఢా పునర్దుర్లభా ।
అజ్ఞైస్తజ్జుజ్ఞనోపదేశవిహితావజ్ఞైర్దురాశాహతై-
రస్తా దుర్మదకర్దమే ఫలతి కిం పాపం సశాపం వినా ॥ ౩౨ ॥

విసర్జం విలసన్న్యపస్కృతపదన్యాసా విలాసాలసా
సాహజ్కారమకారణారిభిరభిధ్యాతాఽభిజాతాకృతిః ।
ఉప్తా దృప్తనృపాన్దకూపకుహరే దాశైరివాశాగ్రహై-
ర్గస్తైః సూక్తినిభేన తారకరుణం గౌరీదృశీ రోదితి ॥ ౩౩ ॥

ఉష్ణం నిఃశ్వసితీ ఉతీం విలిఖతి ప్రస్తౌతి న ప్రేయసః
ప్రీతిం సూక్తిభిరీశితుః కరతలే ధత్తే కపోలస్థలమ్ ।
వార్గేపీ హృదయజ్వరేణ గురుణా క్రాంతా హతాశైర్వృథా
నీతావిష్కృతకోపనిష్కృపనృపస్రోత్రత్రపాపాత్రతామ్ ॥ ౩౪ ॥

అస్థానే గమితా లయం హతధియాం వార్గేవతా కల్పతే
ధిక్కారాయ పరాభవాయ మహతే తాపాయ పాపాయ వా ।
స్థానే తు వ్యయితా సతాం ప్రభవతి ప్రఖ్యాతయే భూతయే
చేతో నిర్వృతయే పరోపకృతయే ప్రాన్తే శివావాప్తయే ॥ ౩౫ ॥

ఏతాః పూర్వకవిప్రణీతవివిధగ్రన్థాఽమృతాస్వాదన-
క్రీడాదుర్లలితం హరన్తి హృదయం వాచః కథం ధీమతామ్ ।
కేషాంజ్ఞాత్పునరీశ్వరస్తుతిపదవ్యాహారహేవాకినాం
యాస్యన్తి స్పృహణీయతాం భువి భవక్లేశస్పృశాం మాదృశామ్ ॥ ౩౬ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “కవికావ్యప్రశంసాఖ్యం” నామ పంచమం స్తోత్రం సమూర్ధమ్ ।

౬. హరాష్టకం షష్ఠం స్తోత్రమ్

జయత్యఖిలభేదరప్రవరమౌలిరత్నప్రభా-
 ప్రరోహపరిపీవరీకృతనఖాంశుపాదామ్బుజః ।
 విశాలనయనత్రయీరచితధామధామత్రయా-
 తిరస్కృతజగత్రయాపరిణతాన్తకారో హరః ॥ ౧॥

జయత్యమరదీర్ఘికాసలిలనేకసంవర్ధిత-
 ప్రచణ్డనయనానలగ్లపితతీవ్రతాపవ్యథః ।
 ఆచిన్త్యచరితోజ్జ్వలజ్వలదనన్యసాధారణ-
 ప్రభావమహిమాహితత్రిభువనాపకారో హరః ॥ ౨॥

జయత్యచలకన్యకాలలితదోర్లతాలిజ్గిత-
 స్ఫురద్ధరలకాలిమాకలితకాన్తకణఠస్థలః ।
 తడిద్వలయలజ్ఘతోల్లసదమోఘమేఘభ్రమ-
 ప్రమత్తగుహబర్హిణోపహృతనృత్తహర్షో హరః ॥ ౩॥

జయత్యవిరలోచ్ఛలద్ధరలవహ్నిహేతిచ్ఛటా-
 సటాలఫణభీషణక్షపణపాశమోక్షక్షమః ।
 ఉదారకరుణారసప్రసరసారసిక్తాశయః
 ప్రపన్నవిపదర్ఘవోత్తరణకణధారో హరః ॥ ౪॥

జయత్యుదధినిఃసరద్ధరనిగారలబ్ధాభయ-
 ప్రమోదభరనిభరత్రిదశదైత్యవృన్దస్తుతః ।
 రసాతలతలోద్ధతజ్వలదలజ్ఘ్నిలిక్ష్ణాల్లస-
 న్మహామహిమమోహితద్రుహిణవాసుదేవో హరః ॥ ౫॥

జయత్యతులవిక్రమోన్మిషదఖర్వగర్వజ్జ్వర-
 జ్వలచ్ఛపలమన్మథోన్మథనభగ్నభోగస్సృహః ।
 దశాస్యభుజమణడలీతరలితైకపిఙ్గాచల-
 త్రన్దధిరిసుతాహతగ్రథితకణఠపీఠో హరః ॥ ౬॥

జయత్యకలితోల్లసన్మదభరోద్ధరాన్ధాసుర-
ప్రతిష్కరణసాన్వనప్రథితనిగ్రహోఽనుగ్రహాః ।
జగత్త్రయభయఙ్కరత్రిపురఘోరదావావలీ-
సలీలకవలీకృతిప్రలయవారివాహో హరః ॥ ౭॥

జయత్యఘవనాశనిః సుమతిమాధవీమాధవః
కృపామృతపయోనిధిర్భవమహార్ణవైకకల్పవః ।
విపత్తుణసమీరణః ప్రణయిచిత్తచిన్తామణిః
సమస్తభువనోదయప్రలయకేలికారో హరః ॥ ౮॥

॥ ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“హరాష్టకం” నామ షష్ఠం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౭. నేవాభినన్దనం సప్తమం స్తోత్రమ్

నిశాన్తనిద్రేవ దశేవ తైశచ
నవీనవధ్వాశ్చకితేవ దృకచ్ఛటా ।
సురస్రవస్త్రీవ కథేవ శామృషీ
కవీన్యవాఙ్నిర్వృతిమాతనోతు వః ॥ ౧॥

అలౌకికాహ్లాదనిబన్ధనం మనః
ప్రసాదనం స్వానుభవైకసక్షికమ్ ।
ప్రకాశతాం వో హృది పారమేశ్వరం
మహో రహస్యం సుకవేర్గిరామివ ॥ ౨॥

స యస్య చాపాత్సపది చ్యుతోఽచ్యుతః
శిఖాభిరుగ్రో విశిఖః శిఖావతః ।
పురాణ్యకార్షీదపురాణీ ఛైరవో
భయాని భిన్వ్యాదభవో భవః స వః ॥ ౩॥

స యస్య పృష్ఠే చరణార్పణం వృషా
వృషాధిరోహే కలయత్యనుగ్రహమ్ ।
త్రిలోకనాథః స గిరా సుధావృషా
వృషాకపిస్తాపమపాకరోతు వః ॥ ౪॥

స యస్య పాదద్వయమిద్ధశాసనః
 సదా సమభ్యర్చతి పాకశాసనః ।
 ప్రభుః ప్రసాదామలయా దృశా స నః
 క్రియాద్విపద్భక్తమనఙ్గాశాసనః ॥ ౫॥

చమూర్జయస్ఫిజనకానకా న కాః
 స యస్య సూనుః క్లమహా మహామహాః ।
 జటాః స బిభ్రత్తరుణారుణారుణాః
 శ్రియః క్రియాద్వః శుభయాభయాభయా ॥ ౬॥

మయి ధ్రువం దృగ్భవతా వతావతా
 కృపామృతార్ద్రా మహితా హితావహితా ।
 ఆతస్తవాస్తప్రమయామయా మయా
 కృతా నుతిః సాతిశయాశయాశయా ॥ ౭॥

అనభవర్షప్రతిమం విమత్సరా
 నరా జరారుజ్యరణార్తిభీరవః ।
 ముధా సుధాసూతివతంసశంసనం
 విహాయ ధావన్తి రసాయనాయ కిమ్ ॥ ౮॥

మణిః సుసూక్ష్మోపి యథోల్బణం విషం
 కృశోపి వహ్నిః సుమహద్యథా తృణమ్ ।
 శిశుర్మృగేన్ద్రోపి యథా గజవ్రజం
 తనుః ప్రదీపోపి యథా తమోభరమ్ ॥ ౯॥

యథాలపమప్యోషధమున్మదం గదం
 యథామృతం స్తోకమపి క్షయాద్భయమ్ ।
 ధ్రువం తథైవాణురపి స్తవః ప్రభోః
 క్షణాదఘం దీర్ఘమపి వ్యపోహతి ॥ ౧౦॥

అమన్దసన్దర్భగభీరవిభ్రమః
 ప్రగల్భవైదర్భపరిశ్రమః క్రమః ।
 అవశ్యమాసాద్య గుణోచితం విభుం
 బిభర్తి సౌభాగ్యమభజ్వరం గిరః ॥ ౧౧॥

యథా హి శీలేన వినా కులాఙ్గానా
 యథా వివేకేన వినా మనీషితా ।

సదర్థబోధేన వినా యథా శ్రుతి-
రమహీభుజజ్ఞేన వినా యథా మహీ ॥ ౧౨ ॥

యథా వినా ద్యౌరరవిన్దబన్ధనా
వినా శశాజ్ఞేన యథా నిశీథినీ ।
విదగ్ధవర్గేణ వినా యథా సభా
వినా విభూతిర్విసయేన వా యథా ॥ ౧౩ ॥

కృపావిపాకేన వినా యథా మతి-
ర్యథా సుపుత్రేణ వినా గృహస్థితిః ।
తథైవ శోచ్యా హరిణాంజ్కశేఖర-
స్తవోపయోగేన వినా సరస్వతీ ॥ ౧౪ ॥

రమాపి దేవీ మమ నో మనోరమా
క్షమాపి మామభ్యవపత్తుమక్షమా ।
మమ క్షమైకా భగవత్పరానుతి-
ర్భవార్తిభక్తే సరసా సరస్వతీ ॥ ౧౫ ॥

అచేతనో యః కిల కుస్థితిప్రియః
పుథగ్విధోపాధిశతక్షతాశయః ।
నిషేవ్యతే పాదతలే స యద్గిరి-
శ్చిరం మునీన్దైరవి శుద్ధమానసః ॥ ౧౬ ॥

నిసర్గతః సత్పథగర్హితస్థితి-
ర్మలీమసో జిహ్మాగతిశ్చ యః ఫణీ ।
స కుణ్డలీ యన్మణిమాలిమణ్డితో
మహాభుజః పృథుభోగభాగవి ॥ ౧౭ ॥

యదప్యజస్రం జడసజ్గమోచితః
స్వభావతుచ్ఛః శశభృత్ కలామయః ।
కలఙ్కముక్తం వహతే సుధామయం
విధూతదోషోదయముజ్జ్వలం వపుః ॥ ౧౮ ॥

స ఏష గౌరీశ్వరసంశ్రయాత్మనః
ఫలోద్గమః కల్పమహామహీరుహః ।
అముం సమాసాదయితుం హితాయతి-

ర్యతేత కో నామ న చేతనో జనః ॥ ౧౯ ॥

నిదాఘనిర్దగ్ధమహామరుభ్రమ-

క్లమచ్ఛిదో మార్గమహీరుహాదపి ।

కలిన్దకన్యాసలిలౌఘసజ్గత-

త్రిమార్గగామ్నోభరసప్లువాదపి ॥ ౨౦ ॥

సరస్వతీసౌభగసారసమ్భ్రుత-

ప్రసన్నగమీభరపదక్రమాదపి ।

కురజ్గనాభీఘనకుక్కుమాఙ్గీత-

స్తనాఙ్గనాలిఙ్గనవిభ్రమాదపి ॥ ౨౧ ॥

అమన్దమానన్దసుధారసద్రవం

ప్రవన్నవన్ద్యం భవదుఃఖితే హృది ।

ఇయత్యముష్మిన్భువనాధ్వని ధ్వని-

ర్నమః శివాయేతి చమత్కరోతి మే ॥ ౨౨ ॥

విచిన్తయజ్ఞోవనమేవ జీవనం

సమర్థయన్ పార్థివమేవ పార్థివమ్ ।

విభావయన్ వైభవమేవ వై భవం

కదాఽఽశ్రయే శఙ్కరమేవ శఙ్కరమ్ ॥ ౨౩ ॥

వరం భవేదప్యవరం కలేవరం

పరం హరారాధనసాధనం హి యత్ ।

న తు క్రతుధ్వంసినిషేవణోత్సవం

వినిఘ్నతీ ముక్తిరయుక్తిపాతిసీ ॥ ౨౪ ॥

క్వ నీలకణ్ఠాయతనోపసర్పణ-

స్ఫుటోపకారౌ చరణౌ మహాగుణౌ ।

క్వ చాఙ్ఘనోద్వర్తనచర్చనాదిభిః

పురారిపూజార్పణతర్పణౌ కరో ॥ ౨౫ ॥

క్వ నామ నామగ్రహణోత్సవం విభో-

రభిప్రవృత్తౌ రసనా దినే దినే ।

క్వ చాద్రిపుత్రీపతిపాదపఙ్కజ-

స్ఫురద్రజోరాజవిరాజితం శిరః ॥ ౨౬ ॥

కవ్వ దృక్పిరం పారితవన్ద్రశేఖర-
స్వరూపసౌభాగ్యవిలోకనస్పృహా ।
కవ్వ సన్తతాకర్ణితదర్పకద్విష-
ద్విచిత్రచారిత్రపవిత్రితా శ్రుతిః ॥ ౨౭॥

కవ్వ నిర్దుతానలృవికల్పవిప్లవ-
త్రిలోచనధ్యాననిబన్ధనం మనః ।
కవ్వ చాపవర్గోయమమార్గ ఏవ యః
స్మరారినేవాసుఖసర్వసమ్పదామ్ ॥ ౨౮॥

ఇదం విదన్తః సుధియో భియోజ్ఞితాః
సమాధిమాధిచ్ఛిదమాశ్రితా ఆపి ।
ప్రభుప్రణామస్తుతిచిన్తనార్చన-
స్ఫుటోపయోగం బహు మన్వతే వపుః ॥ ౨౯॥

కిమక్లమక్లల్యమనక్లభక్లద-
ప్రసాదనాదన్యదధన్యమన్యసే ।
యదర్థమర్థక్షతికృత్సుదుష్కరప్రయాస-
సాధ్యేషు మఖేషు ఖిద్యసే ॥ ౩౦॥

ఇమా హిమానీవిమలా హవిర్భుజాం
ప్రభుప్రసాదప్రభవా విభూతయః ।
కరోషి యత్తర్పణమాత్రకామ్యయా
దయాస్పదప్రాణ్యపఘాతపాతకమ్ ॥ ౩౧॥

సఖే ! సఖేదన్య ధనార్జనం ప్రతి
ప్రతిగ్రహాధ్యాపనయాజనాదిభిః ।
ప్రయాతి తే వాయురివాయురిజ్జితం
విహన్తి హన్త క్రతవే తవేహితమ్ ॥ ౩౨॥

అతః స్వతః ప్రార్థితసమ్పదాం పదం
కదర్థనాహీనమదీనమేనసా ।
నిదానమానన్దభువః స్వయమ్భువో
భజస్వ పాదామ్బుజనేవనోత్పవమ్ ॥ ౩౩॥

అక్లేశపేశలమలక్ష్మ్యకృతాన్తదూత-

హుక్కారభజ్జభిదురం దురితేననాగ్నిమ్ |
కో నామ నామయహారం హరపాదపద్మ-
సేవాసుఖం సుమతిరన్వహమాద్రీయేత || 34 ||

రోమన్థమన్థరకురజ్జశతాశ్రితేషు
భాగీరథీశిశిరశికరశితలేషు |
రోహన్మహార్హఫలకన్దలసున్దరేషు
బద్ధాస్పదాస్తుహినభూధరకన్దరేషు || 35 ||

ధన్యాః సమాధిమవధానధనా ధనాది-
సమ్పన్థబన్ధమవధూయ ధియాఽధియన్తః |
జ్యోతిః పరం గలదనల్పవికల్పజాల-
మాలోకయన్తి భగవన్తమనన్తమన్తః || 36 ||

ధన్యా భజన్తి నృపవేశ్మసు వేత్రివక్త్ర-
హుక్కారకాతరథియన్తరుణేన్ద్రమౌలిమ్ |
వైరాగ్యనిర్వృతమనస్విజనావకీర్ణ-
స్వర్గాపగాపులినబాలలతాలయేషు || 37 ||

సన్తః స్మరన్తి శశిఖణ్ణశిఖణ్ణసేవా-
హేవాకినః సురసరిత్పులినస్థలేషు |
లక్ష్మీలవోల్లసదమన్దమదాఽవలేప-
భూపాలవాలిశవిలజ్జనవిప్లవానామ్ || 38 ||

ఇదం మధుముఖం విషం హరతి జీవితం తక్షణా-
దపథ్యమిదమాశితం వ్యథయతే విపాకే వపుః |
ఇదం తృణగణావృతం విలమధో విధత్తే క్షణా-
ద్యదత్ర మలినోల్బణైర్ద్రవిణమర్జితం కర్మభిః || 39 ||

అతః ప్రతనువైభవోద్భవదఖర్దగర్వక్షమా-
పతిప్రణయసమ్భవం భువి విడమ్బనాడమ్బరమ్ |
విహాయ సురవాహినీపులినవాసహేవాకినో
భజన్తి కృతినస్తమీరమణఖణ్ణమాడామణిమ్ || 40 ||

కిం భూయోభిః పరుషవిషయైః శ్రీవికారైరసారైః
కిం వా భూయః పతనవిరసైః స్వర్గభోగాభిలాషైః |

మనో నాఽన్యద్భవభయవిపత్కాతరాణాం నరాణాం
ముక్త్యా భక్తిం భగవతి భవే శస్యమాశాస్యమస్తి ॥ ౪౦॥

దూరోదఞ్చచ్చటులలహారీహారిహస్తవ్యుదస్త-
వ్యాపత్తాపత్రిదశతటిసీమజ్జనోన్మజ్జనేషు ।
శ్రద్ధాబంధం శశధరశిరఃపాదరాజీవసేవా-
హేవాకైకవ్యసనమనసస్తేన తన్వన్తి సన్తః ॥ ౪౧॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“సేవాభినందనం” నామకం సప్తమం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

౮. శరణాశ్రయణం అష్టమం స్తోత్రమ్

కల్యాణీనః సురగిరేరివ సంశ్రితస్య
లక్ష్మ్యా హారేరివ రవేరివ దీప్తిభాజః ।
పద్యస్య శమ్భువిషయస్య జయన్తి పాదా
యే మణ్డయన్తి చ పునన్తి చ విష్టపాని ॥ ౧॥

యాః పఙ్కిలేన కలిలేన వియోజయన్తి
నిత్యోజ్జ్వలేన కుశలేన చ యోజయన్తి ।
తా ధూర్జటేరమరనిర్ఘోషితరఙ్గ-
భఙ్గాభిరామగతయః స్తుతయో జయన్తి ॥ ౨॥

సంసారదారుణదవానలదహ్యామాన-
వాక్చిత్తకాయకుశలీకరణౌషధాని ।
శ్రీభుక్తిముక్తివశకర్మణి కార్మణాని
శమ్భోర్జయన్తి నుతిచిన్తనపూజనాని ॥ ౩॥

దోషాకరస్య శిరసి స్థితిముత్తమాఙ్గ-
చ్ఛేదం విధేరవిరహం నరవాహనస్య ।
భస్మీకృతిం త్రిపురపాశధరస్మరాణాం
వశ్యం దిశాఞ్చ దశకం దశకన్ధరస్య ॥ ౪॥

శౌర్యానలస్య పరశువ్యజనేన దీప్తిం
రామస్య బౌహుపరిఘప్రతిఘం మఘోనః ।

హైమం మరుత్తన్మపతేర్దివసాని సప్త
వర్షం సుదర్శనసమర్పణమచ్యుతస్య || ౫ ||

శ్వేతస్య కణ్ణపులినాత్సమవర్తిపాశ-
ప్రోత్సారణం నయననిర్దరణం భగస్య |
దుగ్ధాబ్ధిదానముపమన్యమునేః క్రియాసు
దక్షస్య విఘ్నకరణం మఖదీక్షితస్య || ౬ ||

శూలాధిరోహణపరాభవమన్ధకస్య
పూష్టో హనుగ్రహమనుగ్రహమర్జునస్య |
నస్తీశ్వరస్య రవిజాదభయం భుజజ్ఞ-
భక్త్యాభిమానమథనం మునిమానిసీనామ్ || ౭ ||

కిం వాఽపరం ద్రుహిణకృష్ణహారత్వమేత్య
సర్గస్థితిప్రశమనాని జగత్త్రయస్య |
క్రీడన్నివ వ్యధిత యేన నిరఙ్కశం తత్
స్వాతన్త్ర్యమప్రతిహతం జయతీశ్వరస్య || ౮ ||

యస్యాఽతిఘోరగరలాదపి కణ్ణపీఠా-
త్సజ్జీవనౌషధముదేతి వచో నతానామ్ |
యస్య జ్వలద్దనకృశానుశిఖోల్పణాపి
వర్షత్యమోఘమమృతద్రవమేవ దృష్టిః || ౯ ||

దంష్ట్రాకరాలమపి ఘోరమఘోరవక్త్రం
యస్య ప్రపన్నభయభజ్జానభజ్జీమేతి |
యస్యాఙ్గభస్మకణికాశ్చరణాశ్రితేషు
కర్పూరధూలిపటలశ్రియమాశ్రయన్తి || ౧౦ ||

యస్యాపి కృష్ణభుజగా భుజగా భజన్త-
మిన్దీవరస్రజ ఇవ ప్రవినన్దయన్తి |
కిం చాఙ్గసజ్గీ మరుదీరితమేతి యస్య
ముణ్డం నమత్స్వమలమఙ్గలకమ్పిశోభామ్ || ౧౧ ||

యన్యేభవర్మఘనశోణితపఙ్కలిప్త-
మఙ్గేషు మఙ్గలదుగూల విలాసమేతి |
యస్యాపి తాపవిధురేషు కరే కపాల-

మాలమ్పతేఽమృతకమణ్ణులుఖణ్ణలీలామ్ || ౧౨||

యత్పాదపాంసుపరిమర్శశుచి శ్మశానం
శ్రీశైలనైమిషముఖాన్యధరీకరోతి |
యత్సంస్తవాదవికలం కుశలం కపాల-
పాలీ కరోతి కృతినాం కమలావలీవ || ౧౩||

యం దేవమస్తశిరసం సురభర్తురజ్జే-
లజ్జే శవైరికరపీఞితతాలవృన్తమ్ |
ఆసీనస్తుప్తసుఖితం శతరుద్రియాది-
మస్త్రైః స్వరేణ మధురేణ గృణాతి వేధాః || ౧౪||

హేలావలీఢభువనత్రితయేన యేన
గీర్ణాః పురన్దరముకున్దరపీన్దవోఽపి |
యస్య జ్వలద్విపులభాలవిలోచనాగ్ని-
జ్వాలావలీశలభతామగమత్స కాలః || ౧౫||

శ్వేతం విధోరుదయహేతుమవేత్య పక్షం
కాలం చ యః క్షయకరం దృశమాశ్రితస్య |
శ్వేతం దయావిశదయాశు దృశానుగృహ్య
కాలం దృశైవ నయతి స్మ శమం విపక్షమ్ || ౧౬||

చక్రీ ముఖాగ్రవిలసజ్వలనోగ్రజిహ్వ-
లీఢామ్బరః క్షితిధరేన్ద్రధనుర్ధరస్య |
యస్యాగమన్నిధనసాధనతాం పురాణాం
వాణీకృతశ్చ రణమూర్ధ్ని గుణీకృతశ్చ || ౧౭||

చక్రాయుధం విశిఖతాముడుచక్రవర్తి-
చక్రాభిధానసుహృదౌ రథచక్రభావమ్ |
సీత్వాఽస్యజత్త్రిదశధామ్ని రసాతలే చ
యో హర్షశోకమయమశ్రు పురాజ్ఞనానామ్ || ౧౮||

ఆరూఢరీఢమపి యేన సమర్పితేన
ప్రీతిం రతిం చ హృది విస్మరతి స్మ కామః |
తం దృష్టిపాతమధిగమ్య బిభర్తి యస్య
ప్రీతిం రతిం చ హృది కో న సుసిద్ధకామః || ౧౯||

కృష్ణోపదర్శితపథః పృథులోష్టభీష్మ-
 శ్లాఘ్యం దధద్వపురుపాత్తవనాన్తవాసః ।
 వ్యాధాకృతేరపి ధనజ్ఞాయ ఏవ యస్య
 దృగ్గోచరే కృతపదో మహసా దిదీపే ॥ ౨౦॥

యుక్తం సుధాకరసుధాకరకద్యుసిన్ధు-
 తోయాది యన్మనసి తాపమపాకరోతి ।
 యస్యాఙ్గసంక్లే శవభస్మకపాలమాలా-
 హాలాహలాహిదహనాద్యపి హృద్యమేవ ॥ ౨౧॥

మూర్తిః కృమేః శతపదీ శ్రవణం ప్రవిష్టా
 దృష్టా రుజామసుహృతం సృజతి జనానామ్ ।
 సారీ తనుర్నను సహస్రపదీ యదీయ-
 నేత్రస్థితా హరతి మృత్యుభయం శ్రితానామ్ ॥ ౨౨॥

ఆకర్ణ్య యః కృపణమార్తవచః కృపాభి-
 రాధూతమూర్ధసురనిర్ధరిణీకణాఘైః ।
 ఉత్సంజగత్సత్గిరీన్ద్రసుతాకుచాగ్ర-
 సంసక్తమౌక్తికమణీన్ద్విగుణీకరోతి ॥ ౨౩॥

ఉద్గాఢభక్తివిధురవ్యపనీతతీవ్ర-
 దోషాన్ధకారమతిమాత్రశుచిప్రకాశమ్ ।
 పీయూషముద్వమతి యస్య వివిక్తవర్ణం
 కర్ణాన్తగామి వచనం చ విలోచనం చ ॥ ౨౪॥

పాత్రీభవన్తి న యదజ్ఞీసరోజరేణు-
 మైత్రిపవిత్రశిరసః స్థిరసత్యవాచః ।
 సాటోపకోపవికటభ్రుకుటిచ్ఛటానా-
 ముత్తాలకాలభటవక్రవిభీషికాణామ్ ॥ ౨౫॥

సూక్తిం శుచిం శ్రవణయోరమృతం స్రవన్తీం
 వక్రామభజ్జరగుణాం మహతీం వహన్తః ।
 గాయన్తి యం శ్రితవతః పరిశుద్ధవంశ-
 విద్యా యశాంసి కవయః పరివాదకాశ్చ ॥ ౨౬॥

యత్సేవకస్య మదనోల్బణబాణపూగ-

క్రాంతాఽలికావైకసత్తిలకోజ్జ్వలశ్రీః ।
 సేవ్యా భవత్యవసరే కలకణ్ఠనాద-
 హృద్యా వధూః కుసుమితోపవనస్థలీ చ ॥ ౨౭ ॥

యస్మిన్నఖిన్నమనసో వ్యసనావసన్న-
 సంతాపశాన్తికృతసమ్మతయో వసన్తి ।
 కాత్యాయనీ చ కరుణా చ కలా చ చాన్ద్రీ
 స్నిగ్ధా చ దృక్ సురసరిచ్చ సరస్వతీ చ ॥ ౨౮ ॥

సంతాపసమ్పదపహారపటూని సిద్ధ-
 సిన్ధోరివేన్ద్ధవలాని జలాని యస్య ।
 ఆకల్పయన్తి మదయన్తి పవిత్రయన్తి
 సజ్జీవయన్తి చ జగన్తి భృశం యశాంసి ॥ ౨౯ ॥

దుష్కాలసంకటాహకదర్శితానాం
 తీవ్రాభిమానమనసాం ఘనసారభాంసి ।
 భిన్నస్త్వమన్దహరిచన్దనబిన్దవృన్ద-
 సన్దోహదోహదమహో చరితాని యస్య ॥ ౩౦ ॥

ఫుల్లారవిన్దమకరన్దధృతప్రసంజ-
 భృక్ణౌక్ణనాగుమగుమారవగీతిగర్భమ్ ।
 గాయన్తి యస్య చరితం హరితామధీశా
 ధీశాలినః కమలినీపులినస్థలీషు ॥ ౩౧ ॥

వ్యక్తోజ్జ్వలాలికచితం ముఖమాయతాక్షం
 విస్తీర్ణకర్ణకమనర్గలరూఢనాలమ్ ।
 యం శంసతోఽధివసతి స్వయముక్తిదేవీ
 రాజీవసదృకమలా విజిగీషయేవ ॥ ౩౨ ॥

ఆపన్నబాన్ధవమబన్ధ్యవచోవిలాస-
 మాసన్నమజ్జననమజ్జనసాన్త్వనేషు ।
 దేవం సుధాకరకిశోరకృతావతంసం
 తం సంశ్రితార్తిహరణం శరణం శ్రయామి ॥ ౩౩ ॥

దేవం శ్రయామి తమహం ముకుటోరగేన్ద్ర-
 స్ఫూర్ణతృణామణిసహస్రమిషేణ యస్య ।

భాలానలేన సురసిన్ధుజలోక్షితేన
ప్రోన్ముక్తమజ్జురసహస్రమివాచకాస్తి || 34 ||

సానుగ్రహోత్తమగణాశ్రితపాదమూలం
మూర్ధ్నా ధృతాభ్రసరితం సతుషారమూర్తిమ్ |
ఆసేవితం విషధరైః కటకేషు తాప-
శాన్త్యై గిరీశమతిహృద్యగుహం శ్రయామి || 35 ||

యః క్షీరనీరనిధిమజ్ఞీతలే సుధామృః-
కుమ్భం కరే శిరసి దేవనదీమదీనామ్ |
హర్తుం బిభర్తీ భవినామణుకర్మమాయా-
మూలం మలత్రయమయం తమహం శ్రయామి || 36 ||

యస్యాపగా స్రగివ సౌమనసీ జటాసు
యః కౌముదీం విరచనామివ మూర్ధ్ని ధత్తే |
దేవీం వరాభయకరామపి యో బిభర్తి
ప్రీతః శివాం దృశమివ ప్రభుమాశ్రయే తమ్ || 37 ||

గౌరీం గజాస్యజననీం హిమవత్ప్రసూతిం
సద్యఃపవిత్రితజగత్త్రితయాం య ఏకః |
కాత్యాయనీం సురధునిం చ విభుర్బిభర్తి
నిర్వాణదం శరణమేమి తమిస్తుమౌలిమ్ || 38 ||

కాప్యప్యధృతక్రతువిధాత్పమృగోత్తమాఙ్గ-
ముత్సఙ్గసఙ్గతమృగం క్వచిదోషధీశమ్ |
క్రూరం క్వచిన్మృగవధైకరతిం కిరాతం
వాతం క్వచిన్మృగరథం విభుమాశ్రయామి || 39 ||

ఉద్ధామదోషమపి దీర్ఘగుణం భుజఙ్గ-
భోగోపగూఢమపి రూఢశిఖిప్రసఙ్గమ్ |
కాపాలికవ్రతసమేతమపి ద్విజ్ఞేస్త్ర-
చూడామణీం విభుమనజ్జుశమాశ్రయామి || 40 ||

అజ్ఞే ధృతాఙ్గనమనఙ్గకృతాఙ్గభఙ్గం
విశ్వాధినాథమథ ఖణ్డకపాలపాణిమ్ |
ఉగ్రం శివం హరమఘోరమజం చ సద్యో-

జాతం చ విస్మయనిధిం విభుమాశ్రయామి ॥ ౪౧॥

అస్మిన్భవాధ్వని మహావిషమేఽసమేషు-

రోషాదితస్కరతిరస్కరణైకపీఠమ్ ।

భీరుః శ్రయామి శరణం క్షణదాకుటుమ్బు-

లేఖాశిఖామణిమనుత్తమశక్తిమీశమ్ ॥ ౪౨॥

కిం మేరుమన్దరముఖైర్గిరిభిర్గిరియాన్

కైలాస ఏవ జగదేకగురుర్గీశః ।

యస్యాఽభయఙ్కరమసఙ్కరమస్తశఙ్క-

మఙ్కం సుటఙ్కమకలఙ్కమలఙ్కరోతి ॥ ౪౩॥

ఉల్లఙ్గ్య శాసనమనన్యజశాసనన్య

కోఽప్యన్యశాసనముపాసితమేతి నిష్ఠామ్ ।

హిత్యా వనం హి నవనాగరపర్ణపూర్ణ-

ముష్ట్రాః శ్రయత్యవటమేవ సకణ్ణకౌఘమ్ ॥ ౪౪॥

అన్యార్థమప్యపహితా శితికణ్ణసేవా

లోకన్య కల్పలతికేవ ఫలత్యవశ్యమ్ ।

ఉద్దీపితా ఖలు పరన్య కృతేఽపి యేన

తస్యాపి దర్శయతి దీపశిఖాఽర్థసార్థమ్ ॥ ౪౫॥

యద్యర్చితః (యద్యర్చితః)న భగవానపి జీవికార్థం

తత్రాపి కిల్విషవిపాకమపాకరోతి ।

యోఽపి ద్యుసిన్ధుపయసి ప్లవతే నిదాఘ-

ఘర్మచ్ఛిదే భవతి సోపి హి ధౌతపాపః ॥ ౪౬॥

కుర్వన్తి భక్తిమపరైరపి యే నియుక్తా

భర్గన్య తేఽపి భవదుర్గతిముత్స్పృజన్తి ।

స్తన్యార్థమప్యపహితా పృథుకన్య ధాత్రీ

పాత్రీభవత్యఖిలభోగసుఖాసికానామ్ ॥ ౪౭॥

దమాభదపి ధ్రువమనఙ్గజితః ప్రయుక్తః

సేవావిధిః ప్రమదసమ్పద(ప్రమదసమ్పద)మాదధాతి ।

వేశ్యాజనన్య న సుఖాయ కిమఙ్గరాగ-

మాలాదుగూలధవలః కృతకోఽపి వేషః ॥ ౪౮॥

తస్మాదుపేత విభుమేవ యథాతథాపి
ముక్తిర్న చేద్భవతి కిం న గలన్త్యఘాని ।
యః స్వేచ్ఛయైవ నిపతత్యమృతహృదేఽన్త-
ర్మజ్జత్యసౌ యది న తత్కిముదేత్యసిక్తః ॥ ౪౯ ॥

క్షీరాబ్ధేరవహేలయా వితరణం నిర్మన్త్రణం వర్షణం
హేమ్నః క్రుద్ధకృతాన్తముక్తఫణభృత్పాశగ్రహోద్వర్షణమ్ ।
యచ్ఛాప్యుత్కటకాలకూటకవలీకారాదికర్మాద్భుతం
క్రీడామాత్రకమేవ యస్య తదసౌ దేవః కథం వర్ణ్యతే ॥ ౫౦ ॥

స్వచ్ఛన్తస్య యద్భుచ్చయా గమయతః ప్రేక్షోలతాం భ్రూలతా-
మాజ్ఞాఽనుగ్రహాలాభకత్తనఘనస్పర్ధానుబద్ధోద్ధరాః ।
సోష్యాణః కలయన్తి యస్య కలహం సేవాసు దేవాసురా
దేవస్యాఽస్య మహేశ్వరస్య మహిమశ్లాఘావిధౌ కే వయమ్ ॥ ౫౧ ॥

ఉర్వీనిరసమీరణారుణశిఖ్యోమాత్మసోమాత్మకై-
రష్టాభిర్విభవైర్విభర్తి భువనం భోక్తా చ భోగ్యశ్చ యః ।
బ్రూమన్తస్య కీమీశ్వరస్య మహతః స్వైరీ స్వకైరేవ యః
స్ఫూరైర్బ్రాహ్మపురన్దరప్రభృతిభిః శారైరివ క్రీడతి ॥ ౫౨ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“శరణాశ్రయణం” నామాఽష్టమం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౯. కృపణాక్రన్దనం నవమం స్తోత్రమ్

దీపోత్కరైరవిరుచాం పరిపూరణేయం
నీహారవారిభిరిదం భరణం పయోధేః ।
అస్మాదృశాం మితదృశాం నియతైర్వచోభిః
ప్రన్తూయతే భవ తవ (తవ భవ)న్తవచాపలం యత్ ॥ ౧ ॥

అత్రాఽపరాధ్యతి గిరో హర ధృష్టతేయ-
మేషా నిసర్గముఖరా ముఖరాగిణీ యత్ ।
ప్రాథిం పరామనుపయత్యపి వాఙ్చుతి త్వాం
స్వామిన్ హఠాదివ పరం పురుషం గృహీతుమ్ ॥ ౨ ॥

యద్వా భవత్యసులభో భవదాశ్రితస్య
 శస్యః స కోఽపి మహిమా న హి మాదృశోఽపి ।
 స్వచ్ఛన్దమన్దమపి యత్ర పదం త్వదుజ్ఞా
 ధత్తే మహి భవతి హేమమయీ హి తత్ర ॥ 3 ॥

భీష్మో విషాదపి విషాదపినద్ధమేత-
 చేతశ్చకార సవికారమకారణారిః ।
 మోహమయస్తమయమస్తమయం నయామి
 స్వామిస్తవ స్తవరసాయననేవనేన ॥ ౪ ॥

ఏషః స్తవస్తవ నవప్రమదోపదేశ-
 మాదేశయజ్ఞాయతి కోఽపి గురుర్గిరీశ ।
 సద్యః పురః స్ఫురతి మే దురతిక్రమేణ
 యత్సంక్రమక్రమవశేన వచోధిదేవీ ॥ ౫ ॥

నాస్య స్పృహోఽస్తి సరసాయ రసాయనాయ
 నాఽయన్త్రితేన్ద్రవదనావదనాఽమృతాయ ।
 నిర్బన్ధమేతి తు భవత్సవిధే విధేహి
 నిర్బన్ధమన్ధకరిపో తదిదం మనో మే ॥ ౬ ॥

ఆభాతి శక్రనగరీ న గరీయసీ మే
 ప్రీతిం చ సింహుతి న కాంక్షాన కాంక్షానాద్రిః ।
 జానే పరం హర శరణ్యమరణ్యమేవ
 యత్ర త్వదజ్ఞినలినార్చననిర్వృతిః స్యాత్ ॥ ౭ ॥

పుష్పేషు దోహదవశాదవశా(శం)భృశం యా
 బభ్రామ వామనయనాభుజమజ్ఞారీషు ।
 సా సామృతం దృగలిసీ వలిసీ(సిం)వ్యనక్తి
 త్వదభక్తికల్పలతికాఫలభోగతృప్తమ్ ॥ ౮ ॥

కిం నిర్మితా ముకుటవన్ద్యకలాం నిపీడ్య
 కిం వా శిరఃశరణనిర్ధరణీజలేన ।
 కిం వా కరస్థకలశామృతసప్లువేన
 భక్తిస్త్యయా ప్రణయినాం భవతాపశాన్త్యై ॥ ౯ ॥

స్వామిన్విచిత్రచరితస్య తవాఽపదాన-

గీతామృతేషు దృఢరూఢరతిర్మమేయమ్ |
 దూరీకృతాఽన్యసరణిర్హరిణీవ వాణీ
 సత్యం పదాత్పదమపి క్షమతే న గస్తుమ్ || ౧౦||

ఆశ్వాసనం యమభయాకులతామృతానాం
 సజ్జీవనం భవదవవ్యథయా మృతానామ్ |
 ఆలమ్బనం సుకవిరాజగిరామృతానాం
 సక్కిర్తనం జయతి తే చరితామృతానామ్ || ౧౧||

దానం తరజ్గతరలః కిల దుగ్ధసిన్ధు-
 ర్ముక్తిః కరాలతరకాలభయాత్ప్రసాదః |
 త్యాగోఽపి సప్తదివసాని సువర్ణవృష్టిః
 కిం కిం న చారుచరితం భవతః ప్రశస్యమ్ || ౧౨||

స్వామిన్ రజఃపరిచితం చపలస్వభావం
 జాత్యా మలీమసమిదం హృదయం మదీయమ్ |
 త్వత్పాదపద్మవిషయే కృతపక్షపాతం
 ధత్తే ప్రమోదభరనిర్భరభృంజలక్ష్మీమ్ || ౧౩||

త్వాం వామదేవమపి దక్షిణమాశ్రితేషు
 సర్వత్ర శక్కుర వసన్తమపి స్మరారిమ్ |
 అప్యన్తకోపశమహేతుమనన్తకోప-
 శాన్త్యైకకారణమచిన్త్యగతిం శ్రయామి || ౧౪||

క్వాపి ప్రసీదసి దిశన్విశదం ప్రకాశం
 క్వాపి ప్రయచ్ఛసి ఘనావరణోపరోధమ్ |
 కుర్మః కిమత్ర మహనీయమహామహిమ్నో
 నాన్త్యైవ నామ నియతిర్నభసః ప్రభోశ్చ || ౧౫||

చిత్తం నతాపదుపతాపహృతిప్రవృత్తిం
 భీతాఽభయార్పణపణప్రవణాం చ వాణీమ్ |
 లోకోపకారపరతన్త్రమిదం వపుశ్చ
 కస్త్వత్పరః పరమకారుణికో బిభర్తి || ౧౬||

చిత్తం విషాదమగమన్న పరం ప్రసాద-
 మౌఙ్ఘద్విచారముచితం న బహిః ప్రచారమ్ |
 లేభే న కుత్ర వివరం ప్రవరం న బోధ-

మేతత్త్వయైవ భగవన్సృతవిప్రయోగమ్ ॥ ౧౭॥

అశ్రాన్తమాన్తరమశాన్తరజోవికారం
సారజ్గకేతుముకుటస్ఫుటమన్ధకారమ్ ।
యుక్తం యదన్ధయతి యద్భధిరీకరోతి
కోఽతిప్రసజ్గ ఇతి తత్ర న తర్కయామి ॥ ౧౮॥

లీలావిలోలలనానయనాన్తవాస-
మాసాద్య యః క్వ న భనక్తి మనస్వినోఽపి ।
సోఽయం నివిశ్య విమలే హృదయే మదీయే
ధిజ్మర్మమర్మ న భినత్తి కథం మనోభూః ॥ ౧౯॥

స్వామిన్నసన్తమివ తత్ర వసన్తమేవ
సత్వామవైతి కిమిదం యది వా కిమన్యత్ ।
దగ్ధోఽపి యం పునరవాప్య బిభర్తి గర్వం
సర్వజ్కషో విజయతే స తవ ప్రసాదః ॥ ౨౦॥

శ్రీఖణ్డచన్దననిఘృష్టకుర్రజ్గనాభి-
కర్పూరకుంజ్కమకరమృశుభాజ్గరాగమ్ ।
ఉద్యన్నవీనకదలీదలసౌకుమార్యం
బిభ్రత్యనన్దనటమన్దలరజ్గమన్దమ్ ॥ ౨౧॥

పుల్లారవిన్దవదనా వికసచ్ఛిరీష-
మాలాభుజాభినవనీలసరోజనేత్రా ।
బ్రహ్మాస్త్రమప్రతిహతం విహితా హితాయ
పుష్పాయుధస్య కుసుమైరివ మాధవేన ॥ ౨౨॥

నాథేతి జీవితహరేతి దయాపరేతి
సప్రేమకోపమతికోమలమాలపన్తి ।
గాఢానురాగవివృతాఖిలగూఢభావ-
మావర్జయన్త్యవిషయైర్వచసాం విలాసైః ॥ ౨౩॥

కింవా పరం కుపితనిర్వృణపఞ్చబాణ-
బాణౌఘభిన్నహృదయా పరిరభ్య గాఢమ్ ।
ముగ్ధాజనస్య సహజామవజిత్య లజ్జా-
మౌత్సుక్యసాన్ద్రమధరామృతమర్పయన్తి ॥ ౨౪॥

ఆక్షిప్తసిన్ధుమథనోత్థమహామృతౌఘ-
భావత్కభక్తిరసపారణనిత్యత్వప్రమ్ ।
ప్రత్యాహృతేన్ద్రియమవాప్తసమాధిసౌఖ్యం
న త్వత్పరం హరతి సా హరిణోక్షణాఽపి ॥ ౨౫॥

హేలావలన్మలయమారుతకమ్పితానాం
శీర్షైః ఫలైః స్వయమరణ్యమహీరుహాణామ్ ।
వృత్తిర్హరస్మరణఘూర్ణితచేతసః క్వ
దీనం ముఖం క్వ చ పురః కుమహీపతీనామ్ ॥ ౨౬॥

నేత్రత్వమీశ తవ మూర్ధ్వివిలోకనేషు
వాక్ష్వం భవచ్ఛరితచర్వణవిభ్రమేషు ।
త్వత్సంకృతాశ్రవణకర్మణి కర్ణభావ-
మిచ్ఛన్తి గన్తుమపరాణి (ఇతరాణి)మమేన్ద్రియాణి ॥ ౨౭॥

యచ్ఛత్రచామరసితా కృతినాం విభూతిః
సః స్వల్ప ఏవ భగవన్ భవతః ప్రసాదః ।
త్వత్సామ్యమేవ (తత్సామ్యం)తు సతామధికస్తతోఽపి
యద్వల్కలం చ వసనం విపినం చ వాసః ॥ ౨౮॥

త్వత్పాదపఙ్కజరజశ్చురితో చ పాణీ
వాణీ భవచ్ఛరితచర్వణగర్వితా చ ।
చిత్తం భవద్గుణగణస్మరణవ్రతం చ
భూయో భవన్తి మమ చేదహహాస్మి ధన్యః ॥ ౨౯॥

భిక్షాశనోఽపి భగవంస్త్యమకిచ్ఛానోఽపి
జీర్ణశ్మతాననిలయోఽపి దిగమ్బరోఽపి ।
కిం వా పరం వరద ఘస్మర భస్మరూక్ష-
గాత్రోఽపి సన్మమ విభుః ప్రతిజన్మ భూయాః ॥ ౩౦॥

యాచే న కిచ్ఛాదపరం వసత్కిరీన్ద్రి
కైలాసనామ్ని భవదధ్యుషితే మమాస్తు ।
కిం వా న తత్ర భగవన్ మమ యే సఖాయ-
స్తేఽన్యేఽపి సన్తి గవయాః కపయః కురఙ్గాః ॥ ౩౧॥

వాచామమీ న విషయే విషయేషు యేషు

తృష్ణాఽన్వభావి విషమా విషమాకిరస్తి ।
తన్మాం భజోఙ్జ్వలవిలోలవిలోచనాన్త-
విన్యాసభాసురసుధారసుధారసేన ॥ 3౨॥

నానుగ్రహస్తవ వినా త్వయి భక్తియోగం
నానుగ్రహం తవ వినా త్వయి భక్తియోగః ।
బీజప్రోహవదసావనయోర్న కస్య
భూత్యై పరస్పరనిమిత్తనిమిత్తిభావః ॥ 33॥

శాన్తం మనో యది యమైర్నియమైః కిమన్యై-
ర్వాణీ యది ప్రియహితా స్తుతిచాటుభిః కిమ్ ।
కారుణ్యమస్తి యది కిం వ్రతహోమదానై-
ర్భక్తిర్భవే యది కిమన్యసుఖాభిలాషైః ॥ 3౪॥

భుక్తం వికల్పకవలైః సురలోకసౌఖ్య-
మాలోకితా వివిధశాస్త్రద్మశైవ ముక్తిః ।
పీతా సుధా శ్రవణశుక్తిపుటైః సమక్ష-
మాస్వాదితా పునరియం శివభక్తిరేవ ॥ 3౫॥

దీర్ఘాణ్యఘాన్యధిశుచీవ భవన్త్యహాని
హానిర్బలస్య శరదీవ నదీజలస్య ।
దుఃఖాన్యసత్పరిభవా ఇవ దుఃసహాని
హా నిఃసహోఽస్మి కురు నిఃశరణేఽనుకమ్పామ్ ॥ 3౬॥

నిర్భర్త్సితో విపది బన్ధురివాఽభిమానీ
మా నీరసం స్పృశతు నామ మనో వివేకః ।
విద్యాం నిదాఘ ఇవ ఘర్మరుచ్ఛిమానీ-
మానీయనాశముపతాపయతే తు మోహః ॥ 3౭॥

తస్మాదుపైతి న తనుస్తరసాఽవసాయం
సాయస్తనీ ప్రతిపదిన్దకలేవ యావత్ ।
తావత్కృపాం కురు హతోఽస్మ్యహమంహసాఽయం
సా యన్రితా మయి తవాస్తనయేన యేన ॥ 3౮॥

అభ్యేతి మృత్యుభటసంహతిరస్తకమ్పా
కమ్పామహే మనసి యాం వినివేశయన్తః ।

ఏకా గతిర్గిరిశ తత్ర తవానుకమ్పా
కమ్పాత్రతాం నయతి యా న శుభోదయానామ్ || ౩౯||

యన్నిఃస్పృహోప్యజనయస్తనయం కుమారం
మారం విధాయ శలభం నయనానలస్య |
తత్రే పరార్థమితి విశ్రుతమాకుమారం
మా రంహసా జహిహి దేహి తదేహి వాచమ్ || ౪౦||

సర్వస్వమేవ మమ దత్తమహాప్రహారా
హారామలం హర హరస్త్యరయో వివేకమ్ |
రక్షకరీ తవ కృపాఽత్ర కృతాఽవహారా
హా రాజశేఖరమణేః పురతో హతోఽహమ్ || ౪౧||

దేవాలయే వసతిమర్థయతే కపోతః
సిన్ధౌ వణిగ్భజతి వృత్తిమశక్యపోతః |
పృష్ఠే శ్రియం వహతి నిత్యమనేకపోఽత-
స్త్యద్భక్తిమేమి సరసీమివ భేకపోతః || ౪౨||

లబ్ధా ధృతిర్దివి కదాచన వాసవేన
సైన్యేన సా పరివృతేన న వాసవేన |
నో వా బలేన భువి పీతనవాసవేన
త్వాం భేజషో భవతి యాఽభినవా సవేన || ౪౩||

యా దుర్లభా దివి మహార్షభయాన కస్య
కాలస్య యా నిధనధామ భయానకస్య |
వాచా తయా కృతనతేరభయానకస్య
తుల్యశ్రియాఽర్పయసి శం శుభయా న కస్య || ౪౪||

యం వీక్షనే క్షతమహాకలికాల సంతం
క్లిష్టం కృతీకృతబృహత్కలికాల సంతమ్ |
ఇన్ద్రోరీవాఽమృతమయీ కలికా లసంతం
బాలాఽవలోకయతి సోత్కలికాలసం తమ్ || ౪౫||

ముక్తావలీవ రహితా శివ నాయకేన
ముక్తా భవద్గణసభేవ వినాయకేన |
వాణీ త్వయా పరిహృతాఽఖిలనాయకేన

సమాభవ్యతే హృదయసంవననాయ కేన || ౪౬||

యస్యోచితః ప్రథితమాన సమాధినాస్త-

స్నేనార్తిముద్వహతి మానసమాధినాన్తః |

శుద్ధాం మతిం స్పృశతి పాంసులభావలేప-

స్తత్రాప్యపైషి న కృపాం సులభావలేపః || ౪౭||

కామం భవేత్ర బహవః సుభగస్వభావా

భావా భవన్తు మమ తు ద్వితయం స్పృహోయై |

శబ్దార్థపాకరుచిరా కవిరాజగీర్వా

గీర్వాణసిన్ధుధరభక్తిరభక్కురా వా || ౪౮||

జ్యోత్స్నాచటాభిరివ దేవ చకోరకస్య

భాస్వత్ప్రభాభిరివ పఙ్కజకోరకస్య |

దైవీభిరద్భిరివ బర్హిశోరకస్య

ప్రీతిర్న తే నుతికథాభిరఘోర కస్య || ౪౯||

వృత్తం క్వ తే సకలవాఙ్మనసాతివృత్తం

చేతః స్థలధృతి భవావరణాత్క్వ చేతః |

విత్రాసవన్తమితి మామనుదత్పవిత్రా

భక్తిః స్తుతిస్తవ కృతేయమతః సుభక్తిః || ౫౦||

వన్దామహే చ వివిధం వివదామహే చ

లజ్జామహే చ కలుషాణి భజామహే చ |

ఈహామహే చ కువచాంసి సహామహే చ

దహ్యామహే చ దురితైర్జరస్య హేతోః || ౫౧||

లబ్ధం చిరేణ సుకృతైరచిరస్థిరం చ

మానుష్యకం పునరిదం సులభం చ చేతి |

జానీమ ఏవ చ న చ స్వహితం విధాతు-

మీహామహే వయమహో బత యద్భవిష్యాః || ౫౨||

తస్మాదవశ్యమవశానవిశక్యమేవ

భోగోపభోగరసికానసమాప్తకృత్యాన్ |

యావన్న ధీవర ఇవైత్య తిమీనకస్మా-

న్మృత్యుః క్షణాదశరణాన్ హరతే హరేన || ౫౩||

తావత్ప్రసీద కురు నః కరుణామమన్ద-
మాక్రన్దమిన్దధర మర్షయ మా విహాసీః ।
బ్రూహి త్వమేవ భగవన్ కరుణార్ణవేన
త్యక్తాస్త్వయా కమపరం శరణం వ్రజామః ॥ ౫౪ ॥

జాతస్య మృత్యురితి చేత్స న లఙ్ఘితః కిం
శ్వేతేన శీతకరశేఖరనన్దినా చ ।
తాభ్యామసౌ యది జితో విప్రులైస్తపోభి-
రస్మాకమల్పతపసాం త్వనివార్య ఏవ ॥ ౫౫ ॥

తర్హ్యర్చనాస్తసమయే తవ పాదపీఠ-
మాలిఙ్గ్య నిర్భరమభిజ్ఞురభక్తిభాజః ।
నిద్రానిభేన వినిమీలితలోచనస్య
ప్రాణాః ప్రయాన్తు మమ నాథ తవ ప్రసాదాత్ ॥ ౫౬ ॥

ఏతేన కిం నివిడబన్ధభృతో భుజఙ్గాః
కిం వా న వక్రీమవిలాసవికాసభాజః ।
కిన్తు క్రమాదపచితాః పదగుమ్ఫహీనాః
సూక్తామృతానుకరణే కథముత్సహన్తే ॥ ౫౭ ॥

తస్మాద్భయఙ్కరమదః ఫణికర్ణపూర-
హేవాకదుర్లలితమస్తనయం విహాయ ।
స్వామిన్నిమాః శ్రవణయోః ప్రణయోపచార-
గర్భా గిరశ్చతురమాభరణీకురుష్వ ॥ ౫౮ ॥

స్వామిన్నబన్ధవతయా వత యా తవేయం
వాణీ మయా నిజగదే జగదేకబన్ధోః ।
తామస్తకాన్తకర శఙ్కర శంసతో మే
కర్ణే కురుష్వ కరుణాం కరుణామ్బురాశే ॥ ౫౯ ॥

పశ్యన్తమన్ధమభిమానినమస్తమానం
విస్తీర్ణకర్ణమపి యా బధిరం కరోతి ।
సాఽఽర్చిర్న నర్తయతి కిం కున్యణామివ శ్రీః
తస్మాత్క్షమస్వ భగవన్నతిలఙ్ఘనాని ॥ ౬౦ ॥

ఉచ్ఛృంఖలం ఖలమలఙ్ఘ్యబలం జ్వలన్త-

మన్తః కృతాన్తమవికల్పమనల్పదర్పమ్ ।

ఆశంక్య శంకరచరిత్రపవిత్రచిత్ర-

సూక్తిష్యపి స్థిరరుషం ప్రతిబోధయామః ॥ ౬౧॥

ప్రత్యగ్గకర్కశమశక్కముదర్కపథ్యం

తథ్యం సతోషమపదోషమరోషపోషమ్ ।

సన్ధిత్సవస్తవ కృతాన్తహితం మితం చ

యద్బ్రామహే తదవధారయ సావధానః ॥ ౬౨॥

అన్యత్ర దర్శయ నిరంకుశ హుంకృతాని

కీనాశ నాశయ దురాశయ మాభిమానమ్ ।

నాథీకృతేన్దముకుటానపి నామ మన్యే

నిర్భర్త్యయిష్యసి హతైవ తవేయమాశా ॥ ౬౩॥

యేనేశ్వరేణ మహతా విహితాగసన్తే

కృత్వాఽపి శాసనమకారి పునః ప్రసాదః ।

తత్యేవకా వయమతస్తవ విద్విషోఽపి

యద్బ్రామహే హితమదో మనుషే రుషేతి ॥ ౬౪॥

రే దుర్విసిత ఖల కాల పురా పురారే-

ర్యామాప్తవానసి నిజావినయప్రశాన్తిమ్ ।

శ్రుత్వైవ తాం ధృతిమతామపి కమ్పమేతి

చేతః కథం పునరుపక్రమసే తదేవ ॥ ౬౫॥

పాణౌ నిధేహి పవనాశనపాశమాశు

నాస్తీహ తే పురుషపాశ రుషోఽవకాశః ।

నిఃసంకరేషు శరణీకృతశంకరేషు

రే కాల కాతరభయంకర కిం కరోషి ॥ ౬౬॥

వ్యాపారయ స్వపురుషం పురుషం పరేషు

మా రోషమంకరయ శంకరకింకరాణామ్ ।

కిం విస్మృతం విషధరాయుధ నిర్నిరోధ-

క్రోధప్రబోధపటహం హరహుంకృతం తే (తత్) ॥ ౬౭॥

కీనాశ బాలిశ నిరంకుశ నిర్విమర్ష

నిస్త్రింశ నిష్కరుణ నిఃశరణేషు చేత్త్వమ్ ।

నిష్కారణం నిరనురోధ కరోషి రోషం

తత్కించీర్షసి మహేశ్వరసంశ్రితేషు || ౧౮ ||

కుర్వన్ విరోధమనిరోధమబాన్ధవేషు
 ధత్సే ముధా యమ సముద్ధతకన్ధరత్వమ్ |
 తీవ్రాపరాధవిధురేష్యపి సాధవో హి
 బాధాం విధాతుమధమేష్యపి న క్షమన్తే || ౧౯ ||

యత్ప్రాణిషు ప్రభవసి ప్రసభం ప్రహర్తుం
 ప్రాప్య ప్రభోః ప్రమథనాథపితుః ప్రసాదమ్ |
 తత్ప్రాకృతస్య దురితస్య దురుత్తరస్య
 తేషాం ఫలం తవ కిమన్తక పౌరుషం తత్ || ౨౦ ||

తత్తథ్యమేవ కిమకారణకణ్ణకం త్వాం
 యద్ధర్మరాజ ఇతి కాల జనాః స్తువన్తి |
 లోకా న కిం జగదమగ్గలమూలకోషం
 శంసన్తి మగ్గలవిహజ్గమ ఇత్యులూకమ్ || ౨౧ ||

త్వాం జీవితేశ ఇతి యత్స్తువతే రుదత్యః
 కాపాలికాః శవదహో గురవో ద్విజాశ్చ |
 తద్మ్యక్తమన్తక యతః పరమః సుహృత్త్వం
 తేషామకారణరిపుస్త్యసుహృత్పరేషామ్ || ౨౨ ||

క్లిశ్యన్త్యవశ్యమపమార్జనభూతయాగ-
 నిర్యాణకర్మచరమేష్టిశివక్రీయాద్యైః |
 యే దైశికాః పరమకారుణికాః పరార్థే
 త్వాం శ్రాద్ధదేవ ఇతి తే రవిజ స్తువన్తి || ౨౩ ||

దేశం న యత్త్యజతి సన్తమసన్తమన్తం
 ధ్వాన్తం నయన్తవ పితా సమవర్త్యతోఽర్కః |
 త్వం సత్స్వసత్స్వపి సమం ప్రహరస్యతోఽపి
 సద్యః స్తువన్తి సమవర్తినమన్తక త్వామ్ || ౨౪ ||

కోపం విధాయ తవ యేన కృతః ప్రసాద-
 స్తత్యేవకేష్యపి చికిర్షసి యత్ప్రసాదమ్ |
 కిం తత్ర వర్తయసి మాం సమవర్త్యతోఽపి
 త్వం స్తూయనే విషమవర్త్యపి మర్మవిద్భిః || ౨౫ ||

భాలస్థలాని కలయస్యమలేస్తుమాలి-
 పాదారవిన్దమకరన్దసితాని యేషామ్ ।
 త్వం మానవానసి విమానయ మా నయజ్ఞ
 తన్మానవానవసి రౌద్ర యది స్వమౌద్రమ్ ॥ ౭౬ ॥

దుర్వృత్తదర్పశమనాచ్ఛమనోఽసి యత్త్వం
 యద్వా యమోఽస్యధమసంయమనాత్తదన్యత్ ।
 మన్యే మదం శమయితుం ప్రభవస్తవైవ
 త్వామేవ వా యమయితుం భవభక్తిభాజః ॥ ౭౭ ॥

ఉద్వృత్తమన్తక నృశంస భృశం సగర్వ
 శర్వస్తవవ్యవసితేష్వపి చేష్టసే యత్ ।
 తద్భావి భావిభవభైరవభైరవోగ్ర-
 భాలానలోద్భవపరాభవకృత్పునస్తే ॥ ౭౮ ॥

కిం వాఽన్యదర్కజ విశక్కు విశక్కుటాస్య
 హాస్యం చిక్కిరసి యదీశ్వరసంశ్రయాణామ్ ।
 తన్మా కృథా న హి తవాశ్రితవత్సలోఽసౌ
 సానుగ్రహోఽప్యనుచితం క్షమతే మహేశః ॥ ౭౯ ॥

భాలస్థలీవ తిలకేన వధూకటాక్ష-
 విక్షోభితేన తిలకేన వనావలీవ ।
 విజ్ఞప్తిరేణతిలకేన విభావరీవ
 శోభాం వసన్తతిలకేన బిభర్తి శమోభాః ॥ ౮౦ ॥

వాసః క్షీణదశం వయశ్చ కరణగ్రామం మనశ్చాఽక్షమం
 నిఃసారేషు దురీశ్వరేష్వపచితేరుద్వేగమజ్ఞేష్వపి ।
 వ్యర్థం వేశ్మ నృజన్మ చాఖిలమిదం కల్యాణశూన్యం వపుః
 కోషం చోద్వహతః కురుష్వ కరుణాం చిత్తే గిరం చ శ్రుతో ॥ ౮౧ ॥

అజ్ఞస్తావదహం న మన్దధిషణః కర్తుం మనోహారిణీ-
 శ్చాన్టుక్తిః ప్రభవామి యామి భవతో యాభిః కృపాపాత్రతామ్ ।
 ఆర్తేనాఽశరణేన కిం తు కృపణేనాక్రన్దితం కర్ణయోః
 కృత్వా సత్వరమేహి దేహి చరణం మూర్ధన్యధన్యస్య మే ॥ ౮౨ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే

భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
 “కృపణాక్రందనం” నామ నవమం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౧౦. కరుణాక్రందనం దశమం స్తోత్రమ్

జయతి చిత్తచకోరకచన్ద్రికా
 సుకృతినాం వదనాబ్జరవిచ్ఛపిః ।
 శ్రవణబర్హిణవర్షణవర్తనీ
 హరిణకేతుకలాముకుటస్తుతిః ॥ ౧॥

జయతి భక్తిలతానవమాధవః
 సుకృతపాదపపక్వఫలోద్భవః ।
 విపదుపద్రవవిక్లవబాన్ధవః
 సుకవిసూక్తివధూవదనాసవః ॥ ౨॥

భవమహార్ణవనిస్తరణప్లవః
 ప్రవరసూరిమయూరఘనారవః ।
 హృదయదాహహృతావమృతద్రవః
 కుముదినీరమణాభరణస్తవః ॥ ౩॥

మధురమిన్దుముఖీవదనాదపి
 క్లమహారం సురసిన్దుజలాదపి ।
 త్రిభువనాధిపతిస్తుతిపావనం
 జయతి సత్కవిసూక్తిరసాయనమ్ ॥ ౪॥

నవనవభ్రమరస్వనశోభినీ
 భవమరుభ్రమఘర్మశమక్షమా ।
 హృదయనన్దనచన్దనకన్దలీ
 జయతి శక్కరభక్తిరభక్గారా ॥ ౫॥

అథ కథఞ్చన రూఢమపి క్షణం
 మనసి వీక్ష్య వివేకనవాఙ్కరమ్ ।
 బహువిధవ్యసనౌఘవిఘట్టితం
 సపది విజ్ఞపయామి జగద్గురుమ్ ॥ ౬॥

ఆపి జగద్విదితః కరుణాపరః
 పరహితాఽఽహితమూర్తిపరిగ్రహః ।

కిమితి హంసి న హంస హృదమ్బుజే
కృతపదో విపదః శరణార్థినామ్ || ౭ ||

యది భవాన్ విదధీత హృది స్థితిం
వ్యసనసమ్పదసౌ ప్రసరేత్కథమ్ |
యది న సా ప్రసరేత్ప్రసజేత్కథం
బుధజనోఽవ్యసమజ్ఞానకర్మను || ౮ ||

ఇహ బృహద్భిరుదగ్రపరిగ్రహ-
గ్రహగృహీతమతిర్వ్యసనోద్గమైః |
యది న కాతరతాం పరతన్మతా-
మఫలతాం ఖలతాం చ భజ్జజ్జనః || ౯ ||

యది భజేత న సజ్జనసజ్గమ-
వ్యసనసర్పదనల్పకృపాస్పదమ్ |
హృదయమిన్ద్రమయూఖసుఖాహతి-
వ్యతికరద్రుతచన్ద్రమణిశ్రియమ్ || ౧౦ ||

అభిలషేయురనర్గలదుర్గతి-
ప్రసరదీర్ఘనిదాఘనిపీడితాః |
యది ఘనాగమవన్న ధనాగమం
ప్రణయినస్త్పషితా హరిణా ఇవ || ౧౧ ||

యది న పీనఘనస్తనభజ్గుర-
త్రివలిభజ్గితరజ్గితమధ్యమాః |
ఇహ హరేయురపాఙ్గవిలోక్తితైర్ధృత-
రతిప్రమదాః ప్రమదా మనః || ౧౨ ||

బలవదిన్ద్రియతస్కరసజ్గులే
విషయభీమభుజ్గమభీషణే |
దురితదీర్ఘదవానలదుఃసహే
బహులమోహతమోహతసంవిది || ౧౩ ||

కృతధియోఽపి భవాధ్వని ధావతః
ప్రబలకర్మరయాపహృతాత్మనః |
అవసరే ప్రహరేయురమి న చే-

న్మదన మానముఖాః పరిపన్థినః ॥ ౧౪ ॥

ఉపచితోఽభినవాస్తుదలావలీ
కవలనాకులకోకిలకూజితైః ।
యది న తర్ణయితుం ప్రభవేన్మధౌ
మదనదిగ్విజయోద్యమడిణ్ణిమః ॥ ౧౫ ॥

యది మధౌ మధుపానమదోన్మద
భ్రమరగాయనగుణ్ణితగీతయః ।
సుఖలవానుభవాయ కృతస్పృహం
హర హరేయురిమం న మనోమృగమ్ ॥ ౧౬ ॥

అభినవస్తవకస్తనసన్నతాః
పవననర్జితపల్లవపాణయః ।
యది న బన్ధనిబన్ధనమృధ్నుయు-
ర్మధుపగుణ్ణితమణ్ణుగిరో లతాః ॥ ౧౭ ॥

యది శుచౌ మనసీవ న మానినాం
ఘనమనేహసి తాపముపావహేత్ ।
సరజసో హరితస్తరుణైః కరై-
రవిరలం పరిరిప్పురహర్పతిః ॥ ౧౮ ॥

పృథులసజ్జఘనోరుపయోధరా
గురుమరుచ్చపలాకులితామ్బరాః ।
యది భవేయురిమా న ఘనాగమే
మృగదృశశ్చ దిశశ్చ ధృతిచ్ఛిదః ॥ ౧౯ ॥

సురభిగన్ధిసహాసముఖామ్బుజా
ధృతమనోహరహంసకవిభ్రమాః ।
యది న మజ్జనధామ నతభ్రువః
శరది సంస్కరయేయురగాపగాః ॥ ౨౦ ॥

యది న దీర్ఘతమాః సమవాప్నయః
సహసి దుర్విషహోల్బాణవాయవః ।
ధృతఘనోష్కబృహత్తరుణీస్తన-
స్కరణకారణతామపి రాత్రయః ॥ ౨౧ ॥

యది భవేన్న ఘనావరణోద్ధమ-
 గ్లపితథామని ఘమనిధౌ బహిః ।
 తపసి చేతసి చ వ్యసనాకులే
 తపసి రూఢరసోఽప్యలసో జనః ॥ ౨౨ ॥

తదఖిలాపదుపోద్ధరణక్షమం
 సమధిగమ్య దురాపమిదం పునః ।
 పవనవేల్లితబాలమృణాలిసీ-
 దలవలజ్జలబిన్దనిభం వపుః ॥ ౨౩ ॥

భవ భవత్పదపజ్కజపూజన-
 వ్యసనసౌమనసీమపహాయ కః ।
 ఇహ సహేత విభూతిలవోన్మిష-
 న్మదకదర్యవికారకదర్థనామ్ ॥ ౨౪ ॥

ఇదముదఞ్చుతి మేఘమయం మహాత్
 పిహితభాస్వదమన్దమహస్తమః ।
 ఘనబలోఽపి స కాల ఉపస్థిత-
 స్తదిహ హంస పదం కురు మానసే ॥ ౨౫ ॥

ఇతి యదన్తరనన్త తిరోదధన్
 ముదముదఞ్చుతి మోహమహాతమః ।
 తవ రవీన్ద్రిహుతాశనచక్షుషో
 హృది నివేదయతీదమసన్నిధిమ్ ॥ ౨౬ ॥

న హి మహేశ మనస్త్యదధిష్ఠితం
 భ్రమయితుం ప్రభవన్తి భవోర్మయః ।
 న హి వనం హరిణాధిపరక్షితం
 క్షపయితుం కపయః క్వచన క్షమాః ॥ ౨౭ ॥

వరమరణ్యసరిత్పులిసస్థలీ-
 తరుతలే ఫలమూలజలాశినః ।
 స్థితిరనర్గలవల్కలవాససో
 న శివభక్తిమృతే త్రిదశేన్యతా ॥
 భవతి పశ్యతి నశ్యతి దుర్గతిః

స్ఫురతి శక్తిరుపైతి ధృతిం మతిః ।
స్తుతికృతి ప్రతిపత్తిమతి శ్రుతిస్మృతి-
భృతి స్థితిమేతి చ నిర్వృతిః ॥ ౨౮ ॥

కతి న బుద్బుదవద్భవవారిధా-
విహ లసన్తి గలన్తి చ జన్తవః ।
సమజని స్పృహణీయజనిః పున-
ర్జగతి కశ్చన యః శివసేవకః ॥ ౨౯ ॥

సపది పీఠవిలోఠితమూర్తిభి-
ర్భగవతః శుచిభిర్భృతభక్తిభిః ।
చరణరేణుకణ్ఠైరివ మాద్భుతై-
ర్దివిషదామపి మూర్ధ్ని పదం కృతమ్ ॥ ౩౦ ॥

నిపతతాం విషమే విపదమ్బుధౌ
యదవలమ్బనమస్తవిడమ్బునమ్ ।
జగదమృగలభృజువిధాయి త-
జ్జయతి రత్నమహో శివసేవనమ్ ॥ ౩౧ ॥

జయతి జన్మజరామరణవ్యథా-
శమసమర్థమనర్థ నివర్తణమ్ ।
సకలమృగలథామ సుధామయం
భగవదర్చననామ మహౌషధమ్ ॥ ౩౨ ॥

ఇదమసాధితమేవ రసాయనం
నిరుపభోగమిదం సుఖమక్షయమ్ ।
అమృతమేతదనమ్బుధిమన్థనం
యదవినశ్వరమీశ్వరసేవనమ్ ॥ ౩౩ ॥

కిమఫలైరపరైర్భవశమ్బురైః
కరితురజ్గరథామ్బురడమ్బురైః ।
భగవదజ్ఞీసరోరుహసేవన-
వ్యసనమస్తు మమానిధనం ధనమ్ ॥ ౩౪ ॥

వహతు సా రమణీ రమణీయతా-
మమృతమస్త్యమృతం మధు వా మధు ।

భవతు నిర్వృతిధమ తు యామినీ-
రమణమణ్ణననవనమేవ నః ॥ 3౫॥

అహమహర్నిశమేకమనా మనా-
గుపరమన్మదమన్మథమత్సరః ।
భగవతీరవగత్య దురత్యయాః
శరధరాభరణం శరణం శ్రయే ॥ 3౬॥

ఇదమహా కరుణామృతసాగరం
శశిశోరశిరోమణిమర్దయే ।
వ్రజతు జన్మని జన్మని మే వపు-
ర్భవదుపాసనసాధనతామితి ॥ 3౭॥

కమపి నామ నికామమనోహరం
వహతి టంకమనంకశమేవ యత్ ।
తదకలంకమలంకరణం ముఖే
భవతు మే శివనామ నిరామయమ్ ॥ 3౮॥

హృదయ భావయ భావమనావిలం
నిరవధాన బధాన దృఢాం ధృతిమ్ ।
త్వమసమర్థ సమర్థయనే సుఖం
కిమవినాశి వినా శివనేవనమ్ ॥ 3౯॥

భవరసం ప్రతి సమ్ప్రతి తృప్తయూ
త్యజసి మానస మానసమున్నతిమ్ ।
మదనశాసనశాసనతః పరం
కమనపాయముపాయముదీక్షసే ॥ ౪౦॥

ఉపవనే పవనేరితమాధవీ-
ధవలితే వలితే తరుపక్షిభిః ।
అమలకోమలకోషనిషణ్ణషట్-
చరణపారణపావనపంజ్జయే ॥ ౪౧॥

సమదనే మదనేన వశీకృతా
వరవధూరవధూయ భజ ప్రభుమ్ ।
అశరణోద్ధరణోద్ధతథీః శుచా-

ముపరమం పరమం స కరోతి తే || ౪౨||

జహిహి మోహముపేహి నిజాం స్థితిం
 త్యజ శుచం భజ మానపరిగ్రహమ్ |
 అహరహర్హరపాదసరోరుహ-
 స్మృతిరసాయనపానపరం భవ || ౪౩||

తదసమజ్ఞాసమజ్ఞ యదజ్ఞనా-
 నయనచాపలశాపముపేయతామ్ |
 నయసి నిత్యబహిర్ముఖ శక్కర-
 స్మరణసౌమనసీమపి హేయతామ్ || ౪౪||

యది సమర్థయనే దురతిక్రమం
 కుపితకాలభటభ్రుకుటీభయమ్ |
 తదచికిత్స్యభవామయభేషజం
 భజ భుజజ్ఞమభూషణతోషణమ్ || ౪౫||

యది చిక్ష్ీర్షసి సౌహృదమాత్మనః
 పరిజహీర్షసి యద్యఘబన్ధనమ్ |
 యది తిత్తీర్షసి సంస్మృతిసాగరం
 శ్రయమయస్కరమీశ్వరనేవనమ్ || ౪౬||

యది వరాక సుకర్మవిపాకతః
 కరతలే పతితస్తవ శేవధిః |
 తమఖిలాపదపాకరణక్షమం
 నయసి మూఢ నిరర్థకతాం కథమ్ || ౪౭||

అమలశీలకులశ్రుతవిశ్రుతం
 సదసదర్థవిచారవిశారదమ్ |
 పురజిదర్చనసౌఖ్యపరాఙ్ముఖం
 నయసి మానస మానుషజన్మ యత్ || ౪౮||

భ్రమదమన్థరమన్థరయాహతి-
 ధ్వనదముద్రసముద్రసమానయా |
 శమితశాపదశాపదమేహి మే
 హర గిరా వితరావితథం వరమ్ || ౪౯||

అనుగృహాణ గృహాణ ఘృణార్ణవ
ప్రణయినః ప్రణయానుగుణం వచః ।
ఉపకురుష్వ కురుష్వ దృఢం మనా-
గశరణోద్ధరణప్రవణం మనః ॥ ౫౦॥

పృథుశిరస్త్రిదశాపగయా శ్రితం
కరుణయా హృదయం శివయా వపుః ।
కథమతిప్రమితే భగవన్ ధృతిః
శ్రవణరన్ధ్రపదేఽపి న మే గిరః ॥ ౫౧॥

త్వదనురాగభరేణ కదర్శితా
త్వదనురజ్ఞానకర్మణి చాక్షమా ।
ఇతి మతిర్మమ చాటుపరాఙ్ముఖీ
హర కరోతి నిజార్చినివేదనమ్ ॥ ౫౨॥

ప్రియతమోఽసి మతేర్మమ సా పున-
ర్న గుణవత్స్యపి తే హృదయఙ్గమా ।
ఇతి మహేశ భవద్విరహాతురా
భజతి కామపి కామకదర్ధనామ్ ॥ ౫౩॥

భవ భవత్పరిరమ్భసుఖోఽస్తు మా
త్వదుపభోగవిధౌ తు కథైవ కా ।
తవ తు దర్శనమాత్రకకాఙ్క్షిణీం
మమ మతిం కథమితముపేక్షనే ॥ ౫౪॥

కుటిలతాం న జగామ నికామతో
న సహజం మలినత్వముపేయుషీ ।
వహసి కిం ఘనరాగకదర్శితాం
మమ మతిం ప్రతి కర్కశమాశయమ్ ॥ ౫౫॥

అథ గతా పరిణామదశామితి
త్యజసి చేన్మమ ముగ్ధతమాం మతిమ్ ।
కిమపరం ఘనమోహవిమూర్ఛితా
ప్రథయతాం తవ నిర్దయతామియమ్ ॥ ౫౬॥

ఇదమనఙ్గజనఙ్గమనఙ్గమ-

భ్రమదమన్దమలం చపలం మనః ।
 అమృతకుంభకర ద్యుతరజ్జణీ-
 ధర సుధాకరశేఖర శోధయ ॥ ౫౭॥

భవ మరుభ్రమభేదకదర్శితం
 సువిషమైస్తృషితం విషయోష్మభిః ।
 మదయతే హృదయం మమ నిర్భరం
 భవ భవచ్చరణస్మరణామృతమ్ ॥ ౫౮॥

విషయపన్నగపాశవశీకృతం
 భవమహార్ణవమగ్నమనీశ్వరమ్ ।
 బహులమోహమహోపలపీడితం
 హర సముద్ధర మాం శరణాగతమ్ ॥ ౫౯॥

యమభ్రష్టైర్వ్యయమాణమయన్త్రణై-
 రశరణం శరణం చరణౌ శ్రితమ్ ।
 ఘనఘృణామృతనిర్భరయా దృశా
 మదనమర్దన మామవలోకయ ॥ ౬౦॥

అభయఘోషమిషోన్మిషితామృత-
 ద్రవమబన్ధ్యధృతస్మితచన్ద్రకమ్ ।
 వదనచన్ద్రమసం తవ పశ్యతో
 మమ కదా ను తమః శమమేష్యతి ॥ ౬౧॥

ప్రబలతాపకదర్శితవిగ్రహం
 ద్విజపతిం పరిపాలయితుం శిశుమ్ ।
 వహసి కిం న విభో హృదయే దయాం
 శిరసి నిర్జరనిర్హరిణీమివ ॥ ౬౨॥

ప్రణతతాపవిపత్క్షిపణక్షమాం
 దలితసన్తతసన్తమసస్థితిమ్ ।
 హృదీ నిధేహి దయామమృతస్రతం
 హరిణకేతుకలామివ మూర్ధని ॥ ౬౩॥

అభిమతాధికసిద్ధివిధాయినీం
 భవదవచ్చదమవ్యభిచారిణీమ్ ।

వహ విభో హృదయే దయితాం దయాం
వపుషి భూధరరాజసుతామివ ॥ ౬౪॥

చింతామణిః స్ఫటికజాతిరచేతనోఽపి
కల్పద్రుమః కఠినకాష్ఠవినిర్మితోఽపి ।
తిర్యగ్దశామపి గతా కిల కామధేను-
ర్భాగ్యైరభీష్టఫలదా కృతినాం భవన్తి ॥ ౬౫॥

త్వం తు ప్రభో త్రిభువనైకమహేశ్వరోఽపి
పర్యాప్తశక్తిరపి పూర్ణకృపార్ణవోఽపి ।
ఆక్రందతోఽపి కరుణం విధివశ్చైతస్య
త్యక్తాదరోసి మమ దర్శనమాత్రకేఽపి ॥ ౬౬॥

చిరం ద్వారోపాన్తే స్థితమవసరోద్వీక్షణధియా
తిరస్కారః సోఢః కుపితముఖరద్యాఃస్థవిహితః ।
ముఖం దీనం కృత్వా విభవలవగర్వాన్ధితదృశాం
కదీశానామగ్రే క ఇవ న విసోఢః పరిభవః ॥ ౬౭॥

పరిమానో మానస్తనురపి తనుస్తామ్యుతితమాం
మనో మోహావర్తే భ్రమతి ధృతిరస్తం వ్రజతి చ ।
కథాపి క్లేశానామవతరతి నోచ్చేదపదవీం
దవీయస్యామస్యాం భవభువి ముధా ధావతి మతిః ॥ ౬౮॥

తదేవం దుర్వారవ్యసనశతసమ్పాతవిషమం
విశన్నేష స్వామిన్నహహ సుమహన్మోహగహనమ్ ।
అవిన్దన్నాశ్వాసక్షమమపరమాపన్నసుహృదం
జనోఽవజ్ఞాపాత్రం భవతి కరుణాభేర్న భవతః ॥ ౬౯॥

కదర్యాణామగ్రే తరలనలినీపల్లవతల-
ప్రలీనప్రాలేయప్రచలకమలామూఢమనసామ్ ।
అదభ్రూభాగ్యప్రభవమవమానం హతధియః
సహన్తే హన్తేహ ద్రవిణకణతృష్ణాన్ధితదృశః ॥ ౭౦॥

అహం తు ప్రత్యగ్ప్రభుచరణరాజివరజసా
పవిత్రం మూర్ధానం దధదధికభక్తిగ్రహగురుమ్ ।
భ్రుకుంసత్వం బిభ్రత్ప్రమదభరసన్దర్భరభసా-

దృశ్యేయం భూతేశభ్రుకుటిఘటనాభాజనభువమ్ || ౭౦||

సురస్రోతఃస్వత్వాస్తటవిటపిపుష్పాఘసురభౌ

గిరిగ్రావగ్రామస్థలనముఖరస్రోతసి జలే |

శ్రమక్షమైరజ్జైరగణితభవక్లేశవిపదాం

కదా స్యాన్నస్తృప్తిర్హరచరణసేవాసుఖరసైః || ౭౧||

అమన్దానన్దానాం దలదలఘుసన్తాపవిపదాం

పదామ్భోజద్వంద్యం శిరసి దధతామిన్దశిరసః |

కదా నః కాల్పిన్దశిలశబ్దైరమ్బరసరి-

త్తరజ్జైరజ్గారీభవతి భవబన్దేన్దనచయః || ౭౩||

సాన్ద్యానన్దస్తిమితకరణః పుణ్యనైపుణ్యభాగీ

భాగీరథ్యాస్తటవిటపినః క్వాపి మూలే నిలీనః |

సర్వాకారం గిరిపతిసుతాకాన్తమేకం ప్రపన్నః

స్వాత్మారామః శమసుఖసుధాస్వాదమభ్యేతి ధన్యః || ౭౪||

అభిజనగుణఖ్యాతిప్రజ్ఞాభిమానభరోద్ధురాం

క ఇవ సదసి ప్రహ్లీకర్తుం క్షమేత (సహేత)శిరోధరామ్ |

విదధతి ముహుర్దైలాఖేలం భవత్యవధీరణం

భ్రమయితుమమీ యుక్తా న స్యుర్యదీన్ద్రియవైరిణః || ౭౫||

మానః కస్య న వల్లభః ఖలముఖప్రేక్షిత్యదుఃస్థా స్థితిః

కస్య ప్రితికరీ త్రపాభరనతం కస్మై శిరో రోచతే |

కిన్తు స్వామిని సాఽవలేపహృదయే దాసీకృతాః శత్రుభిః

క్షుద్రానద్యతనేశ్వరాన్దనమదక్షీవాన్నిషేవామహే || ౭౬||

స్తబ్ధా ద్వారి యదాస్మహే క్షితిభుజాం నిర్భర్నితా వేత్రిభి-

ర్యధర్వాన్దనరేస్త్రివల్లభదురుద్ధారైర్విదహ్యోమహే |

యన్మిథ్యాస్తుతిపాత్తైర్భగవతీం వాచం తిరస్కుర్మహే

తత్సర్వం తవ వక్రవక్రవలనామాత్రస్య వినూర్ణితమ్ || ౭౭||

దృష్ట్వా పాటలగణ్డలేఖమరుణోద్వాషేక్షణం ప్రస్ఫురద్-

బిమ్బోబ్ధం ప్రథమాపరాధకుపితం వక్త్రం కురజ్గీదృశః |

యత్సప్రేమ సవిస్మయం సవినయం సాపత్రపం సస్పృహం

సత్రాసం చ మనోఽభవత్తదధునా శ్రాన్తం చ శాన్తం చ నః || ౭౮||

యత్థర్వీక్రీయతే సుఖం విషయజం త్వద్భావనాజన్మనా
 హ్లాదేన క్షణికం స్థిరేణ మహతా స్వల్పం కిమత్రాద్భుతమ్ |
 తచ్చిత్తం భవదుఃఖజం భవదనుధ్యానప్రమోదాశ్రణా
 వాషామ్బు ధ్రువమధ్రువేణ సుమహత్సాక్షేణ యద్భిద్యతే || ౭౯ ||

అజ్ఞానాన్ధమబాన్ధవం కవలితం రక్షోభిరక్షాభిధైః
 క్షిప్తం మోహమహాన్ధకూపకుహరే దుర్వృద్ధిరాభ్యన్తరైః |
 క్రన్దన్తం శరణాగతం గతధృతిం సర్వాపదామాస్పదం
 మా మా ముఞ్చ మహేశ పేశలదృశా సత్రాసప్రాశ్వాసయ || ౮౦ ||

యద్విశోద్ధరణక్షమాఽప్యశరణత్రాణైకశీలాపి తే
 మామార్తం దృగుపేక్షతే స మహిమా దుష్టస్య మే కర్మణః |
 దేవ్యాం దివ్యమృతైః పయోధరధృతైః పృథీవీం పృణత్యాం (స్తుణన్త్యామ్)కణా
 ద్విత్రాశ్చేన్న ముఖే పతన్తి శిఖినః కిం వాచ్యమేతద్దీవః || ౮౧ ||

శుభ్రం బిభ్రత్తరుణకరుణాఽఽక్రాన్తమశ్రాన్తమన్తః
 స్వాన్తం శాన్తప్రణతజనతాక్లేశలేశప్రవేశమ్ |
 ప్రాణత్రాణప్రణయకృపణప్రాకృతప్రాణివర్గ-
 వ్యాపత్తాపక్షపణనిపుణాం ముఞ్చ చణ్ణీశ వాణీమ్ || ౮౨ ||

అదభ్రశ్వభ్రేయం భవసరణీరాతజ్కబహులా
 గలదోబ్ధజ్యోత్స్నా నిరవధిరసౌ మోహరజనీ (మోహజననీ)|
 నయన్వ్యేతే శాన్తిం విషమవిషయోత్పాతమరుతః
 ప్రదీపం ప్రజ్ఞాఖ్యం ప్రతిదిశ దృశం క్లేశశమనీమ్ || ౮౩ ||

శరీరం నీరోగం నవమపి వయః సంస్కృతిమతీ
 మతిర్వన్ద్యా జాతిః ప్రభురపి భవాన్ భక్తిసులభః |
 ఇతీయం సామగ్రీ సుకృతశతలభ్యా విఘటతే న
 యావత్తావన్మే శృణు కరుణమాక్రన్తితమిదమ్ || ౮౪ ||

జయన్తి కృతినః కవేరమృతసారసిక్తాక్షరా
 వికస్వరశరత్సుధాకరకరానుకారిత్విషః |
 పురారిపదపజ్కజన్తవపవిత్రచిత్రక్రమాః
 సమున్మిషితమాలతీముకులకోమలాః సూక్తయః || ౮౫ ||

శివస్తవకృతో మధో మలయవాయువేల్లతా-

గలన్మధుమదోన్మదభ్రమరపుష్పగుఱ్ఱుచ్చలాత్ |
 నదన్మదనశిఱ్ఱోనీర్ఘణితభీతసీమన్తినీ-
 భుజాకలితకన్దరా అధివస్త్వీ లీలావనమ్ || ౮౬ ||

అదూరబహిరంగనోపవనజాతమాతావతీ-
 విలీనకలకోకిలాకలితకాకలీకూజితైః |
 వలన్మలయమారుతప్రచలదుల్లసన్మల్లకా-
 వికాసికుసుమస్థలదృష్టమరమణ్ణలీగుఱ్ఱితైః || ౮౭ ||

నిగూఢతిమిఘట్టనస్ఫురితదీర్ఘాసమ్భ్రమ-
 త్రసత్కమలకోటరస్థితమరాలబాలస్వనైః |
 రటత్పటహర్షుల్లరీమురజతూర్యభేరీగణ-
 ప్రణాదముఖరీభవద్భవనబర్హికేకారవైః || ౮౮ ||

సుధామధురవారుణీరసకషాయకణ్ఠోద్భవ-
 న్నవశ్రుతిరసాయనప్రగుణగాయనీగీతకైః |
 ప్రవీణపరివాదకోదితవిభాసరాగస్వర-
 క్రమానుగతవల్లకీవికచకీచకప్రకృతైః || ౮౯ ||

ప్రభాతగుణవర్ణనప్రవణబద్ధివృన్దస్తుతి-
 ప్రబుద్ధశుకసారికాకలహకేలికోలాహలైః |
 బహిర్విహారదఱ్ఱనారణితరత్నకాశ్చీగుణ-
 క్వణత్కనకకీఱ్కణీర్ఘణర్ఘణారవాడమ్నరైః || ౯౦ ||

ఖురక్షతవసున్దరోద్ధురతురఱ్ఱహేషోన్మిష-
 త్ప్రబోధధుతకన్దరద్విరదకణ్ఠఘణ్ణారవైః |
 స్మరా౨లసవిలాసిసీస్తనభరోపరుద్ధోరస-
 స్త్యజన్తి శయనం శనైరుషసి శమ్భుశంసాజుషః || ౯౧ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “కరుణాక్రన్దనం” నామకం దశమం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౧౧. దీనాక్రన్దనం ఏకాదశం స్తోత్రమ్

ధన్యో౨స్మి సమ్యగమృతం కిమపి స్రవన్తీ

సజ్జీవనం భగవతీ విదధాతి యస్య |
 స్నేహస్నుతస్తనయుగా జననీవ జీవ-
 రక్షార్థమార్తివిధురస్య మమోక్తిదేవీ || ౧ ||

ధన్యోఽస్మి దుఃసహవిపత్వతితస్య యస్య
 వాణీధృతోన్నతిరపుణ్యకృతామభూమిః |
 కల్యాణీనీ సుమనసాముపసేవనీయా
 సౌమేరవీవ పదవీ న దవీయసీయమ్ || ౨ ||

ధన్యోఽస్మి మోహతిమిరాన్ధదృశోఽపి యస్య
 సానుగ్రహేణ విధినా పరికల్పితా మే |
 వల్గుస్వనా గుణవతీ ధృతవక్రభక్తి-
 రారాధనాయ గిరిశస్య సరస్వతీయమ్ || ౩ ||

సజ్జీవనోషధిరభైమి నవా భవాగ్ని-
 భీస్మికృతస్య విధినా మమ నిర్మితేయమ్ |
 వాణీ శివైకవిషయాభినవోఢగౌరీ-
 దృష్టిచ్ఛటేవ చకితా మకరధ్వజస్య || ౪ ||

జానే కథఞ్చదుదితా మమ శోకవహ్ని-
 తప్తాత్ఫలన్మృదుపదా హృదయాదియం గౌః |
 చేతః ప్రవేక్ష్యతి శనైః కరుణామృతౌఘ-
 నిఃష్యన్దశీతమపి శీతమయూఖమౌలేః || ౫ ||

యచ్ఛాటుచాపలమలఙ్ఘ్యభవభ్రమోఽహం
 మోహం వహన్నిహ ముహుర్ముహురాచరామి |
 తత్ర స్పృహోవహమహార్యమహార్యపుత్రీ-
 భర్తుః పరార్ధ్యమపరాధ్యతి సౌకుమార్యమ్ || ౬ ||

యో మూర్ధని ధ్వనదనర్ధలనిర్ధరౌఘ-
 ర్భూఙ్కారిణీమమరనిర్ధరణీం దధానః |
 గృహ్లాతి భక్తజనతః కలశాభిషేకం
 కస్తం న విజ్ఞపయితుం విభుముత్సహేత్ || ౭ ||

దగ్ధోస్మి తావదమునా దమునా మమాఽస్త-
 ర్యః ప్రజ్జ్వలత్యఘనిదాఘనిదానజన్మా |

ముక్తస్య మే ప్రతిభయాతిభయాకులస్య
వాణీ కథం విగలతో గలతోఽభ్యుదేతి || ౮ ||

క్రన్దామ్యతః కిమపి నామ పినాకపాణే
తీవ్రార్తినిస్తరణకారణ కాతరోఽహమ్ |
మోహోటపీవికటసంక్మటసంస్థితస్య
తన్నేఽవధారయ శివాయ శివాతురస్య || ౯ ||

ఆక్రన్దమిన్దధర ధారయ దేవ కర్ణే
కస్త్యత్పరః పరమకారణ కర్ణధారః |
మూర్ధ్నా వహన్నుడుపఖణ్ణమఖణ్ణపుణ్యం
కం కం న తారయసి సంసృతిసాగరాద్యః || ౧౦ ||

అస్మాద్మశైరశుచిభిశ్చటుచాపలాని
కృప్తాన్యవైమి న మనస్తవ నన్దయన్తి |
ఆవర్జనాయ విహితాన్యపి చన్ద్రమాలే
కౌలేయకస్య లడితాని కిమాద్రియన్తే || ౧౧ ||

యద్వా న ముగ్ధవరితాన్యపి న ప్రసాద-
ముత్పాదయన్తి భవతః కరుణార్ణవస్య |
స్వామిన్దరత్పురవిహారపరస్య కిం న
చేతో హరన్తి తవ బాలకవల్లితాని || ౧౨ ||

దీన్వైర్విముగ్ధవచనైరసమజ్ఞాస్మార్తై-
ర్యద్యద్ధృవన్తి హృదయాని దయానిధీనామ్ |
తద్వన్న దృష్టసభసప్రతిభప్రగల్భ-
సన్దర్భగర్భరచనాఞ్చతవాక్ప్రపఞ్చైః || ౧౩ ||

దుగ్ధాబ్ధిదోఽపి పయసః పృషతం వృణోషి
దీపం త్రిధామనయనోఽప్యరరీకరోషి |
వాచాం ప్రసూతిరపి ముగ్ధవచః శ్ంణోషి
కిం కిం కరోషి న వినీతజనానురోధాత్ || ౧౪ ||

యత్సత్యవత్యపి జగద్విదితాఽనసూయా
వాణీ మమేయమిదమేవ హి దేవ చిత్రమ్ |
అత్యద్భుతం పునరిదం యదరున్దతీయం

త్వామారీరాధయిషురేవముదీరితాపి ॥ ౧౫ ॥

నేషే ధామ్ని హృది కృతస్థితిముక్తిదేవీం
కృత్వా ప్రవేశమనయః స్వయమున్ముఖత్వమ్ ।
ధారాధిరూఢవిరహవ్యథితామిదానీ-
మాధాయ ధైర్యమవధారయసీత్యయుక్తమ్ ॥ ౧౬ ॥

ఏకా త్వమేవ భవితాసి మమ ప్రియేతి
దత్తం వరం స్మరసి చేద్ధిరిరాజపుత్ర్యాః ।
ప్రేష్టా బిభర్షి కథమప్పరసిన్ధుమిన్ద-
లేఖాం చ మూర్ధ్ని హృదయే దయితాం దయాం చ ॥ ౧౭ ॥

ఏతాం నిసర్గసరలామభిజాతముగ్ధా-
మధాఽవధీరయసి ధీరగభీరమాసి ।
జానాసి కిం న శతశో నతసాన్వనోషు
యద్వృద్ధయా కరుణయా నరినర్తితోఽసి ॥ ౧౮ ॥

ప్రస్తౌతి నిస్తృపతయార్తికదర్శితేయం
చాటూని కర్తుమపి మౌగ్ధ్యవిసంస్థలాని ।
కాత్యాయనీవచనదుర్లలితస్య తాని
ముక్తోపమాని న మనస్తవ నన్దయన్తి ॥ ౧౯ ॥

అస్యామసహ్యావిరహజ్వరకాతరాయాం
ప్రీతిర్న తే యది పరం నిరవగ్రహస్య ।
సర్వాన్తరార్తిదలనాయ దృఢా ప్రతిజ్ఞా
విజ్ఞాతతత్త్వ కథమీశ్వర విస్మృతా తే ॥ ౨౦ ॥

సత్యం కలాం వహసి బిభ్రదుమాం యదర్థే
ధత్సే దయాం హృది యయార్థిషు నర్తయన్త్యాః ।
నీతోఽసి నీలగల నీలగలత్వమేవ
మద్వాచి సాచి తు ముఖం కురుషే రుషేవ ॥ ౨౧ ॥

గృహ్లాసి మూర్ధని జలైర్ధవలైర్విలోలై-
రుద్వేలితాం నిజపదస్థలితాం ద్యుసిన్ధుమ్ ।
ఏతామనన్యగతిముఙ్ఘసి సాధువృత్తాం
వాచం స్వతన్త్రచరితస్య కిముచ్యతే తే ॥ ౨౨ ॥

కిం భూయసా యది న తే హృదయజ్గమేయ-
మస్యా గృహే వససి కిం హృదయే మదీయే ।
సార్థం ప్రియేణ వసనం తదుపేక్షణం చ
దుఃఖావహం హి మరణాదపి మానినీనామ్ ॥ ౨౩॥

మాతః సరస్వతి బధాన ధృతిం త్వదీయాం
విజ్ఞప్తిమార్తివిధురాం విభవే నివేద్య ।
దేవీ శివా శశికలా గగనాపగా చ
కుర్వన్త్యవశ్యమబలాజనపక్షపాతమ్ ॥ ౨౪॥

ఏషా నిసర్గకుటిలా యది చన్ద్రలేఖా
స్వర్గాపగా చ యది నిత్యతరజ్గతేయమ్ ।
దేవీ దయార్ద్రహృదయా తు నగేన్ద్రకన్యా
ధన్యా కరిష్యతి న తే నిబిడామవజ్ఞామ్ ॥ ౨౫॥

త్వామేవ దేవి శరణీకరవాణి వాణి
కల్యాణీ సూక్తిభిరుపస్తుహి చన్ద్రమౌలిమ్ ।
మాతర్నయామి న పునభవతిమలీక-
వాచాలబాలిశవిలజ్ఘనభాజనత్వమ్ ॥ ౨౬॥

దేవి ప్రపన్నవరదే గుణగౌరి గౌరి
యద్గౌరియం పరిమితం ప్రవతీహ కిఞ్చిత్ ।
తత్స్వామినే సముచితే సమయే సుపాక-
మాకూతవేదినీ నివేదయితుం ప్రసీద ॥ ౨౭॥

స్వేచ్ఛావికల్పితమదృష్టవిశిష్టపాకం
మాత్రావిహీనమిదమార్యజనైరజష్టమ్ ।
ఉన్మత్తభాషితమథాపి భవత్యవశ్యం
సద్భేషజం విషమయస్య భవామయస్య ॥ ౨౮॥

భాలానలం తవ యథా ముకుటస్థితైవ
శక్నోతి నో శమయితుం కిల సిద్ధసిద్ధుః ।
తద్వజ్ఞులన్తమనిశం హృది శోకవహ్నిం
వక్త్రే వసన్త్యపి మమాఽత్ర సరస్వతీయమ్ ॥ ౨౯॥

ప్రాకృన్మయా విహితమావిలమేవ కర్మ

స్వామిన్ కుతస్త్యయి మమైష దృఢోఽనురాగః ।
 ఏకాంతశుక్రమథ చేదతిదుఃసహోఽయం
 శోకానలో హృదయదాహకరః కిమస్తః ॥ 30 ॥

క్వాప్యన్యజన్మని విధాయ విభోరవశ్య-
 మారాధనామనుశయాలు మనో మమాభూత్ ।
 నో చేత్ కథం కులగుణాదిపవిత్రమేత-
 త్సర్వం నృజన్మ మమ నిష్ఫలమేవ జాతమ్ ॥ 30 ॥

మానుష్యనావమధిగమ్య చిరాదవాప్య
 నిస్తారకం చ కరుణాభరణం భవన్తమ్ ।
 యస్యాఽభవద్భరవశస్తరితుం భవాబ్ధిం
 సోఽహం బ్రుడామి వద కస్య విడమ్భనేయమ్ ॥ 31 ॥

స్వామీ ప్రసాదముపకారిషు నేవకేషు
 యోగ్యేషు సాధుషు కరోతి కిమత్ర చిత్రమ్ ।
 సన్తస్త్యభాజనజనేష్యపి నిర్నిమిత్తం
 చిత్తం వహన్తి కరుణామృతసారసిక్తమ్ ॥ 33 ॥

తస్మాత్సమాప్తనకలాఽభ్యుదయాభ్యుపాయ-
 మాయస్తచేతనమసమ్భవభగ్నవృత్తమ్ ।
 సీదన్తమన్తకభయాదభయార్పణేన
 సమ్భవయ స్వయమనర్థకదర్థితం మామ్ ॥ 34 ॥

త్వాం సీతిమాన్ భజతి యః స భవత్యసీతి-
 ర్ముక్తః స యో హి భవతా హృదయాన్న ముక్తః ।
 యస్తే రతోఽపచితయేఽపచితిం స నైతి
 తత్త్వాం శ్రితోఽస్మి భవమస్మ్యభవో న కస్మాత్ ॥ 35 ॥

స్వాపః సచిన్తమనసో నిశి మే దురాపో
 నిర్దాహ ఏవ గమయామి కదా సదాహః ।
 రక్ష త్వదేకవశగం శివ మామవశ్యం
 కస్మాద్భవస్యపరుషో మమ కర్కశస్త్యమ్ ॥ 36 ॥

పాపః ఖలోఽహమితి నాఽర్హసి మాం విహోతుం
 కిం రక్షయా కృతమతేరకుతోభయస్య ।
 యస్మాదసాధురథమోఽహమపుణ్యకర్మా

తస్మాత్తవాస్మి సుతరామనుకమ్పనీయః || 3౭||

స్వైరేవ యద్యపి గతోఽహమథః కుకృత్వై-
స్తత్రాపి నాథ తవ నాస్మ్యవలేపపాత్రమ్ |
దృప్తః పశుః పతతి యః స్వయమన్ధకూపే
నోపేక్షతే తమపి కారుణికో హి లోకః || 3౮||

అత్యున్నతాన్నిజపదాచ్ఛపలశ్చ్యుతోఽయం
భూరీన్భ్రమిష్యతి జడప్రకృతిః కుమార్గాన్ |
మత్స్యేతి చేత్స్యజసి మామయమీదృగేవ
గాఙ్గస్త్వయా కిమితి మూర్ధ్ని ధృతః ప్రవాహః || 3౯||

హంతాఽయమూర్తిమపి నారకిణాం ధృతశ్చే-
న్మూర్ధ్నా కిలేతి వహనే యది గాఙ్గమోఘమ్ |
ఏతత్తవోచితమనాథజనార్తిభిః
హేవాకినో ఘనఘృణామృతసాగరస్య || ౪౦||

అస్మాదృశస్య రసనా తు సహస్రధేయం
గచ్ఛేదవాప్య తవ శీర్షమితిరయస్తీ |
కిం తూర్ధరామి భవదగ్రపదావమర్శ-
మాత్రాదహం త్రిజగతీమితి మే ప్రతిజ్ఞా || ౪౧||

జ్ఞామో నికామజడిమా కుటిలః కలావాన్
దోషాకరోఽయమితి చేత్స్యజసి ప్రభో మామ్ |
ఏతాదృశైరుపగతోఽపి సమస్తదోషైః
కస్మాత్త్వయా శిరసి నాథ ధృతః శశాఙ్కః || ౪౨||

శాన్తాకృతిర్ద్విజపతిర్ద్విమలః కలఙ్క-
ముక్తః కిలేతి యది మూర్ధ్ని విధుం బిభర్షి |
ఏవంవిధోఽపి భవతా కథమజ్ఞి పీఠ-
ప్రాస్తేఽపి ధర్తుముచితో న సమర్థితోఽహమ్ || ౪౩||

పాపగ్రహో ధృతిముపైతి వినా పరేషాం
న స్వాపహారమయమిత్యథ మాం జహాసి |
ఏవంవిధోఽపి తవ దక్షిణదృష్టిపాత-
పాత్రత్వమీశ్వర కథం రుచిమానుషేతః || ౪౪||

మిత్రత్వమేష భవతో గుణీబంధుతాం చ
 ప్రఖ్యాప్య చేదుపగతస్తవ వల్లభత్వమ్ |
 దాసత్వమేవ తవ నిత్యముపేత్య భూత్వా
 నేనాపరశ్చ గుణీనాం కథమప్రియోఽహమ్ || ౪౫ ||

అత్యూష్మలం మలినమార్గమనేకజిహ్వాం
 స్పర్శేఽప్యనర్హమవధార్య జహాసి చేన్మామ్ |
 ఏతాదృశోఽపి శుభదృష్టినివేశనస్య
 పాత్రీకృతః కథమయం భవతాఽఽశ్రయాశః || ౪౬ ||

యద్బంధుజీవదలసద్రుచిరర్థిభావ-
 మాయాతి సాధువిబుధప్రజజీవనాయ |
 యన్మిత్రమణ్ణలముఖేన చ విశ్వమేషః
 పుష్టాతి తేన దహనే యది సాదరోఽసి || ౪౭ ||

ఆప్యాయనం సుమనసామనిశం విధాతు-
 మర్థీభవామి యది కోఽపి న మేఽస్తి దాతా |
 కర్తుం చ బంధుజనజీవనమక్షమోఽహం
 విశ్వం చ పోషయితుమీశ సుహృన్ముఖేన || ౪౮ ||

తేనాఽత్ర మాం నిరపరాధమవేహి దేహి
 దృష్టిం ప్రసాదవిశదామమృతద్రవార్ద్రామ్ |
 దీనం దయాస్పదమదభ్రమదభ్రమేణ
 భ్రూవిభ్రమేణ సదయం భజ భక్త్యరేణ || ౪౯ ||

అన్యగ్రహీరమలదృష్టిసమర్పణేన
 మిత్రం శుచిం ద్విజపతిం యది యుక్తమేతత్ |
 ఏవంవిధేఽపి భగవన్ దృశమప్రసన్నాం
 ధత్సే మయాతి విధిరేష పరాఙ్ముఖో మే || ౫౦ ||

నిష్కర్ణ ఏష కుస్పృతివ్యసనీ ద్విజిహ్వా
 మత్సేతి చేత్స్యజసి నిఃశరణం ప్రభో మామ్ |
 ఏతాదృశోఽపి పవనాశన ఏష కస్మా-
 చ్ఛ్చీకణ్ణ కణ్ణపులినే భవతా గృహీతః || ౫౧ ||

జిహ్వాసహస్రయుగలేన పురా స్తుతస్త్య-

మేతేన తేన యది తిష్ఠతి కణ్ఠపీఠే ।
 పైవైవ మే తవ నుతౌ రసనాఽస్తి తేన
 స్థానం మహేశ భవదఙ్ఘ్రితలే మమాఽస్తు ॥ ౫౨ ॥

శ్లోఙ్ఘీ వివేకరహితః పశురున్మదోఽయం
 మత్వేతి చేత్పరిహరస్యతికాతరం మామ్ ।
 ఏవంవిధోఽపి వృషభశ్చరణార్పణేన
 సితస్త్వయా కథమనుగ్రహభాజనత్వమ్ ॥ ౫౩ ॥

పృష్ఠే భవంతమయముద్వహతే కదాచి-
 దేతావతా యది తవైతి దయాస్పదత్వమ్ ।
 స్వామిన్నహం తు హృదయేఽన్వహముద్వహామి
 త్వామిత్యతః కథమహో న తవాఽనుకమ్యః ॥ ౫౪ ॥

కూరః పరాజ్ముఖమసావన్పజ్జర్ణహాతి
 యోగ్యం గుణగ్రహణకర్మణి మార్గణౌఘమ్ ।
 మత్వేతి చేత్త్యజసి మాం కథమీదృగేవ
 స్వామిన్ఘ్రితః కరతలే భవతా పినాకః ॥ ౫౫ ॥

కోటిం పరాముపగతేఽపి గుణే నితాన్తం
 నన్తం విమృశ్య యది నాఽజగవం జహాసి ।
 స్వల్పే గుణేఽపి నతిమానతిమాత్రమేవ
 కిం తచ్చ యేన న భవామి తవానుకమ్యః ॥ ౫౬ ॥

అత్యన్తతీక్ష్ణమతికర్కశమార్జవేన
 కృత్వా ప్రవేశమతిమాత్రమరున్తుదం మామ్ ।
 మత్వా జహాసి యది నాథ కిమర్థమేత-
 దేవంవిధం వహసి హస్తగతం త్రిశూలమ్ ॥ ౫౭ ॥

జ్ఞాత్వాఽథ చేత్సమరసంహితకర్మయోగ్యం
 కోటిత్రయోజ్జ్వలముఖం త్రిశిఖం బిభర్షి ।
 నిఃస్వం న కిం సమరసం హితకర్మయోగ్యం
 మాం వేత్సి యేన కురుషే మయి న ప్రసాదమ్ ॥ ౫౮ ॥

న్యగ్భావితద్విజమఖర్వితపూర్వదేవ-
 గుర్వాఽపదర్పణపరం కృతగోత్రభేదమ్ ।
 సమాభవ్య చేత్త్యజసి మాం కథమీదృగేవ

నేత్రోత్సవస్తవ జగద్విజయీ కుమారః ॥ ౫౯ ॥

మత్త్వాఽథ నాథ శుచిజాతిమముం విశాఖ-
మస్మిన్మనో యది బిభర్షి దృఢప్రసాదమ్ ।
ఏవంవిధోఽప్యహమనన్యపరాయణస్తే
కస్మాద్భవామి భగవన్నవలేపభూమిః ॥ ౬౦ ॥

సర్వాపహారరతిరున్మదవక్రవక్త్ర-
స్యాజ్యోఽస్మి కర్ణచపలో యది తున్ద్రిలస్తే ।
ఏవంవిధోఽపి భగవన్ గణనాయకత్వే
కస్మాదయం గజముఖో భవతా నియుక్తః ॥ ౬౧ ॥

హస్తం సదా వహతి దానజలావసీక్తం
తేనైష చేదలభత ప్రమథాధిపత్యమ్ ।
దానం ప్రదాతుమధనో యది న ఙ్గమోఽహం
దాసత్వమస్తు మమ దేవ భవద్గణానామ్ ॥ ౬౨ ॥

హేయోఽస్మ్యనేవకతయా తవ చేద్ గ్రహేషు
కుర్వత్సు తుల్యమఖిలేష్వపి రాశిభోగమ్ ।
ద్వావృజ్ఞతస్తవ న దృక్పథమర్కచన్ద్రా-
వేతావతా పరిహృతా భవతా కిమన్యే ॥ ౬౩ ॥

బలావుభౌ ద్విజపతీ తవ నాథ భక్తా-
వేకస్తయోర్హరతి సన్తమసం ప్రజానామ్ ।
తేనావృతం యది పరం సహసే మహేశ
ద్రష్టుం తతో విషమదృష్టిరితి శ్రుతోఽసి ॥ ౬౪ ॥

యుక్తం రిషౌ సుహృది వా సమదర్శనస్య
దోషోద్ధతేఽపి యది తే హృదయం దయార్ద్రమ్ ।
తస్మామ్ృతం గతివిహీనమనాత్మనీనం
దీనం జనం ప్రతి కుతః కరుణాఽవలేపః ॥ ౬౫ ॥

అభ్యుద్గమోఽయమశనేరమృతాంశుమ్భిమ్బా-
త్స్వామిన్నసౌ దినమణేస్తిమిరప్రరోహః ।
యుష్మాద్ృశస్య కౌణామ్బునిధేరకస్మా-
దస్మాద్ృశేష్వశరణేష్వవధీరణం యత్ ॥ ౬౬ ॥

స్వామిన్ మృడస్త్యమురుదుఃఖభరార్ధితోఽహం
 మృత్యుజ్ఞాయస్త్యమథ మృత్యుభయాకులోఽహమ్ |
 గణ్ధధరస్త్యమహముగ్రభవోపతాప-
 తప్తః కథం కథమహం న తవానుకమ్యుః || ౬౭ ||

భవజీర్ణజ్వరాతాప-మోహకమ్పాకులాయ మే |
 ఏకం సుదర్శనస్యాంశం దేహి విశ్వచికిత్సక ! ||

భక్తప్రియః స్వయమపి క్షుధయాఽన్వితస్య
 పానోత్సవైకరసికోఽపి పిపాసితస్య |
 తాపాతురస్య ఘనసేవనసాదరోఽపి
 జానాసి నాథ న కథం సహసా మమార్తిమ్ || ౬౮ ||

సర్వజ్ఞ సర్వమవగచ్ఛసి భూతభావి
 భాగ్యక్షయః పునరసౌ భగవన్ మమైవ |
 జానాసి యస్య హృదయస్థిత ఏవ నార్తీం
 జ్ఞాత్వాఽపి వా గజనిమీలితమాతనోషి || ౬౯ ||

భాలేఽనలం తవ గలే గరలం కరే చ
 శూలం ప్రకాశమఖిలోఽయమవైతి లోకః |
 అన్తర్గతం త్రయమిదం తు మమ త్వమేవ
 జానాసి నాసి చ దయాలురతో హతోఽహమ్ || ౭౦ ||

ఏకస్త్యమేవ భవినామనిమిత్తబన్ధు-
 ర్నైసర్గికి తవ కృపా సవితుః ప్రభేవ |
 వామః పునర్మమ విధిః పరిదేవితాని
 జాతాన్య(జానాసి)రణ్యరుదితేన సమాని యస్య || ౭౧ ||

అత్యన్తదుర్భగమయోగ్యమభాగ్యభాజ-
 మాజన్మనర్మవిముఖం ముఖరోగ్రవాచమ్ |
 దైవాదవాప్య సకలాపసదం మహేశ
 నైవాఽత్యజత్కులవధూరివ దుర్గతిర్మామ్ || ౭౨ ||

ముక్త్యా సమాధిమసమాధిహరం పరం చ
 ప్రోద్ధామధామ శివ ధామ సుధామయం తే |
 భ్రాన్తోఽస్మి తేన మలయానిలవేల్ల్యమాన-

కల్లోలలోలనిధనాని ధనాని లబ్ధమ్ || ౭౩||

ఆరాధితాః ప్రచపలాశ్చపలావదేవ
దుష్టేశ్వరా న గురవో గురవో గుణాఘ్నిః |
యాతాని తాని మమ హానిమహాని మిథ్యా
శ్రాస్తోఽస్మి హా వితతమోహతమోహతోఽహమ్ || ౭౪||

తృష్ణా దినాద్దినమబ్బంహత బంహిమన-
మాయామినీ మనసి హైమనయామినీవ |
నాథ త్రిధామనయనాఽర్పయదృక్ప్రసాదం
సాదం నయాన్ధతమసం భ్రమసమ్భ్రతం మే || ౭౫||

స్తమ్భం విజృమ్భయతి దమ్భమయం భ్రమం చ
కఞ్చిత్ప్రపఞ్చయతి యచ్ఛతి వాచి ముద్రామ్ |
కం నామ నాఽఽమయమయం ప్రథయత్యఖర్వ-
గర్వజ్వరజ్వలనదుఃసహసన్నిపాతః || ౭౬||

తత్సామృతం భువనవిశ్రుతహస్తసిద్ధిం
త్వామోషధీపతిశిఖామణిమాశ్రయామి |
మానం విముద్రయ దరిద్రయ మోహనిద్రాం
విద్రావయ ద్రుతముపద్రవమిన్ద్రియాణామ్ || ౭౭||

విస్తమ్భమమ్భసి భజే భగవన్నగాధే
బాధే రిపువ్యవసితేఽప్యలసీభవామి |
జాగర్మి యన్న సమవర్తిని హస్తుకామే
కా మే గతిర్యది కరోషి మనాగవజ్ఞామ్ || ౭౮||

మోహాన్యహరణాత్త్రివ్రభవజ్వర-నివారణే |
దేహినాం దక్ష ఏకస్త్యమోషధీశశిఖామణిః ||

యస్తే దదాతి రవమస్య వరం దదాసి
యో వా మదం వహతి తస్య దమం విధత్సే |
ఇత్యక్షరద్వయవిపర్యయకేలిశీలః
కిం నామ కుర్వతి నమో న మనః కరోషి || ౭౯||

చన్ద్రః కరే శిరసి చక్షుషి పాదమూలే
మూర్తావపీతి శివ చన్ద్రసుభిక్షమేతత్ |

తాపాన్ధకారవిధురం శరణాగతం కి-
 మాయాతు లక్ష్మితవతస్తవ మోఘభావమ్ || ౮౦||

కౌటిల్యమిన్దదలతో న సుధామయత్వ-
 మూష్మాణమూర్ధ్వనయనాన్న పరం ప్రకాశమ్ |
 మాలిన్యమేవ గలతో న గభీరభావం
 త్వత్తోఽపి మే తితఉ కల్పమవాప చేతః || ౮౧||

కిం వర్ణయామి గురుతాం విపదః పదే మాం
 స్థాణోర్న్యయుజ్క్య- యదియం సహసోపదిశ్య |
 నిఃశాఖతాం సుమనసామనుమేయభావం
 విచ్ఛాయతాం విఫలతాం రసహీనతాం చ || ౮౨||

సర్వజ్ఞశముఖివశక్కరవిశ్వనాథ-
 మృత్యుజ్ఞాయేశ్వరమృడప్రభృతీని దేవ |
 నామాని తేఽన్యవిషయే ఫలవన్తి కీన్తు
 త్వం స్థాణురేవ భగవన్ మయి మన్దభాగ్యే || ౮౩||

శ్వేతే సుదర్శనసమర్పణతత్పరస్య
 కృష్ణే చ యస్య న బభూవ విశేషబద్ధిః |
 సత్త్వం శ్రియం సృజసి పుణ్యజనేషు మాం చ
 ముఞ్చస్యపుణ్యజనమేష విధిః క్షతో మే || ౮౪||

ఆవర్జనం క్రతుభుజాం గజవాజిరత్న-
 శ్రీపారిజాతమదిరేస్తుసుధాఽర్పణేన |
 కృత్వాఽగ్రహీర్గరలమాత్మని యన్మహిమ్నా
 సా తే క్వ సమ్ప్రతి కృపా మయి మన్దభాగ్యే || ౮౫||

దృష్టేషు తే మదనదక్షయమాఽన్ధకేషు
 ప్రాదుర్భవన్మనసి రోషవిషప్రరోహః |
 సిక్తః సుధామయమసూత యయా ప్రసాదం
 సా తే క్వ సమ్ప్రతి కృపా మయి భాగ్యహీనే || ౮౬||

కేచిద్వరస్య భగవన్నభయస్య కేచి-
 త్సాన్ధ్యస్య కేచిదమృతస్య కరస్థితస్య |
 ప్రాపుః కృపాప్రణయినస్తవ భాజనత్వం

శూలస్య కేవలమభాగ్యపరిక్షతోఽహమ్ || ౮౭||

అభ్రాస్తవృత్తి భవతాస్తరధిష్ఠితం మే
చేతః ప్రకాశవపుషా రవిణేవ బిమ్బమ్ |
సోపప్లవం యది కృతం తమసా కదాచి-
దక్షీణపుణ్యమహిమైవ తదా విభాతి || ౮౮||

జానామి నాఽమృతమయం హృదయం ప్రవేష్టు-
ముద్దామదుఃఖదవదాహహతస్తవాఽహమ్ |
ధర్తుం హృది త్రిదశసిన్ధుసుధాసుధాంశు-
శీతం భవస్తవపి న ప్రభవామి ధిజ్ఞామ్ || ౮౯||

క్షీణః క్షతాఽఖిలకలః ప్రవిలీనధామా
త్వామూశ్రితోఽస్మి సవితారమివాఽమృతాంశుః |
నాన్వేష్యవ జీవనకలా మమ కాచిదన్యా
పాదార్పణేన కురుషే యది న ప్రసాదమ్ || ౯౦||

ఘోరాస్థకారవిధురం వివిధోపతాప-
తప్తం విపద్గురుతుషారపరాహతం మామ్ |
త్వం చేజ్జహాసి వద కస్తవనేన్ద్రవహ్ని-
నేత్రో హరిష్యతి పరస్త్రివిధాం మమార్తిమ్ || ౯౧||

వ్యక్తిర్న యస్య న మతిర్న గతిర్న శక్తి-
ర్నాపి స్మృతిర్విపదపస్మృతిపీడితస్య |
తస్యాషధీశముకుటం త్రిజగద్గురుం త్వాం
ముక్త్యా కరిష్యతి పరో మమ కశ్చికిత్సామ్ || ౯౨||

త్వం నిర్గుణః శివ తథాహమథ త్వదీయం
శూన్యం పరం కిమపి ధామ తథా మదీయమ్ |
త్వం చేద్గవి ప్రవిదధాసి ధృతిం తథాఽహం
కష్టం శివస్త్యమశివస్తు విధిక్షతోఽహమ్ || ౯౩||

కామస్త్యయీవ మయి నిష్ఫలతామవాప
క్షిప్తో మయాపి విఫలో భవతేవ కాలః |
విధ్వస్తథామ మమ దేవ వపుస్తవేవ
కష్టం శివస్త్యమశివస్తు విధిక్షతోఽహమ్ || ౯౪||

యద్వద్విభో తవ హృది ప్రవిభాతి నాగ-
స్తద్వన్మమాపి భవదేకపరాయణస్య |
యద్వత్స్విధర్మనిరతస్త్యమహం తథైవ
కష్టం శివస్త్యమశివస్తు విధిక్షతోఽహమ్ || ౯౫ ||

మూర్తిస్తవేవ శివ మే విధురోచితేయం
దృష్టిస్తవేవ భగవన్ విషమా మమాపి |
శూలీ విషాదహతశక్తిరహం యథా త్వం
కష్టం శివస్త్యమశివస్తు విధిక్షతోఽహమ్ || ౯౬ ||

కణ్ఠే విషం వసతి మే విషమం తవేవ
భూతేశ్వరః పశుపతిశ్చ భవానివాఽహమ్ |
అఙ్గం మమాపి గురురుగ్జవలితం తవేవ
కష్టం శివస్త్యమశివస్తు విధిక్షతోఽహమ్ || ౯౭ ||

స్వర్భానుగీర్ణమివ పూర్ణశశాఙ్కబిమ్బం
బాలాఙ్గానాఙ్గమివ దారుణరుగ్విరుగ్ణమ్ |
శ్రీఖణ్డచందనమివాఽజగరోపగూఢం
వ్యూఢం నృపస్య పిశునైరివ పాదమూలమ్ || ౯౮ ||

హాలాహలాక్తమివ దుగ్ధమహాబ్ధినీరం
తీరం మహామకరరుద్ధమివ ద్యుస్థినోః |
దారిద్ర్యదగ్ధమివ సాధుగృహస్థవృత్తం
చిత్తం సమత్సరమివ శ్రుతవిశ్రుతస్య || ౯౯ ||

విద్యావిహీనమివ సత్కులజస్య రూపం
నిర్దానభోగమివ కాపురుషస్య విత్తమ్ |
మానుష్యముజ్జ్వలకులశ్రుతశిలశుద్ధం
జాతం విపద్విధురితం మమ శోచనీయమ్ || ౧౦౦ ||

పశ్చాత్పురః ప్రతిదిశం చ విమృశ్య పశ్య-
న్కూరం కృతాస్తహతకం ఫణిపాశపాణిమ్ |
భూమౌ పతామి కృపణం ప్రలపామి పాద-
పీఠే లుఠామి శతవత్కఠినోఽసి కస్మాత్ || ౧౦౧ ||

ఆః కిం న రక్షసి నయత్యయమన్తకో మాం

హేలావలేపనమయః కిమయం మహేశ |
మా నామ భూక్తరుణయా హృదయస్య పీడా
వ్రీడాపి నాస్తి శరణాగతముజ్ఘతస్తే || ౧౦౨ ||

అజ్ఞోఽసి కిం కిమబలోఽసి కిమాకులోఽసి
వ్యగ్రోఽసి కిం కిమఘృణోసి కిమక్షమోఽసి |
నిద్రాలసః కిమసి కిం మదఘూర్ణితోఽసి
క్రందంతమంతకభయార్తముపేక్షనే యత్ || ౧౦౩ ||

ద్వేషః కిమేష కృపణే కిముతాఽక్షమేయం
నిస్త్రింశతా కిమథవా కిమశక్తిరేవ |
హుక్కారమాత్రకనిరాకరణీయగర్వే
సర్వేశ కాలహతకే యదియత్యుపేక్షా || ౧౦౪ ||

ఇత్యాది దూఢ్య ఇవ నిష్ఠురపుష్టభాషీ
యత్కించన గ్రహగృహీత ఇవాఽస్తశక్యః |
ఆర్త్యా ముహుర్ముహురయుక్తమపి బ్రవీమి
తత్రాపి నిష్కృప భినత్సి న మానముద్రామ్ || ౧౦౫ ||

భీతే భవార్తివిధురే చరణావలగ్నే
భగ్నేప్పితే గతిమపశ్యతి కాఞ్చిదన్యామ్ |
కస్మాదనాగసి మనాగసి విశ్వసాక్షి-
న్దాక్షిణ్యదిగ్గహృదయోపి పరాజ్ఞుఖస్తవమ్ || ౧౦౬ ||

స్వామిన్నిసర్గమలినః కుటిలశ్చలోఽహ-
మేతాదృగేవ చ రిపుర్మమ మృత్యుపాశః |
ఘ్రూపల్లవస్తవ తథావిధ ఏవ తస్య
శాన్వైశ్య విషే హి విషమే విషమేవ పథ్యమ్ || ౧౦౭ ||

కిం కార్యమేభిరనిశం పునరుక్తశుక్తై-
రుద్వేగకారిభిరలబ్ధఫలైః ప్రలాపైః |
ఏవం విదన్నపి ముహుర్ముఖరం విరౌమి
పశ్యామి న త్వదితరం హి పరం శరణ్యమ్ || ౧౦౮ ||

త్వం చేత్యసాదసుముఖః ప్రణయోక్తిభిః కిం
త్వం చేదనాదరపరః ప్రణయోక్తిభిః కిమ్ |
భాగ్యోదయే సతి వృధైవ గుణేషు యత్న-

స్తస్మిన్ననత్యపి వృధైవ గుణేషు యత్నః ॥ ౧౦౯ ॥

జానన్నపీతి విరమామి న యత్ప్రళాపా-
దార్తైర్మహేశ మహిమైష దృశస్తవైవ ।
యా రాత్రిమేవ దీపనం తిమిరం ప్రకాశ-
మగ్నిం హిమం గరలమప్యమృతం కరోతి ॥ ౧౧౦ ॥

ఆర్తిః శ్రుతైవ కృపణాత్కరుణాం తవాస్త-
రుత్పాదయత్యనిశమగ్నిశిఖాం శమీవ ।
జాతైవ నిర్దహతి తామియమిత్యముత్ర
కిం బ్రూమహే మహదనఙ్కశమిశ్వరస్య ॥ ౧౧౧ ॥

యన్నామ పామరజనోచితమత్ర కిఞ్చి-
దౌచిత్యముక్తమసమజ్ఞాసమభ్యధాయి ।
తత్రాపి భర్తురుచితా రుచిరీశ్వరాణాం
చేతశ్చమత్కృతికరీ కపిర్ముక్తికాఽపి(ఏవ) ॥ ౧౧౨ ॥

చౌరైర్గృహీతమపి దష్టమపి ద్విజైహ్వా-
ర్గస్తం గ్రహారపి నిరుద్ధమపి ద్విషద్భిః ।
వ్యాఘ్రైరుపద్రుతమపి ద్రుతమాక్షిపద్భి-
రన్విష్టమప్యవనిభృత్పురుషైః సరోషైః ॥ ౧౧౩ ॥

భూతాఽభిభూతమపి సిన్ధుజలేఽపి మగ్నం
భగ్నం రణేఽపి పతితం దవపావకేఽపి ।
కిం భూయసా యమభప్తైరపి కృష్యమాణం
కస్త్రాతుమర్హతి మహేశ్వరమన్తరేణ ॥ ౧౧౪ ॥

తఙ్ణో బతాస్మ్యభిలషన్ సుఖమక్షయం య-
ద్దుఃఖైకధామ వపురస్థిరమర్థయామి ।
యద్వా భవాభీతరణాయ పురాణముగ్ర-
శీలం పుమాంసముడుపార్థధరం శ్రయామి ॥ ౧౧౫ ॥

దృష్టార్గమాత్రపతితాః సహసైవ యస్య
పఞ్చత్వమిన్ద్రవిహవ్యభుజోఽప్యవాపుః ।
ధీమానహం బత తమేవ సదాశివం య-
ద్దేవం శ్రయామి శరణమ్మరణార్తిభీరుః ॥ ౧౧౬ ॥

స్థాణుః స యత్ర విభురస్య వధూరపర్ణా
 నా యత్ర యత్ర చ తయోస్తనయో విశాఖః ।
 ప్రజ్ఞావతామహమహో ప్రవరః ప్రవేష్టు-
 మిచ్ఛామి ధామ తదభీష్టఫలాప్తయే యత్ ॥ ౧౧౭॥

మూర్ఛారశూకరశ్యుగాలకరాలవక్త్ర-
 వేతాలభూతశతసంజ్కలమీశ్వరస్య ।
 భీష్టం నిశాచరపిశాచరవైః ప్రవేష్టు-
 మిచ్ఛామి ధామ మతిమానతిమాత్రభీరుః ॥ ౧౧౮॥

కర్ణేక్షణాదచరణాత్రిపణాత్కృతాస్త-
 పాశాత్తనన్దతనహస్రఫణోరగేన్ద్రమ్ ।
 ప్రాజ్ఞః సహస్రశిరసం పురుషం సహస్ర-
 నేత్రం సహస్రచరణం శరణం శ్రయామి ॥ ౧౧౯॥

త్రస్తః సమస్తజనతాపహృతిప్రగల్భా-
 ద్దీప్తానలోల్పణదృశః శివ జీవితేశాత్ ।
 ప్రాజ్ఞః సమస్తజనతాపహృతిప్రగల్భం
 త్వాం జీవితేశమనలోగ్రదృశం శ్రయామి ॥ ౧౨౦॥

నిర్భర్షితకృతుమృగం సమశ్రియత్త్వాం
 సంస్యస్తలాఞ్చనమృగః కలయా మృగాఙ్కః ।
 యత్కామవైరిణమవేత్య సకామ ఏవ
 త్వామశ్రితోఽస్మి సుధియామధికస్తతోఽహమ్ ॥ ౧౨౧॥

పద్మాశ్రితః శతధృతిశ్చతురాననోఽపి
 యస్మాత్పరాభవమవాపదవాచ్యమేవ ।
 త్యక్తః శ్రియా గతధృతిర్మృదుమన్దవక్త్రః
 ప్రాజ్ఞస్తమీశ్వరమనుగ్రహమర్థయేఽహమ్ ॥ ౧౨౨॥

ఆజన్మ కర్మ విరచయ్య ఫలం యదాప్తం
 హృత్త్వా క్షణాత్తదఖిలం చిరకాలభోగ్యమ్ ।
 యః స్వీకరోత్యపునరాగమనాయ భక్తం
 సేవే తమీశ్వరమహో మతిమత్తమోఽహమ్ ॥ ౧౨౩॥

శ్మశానైకస్థానవ్యసనమనలోత్తాలనయనం

విషణ్ణోఽతిర్జ్జ్వాలాజటిలకుటిలవ్యాలవలయమ్ |
విభుం ముణ్ణశ్రేణీవికటముకుటం భీరుహృదయః
శ్రయన్ భీమం ధీమానహమహసనీయః కృతధియామ్ || ౧౨౪ ||

అహో తత్త్వజ్ఞోహం కరతలవిలినైకఫణినః
సముత్రస్యన్కాలాత్కృమకవలితైకైకభవినః |
మహాకాలం సర్వావయవసులభానల్పభుజగం
సకృద్విశ్వగ్రాసప్రవణమతిమభ్యేమి శరణమ్ || ౧౨౫ ||

శ్లోకీ యత్ర స్ఫటికశిఖరీ యత్ర శ్లోకీ పినాకః
శ్లోకీ సోఽపి స్ఫురతి వృషభో వల్లభో యత్ర భర్తుః |
తత్ర త్రస్తః ప్రకృతిసరలః స్వల్పవాగప్రగల్భః
ప్రాజ్ఞః సేవాసమయముచితం స్వామినః ప్రార్థయేఽహమ్ || ౧౨౬ ||

విశ్రాన్తిర్న క్వచిదపి విపద్ధీష్మభీష్మోష్మతప్తే
చిత్తే చిత్తే గలతి ఫలతి ప్రాకృప్యవృత్తే కువృత్తే |
తేనాత్యన్తం సపది పతితం దీర్ఘదుఃఖాన్తకూపే
మాముద్ధర్తుం ప్రభవతి భవ త్వాం దయాబ్ధిం వినా కః || ౧౨౭ ||

యేషామేషా తనుధనలవప్రార్థనానర్థకన్థా
పన్థానం న ప్రదిశతి పరం స్థానమానన్ది లబ్ధమ్ |
తేషామేషామకృపణ కృపాభాజనానాం జనానా-
మాశాపాశాకులితమనసాం దృష్టిమిష్టాం నిధేహి || ౧౨౮ ||

ఉదఞ్చయ ముఖం మనాగభయఘోషముద్ఘోషయ
ప్రయచ్ఛ విశదాం దృశం గతివిహీనమాశ్వాసయ (ధృతివిహీనమాశ్వాసయ)|
కిమన్యదయమాగతః కుపితదృష్టిరుత్కన్ధరః
కృతాన్త ఇతి మా స్మ భూరవిరలావశేపాలసః || ౧౨౯ ||

ముహుః కిమపరం బ్రువే భుజగపాశపాణీం పురః
స్ఫురన్తమివ రోషణం రవిజకింకరం పశ్యతః |
ధృతిశ్చలతి మే గతిః స్థలతి మూర్తిరుద్వేల్లతి
స్థితిర్జ్వలతి నిర్వృతిర్విగలతి స్మృతిర్మీలతి || ౧౩౦ ||

దుర్గం యత్సుగమత్వమేతి భజతే దూరం యదభ్యర్ణతాం
యత్క్రిడోపవనత్వమేతి మరుభూర్మిత్రాయతే యద్రీపుః |

యస్యాః సా భువి శక్తిరప్రతిహతా సార్తిస్త్యదాక్రన్దనే
స్వామిన్మామనుదత్కృపాఽపి నుదతు త్వాం మత్సమాశ్వాసనే || ౧౩౧||

ద్వారి శ్రీశ్చ సరస్వతీ చ వసతః స్వామింస్తవాఽస్తక్రుధౌ
మాం తు శ్రీరభవదక్ష్యివిష్టరతలే నిత్యప్రరూఢస్థితిమ్ |
యావన్నాత్రసరస్వతీపరిచయద్వేషాదహాసీదతో
వహ్నిం దుర్వహముద్వహామి హృదయే గ్గాయన్నుదన్వానివ || ౧౩౨||

నాథ ప్రాథమికం వివేకరహితం తిర్యగ్వదస్తం వయ-
స్తారుణ్యం విహతం విరాధితవధూవిస్తమ్భణారమ్భణైః |
స్వామిన్సమ్ప్రతి జర్జరస్య జరసా యావన్న ధావన్నయం
మృత్యుః కర్ణముపైతి తావదవశం పాదాశ్రితం పాహి మామ్ || ౧౩౩||

ఆసీద్భావదఖర్వగర్వకరణగ్రామాభిరామాకృతి-
స్తావన్మోహతమోహతేన న మయా శ్వభ్రం పురః ప్రేక్షితమ్ |
అధ్యాఽకస్మికపాతకాతరమతిః కం ప్రార్థయే కం శ్రయే
కిం శక్నోమి కరోమి కిం కురు కృపామాత్మద్రుహం పాహి మామ్ || ౧౩౪||

జాత్యన్ధః పథి సజ్గుఠే ప్రవిచరన్వస్తాఽవలమ్బం వినా
యాతశ్చేదవఠే నిపత్య విపదం తత్రాఽపరాధోఽస్య కః |
ధిగ్గిజ్ఞాం సతి శాస్త్రచక్షుషి సతి ప్రజ్ఞాప్రదీపే సతి
స్నిగ్ధే స్వామిని మార్గదర్శిని శతః శ్వభ్రే పతత్యేవ యః || ౧౩౫||

త్రాతా యత్ర న కశ్చిదస్తి విషమే తత్ర ప్రహర్షం పథి
ద్రోగ్ధారో యది జాగ్రతి ప్రతివిధిః కస్తత్ర శక్యక్రియః |
యత్ర త్వం కరుణార్ణవస్త్రిభువనత్రాణప్రవీణః ప్రభు-
స్త్రాపి ప్రహరన్తి చేత్పరిభవః కస్యైష గర్హావహః || ౧౩౬||

కిం శక్తేన న యస్య పూర్ణకరుణాపీయూషసిక్తం మనః
కిం వా తేన కృపావతా పరహితం కర్తుం సమర్థో న యః |
శక్తిశ్చాస్తి కృపా చ తే యమభయాద్భితోఽపి దీనో జనః
ప్రాప్తో నిఃశరణః పురః పరమతః స్వామి స్వయం జ్ఞాస్యతి || ౧౩౭||

భృగ్గౌరే కరపుష్కరప్రణయిని స్వర్నిమ్నగానిర్ధరే
సమ్పూర్ణే కరుణారసే పరిణతస్ఫారే తుషారత్విషి |
ఆస్తి స్వాదు చ శీతలం చ సులభం పీయూషమోషచ్ఛిదే

ప్రాప్తశ్చ ప్రణయా పురః పరమతః స్వామీ స్వయం జ్ఞాస్యతి || ౧౩౮ ||

ఆర్తిః శల్యనిభా దునోతి హృదయం నో యావదావిష్కృతా
సూతే లాఘవమేవ కేవలమియం వ్యక్తా ఖలస్యాఽగ్రతః |
తస్మాత్సర్వవిదః కృపాఽమృతనిధేరావేదితా సా విభో-
ర్యద్యుక్తం కృతమేవ తత్పరమతః స్వామీ స్వయం జ్ఞాస్యతి || ౧౩౯ ||

లేఖాః సస్తు ప్రసన్నా బుధసదసి శుచేరాగమస్యాస్తు లభి-
ర్మిథ్యాద్దృష్టిశ్చ మాభూదనుపధిరహతో దీర్ఘకాలోఽస్తు భోగః |
సభ్యాః సర్వోఽనువృత్తిం విదధతు తదపి న్యాయతో నాస్తి ముక్తిః
సమ్యగ్దీర్ఘ ప్రమాతా రచయతి న భవానీశ్వరశ్చేద్విచారమ్ || ౧౪౦ ||

జానుభ్యాముపసృత్య రుగ్ణచరణః కో మేరుమారోహతి
శ్యామాకాముకబిమ్బమమ్బరతలాదుత్పత్య గృహ్లాతి కః |
కో వా బాలిశభాషితైః ప్రభవతి ప్రాప్తం ప్రసాదం ప్రభో-
రిత్యన్తర్విమృశన్నపీశ్వర బలాదార్త్యాస్మి వాచాలితః || ౧౪౧ ||

ధత్తే పౌణ్డ్రకశర్కరాఽపి కటుతాం కణ్ఠే చిరం చర్వితా
వైరస్యం వరనాయకాఽపి కురుతే సక్త్యా భృశం నేవితా |
ఉద్వేగం గగనాపగాఽపి జనయత్యన్తర్ముహుర్మజ్జనాద్
విశ్రద్ధాం మధురాఽపి పుష్యతి కథా దీర్ఘేతి విశ్రమ్యతే || ౧౪౨ ||

ఇథం తత్తదనన్తసన్తలసచ్చిన్తాశతవ్యాయత-
వ్యామోహవ్యసనావసన్నమనసా దీనం యదాక్రన్ధితమ్ |
తత్కారుణ్యనిధే నిధేహి హృదయే త్వం హ్యన్తరాత్మాఽఖిలం
వేత్స్యన్తఃస్థమతోఽర్హసి ప్రణయినః క్షన్తుం మమాఽతిక్రమమ్ || ౧౪౩ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“దీనాక్రన్ధనం” నామైకాదశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౧౨. తమఃశమనం ద్వాదశం స్తోత్రమ్

మఖైరుపాస్యోఽపి నయజ్ఞనేవ్యో నిరామయోఽపి ప్రథితోగ్రశూలః |
వేదప్రియోఽప్యశ్రుతివల్లభో యః శ్రయామి తం దేవమచిన్యశక్తిమ్ || ౧ ||
స్తుత్యస్త్యమేవ స్తుతికృత్త్యమేవ స్తుతిస్త్యమేవ త్వదృతేఽస్మి నాన్యత్ |

ఇయం త్వవిద్యా యదహం స్తువే త్వాం స్తుత్యేతి మిథ్యా పృథగర్థబుద్ధిః ॥ ౨॥

స్తామ్యేవ తత్రాపి పునః పునస్తావం నశ్యత్యవిద్యా యదవిద్యయైవ ।
రజఃప్రరూఢం ముకురే ప్రమాఙ్ఘం రజో వినా న హ్యపరోఽస్తుపాయః ॥ ౩॥

విజృంభమాణే తమసి ప్రగల్భే యథా భవాసక్తమతిః స్థితోఽహమ్ ।
హతేఽపి తస్మిన్నుద్దితావబోధస్తథా భవాసక్తమతిర్భవేయమ్ ॥ ౪॥

జగద్విధేయం ససురాసురం తే భవాన్ విధేయో భగవన్ కృపాయాః ।
సా దీనతాయా నమతాం విధేయా మమాఽస్త్వయత్సోపనత్రైవ నేతి ॥ ౫॥

జానే న త్రైథిల్యముపైష్యవశ్యం మమార్తిభక్తే భగవస్తథాపి ।
విజ్ఞప్యనే కర్మ మమైవ మాభూన్మయి ప్రసాదప్రతిఘస్తవేతి ॥ ౬॥

పథ్యం చ తథ్యం చ భరక్షమం చ స్నిగ్ధం చ ముగ్ధం చ మనోహరం చ ।
సలీలమున్మీల్య వచః ప్రనన్నం ప్రపన్నమాశ్వాసయ చన్ద్రమాలే ॥ ౭॥

మధుద్రవార్ద్రం విషమాహరామః పిణ్డీనిగూఢం బడిశం గిలామః ।
అస్తర్నివిష్టోత్కటకణ్ణకౌఘం గ్రసామహే పౌణ్ణిక(పుణ్ణిక)పిణ్ణఖణ్ణమ్ ॥ ౮॥

యదా ముఖే కామధురానజస్రం విపాకరూఙాన్ విషయాన్ భజామః ।
విభో విదన్తోఽపి కిమత్ర కుర్మో జహాతి సక్తిం న మతిర్వరాకీ ॥ ౯॥

ముక్తామయా దీర్ఘగుణాః సువృత్తా నైర్మల్యభాజో దధతః ఫలర్థిమ్ ।
కథం న హారా ఇవ భక్తిమన్తః పదం హృదీశస్య భజన్తి సన్తః ॥ ౧౦॥

గుహాశ్రితో ధర్మరతిర్గీశప్రథాం దధానో భవతః ప్రసాదాత్ ।
సత్యాహితప్రీతిరహీనభక్తిర్భవానివాహం భగవన్ భవేయమ్ ॥ ౧౧॥

యమేకమారాధ్య మహారిసజ్గమా-
దసంశయం భక్తజనః ప్రముచ్యతే ।
ఉపస్థితస్తస్య భవత్ప్రసాదతః
కథం హరేరుగ్ర మహారిసజ్గమః ॥ ౧౨॥

సుదుర్లభోఽయం భవతి గ్రహాః పున-
ర్ముఖేఽప్యసౌ సన్నిహితా సరస్వతీ ।
ఇదం కురుక్షేత్రమతీవపావనం
కిమర్థమర్థిన్యచితే విలమ్బనే ॥ ౧౩॥

న కస్య సౌభాగ్యవతీ చమత్కృతిం

దిశత్యసౌ భాగ్యవతీ సరస్వతీ ।
విభుం జితక్లేశమపి స్థిరాజనం
కరోతి యత్యమ్ముఖమస్థిరాజనమ్ ॥ ౧౪ ॥

అనుజ్ఞితానుత్తమదానసమ్పదః
సదాఖిలజ్ఞానవిహీనచేతసః ।
అకాలభీతిగ్లపితాన్కరోతి యః
ప్రభుః ప్రసన్నః కుపితశ్చ దేహినః ॥ ౧౫ ॥

పురా చిరం యో విదధే వనాన్తరే
విధుః పదం రూఢకురఙ్గసౌహృదః ।
సదా పరస్వాపహరోఽపి యో రవి-
స్తయోః సమత్వం దృశి యస్య భాసతే ॥ ౧౬ ॥

కథం విభో తస్య తవ ప్రవర్తతాం
సతామనేవ్యే పథి పాతితాత్మసు ।
దయావిధేయస్య సదాఽస్మదాదిషు
ప్రసాదపాత్రేషు మనాగనాదరః ॥ ౧౭ ॥

విభో భవద్భాలవిలోచనాఽనల-
ప్రసూతధూమైరివ సాశ్రులోచనః ।
సఘర్మలేశస్తవ దక్షిణేక్షణ-
ప్రరూఢచణ్డ్యుతిభాభరైరివ ॥ ౧౮ ॥

ఘనస్పరోహత్పులకాఙ్కరో భవ-
చ్ఛిఖణ్డఖణ్డేన్దకరోత్కరైరివ ।
సదన్తవీణస్తుహినౌఘశీతల-
త్వదుత్తమాఙ్గద్యునదీజలైరివ ॥ ౧౯ ॥

తరఙ్గితాఙ్గో భవదఙ్గదస్ఫుర-
త్పణీన్ద్రపూత్కారసమీరణైరివ ।
భవేయమానన్దసుధాపరిప్లవః
ప్రసన్నమాలోక్య భవన్తమగ్రతః ॥ ౨౦ ॥

యదేష నేహ పరశుక్షతవ్యథాం
ప్రభోః ప్రియః స్యామితి చన్దనద్రుమః ।

భుజ్జమాలింగితకన్ధరో ద్రువం

బిభర్తి సామ్యం గిరిజాపతేరతః ॥ ౨౦॥

యచ్ఛక్తిరే ధృతనఖాన్తనిపాతపీడాః

ప్రీతిం ప్రభోః సుమనసాం సుమనస్త్వమేతత్ ।

యత్స్వామినో న దహనేఽపి నిపత్య నేవా-

హేవాకమాజ్ఞదగురోరపి గౌరవం తత్ ॥ ౨౧॥

ఆదౌ ప్రదర్శ్య పరమామృజతామథాన్త-

రావిశ్య మర్మణి న యన్నిశితాస్తుదన్తి ।

స్వామిన్ శరా ఇవ ఖలాః కృతినో వనేషు

స త్వత్పదామ్బుజరజఃకణజః ప్రసాదః ॥ ౨౩॥

త్వన్నామ పామరజనైరపి గీయమాన-

మానన్దమర్పయతి యం హృది భక్తిభాజామ్ ।

స్వామిన్నమానవయవేష్యఖిలేషు నూన-

ముద్భిద్యతే బహిరసౌ పులకచ్ఛలేన ॥ ౨౪॥

ఘర్మః ప్రకమ్పపులకౌ గిరి గద్గదత్వ-

మిత్యాదయోఽన్త్యసమయే ప్రభవన్త్యవస్థాః ।

త్వద్దర్శనాత్కృతధియాం దధతామమన్త-

మానన్దమన్తకభయాద్భగవన్ పరేషామ్ ॥ ౨౫॥

అన్త్యక్షణే భవ భవచ్ఛరణాబ్జనేవా-

హేవాకినో దధతి కేచన కణ్ఠపీఠే ।

భోగీన్ద్రభోగమధిగమ్య భవద్గణత్వ-

మన్యే కృతాన్తకరకోటరకోటికృష్టమ్ ॥ ౨౬॥

భీతాభయార్పణవిధౌ కిల కాలనాశం

కర్తుం న యః క్షణమపి క్షమతే కదాపి ।

శ్వేతాభయార్పణపరస్య కథం ను కాల-

నాశక్షమత్వమభవత్తవ తస్య దేవ ॥ ౨౭॥

భక్తుం న పారయతి యః క్వచిదేవ దేవ

కామం కృపామృతమృదుస్తవ దృష్టిపాతః ।

ఉద్దామరోషపరుషః కిల కామభక్తి-

మణ్ణీచకార కథమేష మహేశ పూర్వమ్ || ౨౮ ||

కిం మేరుమందరముఖా గిరయః శిరోభి-
రత్యున్నతైర్దధతి గర్వమఖర్వమేతే |
ఏతత్తుషారకిరణాభరణప్రణామ-
ప్రహ్వాం జగజ్జయతి మామకముత్తమాఙ్గమ్ || ౨౯ ||

గాత్రాన్తరాతిశయశంసి యదేతదుచ్చై-
ర్నామోత్తమాఙ్గమితి నాథ శిరో బిభర్తి |
తద్యుజ్యతే భవ భవచ్చరణారవిన్ద-
పీఠప్రణామపరమస్య నమస్యమస్య || ౩౦ ||

కిం శ్రీఘనోఽప్యసుగతః కిముమాధవోఽపి
న త్వం కదాచన జనార్దనతాం బిభర్తి |
స్వామిన్ గజారిరపి కిం నగజాప్రియస్త్వం
స్వాతన్త్ర్యమస్త్రీ యది వా భవతః కిమన్యత్ || ౩౧ ||

అరుణద్యుతిగ్లపితశీతదీధితి-
ప్రకటీకృతాలికమలం విఠోక్య మే |
భవతః ప్రభాతమివ భాలఠోచనం
భజతే కదా ను విషమం శమం తమః || ౩౨ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“తమఃశమనం” నామకం ద్వాదశం స్తోత్రం సమూర్ధమ్ |

౧౩. ప్రభుప్రసాదనం త్రయోదశం స్తోత్రమ్

అథ నుతిభిరమన్తరాక్షరాభిః సుజనమనోమృగవాగురాభిరాభిః |
విభుమభయదమాదరాదరాతిక్షపణపణప్రవణం ప్రసాదయామః || ౧ ||

సురముకుటవిటఙ్కరత్నరోచిఃఖచితనఖాఙ్కరకేసరాభిరామమ్ |
పురహరచరణారవిన్దయుగ్మం శిరసి విధత్త కిరీటవాఙ్చ్ఛయా కిమ్ || ౨ ||

కలయతు భవతామభగ్నవృత్తిర్హరహరశఙ్కరశఙ్కరేతి సూక్తిః |
అవిరలగలమణ్ణనప్రతిష్ఠాం కిమమలమౌక్తికదామకామనాభిః || ౩ ||

కలయత మణికుణ్ణలేఽవలేపం శ్లథయత నిర్మూలమల్లికాభిలాషమ్ |

హరచరితనుతికమైరజస్రం కురుత నవశ్రవణావతంసలీలామ్ || ౪ ||

ఇహ విహతభవోపతాపమాపత్ప్రశమసమర్థమనర్థనాశహేతుమ్ |
నమతి న మతిమానమానవీయప్రమదవిధానపరం పరం హరం కః || ౫ ||

త్రిజగతి భజతి స్థితిం బుధానాం ధురి దురితక్షతిశిక్షితః స ఏకః |
శశిశకలశిఖామణిప్రణామప్రణయి బిభర్తీ శిరశ్చిరస్థిరం యః || ౬ ||

స జయతి జగదీశశక్తిపాతస్రవ కవితుర్యదసక్తముక్తిదేవీ |
రసమసమచమత్కృతిప్రసూతిం వితరతి కాఞ్చనసిద్ధిమేతి యేన || ౭ ||

ఇహ విదధతు నామ పామరాణాం ప్రణతికృతామపరే ప్రభుప్రతీతిమ్ |
ప్రభవతి న తు మృత్యుభీతిభణ్ణే జగతి భవంతమృతేఽమృతేశ కశ్చిత్ || ౮ ||

వియదియతి మహస్విమణ్ణలే కః శ్రితవతి కర్తుమనష్టచేష్టమీష్టే |
విషమతమతమః ప్రబంధమన్ధం జగదగదం ఘృణీమన్తమన్తరేణ || ౯ ||

శకలితకలితర్ష సప్రకర్ష ప్రకటితహర్ష మహర్షభాధిరూఢ |
దిశ విశదమదభ్రమభ్రసిన్ధుద్రవధవలం భవలజ్ఘనం ప్రసాదమ్ || ౧౦ ||

ప్రభవతి భవతి ప్రసాదరమ్యాం దిశతి దృశం న విభా విభావరీణామ్ |
సవితరి వితరిష్యతి ప్రకాశం నహి మహిమప్రభవో విభావరీణామ్ || ౧౧ ||

సముచితసదసద్విచారచర్యావతురతరః కతరః కలౌ మదస్యః |
ఇహ పరమశివం భవం విజేతుం పరమశివం భవమేవ సేవతే యః || ౧౨ ||

శమయితుమలమగ్నిమగ్నిరేవ గ్లయపతి హన్త హిమం హిమం వివృద్ధమ్ |
జరయతి చ పయః పయః కిమన్యద్ధరతి భవం భవ ఏవ భక్తిభాజామ్ || ౧౩ ||

వరమజినజటాభృతః కపాలప్రణయికరస్య నరస్య ఖైక్ష్యవృత్తిః |
స్మరహరచరణారవిన్దసేవావిరహవతి న తు చక్రవర్తిమూర్తిః || ౧౪ ||

మరుభువి వరముష్ణరశ్మిరశ్మిప్రకరకదర్శితమూర్తిరేకభేకః |
న తు భవదనురాగభాగధేయగ్లపనవిపద్వికలీకృతో మనుష్యః || ౧౫ ||

కలిమలపటలీ మలీమసత్వం నయతి మతిం హతదర్ప దర్పణాభామ్ |
ఇతి శితిగల శీతరశ్మిప్రసరసితం రసితం తవాఽర్థయామః || ౧౬ ||

నుతిముఖరముఖః ప్రసాదపాత్రం భవతి మమేతి యదైష తే కృతాన్తః |
అపి కవలితసప్తలోకలోకః ప్రభవతి వైవ తదైష మే కృతాన్తః || ౧౭ ||

తవ రవిజపురాన్ధకప్రమాథే దృశి విశిఖే త్రిశిఖే చ యః కృతాస్థః ।
 పరిచరణపరః పురావిరాసీత్ స జయతి దైవతముత్తమం కృశానుః ॥ ౧౮ ॥
 సమజని జనితస్పృహః స ఏకస్త్రిజగతి చన్ద్రకిరీట కృష్ణసారః ।
 ఉపకరణపదం జగామ కృత్తిస్తవ చరణాస్తరణక్రమేణ యస్య ॥ ౧౯ ॥
 జనిరపి జయతి వినీతరీతిర్జగతి భుజుగ్మపుగ్మవస్య తస్య ।
 మణీకటకముదస్య యస్య శస్యం భవ భవదజ్గదభజ్జేమేతి భోగః ॥ ౨౦ ॥
 అలభత భగవన్నబన్ద్యమేకస్త్రిభువనసీమని జన్మ పుజువేన్ద్రః ।
 తవ భవ శవభన్మరూపితోఽప్రిః శిరసి ధృతో వినయానతేన యేన ॥ ౨౧ ॥
 జనయతి జగతి స్పృహం న కేషాం జనిరపి కుజ్జురశేఖరస్య తస్య ।
 త్రిభువనమహితస్య యస్య కృత్తిర్భవ భవదమ్బరడమ్బరం బిభర్తి ॥ ౨౨ ॥
 స జయతి జితకాల కాలకూటః స్వజనిపవిత్రితముగ్ధగుగ్నిస్థః ।
 తవ కవలభువం జవాదవాప్తః కలయతి యఃశితికణ్ణ కణ్ణపీఠమ్ ॥ ౨౩ ॥
 పరిణతశరదిన్ద్రున్దరాభం వదనమనభనభోనిభశ్చ కణ్ణః ।
 ఇతి శుభముభయం విభోరభిన్నత్రిదశధునీయమునావిడమ్పి వన్దో ॥ ౨౪ ॥
 హిమహిమకరహారి వారి గాఙ్గం కువలయకాన్తికలిన్దకన్యకామ్భుః ।
 ఇతి శుభముభయం ప్రభుప్రసాదాద్వపురివ హారిహారం వరం ప్రపద్యే ॥ ౨౫ ॥
 ధృతకుటిలకలః కిలాన్ధకారీ రుచితమలీమసభోగిభోగయోగః ।
 త్వయి సపది పరాజ్మిత్రే యథాఽహం త్వమివ మహాకలికాలభగ్నశక్తిః ॥ ౨౬ ॥
 కవలితవిషమక్లమం దధానః సతతసమాశ్రితతారకారిరూపమ్ ।
 ద్విజపతిముకుటస్థైవ జాతు త్వమివ శివ త్వయి సమ్ముఖే భవేయమ్ ॥ ౨౭ ॥
 జయ జయద వచో విముఞ్చ ముఞ్చన్మధు మధురం జనరజ్జానప్రగల్భమ్ ।
 హర హర దురితం మమాఽద్య మాద్యద్భవ భవ భీమదభీమదర్శనస్త్యమ్ ॥ ౨౮ ॥
 నిజవృజినవిజృమ్భితం మమైతత్త్రిజగదనుగ్రహనిత్యదీక్షితస్త్యమ్ ।
 క్వచిదపి భగవన్నదృష్టపూర్వం ప్రథయసి యన్మయి వివ్వాళేఽవలేపమ్ ॥ ౨౯ ॥
 ప్రణమతి విధురే పురోఽవలగ్నో దధతి మయి ప్రసభం గదాభియోగమ్ ।
 కిమితి పరిజనే దయామృతార్ద్రాం దృశమపకారవతీవ నో దధాసి ॥ ౩౦ ॥
 స్ఫుటవికటవికస్వరప్రదీప్తజ్వలనమహీనమహీన్ద్రహార చక్షుః ।

బలవదలవదర్పకాలకామక్షయకరమాకరమాశు ముఞ్చ సిద్ధిః ॥ 3౧॥

హిమకరమకరధ్వజౌ న రూపం కవిధిషణౌ ధిషణౌచిత్తీం న తీవ్రామ్ ।
రణమరుణమరుత్పఖౌ జిగీషోరనుహరతో హరతోషిణో న తేజః ॥ 3౨॥

రవికరవికసత్పితాబ్జశుభ్రప్రస్పమరచామరచారుహాసినీ శ్రీః ।
భవ న భవనముఞ్జతి క్షణం యత్సుకృతవతాం తవ తాం ప్రణౌమి శక్తిమ్ (భక్తిమ్) ॥ 33॥

యదభయద భవత్యవస్థితేఽన్తః సమహిమ నో హి మనో విశోకమాసీత్ ।
విశదవిశదకర్మకర్మే తత్సపది విషాది విషాద కేన జాతమ్ ॥ 3౪॥

నయవినయవిశుద్ధమన్తరుద్యద్దహనసమానసమాప్తరోషదోషమ్ ।
యమనియమనియన్త్రితం మనో మే కురు సవిలాసవిలాసినీవిరక్తమ్ ॥ 3౫॥

ఆవసరసరసాలసాలఘూద్యన్మధురవధూరవధూతచిత్తచిన్తః ।
స సకలకలధౌతధౌత మూర్తిస్తవ నతిమానతిమాత్రచిత్రచిద్యః ॥ 3౬॥

మలమలమలఘుం విహన్తుమాప్తుం ముదముదయం సమయం సమర్థ్య చాన్తః ।
మహమహమహహేశ్వరప్రశంసామయమయమాశ్రయమాశ్రయం సుఖానామ్ (గుణానామ్) ॥
3౭॥

గుణిభిర్విబుధైర్హరిన్ద్రముఖ్యైర్భవ సంసారరిపోర్విషః స్తుతస్య ।
హితమాతనుతే తవ ప్రసాదాదసుహృత్ప్రాణహరోఽపి పుణ్యభాజామ్ ॥ 3౮॥

అపి నాథ జనార్దనస్య విష్ణోరపి వైకుణ్ఠ ఇతి ప్రసిద్ధిభాజః ।
అధికంసరుషోఽపి చేద్భవత్తో ర్ముగితిప్రాగభవత్సుదర్శనాప్తిః ॥ 3౯॥

అపి సర్వజనాఽవిరుద్ధబుద్ధేరపి తీక్షణ్య పరం జితక్రుధోఽపి ।
న కథం మమ సాధునాఽపి యద్వా జగదీశోఽసి విభుః కిముచ్యతే తే ॥ ౪౦॥

సుమనఃసులభే తథా న నాకే సుమనఃసున్దరసౌరభే న చాస్థామ్ ।
సుమనఃసు చ నాశ్చుతే సుధార్ద్రాసు మనః సుష్ఠు యథా భవత్కథాసు ॥ ౪౧॥

శ్రీరేవీ జయతి యయా కటాక్షితానాం హస్తస్థా సకలసమీపితార్థసిద్ధిః ।
సా యస్మాదజని తమభిమర్భకాయ ప్రాదాద్యః కథమివ వర్ణ్యతే స దేవః ॥ ౪౨॥

నార్హత్యమన్దరయమన్దరయత్నలబ్ధా
స్పర్ధాం సుధా న వసుధాఽనవధిశ్చ యస్య ।
సోఽయం నవః శివనవః శివతాతయేఽస్తు

విద్యత్సభాజనసభాజనభాజనం వః ॥ ౪౩॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“ప్రభుప్రసాదనం” నామ త్రయోదశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౧౪. హితస్తోత్రం చతుర్దశం స్తోత్రమ్

యేన నేత్రకరశేఖరస్పృశా హన్తి సన్తమసమన్తరీశ్వరః ।
ఐన్దవం దవభుహారి హారి తద్ధామ కామదమదభ్రమస్తు వః ॥ ౧॥

భక్తినిర్భరగభీరభారతీవైభవో భవ భవన్నవేషు యః ।
శుష్కశషపమివ తస్య భాసతే వాసవాసనపరిగ్రహగ్రహః ॥ ౨॥

ఉల్లసత్పులకలాఞ్చితం వపుర్బాష్పపూరితపుటే విలోచనే ।
గద్గదా హరహరేతి భారతీ సమ్భవన్తి భవభక్తిశాలినామ్ ॥ ౩॥

నీలకణ్ఠ తరుణేన్ద్రశేఖర త్రయమ్బక త్రినయనేతి భక్తితః ।
గద్గదం నిగదతస్త్రుణోపమం హేమపూర్ణమఖిలం మహీతలమ్ ॥ ౪॥

అన్తకర్ణుకుటిభీతివిహ్వలశ్వేతసాన్త్వనవిధౌ బభూవ యత్ ।
మాం ప్రతి ప్రతిపదం కదర్శితం తత్కృ సమ్ప్రతి కృపామృతం తవ ॥ ౫॥

వహ్ని శీతకరఘర్మరశ్మయో లోచనత్రితయవర్తినస్తవ ।
శీతతాపతిమిర్దారితస్య మే నాథ చిత్రలిఖితా ఇవ స్థితాః ॥ ౬॥

సమ్భ్రమభ్రమదమన్దమన్దరక్షీరసిరధిగభీరయా గిరా ।
త్రాతుమర్హసి కృతాన్తకీఙ్కరైర్మామశర్మభిరభిద్రుతం ద్రుతమ్ ॥ ౭॥

కాలకీఙ్కరకరాన్తరస్ఫురదోర్భిగభోగిపరిణధకన్దరమ్ ।
అన్తరేణ భవదీయహుఙ్కృతిం నాథ మోచయితుముత్సహేత కః ॥ ౮॥

ఉత్కటఘ్రుకుటిభీమదర్శనద్వాఃస్థహుఙ్కృతిఖలీకృతాత్మభిః ।
ద్వారి యః ఊతిభుజాం పరాభవః సహ్యాతే ద్రవిణలేశతృష్ణయా ॥ ౯॥

స త్వదాయతనదేహాలీతలే పుష్పపాత్రకరపత్రికాకరమ్ ।
కఞ్చిదేవ భవదర్శనోత్సుకం చన్ద్రశేఖర కరోతి కాతరమ్ ॥ ౧౦॥

అన్తరేణ భవదజ్ఞీసేవనం దేవ కేవలమియం విడమ్భనా ।
యన్ప్రణాం కమలినీదలస్థలన్నీరశికరచలా విభూతయః ॥ ౧౧॥

యత్తు నిర్జరతరఙ్గిణీతటి సౌహృదంహరిణబాలకైః సమమ్ |
 భూభృతాం చ తృణవద్విలోకనం శ్రీరియం భవ భవత్ప్రసాదతః || ౧౨ ||
 త్వాముపేత్య శరణం మహేశ్వరం దేవ నిఃశరణ ఏవ చేదహమ్ |
 దోష ఏష మమ జాహ్నువీజలే తర్షులో హి శఫరః స్వదుష్కృతైః || ౧౩ ||
 గద్గదోద్ధతగిరశ్చిరస్థిరస్థైమహేమనికషోపలోపమమ్ |
 శంసతః శివ శివేతి శామ్భవం నామ కామపి దశాం ప్రశాన్తి మే || ౧౪ ||
 వారి వారితభవార్తి మూర్ధ్ని తే భాతి భాఽతిధవలే హిమత్విషః |
 తేన తే నతిమిమో దవచ్చదే దేహి దేహిషు కరావలమ్భనమ్ || ౧౫ ||
 మూఢమూఢవిపదం పదం శుచామన్ధమన్ధకరిపోఽరిపోఢితమ్ |
 మోఘమోఘమితమేతమేనసాం మాం తమాన్తకరతార తారయ || ౧౬ ||
 యం స్వయం స్వరసభైరవై రవైరక్షర క్షపితరాక్షసేక్షసే |
 మారమార భువి భాసతే స తే భానుభానుభరభాసురః సురః || ౧౭ ||
 బాణబాణకృతపూజనైర్జనైరాదరాదఘటి యైస్తవం స్తవః |
 వాస్తవాస్తవ త ఏవ తావతా బన్ధివన్ధితయశోగణా గణాః || ౧౮ ||
 త్వాం సతామరసవాసవాఽఽసవాః జ్ఞాతదుర్గమగమాగమాఽఽగమాః |
 అర్చయన్తి సదినం దిసన్దినం గీర్భిరమ్భరసదఃసదః సదః || ౧౯ ||
 న మే తథా ప్రీతిమనేకపాలీ కరోతి నో వా దయితాఽఙ్కపాలీ |
 యథోక్తిదేవీ స విభుః కపాలీ యయాఽర్చ్యతే సేవకతోకపాలీ || ౨౦ ||
 భవన్తమారాధ్య పరార్ధ్యవైభవం భవం విధాయ ద్విషతాం పరాభవమ్ |
 భవం చ జిత్వా జహతః పునర్భవం భవన్తి ముక్తాః పదమాప్య శామ్భవమ్ || ౨౧ ||
 న వంశవృత్తైర్గణయామి తానవం న బన్ధురం కఞ్చన నౌమి మానవమ్ |
 నవం తవానన్దితదేవదానవం న వఞ్చితోఽహం రచయన్సదా నవమ్ || ౨౨ ||
 ధనఙ్జాయాక్షం సకలార్థసాధనం ధనఙ్జాయారాధితమాధిబాధనమ్ |
 ధనం విదిత్వా విపదాం విశోధనం ధనన్తి ధన్యా విభుమృద్ధివర్ధనమ్ || ౨౩ ||
 కలాపినః ప్రావృషి యద్వదమ్బుదధ్వనిర్ఘనానన్దవిశక్యలాపినః |
 కలాపినద్ధస్ఫుటజుటధారిణస్తథాఽమృతం వర్షతు గీః కలాపి నః || ౨౪ ||
 నృజన్మ తస్యైవ భవానవద్యం భవానవద్యన్వమీక్షతే యమ్ |

త్యజత్యజాతోపరమా సమానం రమానమానందకరీ న చైనమ్ || ౨౫||

అతః పరం జగతి కిమస్తి నీరసం యదుక్తమప్యసకృదుదీర్యతే వచః |

సహస్రశశ్చిరమపి చర్వితా పునర్నవన్నవం స్రవతి రసం శివస్తుతిః || ౨౬||

మృత్యుం మృత్యుజ్ఞాయ జయ జగద్ధస్మరం భస్మభావం

కామం కామం నయ నయనజోద్ధామధామచ్ఛటాభిః |

భవ్యాభ వ్యాకులకులవధూరుత్కయేత్యాచరన్తం

సత్రాసత్రాణవణ చరితాన్యద్భుతాని స్తుమస్తామ్ || ౨౭||

యత్తత్సర్గనిసర్గనిర్మితికరం యద్రావణద్రావణ-

వ్యాపారావసరావసక్తమథ యత్సంవర్తనంవర్తకమ్ |

స్వాభాసం భవసమ్భవస్థితిలయస్ఫారోచితం రోచితం

భాసా కారణకారణం దిశతు తద్ధామేహితం మే హితమ్ || ౨౮||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే

భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ

“హితస్తోత్రం” నామ చతుర్దశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౧౫. కరుణారాధనం పఞ్చదశం స్తోత్రమ్

అధునా తపసేవ దేవతామభి యోగేన సరస్వతీమివ |

సుహృదేవ సమీహితాం శ్రియం ప్రగుణేనేవ గుణేన సంసదమ్ || ౧||

ప్రతిభామివ కావ్యకర్మణా వసునా కీర్తిమివార్థిగామినా |

మనసీవ శమేన నిర్వృతిం సుకృతేనేవ పరత్ర సద్గతిమ్ || ౨||

కరుణాం హరిణాఙ్కలఙ్మణః సకలార్థారృణకల్పవల్లరీమ్ |

విపదన్తకరీముపాసితుం స్తుతిలేశేన మనః ప్రవర్తతే || ౩||

కరుణాం భవతో వికాసినీమమలైరీశ గుణైరలఙ్కృతామ్ |

నలినీమలినీవ భారతీ భజతీయం మమ వల్గువాదినీ || ౪||

ఉపలక్ష్య తవాన్ధకారితాం మయి ధత్తే పదమన్ధకారితా |

విషమామవలోక్య తే దృశం మమ దృష్టిర్విషమత్వమశ్నుతే || ౫||

తవ వీక్ష్య వృషాధరీకృతిం ఘటతే మేపి వృషాధరీకృతిః |

ధృతవక్రకలత్వమీక్ష్య తే ప్రథతే వక్రకలత్వమేవ మే || ౬||

తవ వీక్ష్య చ భగ్నకామతాముదితేయం మమ భగ్నకామతా ।
 కరుణామపి తే సమీక్ష్య మే కరుణా గీర్న కథం ప్రవర్తతామ్ ॥ ౭॥
 ససురాసురమానుషం జగద్యదధీనం స భవానపీశ్వరః ।
 వశవర్తిపదే యయాఽర్పితో జయతీయం కరుణైవ తావకీ ॥ ౮॥
 కరుణా తవ జీవితేశ్వరీమతిశేతే భగవన్నుమామపి ।
 ఉమయా హృతమర్థమేవ యత్సకలస్త్యం పునరేతయా హృతః ॥ ౯॥
 కరుణా తవ శస్యతే యయా జితకామోఽపి భవాన్ వశీకృతః ।
 ఇదమన్యదీయం యదమ్పికామపి దేవీమనయద్విధేయతామ్ ॥ ౧౦॥
 జగదమ్బుభువా భువామ్బుసా సితభాసా నభసా నభస్వతా ।
 ధృతమ్బుష్టరుచాత్మనా చ యత్కరుణాయా మహిమా తవేత సః ॥ ౧౧॥
 అహతప్రసరాం ప్రసాదినీం సహసాఽపోహితతాపసమ్పదమ్ ।
 శరణం కరుణాతరజ్గణీం ప్రతిపద్యే తవ దేవ పావనీమ్ ॥ ౧౨॥
 ప్రణయేన చిరం ప్రసాదితా మదనాశాకులితేన చేతసా ।
 తరుణీ కరుణా కరోతి తే న కథం నాథ హృది స్థిరం పదమ్ ॥ ౧౩॥
 భుజగా ఇవ చందనద్రుమం గ్లపయంతో విషమా నయన్తి మామ్ ।
 పరిహార్యదశామరాతయో మదమానప్రముఖా ధృతిచ్ఛిదః ॥ ౧౪॥
 కరుణామరుణాఽనుజన్మనస్తనుముచ్చైరివ పక్షపాతినీమ్ ।
 సముపైమి ధృతాచ్యుతశ్రియం శరణం భూధరపుక్రీకాపతేః ॥ ౧౫॥
 స్ఫురితారుణచారుచక్షుషా వపుషా నిర్భరఘర్మవిప్రుషా ।
 పరుషాశయతాముపేయుషా సరుషా యత్ప్రహరన్తి యోషితః ॥ ౧౬॥
 భగవన్ దృఢబద్ధమూలయోర్ద్విషతోరేష సహస్రశాఖయోః ।
 అవిషహ్యనిపాతపీడయోరనుభావః కుసుమేషురోషయోః ॥ ౧౭॥
 అనయోః కరుణైవ తావకీ నియతం మూలనికృన్ననక్షమా ।
 యమలాఽర్జునయోరివోర్జితా శిశులీలా నరకాన్తకారిణః ॥ ౧౮॥
 న విధిర్నిధిలాభసమ్భృతో న వినోదో మృగనాభిసమ్భవః ।
 న చ శారదచన్ద్రచన్ద్రికా న కలం కోకిలకణ్ణకూజితమ్ ॥ ౧౯॥
 న శిశోరసమజ్జానం వచో న మృగాక్షీపరిరమ్భవిభ్రమః ।
 మధురా న కవీన్ద్రభారతీ న చ సామ్రాజ్యవిభూతిజ్యమిభృతమ్ ॥ ౨౦॥

న రసాయనపానకౌతుకం న చ శక్రాసనవాసవాసనా ।
పరిపూరయితం ఊమేత తే కరుణాయా హర షోడశీం కలామ్ ॥ ౨౧॥

సురభిర్న మమ స్పృహోస్పదం సురభిర్దక్షిణమారుతోఽపి వా ।
సురభిక్షువిత్తిర్ణవాఞ్ఘృతా సురభిర్నో కరుణా యథా తవ ॥ ౨౨॥

సముదేతి యదశ్ర శోకజం రుచిరానన్దమయం విభాతి తత్ ।
పులకః ప్రథతే భయేన యః స చమత్కారకృతః ప్రవర్తతే ॥ ౨౩॥

క్లమజం దృశి యన్నిమీలనం పరమార్థానుభవాదుదేతి తత్ ।
శరణం కరుణాముపేయుషాం కృతినాం చన్ద్రకిరీట తావకిమ్ ॥ ౨౪॥

భజతః సరలేవ భారతీ నరకఙ్కాలకృతగ్రహస్య మే ।
కరుణా ప్రథతాముమాపతే కలికాలాఞ్ఘృతవిగ్రహస్య తే ॥ ౨౫॥

భగవన్ మదిరామదోన్మదప్రమదాపాఙ్గతరఙ్గభఙ్గరమ్ ।
జరసా తరసావసాదితం వపురాయాతి న యావదాపదమ్ ॥ ౨౬॥

కుపితాన్తకకిక్కురేరితః కుటిలాం తద్భుక్కుటిం విడమ్భయన్ ।
న ఘనాఙ్ఘనపుఙ్ఘనన్నిభో భుజగో యావదుపైతి కన్ధరామ్ ॥ ౨౭॥

న కుకర్మవిపాకకల్పితా నరకే యావదుదేతి వేదనా ।
గదితా శమనానుగామిభిః పరుషా గీరివ మర్మభేదిసి ॥ ౨౮॥

యది తావదియం న గాహతే హృదయం తే కరుణాతరఙ్గణీ ।
బత దుఃసహతాపసమ్పదామితరా కా శరణార్థినాం గతిః ॥ ౨౯॥

న సమాససమాగమాం తథా ప్రమదాయ ప్రమదా యతాత్మనామ్ ।
శివదా శివదాస్యకృద్వృథా స్వదమానస్వదమాఽనఘా మతిః ॥ ౩౦॥

ఏకః పురన్దరపురం దరవేల్లితభ్రూః
కింస్విజ్ఞనఙ్గమజనం గమయేన్మహర్షిః ।
కిం తామసం పదమసమ్పదమిన్ద్రమనోస్య
ధన్యోదయా భవ దయా భవతో న చేత్స్యాత్ ॥ ౩౧॥

ఆర్ద్రే మనస్యదితమార్తజనోపతాప-
సమ్పర్కతోఽథ దృశి కన్దలితం శుభాయామ్ ।
వాచి ఊణాత్కుసుమితం ఫలితం చ కృత్యే

కారుణ్యబీజమజరం జయతీస్థమాళేః ॥ 3౨ ॥

రోగైరుగ్రైరఖిలవిగలత్సౌష్ఠ్యవో నష్టచేష్టః
పర్యస్తాఙ్గో౭శుచిని శయనే భగ్నుసర్వాభ్యుపాయః ।
యావజ్జీవం విహితమహితం కర్మ కర్తవ్యమూఢః
స్మృత్వా స్మృత్వా దలితహృదయః కాతరః కాన్దిశీకః ॥ 33 ॥

తద్దోత్కర్షాత్కలుషపరుషైః కర్మభిః శర్మహృద్భి-
ర్యతనమ్పూప్తం కథమపి(కృశమపి)భృశం క్లేశయిత్వా శరీరమ్ ।
రిక్తగ్రాహైర్ద్రవిణమఖిలం లుణ్యమానం తదగ్రే
పశ్యన్నశ్యత్యకలకరణో దహ్యామానః శుచాన్తః(శుచార్తః) ॥ 3౪ ॥

శోకోద్రేకాదవిరలగలద్భాష్యపూర్ణేక్షణాభిః
సత్పత్నిభిశ్చకీతచకితం(చకితైః)లోచనైరీక్ష్యమాణః ।
పుత్రైర్పితృః సహజసచివైర్బంధుభిర్భృత్యవర్తై-
రాక్రన్దద్భిః కరుణకరుణైః పీడ్యమానః ప్రలాపైః ॥ 3౫ ॥

స్వస్థావస్థైర్భృశమశుచితాశక్తిభిర్వేశ్మగరాభ-
దన్తర్దీనస్మృతిరపి హరాన్నిష్ఠరైః కృష్యమాణః ।
యస్మిన్కాలే కవలితవపుర్మృత్యునా౭భ్యేతి భీతిం
తత్ర త్రాతా క ఇవ కరుణామైశ్వరీమన్తరేణ ॥ 3౬ ॥

వపుఃఖణ్డే ఖణ్డః ప్రతివసతి శైలేన్ద్రదుహితుః
శిఖణ్డే ఖణ్డేన్దుః స్వయమపి విభుః ఖణ్డపరశుః ।
తథాపి ప్రత్యగ్రం శరణముపయాతం ప్రతి విభో-
రఖణ్డో వ్యాపారో జగతి కరుణాయా విజయతే ॥ 3౭ ॥

జయ జితామయ జయ సుధామయ జయ ధృతామృతదీధితే
జయ హతాన్ధక జయ పురాన్తక జయ కృతాన్తకసంహృతే ।
జయ పరాపర జయ దయాపర జయ నతా౭ర్పితసద్గతే
జయ జితస్మర జయ మహేశ్వర జయ జయ త్రిజగత్పతే ॥ 3౮ ॥

స్థానా౭స్థాననియన్త్రణావిరహితో నిర్హేతురప్రార్థితః
సత్యం సత్త్వహితార్థ ఏవ తరణేరమోభృతశో౭ద్యమః ।
తృష్ణాతాపశమక్షమస్తు న రవిర్న ధాన్తశీతాన్తకృ-
న్మేఘః స త్వఖిలార్తిహృద్విజయతే మాహేశ్వరో౭నుగ్రహః ॥ 3౯ ॥

బహునా కిమత్ర కరుణాముమాపతేః సుదశావతారకృతమూర్జితశ్రియమ్ |
 భజతాఽనిరుద్ధహృదయేప్పితాగమప్రవణాం విభూతిమివ కైటభద్విషః || ౪౦||
 ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “కరుణారాధనం” నామకం పంచదశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౧౬. ఉపదేశనం షోడశం స్తోత్రమ్

వృషలక్ష్మణః ప్రణతలోకబంధః కలితాలికస్థలితసిద్ధసిద్ధవః |
 ద్యుతిభిర్జయన్తి తులితోదితేందవశ్చరణారవిందమకరందబిందవః || ౧||
 అమలైః ఫలైరవిరలైరలజ్ఞుతా హరితాఽరుణప్రణతశాలిశాలినీ |
 ప్రతిభాతి జీర్ణతృణవత్తవ స్తవం వసుధా సుధాద్యుతివతంస శంసతఃమ్ || ౨||
 తిమిరం చిరన్ననమనన్త సన్తతగ్లపితావలోకమవలోకనార్ధినః |
 సృజతాఽమృతం దశసు దిక్షు చక్షుషాకలికాలకల్యషముషాముషాణ మే || ౩||
 వహతా హతాన్ధతమసామసాదితాం
 ద్యుతిభిః కలామవికలాం కలావతః |
 దిశతా ప్రకాశవిశదాశమాశయం
 వపుషా శివం శివపుషా పుషాణ మే || ౪||
 ఘనఘర్మలక్ష్మితకపోలభిత్తయః శ్వసితానుబంధవిధురీకృతాధరాః |
 ధనినాం పురః ప్రకటయన్తి దుర్గతిం ద్యుతిహీనదీనవదనా ధనార్ధినః || ౫||
 తదనన్తరం తరలితాక్షరాం గిరం చిరసమ్భృతప్రమదసాదగద్గదామ్ |
 విహితావహేలజగతిపతీక్షితాస్త్రపయాపయాపితముఖాః ప్రయుజ్జాతే || ౬||
 అవధీర్యమాణమథ దీర్ఘమత్సరైరవబోధవన్ధ్యహృదయైరనాదృతమ్ |
 గుణకౌశలం శలభజ్యుమ్భితోపమం ప్రథయన్తి యాన్తి చ పరం పరాభవమ్ || ౭||
 ఇతి దీర్ఘదుర్భరకుటుమ్బుడమ్బురా ధనసంక్లహగ్రహగృహీతచేతసః |
 సుధియోఽపి యాన్తి నిబిడం విడమ్బునం వనవాసిభిఃప్రహాసితప్రవృత్తయః || ౮||
 కృతినః పునర్మృదుమ్మదఙ్గమఙ్గల-
 స్వనసన్నిభధ్వనితనిర్ధరోర్మిషు |
 కృతవృత్తయః సులభశాద్వలావలీ-

వలితస్థలేషు (లలితస్థలీషు)తుహినాద్రిసానుషు || ౯ ||

సురసిన్ధురోధసి గృహీతకేతకీ-

చలితా(దలిత)జ్గులీకిసలయేన పాణినా ।

వివిధాం విధాయ విధినా పినాకినః

కరుణార్ణవస్య చరణాబ్జసక్తియామ్ || ౧౦ ||

హరిణైః కుశాగ్రకవలాభిలాషిభి-

ర్భరణార్థిభిశ్చ కలవిజ్కుశావక్తైః ।

అతిభీభవద్భిరహతాహ్నికక్రియాః

ఫలమూలకల్పితశరీరవృత్తయః || ౧౧ ||

దివసావసానసమయే సరన్మరు-

త్పరికీర్ణజీర్ణతృణపర్ణమర్మరాః ।

తనుజాహ్నవీసలిలశికరోత్కరైః శిశిరాః

శివాయ (చిరాయ)చరితా వనస్థలీః || ౧౨ ||

ధవలీకృతాస్వమలభానుభానుభి-

ర్జ్వలితౌషధీషు రజనీష్వనన్తరమ్ ।

కలకణ్ణకణ్ణకుహరోద్గతస్వర-

స్వరసార్పితశ్రుతిసుఖాసు శేరతే || ౧౩ ||

ఇతి బిభృతః పరికరం ప్రియంజ్కరం

హరపాదపంజ్కజరజఃప్రసాదజమ్ ।

విహసన్తి మూఢమనసాం మహీభుజాం

గజకర్ణతాలతరలాశ్రయాః శ్రియః || ౧౪ ||

దధదుద్ధతం హర పురః పురన్ధిభిః ప్రబలం బలం గలదపాఙ్గభక్తిభిః ।

హృదయం భినత్తి మమ ఘస్మరః స్మరః శరపాతకాతరదృశో భృశం కృశమ్ || ౧౫ ||

జనయన్నయం నయనయోరధీరతాం భ్రమయన్భువం భృశమదభ్రసమ్భ్రమామ్ ।

శ్లథయన్ప్రయత్నకృతసంక్లమం శమం హసనీయతాం నయతి రోష ఈశ మామ్ || ౧౬ ||

ధనలాభసమ్భృతవిలాసవాసనావ్యథమానమానసమసత్యసంకరమ్ ।

న విశోభిలోభవివశం స్పృశన్తి మాం సుహృదోఽపి కోపితకదర్థితార్థినమ్ || ౧౭ ||

ఉచితత్రివర్గరహితం తిరోహితం ఘనమోహమూఢమనసం హసన్తి మామ్ ।

కృతమేధసామధినదః సదఃసదః సదసద్వివేకవికలం కలంజ్కృతమ్ || ౧౮ ||

ఇతి తర్జయన్తి రిపవః సుదుర్జయ్యాః పరివర్జయన్తి చ విశుద్ధబుద్ధయః ।
న పునర్జయన్తి విధురం యథా తథా కురు హే మహేశ దృశమేహి దేహి నః ॥ ౧౯ ॥

క్వ మహేశ్వరస్మరణసమ్భవం భవ-
భ్రమభీమఘర్మశమసమ్ముఖం సుఖమ్ ।
విపదాం పదం మృదుమృణాలినీదల-
ఘ్ణలదమ్ముబిన్దతరలాః క్వ సమ్పదః ॥ ౨౦ ॥

క్వ శివేశ్వరేతి కృతగణ్డమణ్డలీ
పులకోద్గమప్రమదమస్థరా గిరః ।
క్వ యథార్థపార్థివనిరర్థకాఽన్యత-
స్తుతివిస్తరైరపథపాతపాతకమ్ ॥ ౨౧ ॥

క్వ సమాధిబాధితదురాధిసాధిమా
భవసమ్భవశ్రమదమక్షమః శమః ।
క్వ మదః ప్రదర్శితసమగ్రవిగ్రహః
ప్రహసన్మనస్విజనగర్హితస్థితిః ॥ ౨౨ ॥

ఇతి మామనర్గలమమార్గమార్గణ-
ప్రవణావివేకవికలీకృతాశయమ్ ।
కరుణానిధాన పరిబోధయ క్షణం
క్షణదావిశేషకశిఖాశిఖామణే ॥ ౨౩ ॥

ప్రమదా మదారుణదృశః కృశోదరాస్తనయా నయానతసమస్తమస్తకాః ।
సుహృదో హృదన్తరగతేజ్జితస్పృశః ప్రణయార్ధ్యనిర్భరగిరశ్చ బన్ధవః ॥ ౨౪ ॥
దధతః ప్రసాదమధురాం ధురామపి ప్రభవోఽమృతద్రవసమానమానసాః ।
ముఖవీక్షణప్రణయినః ప్రతిక్షణం పరిచారకాశ్చ జయజీవవాదినః ॥ ౨౫ ॥

న భయం భయంజ్కరకృతాన్తక్కిరభ్రుకుటీభవం ర్ఘటితి హన్తుమీశతే ।
భజతామతః క్షపయదాపదం పదం హృదయే దయామృతనిధే నిధేహి నః ॥ ౨౬ ॥

హన్తాఽహన్తా ప్రథయతి మతిప్రోసమాసజ్ఞాయన్తి
మాయామాయాసితసితశమా యామినీ యామినీవ ।
తస్మాదస్మాన్రవిశశిఖిప్రేక్షితోద్ధామధామ
క్షిప్త్యా చక్షుర్ముదితముదితాఽన్వన్యబోధాన్విధేహి ॥ ౨౭ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“ఉపదేశనం” నామకం షోడశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౧౭. భక్తిస్తోత్రం సప్తదశం స్తోత్రమ్

మన్దస్పందే మనసి రసికీభావమాసాద్య సద్యో
హృద్యోద్యోగా విహర వరదే భారతి స్వారతిస్తే ।
మాతర్జాతస్పృహమివ మహామోహనిద్రావసానే
జసిహీమం జనమనలసం శంసితం శమ్భుభక్తిమ్ ॥ ౧॥

ద్రాక్షా సాక్షాదమృతలహరీ కర్కశాత్కాష్ఠకోషా-
దూభిరిచ్చిద్రాత్ప్రకృతిమధురా మూర్చ్ఛనా వంశగర్భాత్ ।
సూక్తివ్యాజాన్మమ చ వదనాత్కర్ణపేయా సుధేయం
నిర్గచ్ఛస్త్రీ జనయతి న కం విస్మయస్మేరవక్త్రమ్ ॥ ౨॥

ధ్యాత్వా దేవ ప్రమయసమయత్రాసమాసన్నకల్పం
స్వల్పం జ్ఞాత్వా సులభశలభచ్చాయసచ్చాయమాయుః ।
మత్త్వా చ త్వా సదయహృదయం భక్తివల్లభ్యలభ్యం
సభ్యమ్మన్యాస్తవ నవవిధౌ ధౌతచిత్తా యతస్తే ॥ ౩॥

కణ్ఠే కణ్ఠీరవరవసదృగ్దృక్సముద్గోధతాశ్రో-
ర్హ్లోస్మీలద్విపులపులకోదభృతభూతేశభక్తేః ।
యస్యోదేతి ధ్వనిరనిభృతః శర్వశర్వేత్యఖర్వం
గర్వం బిభ్రద్ధసతి వసతిం వాసవీయాం స ఏకః ॥ ౪॥

తన్మానుష్యం ప్రభవతి సతాముత్తమా యత్ర జాతిః
వైకా జాతిః ప్రసరతి యశో యత్ర పాణ్ణీత్యహేతు ।
తత్పాణ్ణీత్యం సరసమధురా జృమ్భతే యత్ర వాణీ
వాణీ సాపి ప్రథయతి రతిం శాక్రీ యత్ర భక్తిః ॥ ౫॥

యేషాం వక్త్రే సమదముదితత్వచ్చరిత్రాః పవిత్రా
ద్విత్రా విత్రాసితరవిసుతభ్రూవిభక్తప్రసక్తాః ।
నోజ్జృమ్భన్తే మధుకణముచః సూక్తయో భక్తిసిక్తా
ధిక్తన్త్రిక్తానుభవి భవ భవత్పాదనేవారసే ॥ ౬॥

నాథ జ్యోత్స్నా బహులరజనౌ కార్తికీయేవ కాన్తా

కాన్తారాస్త్రర్మథితపథికప్రాధతాపా ప్రవేవ ।
 మా మా బైషీరితి యమభయే తావకీనేవ వాణీ
 భావత్కి మే సతతమమృతస్యన్దినీ భాతి భక్తిః ॥ ౭ ॥

యేషామన్తః సుకృతసరణిః స్థాణవీయా న భక్తి-
 ర్వ్యక్తిం ధత్తే రసకృదసకృన్నాస్మి తేషు స్మితేషు ।
 లోకః శోకం త్యజతి సహసా యత్ర తద్భక్తియుక్తం
 యుక్తం మన్యే రుదితముదితశ్లాఘముల్లాఘహేతుమ్ ॥ ౮ ॥

ధ్వాన్తం శాన్తప్రశమమహారద్యన్న సద్యః సముద్య-
 న్నుద్యోతశ్శీకలితకమలోల్లాసభానుః స భానుః ।
 తద్విధ్యస్తప్రమదమదమోద్ధీపితోద్ధామదోష-
 ల్లోషం నేతుం ప్రభవతి భవే శామ్భవీ భక్తిరేవ ॥ ౯ ॥

యే సన్తోషప్రశమపిశునే క్లేశరాశౌ నిమగ్నా
 భగ్నాశాభిర్విషమవిషయోపాసనావాసనాభిః ।
 తేషామేషా భవభయభిదారమ్భసమ్భావనాభూ-
 ర్భూత్యై భూయస్త్రిజగతి గతిః శామ్భవీ భక్తిరేవ ॥ ౧౦ ॥

దమ్భస్తమ్భస్థగితగతయః సావహాలామహేలా-
 హేలాలాపభ్రమితమతయః సన్త్యసన్త్యైః పుమాంసః ।
 భార్గీం భక్తిం దధతి హృదయే నిస్తరణ్ణామభక్తాం
 గణ్ణాతీరే విహితరతయో దుర్లభాః పూరుషాస్తే ॥ ౧౧ ॥

శమోభ దమ్భో దహతి కుహకారమ్భసమ్భావనాభిః
 సాభిద్వేషస్త్విషమపకషత్వేష రోషప్రదోషః ।
 సావష్టమ్భం భ్రమయతి బృహన్మామహాఙ్కారభారః
 పారం నేతుం ప్రభవతి భవద్భక్తిరేకా భవాభ్యే ॥ ౧౨ ॥

ద్రాక్ష్మన్తే యుధమధిధనుర్బద్ధబాణాభిరామైః
 సభ్రూభక్తైర్లటభలనాపాఙ్గభక్తైరసన్గః ।
 దోషప్రోషణమశమపథాపాతమాతన్వతీ మే
 భీమే భక్తిర్భగవతి గతిశ్చక్షుషశ్చన్ద్రికేవ ॥ ౧౩ ॥

కామః కామం ధనురనునిశం కౌసుమం సంవృణోతు
 వ్యాలం కాలః స్వకరకుహరే భగ్నభోగం విధత్తామ్ ।

భార్గీ భక్తిః సపది సకలప్రార్థనాకల్పవల్లీ
 లబ్ధా దృబ్ధా జగతి కతి న క్లేశపాశా హతాశాః ॥ ౧౪ ॥
 రాజ్ఞామాజ్ఞావిహతివిహితానీకీనీరసశ్రీః
 స శ్రీలేశస్తనురనుచితప్రార్థనస్తావదాస్తామ్ ।
 ఐన్ద్రం యత్ర త్రిభువనజయప్రాజ్యసామ్రాజ్యలక్ష్మీ-
 లక్ష్మోవజ్ఞాస్పదమపి పదం తాం స్తుమః శమ్భుభక్తిమ్ ॥ ౧౫ ॥
 కాన్తైకాన్తవ్యసనమనసాం వల్కలాలంకృతానాం
 జ్ఞానామోభిః క్షపితరజసాం జ్ఞాహ్నావీతీరభాజామ్ ।
 గాఢోత్పేకప్రకటితజటామణ్డలీమణ్డనానాం
 నానాకారా భవతి కృతినాం ముక్తయే భర్గభక్తిః ॥ ౧౬ ॥
 మూర్తిర్ధూతిం ప్రథయతి యథా మజ్జరీ జీర్ణపర్ణా
 కర్ణాభ్యర్ణం ప్రసరతి జరా సత్యతో మృత్యుదూతీ ।
 భోగా భోగా ఇవ విదధతశ్చేష్టితం వేష్టయన్తే
 హన్తేదాసీం శరణమపరం నాస్తి నః శమ్భుభక్తేః ॥ ౧౭ ॥
 యత్ర ధాన్తక్షపణనిపుణం దుర్బలం ధామ చాన్ద్రం
 సాన్ద్రం యత్ర గ్లపయతి తమస్తాపనో యన్న తాపః ।
 యత్ర ప్రేక్షన్న కవతి శిఖీ తేజసాన్యేన సత్రా
 తత్రాలోకం దిశతి విషమే శామభివీ భక్తిరేకా ॥ ౧౮ ॥
 మా భూద్భూయోఽభ్యసనసులభాన్విషిక్తీ నామ విద్యా
 హృద్యా దూరే విహరతు విపత్తణ్ణినీ దణ్ణినీతిః ।
 క్వాపి స్థేమ్నా లసతు కలితోల్లాఘవారాపి వారా
 నారావర్హం కిమపి శరణం శమ్భుభక్తిం వినాన్యత్ ॥ ౧౯ ॥
 సంసారాభేః ప్రథమలహరీ పాతకాపాతకామా
 రామా నామ స్థగయతి గతిం మజ్జతాం సజ్జనానామ్ ।
 మోహావర్తభ్రమసముదయత్థేదవిచ్ఛేదహేతుః
 సేతుర్దూరీభవతి చ భృశం శేముషీ శేముషీయమ్ ॥ ౨౦ ॥
 తస్మాదస్మాజ్ఞననమరణక్లేశవేశస్తపజ్కా-
 చ్చజ్కాతజ్కాకులితమతయో యే తిత్తిర్నన్తి తేషామ్ ।
 ఆశాపాశగ్రథితవపుషాం క్రన్దతామాతురాణాం

ప్రాణాపాతే వితరతి కరాలమ్బనం శముభక్తిః ॥ ౨౧॥

ఏణాక్షీణాం స్మరశరశిఖాకోటిశౌటీర్యభీమాః
 ప్రేమాకృష్టా ఝగితి కుటిలా యే కటాక్షాః పతన్తి ।
 కాలేనైతే కులిశనిశితాస్తుణ్ణదణ్ణా జడానాం
 భిన్నస్వస్వర్షదయమదయం పత్రిణాం నారకాణామ్ ॥ ౨౨॥

బాహుద్వస్త్వం తులితవివలద్బాలమార్ణాలనాలం
 సాలక్ష్మారం రణితవలయం వేష్టితం కణ్ణపీఠే ।
 మోహాన్ధానాం మహతి పతతాం యాతనాతజ్కపజ్కే-
 శజ్కే పజ్కేరుహదలదృశః పాశతామేతదేతి ॥ ౨౩॥

యత్సాకూతం ముకులితదృశః కేతకామోదహృద్యం
 సద్యః స్విద్యద్యదనమమృతస్యన్ది పీతం నతాఙ్గాః ।
 రాగాన్ధానాం నిరయనిలయే తద్దురాపావసానే
 జానే భూయః పతనశపథాక్రోశకోషత్వమేతి ॥ ౨౪॥

రాగోద్రేకాత్కనకకలశాకారమాలమ్బి హారం
 సారఙ్గాక్ష్యాః పృథుకుచయుగం గాఢమాలిఙ్గితం యత్ ।
 తస్మాథానాం నరకకలిలే మజ్జతామన్తకాలే
 నాలే లగ్నస్థిరతరగురుగ్రావభావం బిభర్తి ॥ ౨౫॥

కిం భూయోభిర్వచనరచనాడమ్బురైర్దీర్ఘశోకా
 లోకా యుక్తం శృణుత సుతరాం పశ్చిమం వాక్యమేతత్ ।
 దుఃఖోదర్కం ప్రముఖసుఖదం సజ్గముత్సృజ్య సాఙ్గం
 గాఙ్గం లభ్యా సలిలమమలం శముభక్తిం భజధ్వమ్ ॥ ౨౬॥

త్రైలోక్యం లమ్బయన్తస్త్రిణగణగణనాం రోహిణీకాన్తలేఖా-
 రేఖాలక్ష్మారభక్తిప్రముదితమనసో నిర్మలం ధామ లబ్ధమ్ ।
 ధన్యాః సంన్యాసినోఽన్తః కలిమలపటలం భూరి భిన్నస్వమన్దా
 మన్దాకిన్యాః పయోభిః శశిముకుటజటావైజయస్తీదుకూలైః ॥ ౨౭॥

ఏవం దేవ ప్రభేవ స్మరహార సకలదీప్వదీపస్య భర్తు-
 రాభాసామాసాదయన్తి విషమతమతమఃఖణ్ణనే చణ్డిమానమ్ ।
 కారాగారానుకారే పరిభవతి భవే బద్ధమోహాన్ధకారే-
 భావతీ భక్తిరేకా శరణమశరణత్రాణవిశ్రాణిసీ నః ॥ ౨౮॥

యే విశ్వస్థితిసర్గసంహృతికృతో దేవాస్త్రయస్తేఽపి యం
 సేవస్తే ముఖవీక్షణప్రణయినో దృక్పాతమాత్మార్థినః ।
 యస్యాః స ప్రభురప్రమేయమహిమా క్రీడాశకుంతాయతే
 తాం భక్తిం భువనత్రయాద్భుతమహామాహాత్మ్యశక్తిం స్తుమః ॥ ౨౯ ॥

గావస్తావద్దుహానా రసమసమసుధాసోదరాస్వాదబంధం
 భక్తిర్భర్తేనిసర్గకమశమనచమత్కారభోగైకభూమిః ।
 తృప్తిః స్వాత్మావభాసాదనుపమపరమానందనిఃస్యన్దసంవి-
 ద్విశ్రాన్వేకాన్తహేతోరితిసపది విపత్కిఙ్కరీ కిఙ్కరోతు ॥ ౩౦ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
 “భక్తిస్తోత్రం” నామ సప్తదశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౧౮. సిద్ధిస్తోత్రం అష్టాదశం స్తోత్రమ్

జయతి జితవికారః కృష్ణలోకోపకారః
 కృతవిపదపకారః శాన్తమోహాన్ధకారః ।
 ఆతులపురుషకారః ప్రాప్తవిశ్వాధికారః
 స్మరరచితనికారః పార్వతీచాటుకారః ॥ ౧ ॥

అతనుమతనుతాముం ప్రాణినాం పూర్ణశక్తి-
 స్తనుభువనగణం యః శర్మదః కర్మభుక్త్యై ।
 దిశమదిశదశఙ్కాం శాస్త్రరూపాం చ ముక్త్యై
 స భవతు భవదోషప్రోషకృద్వో మహేశః ॥ ౨ ॥

అనలసహితవృత్తౌ సత్కలాభాసశుద్ధే
 బుధవరముఖపద్మే భారతీ నిర్మలోర్మిః ।
 వరద పరమతాపక్లేశజిత్వత్ప్రసాదాత్
 ప్రభవతి భవదీయే మూర్ధని స్వర్ధునీవ ॥ ౩ ॥

భవ భవమరుచారశ్రాన్తసన్తాపతాన్తి-
 ప్రశమనఘనవర్షావారివాహం తవాహమ్ ।
 నమదమరకిరీటప్రోతరత్నాంశుపూర-
 స్ఫురదురుసురచాపం పాదపీఠం ప్రపద్యే ॥ ౪ ॥

కరకలితకపోలా బాలశైవాలశయా-
తలలులితమృణాలీపేలవమ్లనమూర్తిః ।
చిరవిరహవినిద్రా రుద్రదృక్పాత్రం
దిశి దిశి నిశి పశ్యత్యజ్ఞనానజ్ఞభీరుః ॥ ౫॥

హరచరణసరోజద్వన్ద్యభక్తిప్రసాదా-
దుపరి కరివరాణాం సజ్జురన్దః సహేలమ్ ।
ఘనమదభరనిర్యన్నిర్భరామోదతోభ-
స్థలదలికులగీతం స్ఫీతమాకర్ణయన్తి ॥ ౬॥

చరణకమలయుగ్మం దేవ నిర్దమ్భభక్తి-
గ్రహపులకితదేహస్తావకం యో ననామ ।
అధివసతి స సేవానమ్రసామన్తమాలి-
స్థలితబకులమాలాలాళితం పాదపీఠమ్ ॥ ౭॥

శశిశకలశిఖణ్ణ త్వత్ప్రసాదేన ధన్యాః
సితకరధవలాభ్యాం చామరాభ్యాం విభాన్తి ।
ఉభయత ఇవ వక్త్రం భావిరుద్రత్వలాభ-
ప్రకటనపిశునాభ్యాం స్వర్ణదీనిర్ఘరాభ్యామ్ ॥ ౮॥

క్షితిధరపతిపుత్రీవల్లభ త్వత్ప్రసాదా-
ద్దధతి జగతి ధన్యా మూర్ధ్ని ధౌతాతపత్రమ్ ।
ఘటయితుమధికత్వం స్వాత్మనోఽపి త్వయైత-
త్సకలమివ వితీర్ణం మణ్డలం శీతరశ్మేః ॥ ౯॥

అయి హృదయ దయార్ద్రః స్వర్ణనీనీరధారీ
త్వయి విహరతి హస్తస్యస్తపీయూషకుమ్భః ।
యది హిమకరలేఖాశేఖరః కోఽపరస్తే
భవదవనివృత్తౌ శంస శీతోపచారః ॥ ౧౦॥

సురవరసుతదైర్యా వైరిదుర్వారపీర్యా
జగతి వివిధశాస్త్రప్రస్తుతాచార్యచర్యాః ।
దధతి భువనతన్త్రం కోటిశో రుద్రవర్యాః
కృతసతతసపర్యా యే పురా శక్కురస్య ॥ ౧౧॥

గిరి గిరివరకన్యాకాన్త శాన్తప్రథాయాం
కరచరణగణేఽపి జ్ఞామతామశ్నువానే ।

గలగలదవకాశే వాపి కీనాశపాశే
భవ భవతి వినా త్వాం ప్రాణినాం త్రాణకృత్కః ॥ ౧౨॥

శయశయననివిష్టం వక్త్రమాపాణ్ణుగణ్ణం
మతిమతివిరహేణ గ్లానిభాజం వహస్తీ ।
తనుతనులతికార్తి మానినీ వ్యాహరస్తీ
హర హరతి న ధైర్యం త్వత్సమాధౌ బుధానామ్ ॥ ౧౩॥

దలదలఘువివేకం వ్యక్తశోకాతిరేకం
విశ విశదమనన్త స్వాన్తమన్తః ప్రశాన్తమ్ ।
భవ భవ భవదాహధ్వంసవర్షాముఖవాహః
కలికలితరుజానాం సప్రజానాం ప్రజానామ్ ॥ ౧౪॥

దహదహతమమోఘం పాపూనాం దీర్ఘమోఘం
రుచిరుచిరమమన్తం సున్దరానన్దకన్దమ్ ।
దిశ దిశదుపదేశం నాశితక్లేశలేశం
మధుమధురముదారం వాక్యపీయూషసారమ్ ॥ ౧౫॥

సరతి సరతిరన్తర్ఘ్నస్మరో మారవీర-
శ్చలతి చ లతికేవ స్ఫీతభీతిర్మనీషా ।
తమహితమహిమానం నాథ నిక్షిప్య చక్షుః
శమయ శమయమేతి ప్రీతిమాన్యేన లోకః ॥ ౧౬॥

జఘనజఘనశోభా స్పర్ధమానా సభృఙ్గం
కమలకమలకాన్తక్రాన్తభాసా ముఖేన ।
ముదితముదితరాగా నేవతే దేవ రామా
మదనమదనపీనైస్త్యతప్రపన్నం విలాసైః ॥ ౧౭॥

జనితజనితరఙ్గం జృమ్భయన్తీ భవాభిం
కలితకలితమిసౌ నాథ కాదమ్భినీవ ।
హరతి హర తితిక్షోన్మాథినీ మోహమూర్చ్ఛ
మహితమహితవృద్ధిః శుద్ధబోధప్రకాశమ్ ॥ ౧౮॥

భజతి భజ తిరశ్చీం దృష్టిమిష్టప్రసాదాం
కృతసుకృతసుమేధఃప్రైధితాభీష్టసిద్ధిమ్ ।
తిరయతి రయమీశ వ్యాపదాం దుఃసహానాం

శమనశమనదక్షం త్వాం వినా నాథ కోఽన్యః ॥ ౧౯ ॥

సమరసమరణోభిః స్వాస్తమస్తర్పహద్భి-
ర్హితవిహితవియోగం మోహమాహస్తుకామైః ।
భవవిభవవిముక్తైర్వ్యోగిభిర్వ్యోఽభ్యుపేత-
స్తమహతమహానీయశ్లాఘమీశం ప్రపద్యే ॥ ౨౦ ॥

అకలితమహిమానం ధ్వస్తమిథ్యాభిమానం
దదదమృతనమానం బోధమాభాసమానమ్ ।
ప్రకటితలఘిమానం దుర్వహం వర్ధమానం
భవభవమవభానం భిన్ధి మే బాధమానమ్ ॥ ౨౧ ॥

కిమివ మణిభిః కిం వా మస్త్రైః కిమోషధిసఙ్కహై-
రిహ బహువిధైః కిం వా కార్యం పరైరపి భేషజైః ।
అమృతమపి న ప్రాయః పాపోపతాపశమక్షమం
వ్రజత శరణం తస్మాదేకం హరం కరుణాపరమ్ ॥ ౨౨ ॥

ఇహ హి గిరిషు ప్రాలేయాద్గిర్మహాఃసు విభావసు-
ర్గురుషు జననీ మస్త్రేష్వేకాక్షరం పరమం పదమ్ ।
సఖిషు సుకృతం వైరిష్వంహో నదీషు నభోనదీ
ప్రభుషు చ పరః స్వామీ దేవః శశాఙ్కశిఖామణిః ॥ ౨౩ ॥

న యావదవహీయతే ధృతిధురా జరావిప్లవై-
ర్న జీర్యతి సరస్వతీ న చ విశీర్యతే శేముషీ ।
న చామయభుజజ్జమైరవశమజ్గమాలిఙ్గ్యతే
భజధ్వమజరం విభుం భవజయాయ తావద్బుధాః ॥ ౨౪ ॥

అరాణి కరుణం ముహుర్ముహురకారి చాటు ప్రభో-
రభావి భవభావనాముదితచేతనాస్తర్మహుః ।
అలోరి ముకుటం ముహుశ్చరణపీఠికావిష్టరే
కిమన్యదఖిలం జితం కరతలే కృతాః సిద్ధయః ॥ ౨౫ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“సిద్ధిస్తోత్రం” నామాష్టాదశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౧౯. భగవద్రూపవర్ణనం ఏకోనవింశం స్తోత్రమ్

యత్రే పరం వరద రూపమతీతమేవ
మార్గం గిరాం తదిహ కః క్షమతే గృణాతుమ్ ।
ఆగ్రాహి యత్తు నతలోకమనుగ్రహీతుం
బాలేన్దులక్ష్మ భవతా తదిదం గృణామి ॥ ౧॥

ఆస్తాం పరం యదపరం తదపి స్వకీయం
దివ్యం వపుర్నహి మహేశ విమర్శయోగ్యమ్ ।
యత్కించోదేవ తు వికల్పవికల్పమాన-
మానన్దధామ తదపీహ భవార్చిభాజామ్ (భవార్చితానామ్) ॥ ౨॥

మూర్తిర్ధృవం తవ శివామృతవర్తిరేనా-
మాసాద్య యత్కృతిచిదశ్రులవాః పతన్తి ।
నశ్యత్సఘోఘపటలం తిమిరం వ్యవైతి
రాగః ప్రశామ్యతి దృశః ప్రథతే ప్రసాదః ॥ ౩॥

సత్యం మహార్హగుణరత్న నిధానమేత-
దాలమ్బనం తవ వపుర్విపదర్షితానామ్ ।
నో చేన్నఖాంశుభరకేసరితం కిమత్ర
పాదాభిధం యుగపదుద్గతమబ్జయుగ్మమ్ ॥ ౪॥

పాదద్వయం తవ భవ ప్రణతిప్రకర్ష-
హర్షాశ్రుబిన్దుభరదన్తురితాఙ్గలీకమ్ ।
సిహారశీకరపరిష్కృతపత్రపఙ్క్తి-
పఙ్క్తిరుహద్వితయకాన్తి భజన్తి ధన్యాః ॥ ౫॥

భస్మోజ్జ్వలం త్రిదశశేఖరపద్మరాగ-
దీప్రప్రభారుణితమఙ్గిసరోజయుగ్మమ్ ।
వన్దామహే ఘనసృణరేణుపరాగగర్భ-
కర్పూరపాంసుభిరివచ్చురితం స్మరారేః ॥ ౬॥

జఙ్ఘాలతాయుగలమాశ్రితగుల్ఫమూల-
భోగీన్ద్రభోగసుభగాభినవాలవాలమ్ ।
శమోభరభీష్టఫలదం భవతాపతాన్తి-
శాన్తిక్షమం శమయితుం విపదం శ్రయామి ॥ ౭॥

వస్తే యుగాస్తసమయోషితస్తలోకం
 లోకోత్తరం జతరమీశ్వరభైరవస్య |
 యత్రైతి నాభికుహరం జగదాదిసర్గ-
 నిర్యజ్ఞనౌఘనవనిర్గమమార్గభక్తిమ్ || ౮ ||

సిందూరితామరమతజ్జకుమ్భశోభి
 సన్ధ్యాభితామ్రశరదమ్బధరాసుకారి |
 వస్తే ఫణీన్ద్రఫణరత్నరుచారుణాభం
 భస్మాఘభాస్వరమురః పుర(స్మర)శాసనస్య || ౯ ||

స్వామిన్నమీ తవ భుజా భుజగాధిరాజ-
 భోగోపగూఢవపుషో హృదయం మదీయమ్ |
 ఆనందయన్తి బత భీమభవోపతాప-
 నిర్వాపణేన విటపా ఇవ చందనస్య || ౧౦ ||

మధ్యస్థితేరుభయపార్శ్వగతా చకాస్తి
 హస్తస్య మేరుపరిమర్కవినాకృతేయమ్ |
 అవ్యాహతగ్రహవశాహితయోగసిద్ధి-
 ర్నక్షత్రపక్ష్మిరివ దేవ తవాక్షమాలా || ౧౧ ||

త్వం కాలభైరవవపుర్ణ్యలితానలాశ్రి
 లోలాఙ్గులీవలనమణ్ణలితం దధానః |
 సంహారరాత్రిషు నినర్తిషురీశ శూలం
 బాలార్కచుమ్బితనవామ్బుదభక్తిమేషి || ౧౨ ||

శాణోపలోత్కషణశుద్ధనవేన్ద్రనీల-
 నీలద్యుతిర్జయతి తే శితికణ్ణ కణ్ణః |
 యస్మిన్మనాఙ్గానరుచిర్బుజగః కలిన్ద-
 కన్యాహృదాన్తరితకాలియభక్తిమేతి || ౧౩ ||

కణ్ణో వహన్నపి విషం విషమం తవైషః
 సద్యః శ్రియం సృజతి యద్వచసాశ్రితేషు |
 స్వామిన్నతస్త్రిభువనప్రథితప్రతిష్ఠం
 శ్రీకణ్ణ ఇత్యుచితమేవ తవాభిధానమ్ || ౧౪ ||

ఆన్తర్విమృశ్య గరలేన గలే సలీల-

మాలిజ్జితం విమలమానసమిస్తుమౌలేః ।
హృష్యామి హస్త ముహురమ్బురుహభ్రమాప్త-
రోలమ్బుడమ్బురవిడమ్బునపణ్ణితేన ॥ ౧౫ ॥

యద్వద్విషం సదమృతం శిరసి ప్రసిద్ధ-
మమ్బుస్తవేశ విశదం సుమనఃప్రవన్త్యాః ।
మన్యే తదైవ భగవన్ భవతో గలన్తం
సమ్పద్యతేఽమృతమిదం నతసాన్త్యనేషు ॥ ౧౬ ॥

తద్యుక్తమీశ వదనాద్భవతః సుధాచ్ఛ-
కాన్తేర్యదగ్నిరపతద్యపుషి స్మరస్య ।
యో లజ్జనం త్రిభువనైకగురోర్విధిత్సు-
రుల్కా న కిం పతతి చన్ద్రమసోఽపి తస్య ॥ ౧౭ ॥

దీప్త్యా విరుద్ధజనతా దమయన్త్యపీయం
దృష్టిస్తవేశ్వర బిభర్త్యనలాశ్రితత్వమ్ ।
దీప్త్యా వనైకరతిరప్యవనైకసక్తి-
రేకస్త్వమద్భుతనిధే భగవన్నమస్తే ॥ ౧౮ ॥

ధన్యస్య యస్య వపుషి గ్లపితే తపోభిః
స్వామిన్ పతన్తి విషమాణి తవేక్షణాని ।
ముష్ణన్తి ముగ్ధమృగశావదృశాం న ధైర్య-
సర్వస్వమస్య విషమాణి విలోచనాని ॥ ౧౯ ॥

సత్యేవ దృగ్విలసితే కరుణామృతౌఘ-
శీతే జరామరణహారిణి తావకీనే ।
నాథ వ్యధాయ విబుధైరబుధైర్ముధైవ
దుగ్ధోదధిప్రమథనేఽనవధిః ప్రయాసః ॥ ౨౦ ॥

శ్వేతేఽమృతం యదస్మజద్రవిజే చ వహ్ని-
మేక్షైవ దృక్తవ తయోః స నిజః ప్రభావః ।
ఇక్షౌ సుధా విషముషాణఫలే చ సార్థం
యద్వర్ధతే కిమపరాధ్యతి తత్ర వృష్టిః ॥ ౨౧ ॥

నూనం పయోధిమథనావసరే పరేశ
పీతం త్వయా తదమృతం న తు కాలకూటమ్ ।

అద్యాపి యద్వసతి తే వచనక్రమే చ
దృగ్విభ్రమే చ తరుణే కరుణారసే చ || ౨౨||

సత్యం ప్రసాదసమయే చపలత్వమేతి
ధత్తేఽధికం చ కుటిలత్వమియం తవ భ్రూః |
ఏతాం వినా పునరనర్గలకాలపాశ-
పాతే పరాస్తి న గతిర్భయవిహ్వలానామ్ || ౨౩||

ఆపూరితః సురసరిత్పయసాఽమృతాయ
జూటః ప్రతప్తతపనీయపిశ్కకాన్తిః |
స్వామిన్నసౌ తవ నవాతపతామ్రవేలా-
శైలోపగూఢ ఇవ దుగ్ధనిధిర్న కస్య || ౨౪||

స్వామిన్నుధావదవదాతరుచిస్తవేయ-
మాభాతి హస్త ముకుటే నృకపాలమాలా |
జూటాన్తరాలవిలసత్సురసిన్ధుతీర-
లీలావిహారరసికేవ మరాలమాలా || ౨౫||

బ్రహ్మాదిభిస్తవ జగద్గురుభిః శిరాంసి
యాన్యర్పితాని పరమేశ్వర పాదపీతే |
తాన్యేవ మూర్ధని యదాభరణీకరోషి
స ప్రౌఢిమా జయతి కోఽపి కృతజ్ఞతాయాః || ౨౬||

నిర్వాణమేతి న జలైరపి యత్ర వహ్ని-
ర్యత్రైష నో పచతి తాని మహాశిఖోఽపి |
మాన్యం న విన్దతి తమీరమణః కృశోఽపి
తాభ్యామసౌ విజయతే శితికణ్ణ జూటః || ౨౭||

భాలస్థలే హుతవహం వహతో జలం చ
చన్ద్రం చ మూర్ధ్ని వికటం చ కపాలఖణ్డమ్ |
ఏకత్ర ముణ్ణమపరత్ర సుధాఘటం చ
హస్తే చకాస్తి భవతోఽద్భుత ఏష వేషః || ౨౮||

దానే నదీనముపకల్పయతః సహర్ష-
మాక్రమ్య గామనుపమాం గతిమాస్థితస్య |
నాగేన్ద్రసమృద్ధితమహాకటకస్య కస్య

శస్యం వినా త్వదిహ రాజశిరోమణీత్వమ్ ॥ ౨౯ ॥

కణ్ఠే విషం విషభృతోఽపి విభూషణాని
గాత్రేషు మూర్ధని విషం విబుధస్రవన్త్యాః ।

ఇత్థం విషైకవసతేరపి తే చకాస్త్రి
కర్ణామృతం సుకృతినామమృతేశనామ ॥ ౩౦ ॥

క్షతవిభవవిశేషాః ప్రాణమాత్రావశేషా
విపదమనుభవామః కర్మపాకో హి వామః ।
తదిహ భుజగహారః క్షప్తమోహాపహారః
స భవతి గతిరేకః కృత్తశోకాతిరేకః ॥ ౩౧ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“భగవద్రూపవర్ణనం” నామైకోనవింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౨౦. హసితస్తోత్రం వింశం స్తోత్రమ్

యత్సౌభగేన ఘనమోఘమమోఘమేఘ-
సంఘాతసమ్భవమవన్ధ్యమధః కరోతి ।
తచ్ఛామ్భవం భవమరుభ్రమభేదభేద-
దక్షం విలాసహసితం సుతిభిర్భజామః ॥ ౧ ॥

యద్వాఙ్మయం సకలవాఙ్మనసాతివృత్త-
సీమానమీశ మహిమానమమానమేయమ్ ।
అస్మాదృశం కృశదృశం భృశమామృశస్త-
మన్తర్విమృష్య భవతో భగవన్నుదేతి ॥ ౨ ॥

యేనోపమన్యమపమన్యమనన్యభాజ-
మాజన్మత్ప్రష్ణజమజస్రమజ శ్రమార్తమ్ ।
ఆనన్దయః స్వయమదీననదీనదాన-
భాస్వన్మహాఫలలసత్కుసుమోపమేన ॥ ౩ ॥

యేనాపి తాపవిపదం ప్రథమం జహర్థ
నాథ ప్రసాదసుభగేన భగీరథస్య ।
మూర్ధ్నా ధృతత్రిదశసిన్ధుమహాప్రవాహ-

నిర్వాపణేన పునరస్య పితామహానామ్ || ౪ ||

ఉత్పాసనాయ శమనస్య మనస్యనల్ప-
దర్పేద్గమప్రశమవిక్లవవిక్రమస్య |
ఆశ్వాసనాయ చ సమం సమభావి యేన
కీనాశపాశవివశస్య నరేశ్వరస్య || ౫ ||

భావత్కభక్తిభరసమ్భృతభూరిభూతి-
సమ్భారరూఢగురుగర్వగలద్యివేకమ్ |
మోహాన్ధమన్ధకముపాహితసాహసిక్య-
హేవాకమాకలయతో భవతో యదాసీత్ || ౬ ||

లక్ష్మేశకమివతకుబేరగిరిప్రరూఢ-
సంరమ్భభీరుగిరిజాపరిరమ్భభాజః |
యత్తే రుషామవసరేఽప్యదితానవద్య-
హృద్యప్రసాదసుముఖస్య సముజ్జగామ || ౭ ||

పూజార్థమమ్బుజసహస్రముపాహితం య-
దేకం తతో హృతవత్సవ కైతవేన |
విష్ణుం విలోక్య నిజలోచనముత్థనన్త-
మన్తః ప్రసన్నమనసో యదమన్తమాసీత్ || ౮ ||

దృష్ట్వా వధూజనమనుత్తమరూపసమ్ప-
త్సన్దర్శనోద్భవమనోభవభగ్నవృత్తమ్ |
ఆషాఢపాణిషు రుషా మునిషు ప్రహర్తు-
మభ్యుద్యతేషు తవ యద్భృశముద్బభూవ || ౯ ||

అభ్యర్ణవర్తికరగోచరకాలకూట-
కూటప్రభానిచయమేచకితేఽధరోష్ఠే |
యత్పూర్వపర్వతశిఖాశ్రితశీతరశ్మి-
రశ్మిచ్ఛటాచ్ఛవివిడమ్పి పురావిరాసీత్ || ౧౦ ||

యత్కర్ణతాలవలనానిలధూతకుమ్భ-
సిన్ధూరరేణుకకూణితలోచనస్య |
బాలస్య నాగవదనస్య మనస్యభీష్టాం
దృష్టైవ నాట్యఘటనాం తవ సమ్పభూవ || ౧౧ ||

శైలాదివాదితమృదఙ్గలయానుయాత-
 నృత్యప్రవృత్తగుహవాహవిలోకనేన ।
 స్వామిన్ మహాప్రలయభైరవరూపిణో య-
 దావిర్భూవ తవ తాణ్ణవడమ్బరేషు ॥ ౧౨॥

వ్యోమ ప్రచణ్ణభుజదణ్ణవిఘట్యమాన-
 తారావలీవిరహబన్ధురితాన్ధకారమ్ ।
 స్వామిన్ యుగాస్తసమయాభినయేషు యేన
 సమ్భావ్యతే పునరపి ప్రచురప్రకాశమ్ ॥ ౧౩॥

దిచ్ఛక్రవాలముఖరీకరణప్రగల్భ-
 ప్రావృట్పయోధరగభీరరవానుకారి ।
 స్వామిన్ కరోరహృదయస్య భయం విధాతుం
 భీరోశ్చ దాతుమభయం యుగపత్క్షమం యత్ ॥ ౧౪॥

యత్కాలకూటకవలీకరణప్రరూఢ-
 నీలిమ్ని కణ్ణపులినే విమలం నిలీనమ్ ।
 నీరన్ధ్రనీరభరమేదురమేఘఖణ్ణ-
 లగ్నేన్ధుమణ్ణలవిడమ్బనమాతనోతి ॥ ౧౫॥

ధ్యాయస్త్యనన్యహృదయా హృదయాధినాథ-
 మద్య క్షపామగమయం సఖి కల్పకల్పామ్ ।
 ప్రాణేశసఙ్గమనిమిత్తమథ ప్రభాతే
 నిద్రా సఖీవ మమ సమ్ముఖమాజగామ ॥ ౧౬॥

తస్మిన్ణే నయనవర్తని జీవితేశః
 శంసన్ దృశా మధురయైవ మనఃప్రసాదమ్ ।
 చక్రే పదం మమ తమోముకులీకృతాయాః
 స్వైరం సమేత్య సవితేవ సరోరుహిణ్యాః ॥ ౧౭॥

అస్మత్కృతే సితమయూఖముఖి త్వయై-
 తక్మిం ప్రస్తుతం మునిభిరప్యతిదుష్కరం యత్ ।
 ఉద్యానచఙ్క్రమణకేలిషు ఖిద్యతే యా
 సా తే కథం కథయ కష్టసహౌఙ్గయష్టిః ॥ ౧౮॥
 మూర్తిః క్వ బాలకదలీదలకోమలేయం

తీవ్రం తపః క్వ మనసోఽపి న గోచరం యత్ |
 క్వేషద్వికాసి కుసుమం సుమనోలతాయాః
 క్వోన్మత్తకుంజురకరోరకరోపమర్దః || ౧౯ ||

ఏతేన కర్కశకుశగ్రహణం కరేణ
 సోఢం కథం ప్రథమపల్లవకోమలేన |
 పాదౌ కథం కమలగర్భనిభౌ శిలాశ్చి-
 శ్రేణీషు తీర్థగమనక్లమమన్వభూతామ్ || ౨౦ ||

హారోపి భార ఇవ యత్ర కుచద్వయం త-
 త్సేహౌ కథం కులిశకర్కశవల్కలోల్కామ్ |
 ఏతత్కథం మృదుమృణాలలతాభిజాతం
 పఞ్చాగ్నితాపవిపదః పదమఙ్గమాసీత్ || ౨౧ ||

ఇత్యాదిభిర్దశనచన్ద్రికయానువిద్ధై-
 రన్తర్భహిశ్చ తిమిరప్రసరం హరద్భిః |
 ఆశ్వాసయన్నివ నివర్తితతీవ్రణేదం
 గర్భీకృతస్మితసుధామధురైర్వచోభిః || ౨౨ ||

యావత్త్రపాపరవశం క్షితిమీక్షమాణం
 ముక్తాఫలోపమసముద్గతఘర్మలేశమ్ |
 కిఞ్చోత్కరేణ ముఖమున్నమయన్నియేష
 పీయూషవర్షమివ వర్షితుమేష భూయః || ౨౩ ||

తావత్ప్రబోధితవతా కృకవాకునాదై-
 ర్దుర్వేధసా సఖి తదాచరితం శరేన |
 యత్రైష ఏవ శరణం మమ జీవితేశో-
 యద్వాఽపరో హరతి యోఽఖిలజన్తువర్గమ్ || ౨౪ ||

ఇత్యాది తీవ్రవిరహజ్వరయా జయాయై
 యత్స్వప్నవృత్తముదితం గిరిరాజపుత్ర్యా |
 తచ్ఛృణ్వతో వనలతాన్తరితస్య యత్రే
 జాతం ప్రమోదభరనిర్భరమానసస్య || ౨౫ ||

సంజ్ఞీవనౌషధమిదం హరహుక్కుతాగ్ని-
 జ్వాలావలీఢవపుషః కుసుమాయుధస్య |

బాలే సుధారసమయే సమయే కిమర్థ-
మాయాస్యతే త్రిభువనాభరణం శరీరమ్ || ౨౬ ||

కల్పద్రుమైర్నిధిభిరోషధికామధేను-
చింతామణిప్రభృతిభిశ్చ పరిష్కృతస్య |
కిం దుర్లభం తవ పితుర్భువనాతిశాయి-
శ్రీధామ్ని ధామని యదర్థయనే తపోభిః || ౨౭ ||

త్వం జీవితాదపి గురోరధికా స తావ-
దుత్పాదయేత్తవ న మన్యుమధీతనీతిః |
సమాభ్యవ్యతే తవ చ నాన్యకృతో నికారః
కుర్వీత కేసరిసటాహతకర్షణం కః || ౨౮ ||

శ్రద్ధానుబంధవిహితవ్రతహోమదాన-
స్వాధ్యాయతీర్థగమనాదినిబంధనాని |
ధన్యస్య కస్య ఫలితాని తుషారహార-
గౌరాణి గౌరి సుకృతాని పురాకృతాని || ౨౯ ||

దుర్వారదుర్గతినికారకదర్శ్యమాన-
మాలోక్య లోకమఖిలం విపులాశయేన |
సద్యఃకృతం కనకవర్షణమిస్తుకాంత-
వర్ష్యత్విషా పరమకారుణికేన కేన || ౩౦ ||

గాయన్తి కస్య విషదం విషమోగ్రకాల-
సంరుద్ధశక్తిశరణాగతరక్షణోత్థమ్ |
ద్వన్ద్వాని నన్దనసదామపదానమిన్ద-
ధౌతాసు కౌముదమహోత్సవయామినీషు || ౩౧ ||

కేనేశ్వరేణ మహతా వహతాత్రినేత్ర-
సంజ్ఞాతకాన్తి వపురద్భుతభూతిభూషమ్ |
ఉద్ధామకామశితమార్గణదౌర్మనస్య-
వైరస్యమిద్ధమహసా సహసా నిరన్తమ్ || ౩౨ ||

ధన్యాః కమస్థలితపౌరుషభగ్నభూరి-
దర్పాన్తకన్దలితలోకవిషాదముచ్చైః |
హేలావలీఢవిషమశ్రమవీర్యవహ్ని-

భస్మీకృతాహితపురం కవయః స్తువన్తి || 33 ||

కః స్వర్ధునీసవనవహ్నినిషేవణాది-
ధౌతాం దధత్తనుమనుజ్ఞతభైక్షవృత్తిః |
కాలం ద్విజేన్ద్రముకుటః పరిశుద్ధధర్మ-
చర్యారతః క్షపితవానజినావృతాఙ్గః || 34 ||

ఉద్ధూలితశ్చితిరజోభిరఖణ్ణముణ్ణ-
మాలాకరాలశిఖరః సుచిరం చచార |
భీష్మశ్మశానవసనవ్యసనః కపాల-
ఖట్వాఙ్గపాణిరతితీవ్రమపి వ్రతం కః || 35 ||

మన్యే భవాన్తరశతోపచితస్య పుణ్య-
ప్రథ్విరుహః ఫలమలభ్యమభాగ్యభాజామ్ |
యస్యో దృగ్జ్ఞులవిలోకనమాత్రమేవ
సమ్భావనం తు వచసా వచసామభూమిః || 36 ||

సా త్వం మహార్ఘగుణరత్నసముద్రవేలా-
లావణ్యసిన్ధురకలఙ్కకులప్రసూతిః |
సాభాగ్యభాగ్యవిభవాదిభవాఽభిమాన-
భూమానమానయసి యం తపసా ప్రసాదమ్ || 37 ||

ఇత్థం విదగ్ధరసదిగ్ధకథాక్రమేణ
దేవ్యా సమం సమభిభాషణలోలుభస్య |
యద్వ్యాజవర్ణితరుణస్య తవాఽవహిత-
సంరుద్ధమప్యతిభరేణ సముద్భభూవ || 38 ||

రూపం ప్రదర్శ్య విదధిర్గిరి సానుకమ్పం
దివ్యం ధృతామృతరసం గిరిసానుకమ్పమ్ |
యేన వ్యధా ముఖమఖణ్ణసితాంశుకాన్తం
దేవ్యా వపుశ్చ పులకోచ్ఛ్విసితాంశుకాన్తమ్ || 39 ||

స్వామిన్నుదారఘనసారతుషారహార-
కహ్లారశారదనిశారమణోపమేన |
తాపం తమశ్చ విషమం జహి మే సహేల-
ముల్లాసితేన హసితేన సితేన తేన || 40 ||

సహస్రచరణం రవిం నయనపఙ్కజాన్తఃస్థితం
 సహస్రనయనం హరిం చరణపఙ్కజాన్తఃస్థితమ్ ।
 విమృశ్య ధృతవిస్మయాం భగవతీమవేక్షోద్ధతం
 ప్రభోరభిమతాప్తయే హసితమస్తు శర్వస్య మే ॥ ౪౧॥
 ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమఙ్గగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
 “హసితస్తోత్రం” నామకం వింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౨౧. ఆర్ధనారీశ్వరస్తోత్రం ఏకవింశం స్తోత్రమ్

వన్దేమహ్యమలమయూఖమౌలిరత్నం
 దేవస్య ప్రకటితసర్వమఙ్గలాఖ్యమ్ ।
 ఆనోస్యం సదృశమహీనకఙ్కణాఙ్కం
 దేహార్ధద్వితయముమార్ధరుద్ధమూర్తేః ॥ ౧॥
 తద్వందే గిరిపతిపుత్రికార్ధమిశ్రం
 శ్రౌకణ్ఠం వపురపునర్భవాయ యత్ర ।
 వక్త్రేన్ద్రోర్ఘటయతి ఖణ్డితస్య దేవ్యా
 సాధర్మ్యం ముకుటగతో మృగాఙ్కఖణ్ణః ॥ ౨॥
 ఏకత్ర స్ఫటికశిలామలం యదర్ధే
 ప్రత్యగ్రద్రుతకనకోఙ్జ్వలం పరత్ర ।
 బాలార్కద్యుతిభరపిఙ్జరైకభాగ-
 ప్రాలేయక్షితిధరశృంగభణ్ణిమేతి ॥ ౩॥
 యత్రైకం చకీతకురఙ్గభణ్ణి చక్షుః
 ప్రోస్మీలత్కుచకలశోపశోభి వక్షః ।
 మధ్యం చ క్రశిమసమేతముత్తమాఙ్గం
 భృణ్ణౌలీరుచికచసఙ్ఖయాఞ్చితం చ ॥ ౪॥
 సాభోగం ఘననిబిడం నితమ్బబిమ్బం
 పాదోపి స్ఫుటమణినూపురాభిరామః ।
 ఆలోక్య క్షణమితి నన్దినోఽప్యకస్మా-
 దాశ్చర్యం పరముదభూదభూతపూర్వమ్ ॥ ౫॥

యత్రార్థం ఘటయతి భూరిభూతిశుభ్రం
 చన్ద్రాంశుచ్ఛురితకుబేరశైలశోభామ్ |
 ఆర్థం చ ప్రణిహితకుంజుమాంజరాగ-
 మ్పర్యస్తారుణరుచికాంబునాద్రీముద్రామ్ || ౬ ||

యత్కాన్తిం దధదపి కాంబునాభిరామాం
 ప్రోస్మీలద్భుజగశుభాంజదోపగూఢమ్ |
 విభ్రాణం ముకుటముపోఢచారుచన్ద్రం
 సన్ధతే సపది పరస్పరోపమానమ్ || ౭ ||

ఆశ్చర్యం తవ దయితే హితం విధాతుం
 ప్రాగల్భ్యం కిమపి భవోపతాపభాజామ్ |
 ఆన్యోన్యం గతమితి వాక్యమేకవక్త్ర-
 ప్రోద్భిన్నం ఘటయతి యత్ర సామరస్యమ్ || ౮ ||

ప్రత్యంజం ఘనపరిరమ్భతః ప్రకమ్పం
 వామార్థం భుజగభయాదివైతి యత్ర |
 యత్రాపి స్ఫుటపులకం చకాన్తి శీత-
 స్వఃసిన్ధస్నపితతయేవ దక్షిణార్థమ్ || ౯ ||

ఏకత్ర స్ఫురతి భుజుభోగభక్తి-
 ర్నీతేనీవరదలమాలికా పరత్ర |
 ఏకత్ర ప్రథయతి భస్మనోఽంజరాగః
 శుభ్రత్వం మలయజరజ్జ్ఞానం పరత్ర || ౧౦ ||

ఏకత్రాఽర్చయతి విషం గలస్య కార్ణ్యం
 కస్తూరీకృతమపి పుణ్ణికం పరత్ర |
 ఏకత్ర ద్యుతిరమలాఽస్థిమాలికానా-
 మన్యత్ర ప్రసరతి మౌక్తికావలీనామ్ || ౧౧ ||

ఏకత్ర స్రుతరుధిరా కరీన్ద్రకృత్తిః
 కౌసుమ్భం వసనమనశ్వరం పరత్ర |
 ఇత్యాదీన్యపి హి పరస్పరం విరుద్ధా-
 న్యేకత్వం దధతి విచిత్రధామ్ని యత్ర || ౧౨ ||

దంతానాం సతిమని కజ్జలప్రయుక్తే-

మాలిన్యేఽప్యలికవిలోచనస్య యత్ర ।
రక్తత్వే కరచరణాధరస్య చాన్యో
నాఽన్యోన్యం సమజని నూతనో విశేషః ॥ ౧౩॥

కణస్య భ్రమరనిభా విభార్థభాగం
ముక్త్యా కిం స్థితిమకరోచ్ఛిరోరుహార్థే ।
అర్థం వా కనకసదృగుచిః కచానాం
సన్త్యజ్య న్యవిశత కిం గలైకదేశే ॥ ౧౪॥

సౌవర్ణః కరకమలే యథైవ వామే
సవ్యేఽపి ధ్రువమభవత్తథైవ కుమ్భః ।
క్రీడైకప్రసృతమతిర్విభుర్విభృత్రి
స్వాచ్ఛన్ద్యాదురసి తమేవ నూనమేనమ్ ॥ ౧౫॥

యత్రాసీజ్జగదఖిలం యుగావసానే
పూర్ణత్వం యదుచితమత్ర మధ్యభాగే ।
సంరమాభద్గలితమదస్తదేవ నూనం
విశ్రాంతం ఘనకఠినే నితమ్పబిమ్బే ॥ ౧౬॥

ఇత్యాదీన్ప్రవిదధురేవ యత్ర తావ-
త్సంకృత్యాన్ప్రవిదధురేవ సమాగమే గణేన్ద్రాః ।
యావత్స ప్రణతివిధౌ పదారవిన్దం
భృగ్గీశః పరిహరతి స్మ నాఽమ్బికాయాః ॥ ౧౭॥

కిమయం శివః కిము శివాఽథ శివా-
వితీ యత్ర వన్దనవిధౌ భవతి ।
అవిభావ్యమేవ వచనం విదుషా-
మవిభావ్యమేవ వచనం విదుషామ్ ॥ ౧౮॥

ఏకః స్తనః సముచితోన్నతిరేకమక్షి
లక్ష్మ్యోజ్జానం తనురపి క్రశిమాన్వితేతి ।
లిజ్జైస్త్రిభిర్వ్యవసితే సవిభక్తకేఽపి
యత్రాఽవ్యయత్వమవిఖణ్డితమేవ భాతి ॥ ౧౯॥

యత్ర ధ్రువం హృదయ ఏవ యదైక్యమాసీ-
ద్వాక్కాయయోరపి పునః పతితం తదేవ ।

యస్మాత్సతాం హృది యదేవ తదేవ వాచి
యచ్చైవ వాచి కరణేఽప్యచితం తదేవ || ౨౦||

కాస్తే శివే త్వయి విరూఢమిదం మనశ్చ
మూర్తిశ్చ మే హృదయసమ్మదదాయినీతి |
అన్యోన్యమభ్యభిహితం వితనోతి యత్ర
సాధారణస్మితమనోరమతాం ముఖస్య || ౨౧||

ఉద్యన్నిరుత్తరపరస్పరసామరస్య-
సమ్భావనవ్యసనినోరనవద్యహృద్యమ్ |
అద్వైతముత్తమచమత్కృతిసాధనం త-
ద్యుష్మాకమస్తు శివయోః శివయోజనాయ || ౨౨||

లక్ష్మణ్యులక్ష్మణ్యుపరత్ర యత్ర విలక్షణాన్యేవ హి లక్షణాని |
సాహిత్యమత్యద్భుతమీశయోస్తన్న కస్య రోమాఞ్చముదఞ్చయేత || ౨౩||

జుటాహేర్ముకుటేన్ద్రనీలరుచిభిః శ్యామం దధత్యూర్ధ్వగం
భాగం వహ్నిశిఖాపిశక్లమధరం మధ్యే సుధాచ్ఛచ్ఛవిః |
ధత్రే శక్రధనుఃశ్రియం ప్రతిమితా యత్రేన్ద్రులేఖాన్వజు-
ర్యుష్మాకం స పయోధరో భగవతోర్షరామృతం వర్షతు || ౨౪||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“అర్ధనారీశ్వరస్తోత్రం” నామైకవింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౨౨. కాదిపదబన్ధస్తోత్రం ద్వావింశం స్తోత్రమ్

కావ్యకౌశలకలాసు కోవిదైః కీర్తితః కవికులైః కుతూహలాత్ |
కౌముదీకుముదకాన్తకీర్తిభిః కామితః కుశలకార్యకారిభిః || ౧||

కేరలీకవకలిన్దకస్యకాకూలకాలియకడారకన్దరః |
కిల్పిషక్షపణకారణక్రతుక్లాన్తికృత్కరటికృత్తికర్పటః || ౨||

కేకీకేతనకృశానుకౌశికైః కిన్నరైః కవికుబేరకేశవైః |
కాలకూటకవలక్రియాక్రమే క్షన్దితః కలుషకర్షణక్షమః || ౩||

కర్ణకీలితకపాలకుణ్డలః కుణ్డితక్రకచకల్పకల్మషః |
కాలకామకదనః కుముద్యుతీకాన్తకర్పరకపర్ధకన్దరః || ౪||

కాపిశాయనకషాయకామినీకేలికూజితకలేన కౌతుకాత్ |
 క్రీడితః క్వణితకీచకక్వణితోక్తిలాకలకలేన కాననే || ౫ ||
 కున్దకుడ్మలకదమ్బకేతకీకాఞ్చనారకలికాకదమ్బకైః |
 కర్ణికారకరబీరకోరకైః కైరవైః కువలయైః కుశేశయైః || ౬ ||
 కింశుకైః కపికపోలకాన్నిభిః కేసరైః కమలకోషకోమయైః |
 కోవిదారకుటజైః కణేరకైః కేవలైః కచితకీర్ణకున్దలః || ౭ ||
 కృష్ణకుణ్డలికరోరకఞ్చుకైః క్లప్తకుబ్జకమనీయకఙ్కణః |
 క్రోధకృత్తకరికుమ్భకోటరక్త్రారకేసరికిశోరకణ్ణకః || ౮ ||
 కాన్తయా కనకకాఞ్చికిజ్జీణీకాన్తయా కలితకణ్ణకన్దలః |
 కోపయన్కపటతః కిరీటినం క్రీడయా కృతకీరాత్కైతవః || ౯ ||
 కాకకఙ్కకురరైః కలఙ్కితే కశ్మలే కఠినకృత్యకారితే |
 కాఙ్గితః క్షతకలేవరైః కటుం కర్షయన్కరుణయా కదర్ధనామ్ || ౧౦ ||
 కోపకర్కశకృతాన్తకిజ్జురక్లేశకాతరకృపాకృతౌ కృతీ |
 కల్పతాం కలికలఙ్కకన్దలీకన్దకర్తనకుతారకర్మణే || ౧౧ ||
 కల్లోలినీకుటిలకైరవిణీకుటుమ్బు-
 కఙ్కాలకల్పితకరాలకిరీటకోటిః |
 కాత్యాయనీకరకరమ్పితకీర్యమాణ-
 కర్పూరకుఙ్కమకణః కరుణాం కరోతు || ౧౨ ||
 ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “కాదిపదబన్ధస్తోత్రం” నామకం ద్వావింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౨౩. శృంగులబన్ధస్తోత్రం త్రయోవింశం స్తోత్రమ్

జగతి విబోధితవిధురం విధురఞ్జితచారుశేఖరం గిరిశమ్ |
 గిరి శంసామి ససాధ్యససాధ్యసమానన్దదానపరమ్ || ౧ ||
 న పరం శరణం ప్రభవతి భవతి కృతావజ్ఞమానసే మహతామ్ |
 మహతాం భజతి హి సహసా సహసా తవ భారతీ మధురా || ౨ ||
 మధురాగారుణనయనా నయనాశవిధౌ పటీయసీ ప్రమదా |

ప్రమదార్పణార్థముదితే ముదితే త్వయి సా తృణం భజతామ్ || 3||
 భజతాం సరసామమలాం మమ లాఞ్చితశేఖరేస్తునా కరుణామ్ |
 కరుణాం గిరం నవతయా బత యాఽర్పయతి తవ శ్రయతామ్ || 4||
 శ్రయతాం నవనవిధౌ తవ ధౌతవతీ గీరఘం రతిం చతురమ్ |
 చతురస్తమహీపతితా పతితా హేయత్వ ఏవ యత్ర సతామ్ || 5||
 త్రసతాం న కదా భవతా భవతాపహృతా విభో శుభాకృతినా |
 కృతినాముపకారచితం రచితం శుభమేవ భావిహితమ్ || 6||
 విహితం మయి చారు చిరం రుచిరం న గతే వివేకలయమ్ |
 కలయన్నమలవిభాసితభాసిత రుచిమేహి మే విపాకమలమ్ || 7||
 కమలం రవిరపరాజిత రాజితవికసద్వపుర్యథా కురుతే |
 కురు తేన పథా మా భవ మా భవ విముఖో దృశం దిశ మే || 8||
 దిశమేష విచారహితాం రహితాం విషయోరగైరహం న లభే |
 నలభేకవదతివిలపన్ విలపన్నగవదస్వృతః సదా తమసా || 9||
 తమసావుజ్జితకలహం కలహంసగిరోమయా సదా సహితమ్ |
 సహితం గీరుదితరసా తరసా శ్రయతాం విభుం సదయమ్ || 10||
 సదయం యదుదారమతే రమతే కుర్వంస్తదేవ దేవ జనః |
 వజ నః కరుణాపరతాం పరతాం మా గా నమో భవతే || 11||
 భవ తేజఃప్రసరసితం రసితం శ్రుత్వాఽమృతోపమం భవతః |
 భవతస్త్రాసం సకలం సకలఙ్కమతిః కదా విముఞ్చామి || 12||
 ముఞ్చామితభాస దృశం సదృశం శశినః ప్రదర్శ్య వదనమ్ |
 వద నన్దయితుం జగతిం జగతిశః కోస్తు నామాన్యః || 13||
 నామాన్యః సుమతిరయం తిరయన్తి యశాంసి తస్య వా విపదమ్ |
 విపదం న విలాసమయే సమయే వపురస్య యాత్యయాతవయః || 14||
 తవ యః స్తుతిషు సదా హర దాహరజః క్లేశపాశమయమ్ |
 శమయస్తీష్వస్తమనాస్తమనాహతభాగ్యమేవ దేవ నమే || 15||
 వనమేవ శరణమధునా మధునాశినుత ప్రసాదనాయ తవ |
 యతవతి హృదయే శకలితకలితమసో మే నమేరుచితమ్ || 16||

రుచితం నోరగసదనం సదనస్తమహార్ధి నన్దనం న వనమ్ ।
 నవనం ధృతదీప్రగుణం ప్రగుణం తవ కర్తృమేవ దేవ రమే ॥ ౧౭॥
 వరమేనోహరమమలం మమ లక్ష్మితవిఘ్న దేహి నామ హితమ్ ।
 మహితం పదమపి మా నయ మానయ విధురం దృశామలయా ॥ ౧౮॥
 మలయానిలమివ సురభిం సురభిం కుసుమైరివావదాతవనమ్ ।
 తవ నన్దితహృదనామయ నామ యమత్రాసహృత్కలయే ॥ ౧౯॥
 కలయేన్దోరభిభూషిత భూషితముకుటైః సురైర్నతేశ న కైః ।
 శనకైరఘశమనాశయ నాశయ విపదం పదం నయ మా ॥ ౨౦॥
 న యమాహితభయశమనే శమనేకవిధం ప్రసాదదక్షమతే ।
 క్షమతే మునిభిరుపాసిత పాసితరాం చేన్న మామదయమ్ ॥ ౨౧॥
 మదయజ్ఞోతవిప్రకృతీః ప్రకృతీర్వసుధాధిపో మహివలయమ్ ।
 బలయన్త్రితరిపురక్షతి రక్షతి తవ యః ప్రసాదమితః ॥ ౨౨॥
 దమితస్తేన హి శమనః శమనస్తరుచాపి తేన జాతముదా ।
 తముదారాహితచరితం చరితం శుభవర్తమా స్తువన్యమలమ్ ॥ ౨౩॥
 త్యమలక్ష్మితభూభవనం భవ నన్దితలోకమిశ భావపుషా ।
 వపుషా నౌమ్యభయస్తవ యస్తవ సుతిషు ప్రియాసు కృతీ ॥ ౨౪॥
 సుకృతీ తవ భవవారణవారణహరిణేన్ద్ర సిద్ధిభాజనతామ్ ।
 జనతాం నయదమలసితం లసితం వపురర్చయే నవైరసకృత్ ॥ ౨౫॥
 రసకృద్యోఽప్రతిఘస్మరఘస్మర భవతః స్తవః సదైవ సతామ్ ।
 వసతాం దివి భయహృదయం హృదయం కురుతే ఘనోత్కలికమ్ ॥ ౨౬॥
 కలికమ్పనమఘశరణం శరణం చరణద్వయం భజేఽవికలమ్ ।
 వికలక్రమతిరహం తవ హస్త వరద్విరదరాజగతిమ్ ॥ ౨౭॥
 ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టకృతే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “శృంఖలాబన్ధస్తోత్రం” నామకం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౨౪. ద్విపదయమకం చతుర్వింశం స్తోత్రమ్

వచసి సరస్వతి మే విభవం ప్రకటయ జాతరసారమ్ |
 నుతిభిరుపస్తుహి దేవి భయం సకలసురాస్తరసారమ్ || ౧||
 ఆవిరలభస్మరణోధవలం విహితమహాశమలాభమ్ |
 భజ భగవత్స్యగజాధవలం శ్రమశమనం విమలాభమ్ || ౨||
 దాతుమనుత్తమహావపుషం యః ప్రబభూవ నదీనమ్ |
 నాథమనుత్తమహావపుషం తం భజ దేవి న దీనమ్ || ౩||
 భక్తిరసస్తవ దేవ సతాం జయతి మహామృతహృద్యః |
 చరణతలే భవతో వసతాం కలిమలపల్వలహృద్యః || ౪||
 నయనముదీర్య తమో హర మే నిహతమహావిషమేషు |
 యేన పునర్హతమోహ రమే వైరిషు నో విషమేషు || ౫||
 త్వయి వరదే రుచిరప్రమదాః ప్రచలితచామరహస్తాః |
 సదసి భజన్తి జనం ప్రమదా రమయతి సోఽపి రహస్తాః || ౬||
 హిమకరకిరణసమూహాసితం సురసరిదమ్బువిడమ్బి |
 వహ భగవన్ వదనే హాసితం మా భవతాత్ర విడమ్బి || ౭||
 ఉపమితమన్మథచాపలతాం భ్రువమవధూయ సహేలమ్ |
 రవిజద్యశాం ఘనచాపలతాం విఘటయ తా న సహేలమ్ || ౮||
 రవిసుతవర్త్య మమ స్మరతః శ్రుతయమకింకరవాణి |
 దలతి విభో హృదయం దరతః పురహర కిం కరవాణి || ౯||
 ప్రథయతి యస్తవ హస్త మహం నుతివచసా రుచిరేణ |
 శుభశతసిద్ధినహం తమహం శిరసి వహామ్యచిరేణ || ౧౦||
 భవభయభజ్జానభగ్గివిధౌ భక్తిమతాం ప్రభవస్తమ్ |
 విహితహితం విధురేఽపి విధౌ భజత జగత్ప్రభవం తమ్ || ౧౧||
 మదనమహీరుహదవదహనం శిరసి ధృతామృతభాసమ్ |
 భజత దురస్తవిషాదహనం ప్రణతసమర్పితభాసమ్ || ౧౨||
 వితర నదీరమణం శమనం శకలయ ఖణ్డయ కామమ్ |
 ప్రథయ ధనజ్ఞాయభయశమనం రచయ పురం హతకామమ్ || ౧౩||

ఇతి సదయేన యదాచరితం భువనహితాయ హరేణ ।
 భజత తదస్య మహాచరితం నుతివచసార్తిహరేణ ॥ ౧౪॥
 గతిరశుభం హర కా తరతాం భవతి వినాశ భవన్తమ్ ।
 ఇతి చతురం హర కాతరతాం రచయ చ మాం శుభవన్తమ్ ॥ ౧౫॥
 వరద భవన్తమృతే ధరతే భువనమిదం సకలం కః ।
 ఇతి నతిమిన్దకలాధర తే భజతి న కః సకలఙ్కః ॥ ౧౬॥
 ఇయమఖిలేతరజాతిమతాం జయతి జనిః ప్రథమా నః ।
 నేవ్యభువం విభురేతి మతాం యత్ర హృది ప్రథమానః ॥ ౧౭॥
 తుభ్యమయం శిశినాల సతాం వరద కరోమి నమోఽహమ్ ।
 శమయ మహేశ మమాలసతాం యేన భజామి న మోహమ్ ॥ ౧౮॥
 భజసి యయా కిల కామదయా నతజనమీశ సమన్తమ్ ।
 సా మమ తే హతకామ దయా గమయతు వైశసమన్తమ్ ॥ ౧౯॥
 యేన శుచం హతలోభ జనస్త్వజతి సుధామధురేణ ।
 తేన విభో వచసా భజ నః ప్రకటితధామధురేణ ॥ ౨౦॥
 మదయసి యేన జనం సకలం మధురగిరా వదనేన ।
 మయి వచనం పరిహాసకలం ప్రతిదిశ తావదనేన ॥ ౨౧॥
 యేన సతాం విషదానయనం దురితమదభ్రమహారి ।
 దిశ విశదం మయి తన్నయనం మదనమదభ్రమహారి ॥ ౨౨॥
 జగదఖిలం యది నన్దయసే తిమిరముషా రసితేన ।
 ఇమమపి కిం న జనం దయసే తేన తుషారసితేన ॥ ౨౩॥
 దురితహృతౌ విషసాద కరః క్వాపి న తే రమణీయః ।
 ఆపి స భయం విషసాదకరః శమయతు ఘోరమణీయః ॥ ౨౪॥
 భయహరణే మహితాభ యతః ప్రథయసి జాతరసత్వమ్ ।
 మామపి పాహి మహాభయతః పురహర కాతరసత్త్వమ్ ॥ ౨౫॥
 భజామి మాయాశబరం వరం వరం దిశన్తమన్తం కునయం నయన్నయమ్ ।
 విజిత్య కృత్యప్రభవం భవం భవం విఖణ్ణితేశపరమృపం పరమ్ ॥ ౨౬॥
 మలక్షయమలక్షయం భవ భవత్ప్రసాదాదహం
 శివస్తవ శివ స్తవః ప్రవిహితస్తతోఽయం మయా ।

సముద్ధర సముద్ధర వ్యసనసంకటాదర్కజః
సమక్షమసమక్షమః స్పృశతి చేన్న జిహ్వేషి కిమ్ || ౨౭||

సస్త్వన్యః కృతినామనామయగిరః కా నామ నామస్థరా
న జ్ఞానాం హృది వాస్తవాస్తవ ముదం కే వా స్తవాస్తవ్యతే |
వాగేషా త్వతినాధ్వసాధ్వపతితా యత్సాధ్వసాధ్వభ్యధా-
త్తస్మన్యే మహిమానమానయతి తే నేమానమానన్దకృత్ || ౨౮||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“ద్విపదయమకం” నామ చతుర్వింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ |

౨౫. రుచిరజ్ఞానాఖ్యం పంచువింశం స్తోత్రమ్

కీల యస్య కల్పితమహోదయయా-
హృదయం సమాశ్రితమహో దయయా |
విభవం యతశ్చ పరమాప దివః
ప్రభురేష పాతు పరమాపది వః || ౧||

తవ నేవకస్య పరమేశ మనః
కురుతే న హస్తుమపి మే శమనః |
భగవన్నతో వపురనీరసదృ-
క్షవ నౌమి సిద్ధధునినీరసదృక్ || ౨||

స్రగీవాఽర్ప్యతే కలితసారసనా
త్వయి గీర్యయా జయతి సా రసనా |
త్వయి యన్మహేశ వరదేఽవహితం
హృదయం తదేవ వరదేవ హితమ్ || ౩||

తవ దృక్కుధాకరకలోపమితా-
పతితా విపత్తదనులోపమితా |
భగవన్ దృశైవ కమలా భవతః
సహసాఽఙ్కమేతి శమలా భవతః || ౪||

కురు నాథ చేతసి వచో దయితా
తవ గీరహం న తవ చోదయితా |

అథవా మహేశ పృథుకామతయా
న కిమారటన్తి పృథుకా మతయా || ౫||

విషయైర్ముఖే వరద కామధురై-
ర్వివశీకృతం ఘటితకామధురైః |
భజ మాం మహేశ్వర ముదా రహితం
దిశ భాషితామృతముదారహితమ్ || ౬||

విజితం మయా జగదమోహతయా
న రుషా క్షతో మమ దమో హతయా |
తృణవత్సరక్షితిధరోఽపి తయా
విహితో మహేశ హృది రోపితయా || ౭||

మరుతాయతేవ మలయాచలతః
క్షపితా ధృతిః కమలయా చలతః |
తదిమాం ప్రసాదనపరాం కరుణాం
శృణు మే గిరం కురు పరాం కరుణామ్ || ౮||

భవతః ప్రసాదమధురామహతాం
దృశమీయుషాం శమధురా మహతామ్ |
ధృతిమేత్యపాస్య చ రమా లసతాం
సులభత్వమేతి చరమాలసతామ్ || ౯||

సమరే విక్రీర్ణగజరాజుఘటే
బత తస్య శక్తీరజరా జుఘటే |
తవ యేన సేవనవిధౌ తరసా
మతిరర్పితాఽన్యభవిధౌతరసా || ౧౦||

విషయాన్ప్రృతి ప్రయతమానమదః
సుజనో మనః ప్రయతమానమదః |
తవ శాసనేన వశమానయతే
శరణం తతో నవశమానయతే || ౧౧||

రవిజం రజోభిరివ మేచకితం
హృదయం విభావ్య శివ మే చకితమ్ |
వచనం జితామృతరసం భ్రమతః
పథి సజ్కుటే వితర సమ్భృమతః || ౧౨||

త్వయి చక్షురీశ కలితాపకృతి
 ఊపతి క్షణం శకలితాపకృతి ।
 పరశక్తిరిద్ధవపురజ్గమితా
 జనతా యయా తవ పురం గమితా ॥ ౧౩॥

రవిజస్య వర్ష సహసా రచితం
 భవతాగ్నిసాదసహసారచితమ్ ।
 వపురాప తే మదనఘస్మరతాం న
 తథాపి భీమదనఘస్మరతామ్ ॥ ౧౪॥

కరుణా క్షతానవధికోపచయా-
 ధిగతా మయా త్వదధికోపచయా ।
 శశినా యథాకులతరం గలతా
 ద్యుసరిన్నిరర్గలతరజ్గలతా ॥ ౧౫॥

గరుడేన యద్విషమపక్షతినా
 కవలీకృతం విషమపక్షతినా ।
 స తవ ప్రసాదమహిమా న పరః
 ప్రభురానతం ప్రతి హి మానపరః ॥ ౧౬॥

పదమాప్తుమార్తిశమనం గహనం
 ప్రభుమర్థయే భృశమనజ్గహనమ్ ।
 వసనం యథార్తిహరణం సహిమే
 సమయే తథైవ శరణం స హి మే ॥ ౧౭॥

సురసుస్థరీషు రమణీయతమా
 స్వవపుర్గుణేన రమణీ యతమా ।
 తవ భక్తమక్షతరసాజర సా
 భజతే సమేత్య తరసా జరసా ॥ ౧౮॥

త్వయి గీర్మయా నిజగదే బత
 యా నిఖిలం జయామి జగదేవ తయా ।
 ముదితస్య భక్తిసుధయా భవతః
 సభయస్య కిం వసుధయా భవతః ॥ ౧౯॥

శిరసి స్రజైవ విధురోచితయా

హృది మద్గిరాత్ర విధురోచితయా ।
క్రియతాం పదం శివ ధియా సహతేఽ-
విపదం సదానవధి యా సహతే ॥ ౨౦॥

విభుమాశ్రయే విగలదజ్జలతః
ప్రమయే బిభేషి యదమజ్జలతః ।
స విముచ్య పాశమశమం గలతః
కురుతే హి మే భయశమం గలతః ॥ ౨౧॥

చరణౌ యథా మురజితః క్షమయా-
ధిగతౌ భరం ధరితుమక్షమయా ।
నమతాం తథైవ కృతరక్ష మయా
భవతో ధియా సముచితక్షమయా ॥ ౨౨॥

తిమిరం రవేరివ విభాముదితాం
దృశమాప్య తే జహతి యా ముదితామ్ ।
భగవన్ రసాద్గిరమిమాముదితా-
ముపకర్ణయన్మయి దిశాఽముదితామ్ ॥ ౨౩॥

కరుణా సురైః ప్రతిపదానత యా
భవతః స్తుతా సదపదానతయా ।
కిము మాం భియాప్తమపదానతయా
భజసే నిరస్తవిపదా న తయా ॥ ౨౪॥

తవ దృగ్జయత్యలసతాం లసతాం
మదనస్య యా వ్యతనుతాఽతనుతామ్ ।
కుశలాయ సా కిల సతాం లసతాం
నిబిడం శమప్యతనుతా తనుతామ్ ॥ ౨౫॥

యయా భజన్తే భువి మానవా హితాం
విభూతిమన్తే చ విమానవాహితామ్ ।
యమం చ యాఽధాద్దలశో భయానకం
తయా దృశా పాస్యరుశోభయా న కమ్ ॥ ౨౬॥

పరమయా రమయా రహితస్య మే
న రుచిరం రుచిరజ్జమిమం వ్యధాత్ ।
హర మయాఽరమయాచి భవానతః

కురు చిరం రుచిరఙ్గానమేహి మే || ౨౭||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టకృతే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“రుచిరఙ్గానాఖ్యం” పఞ్చవింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ |

౨౬. పాదాదియమకస్తోత్రం షడ్వింశం స్తోత్రమ్

హంతాపహంతాపదుపద్రవాణాం
యస్యాక్షయస్యాక్షణికః ప్రసాదః |
సంతాపసంతాపహరా ప్రపేవ
కాంతారకాంతా రసనా చ యస్య || ౧||

తాదృజ్మతా దృజ్మహతాం సమంతా-
దాలోకదా లోకహితా చ యస్య |
తం సంతతం సంతమసార్థలోక-
పాలం కృపాలజ్కృతమీశమిడే || ౨||

హృద్యః సుహృద్యః సుకృతోర్జితానా-
మన్యూనమన్యూనపి యః పృణాతి |
యోనామయో నామగృహీతిమాత్రా-
దస్తాపదస్తాపమపాకరోతి || ౩||

చేతః ప్రచేతఃప్రముఖా యదేక-
తానంతతానంతగుణా వహన్తి |
యోగీతి యో గీతిషు గీయమానః
సిద్ధైః ప్రసిద్ధైః ప్రభురభ్యుపేతః || ౪||
మానోఽధమానోఽధరయత్యుదగ్ర-
రంహోభిరంహోభిరపాస్తవృత్తాన్ |
నామాపి నామాపిదధాతి వీతా-
లోకస్య లోకస్య తమాంసి యస్య || ౫||

భూతిర్విభూతిర్విపులా దిశశ్చ
వాసో నివాసో నిలయః పితృణామ్ |
హీనైరహీనైరపి యస్య భూషాఽ-
రాలా కరాలా కలికా చ మౌలౌ || ౬||

యః ఖేఽలయః ఖేలతి యః శిఖాభిః
 సత్యం హసత్యంహతిహోరిణీభిః ।
 భానాం శుభానాం శుచిరీశ్వరో య-
 స్తానక్షతానక్షిప యో బిభర్తి ॥ ౭॥

సజ్ఞేష్వసజ్ఞేష్వపి యో భటానాం
 వైరస్య వైరస్యభువో నిదానమ్ ।
 నిన్దావనిం దావహుతాశవన్తం
 రోషం ఖరోషం ఖలు యః ప్రమార్షి ॥ ౮॥

యజ్ఞే నయజ్ఞేన వృతో న పూర్వం
 దక్షేణ దక్షేణ శుభే విధౌ యః ।
 తస్యాఽనతస్యాఽనఘముఙ్ఘితావ-
 సాదం ప్రసాదం ప్రదదౌ దయాభిః ॥ ౯॥

సీతావసీతావచవైరలభ్యః
 సాధ్యైరసాధ్యైరపి యస్తపోభిః ।
 సేవాలసే బాలమునౌ కిలోప-
 మన్యావమన్యావకరోత్ప్రసాదః ॥ ౧౦॥

నాయం వినాఽయం విదధాతి లోకః
 కర్మణ్యకర్మణ్యతయాభియోగమ్ ।
 సత్త్వానసత్త్వానపి నేతుమాస్థా-
 మర్థః సమర్థః స యతోఽభ్యుదేతి ॥ ౧౧॥

ధర్మేణ ధర్మేణ నిజోచితేన
 కామేన కామేన వృతాభయేన ।
 కాలేన కాలే నతిమాగతేన
 వాతేన వా తేన సుఖావహేన ॥ ౧౨॥

జీవేన జీవేన తదర్పితేన
 కావ్యేన కావ్యేన మనోహరేణ ।
 మిత్రేణ మిత్రేణ తమోవృతానాం
 సౌమ్యేన సౌమ్యేన చ సేవ్యతే యః ॥ ౧౩॥

లోకాన్ సలోకాన్ సదయోఽస్పృజద్యో
 ధాతా విధాతా విభురీప్సితానామ్ ।
 దేవః పదే వః పరమే నియోక్తా
 కామం సకామం సఫలీకరోతు ॥ ౧౪ ॥

తం వన్దితం వన్దిభిరర్చయన్తే
 సన్తో లసన్తో లలితైర్వచోభిః ।
 తస్యాఽజితస్యాజిషు నౌతి లీలా-
 ముత్తాలముత్తాలరవేణ లోకః ॥ ౧౫ ॥

ధీరస్య ధీరస్యతి తస్యతీక్ష్ణా-
 బన్ధానుబన్ధానుగతాం ప్రవృత్తిమ్ ।
 దానం దదానం దయితేవ రాగా-
 దానన్దదా నన్దయతే చ తం శ్రీః ॥ ౧౬ ॥

సమ్పన్నసమ్పన్నవసిద్ధిహేతుం
 ధుర్యామధుర్యామమరేన్ద్రముఖ్యాః ।
 భాసా శుభా సా శుచిరీశభక్తి-
 ర్యస్యాఽభయస్యాభరణత్వమేతి ॥ ౧౭ ॥

శక్ష్మా భృశం కా భృతకప్రియశ్చే-
 దాసన్నదాసం న జహాతి శముఖః ।
 నారాధనారాధయితుశ్చ మిథ్యా
 కిం చిత్త కిఞ్చిత్తరలత్వమేషి ॥ ౧౮ ॥

సానన్ద సా నన్దనభూస్త్పణం తే
 కల్యాణ కల్యాణగిరిః క్వ గణ్యః ।
 సా తేజసా తే జడతాముదస్త-
 కమ్పాఽనుకమ్పా నుదతీన్దమౌలేః ॥ ౧౯ ॥

జమ్బాలజం బాలరవేరివాభా-
 ఽదీనం నదీనం నవచన్ద్రికేవ ।
 సాశక్ష్మ సా శక్ష్మరభక్తిర్ముచ్చై-
 రక్షామరక్షా మదయిష్యతి త్వామ్ ॥ ౨౦ ॥

నో భోగినో భోగిభిరర్చితో యః

సాతఙ్క సాతం కలయజ్ఞహాతి ।
 స త్వాఽలసత్వాలయదైన్యహారీ
 పాస్యత్యపాసత్యశుభం చ శమ్భుః ॥ ౨౧॥

దోషప్రదోషప్రసృతాపి సక్తా
 సేవారసే వారవిలాసినీవ ।
 యా నిర్భయా నిర్భరరాగిణీ త్వా-
 మాయాతి మాయాతిమిరేఽభినర్మమ్ ॥ ౨౨॥

భావానుభావానుగమేన రూఢా
 బాలా నవాలానగతా వశేవ ।
 సాఽనేహసా నేహ విహాస్యతి త్వాం
 కణ్ఠోపకణ్ఠోపగతైవ వాణీ ॥ ౨౩॥

దివ్యా యది వ్యాయతకాంతయస్తే
 గౌరీశ గౌరీ శశినః కలా చ ।
 విఘ్నన్తి విఘ్నం తిమిరాభిధానం
 తేనాఽహతేనాఽహముపద్రుతః కిమ్ ॥ ౨౪॥

ముద్యోగముద్యోగభృతో భజస్తే
 శంసన్తి శం సన్తి చ నిర్వికల్పాః ।
 భక్తా విభక్తా విపదస్త్వదీయాః
 కస్మాదకస్మాదహమేవ మగ్నః ॥ ౨౫॥

వాచాం తవాచాన్తశుచాం శుభానా
 మోఘా న మోఘా నమతాం కదాచిత్ ।
 తైరుద్ధతైరుద్ధర మామనాథం
 లీనం కులీనం కుదశాన్తకారే ॥ ౨౬॥

కల్పాన్తకల్పాన్తకభీతియుక్తం
 రక్షామి రక్షామిహ యోఽర్హతితి ।
 యస్తే నయస్తేన దిశ ప్రసన్నా-
 మత్రాఽసమత్రాసహరాం దృశం మే ॥ ౨౭॥

కన్దర్ప కం దర్పముపైషి యాత-
 మస్తం సమస్తం సహసా బలం తే ।
 భీరో గభీరో గలితః కిముచ్చై-

రక్షోభరక్షో భగవత్ప్రసాదః ॥ ౨౮॥

విద్యామవిద్యామపి తాం యయా త్వా-
 మారాధ్యమారాధ్య సుఖీ భవామి ।
 మాయాపి మా యాపితభీరుపైతు
 యాతా న యా తానవమర్చితుం త్వామ్ ॥ ౨౯॥

రామాభిరామాభిమతా ధృతార్థే
 భోగోపభోగోపగతేన కేన ।
 కస్యాస్తకస్యాస్తకరీ చ లక్ష్మీ-
 ధామాని ధామాని బిభర్తి దృష్టిః ॥ ౩౦॥

కః స్తమ్భకః స్తమ్భనిభస్య జిష్టోః
 కస్తాపకస్తాపకృతః స్మరస్య ।
 కారాసుకారానుభవే భవేఽస్మిన్
 కో జీవకో జీవభృతాం వినా త్వామ్ ॥ ౩౧॥

యా శంసయా శంసతి శమ్భుభక్తిం
 చేష్టాసు చేష్టాసు రతిం స్మరస్య ।
 తామక్షతామక్షయపుణ్యకోషా-
 దన్యో వదన్యో వహతే తనుం కః ॥ ౩౨॥

యాహస్తయా హస్త నృపేఽప్యవజ్ఞా-
 మానజ్ఞా మానం జనయన్త్యభజ్ఞమ్ ।
 హా నిఃసహా నిఃసరణేఽపి భక్త్యా
 సా వాగసావాగమదన్తికం తే ॥ ౩౩॥

దేవం యదేవం యమకైర్మహేశం
 తుష్టావ తుష్టావసరోచితం గీః ।
 శస్యో యశస్యోఽయముపస్థితోఽస్మా-
 దేనోభిదే నోఽభిమతః ప్రసాదః ॥ ౩౪॥

తరలతరలతార్గ్రస్పర్ధినీ చక్షుచలత్వం
 రుచిరరుచిరమన్దానన్దదా ముక్షుచిత్తి శ్రీః ।
 చరతి చ రతికాన్తధ్వంశిశంసారతానాం
 మధురమధురస్యార్థా భారతీ వక్త్రపద్మే ॥ ౩౫॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
 “పాదాదియమకస్తోత్రం” నామ షడ్వింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౨౭. పాదమధ్యయమకాఖ్యం సప్తవింశం స్తోత్రమ్

జయతి సంయతి సజ్గతపాణ్ణవ-
 ప్రహరణాహరణాహితకైతవః ।
 తరుణదారుణదాశవపుర్ధృత-
 స్థిరయశా రయశాలిశరో హరః ॥ ౧॥

భువనపావనపాదమధర్షితం
 మఘవతాఽఘవతామపి సస్పృహమ్ ।
 మునిజనీనిజనీతిపరీక్షణే
 ధవలకేవలకేలికృతం స్తుమః ॥ ౨॥

స్థిరమగారమగాత్మజయా శ్రితం
 స్మరవికారవికాసపరాఙ్ముఖమ్ ।
 భుజగరాజగరాగ్నిశిఖావలీ-
 విషమవేషమవేషథుదాయినమ్ ॥ ౩॥

శమిషు కామిషు కారుణీకేషు వా
 వరమఘోరమఘోపశమక్షమమ్ ।
 ఘనవిపన్నవిపన్నిధనే సదా
 పరమధీరమధీశముపాస్మహే ॥ ౪॥

శ్రుతనయాస్తనయాస్తనుమధ్యమా
 యువతయో బత యోగిమనోహృతః ।
 యదఘనామఘనామయవైశేసం
 తదమృతేశమృతే శమయన్తి కిమ్ ॥ ౫॥

న హరిణా హరిణాఙ్కశిఖామణే
 న విధినా విధినాఽపి సపర్యతా ।
 తవ పురా వపురామమృశే వయం
 క్వ ను భవానుభవావృతచేతసః ॥ ౬॥

చతురగాస్తురగా నగజా గజాః

స్థిరముదారముదాత్తబలం బలమ్ |
ప్రభవతా భవతా విహితే హితే
ప్రతిదిశన్ని దిశం కమలామలామ్ || ౭ ||

ద్విజసమాజసమాధికదర్థన-
ప్రవణరావణరాజ్యహృతో కృతీ |
చరణయో రణయోగ్యబలోఽభవ-
న్నవనతో వనతో భరతాగ్రజః || ౮ ||

శుభరతో భరతోఽప్యభవద్ద్విషద్-
గరిమహారిమహః సమవాప్య యమ్ |
దిశ తమీశ తమీపతిశేఖర
స్థిరమనుగ్రమనుగ్రహమేహి మే || ౯ ||

భృశమనీశమనీతిపథస్థితం
మదవశాదవశాక్షముపప్లతమ్ |
అహారహర్హర హర్షయతే న కిం
హితవతీ తవ తీవ్రశుచం రుచిః || ౧౦ ||

కుశలపేశలపేలవదృగ్వమన్
రసనయా సనయార్తిహృతామృతమ్ |
మదనసాదన సాన్వయ సమ్పదా-
మపదమాపదమాశ్రితమేహి మామ్ || ౧౧ ||

కథమనాథమనాగసమన్తికే
మదనమర్దన మర్షయసే న మామ్ |
భువనభావన భాతి వినా త్వయా
జగతి కోఽగతికోద్ధరణక్షమః || ౧౨ ||

యది కృపాపర పాపరతస్య మే
న కురుషే పరుషే పదమాశయే |
హితతమా కతమా కలుషాత్మనో
మమ హరాఽమహరా ఘటతే గతిః || ౧౩ ||

స్థిరవిభా రవిభాతిరివోన్మదం
మదమయం దమయన్వ్యసమస్తమః |
తవ దయా వద యాత్యుదయం న చేద్

భవతమీ బత మీలతి మే కథమ్ || ౧౪ ||

రజనిరాజనిరాకరణక్షమః
క్షతనిశాతనిశాతిమిరోత్కరః |
కృతవిభాతవిభాభరభాస్వరో
దినకరో న కరోత్సుదయం యదా || ౧౫ ||

దివి యదా వియదాభరణం కృపా-
పరమతే రమతే న సుధాకరః |
న శుచిరాశు చిరాపతితం యదా
స్థిరమపారమపాకురుతే తమః || ౧౬ ||

తనుకృశానుకృశాం గ్రసతే యదా
మిహిరజాహిరజాతఘృణస్తనుమ్ |
శివ తదా బత దాస్యతి మే ధృతిం
త్వదితరః కతరః కరుణాపరః || ౧౭ ||

నిధనసాధనసాన్ద్రాలసద్విషా-
నలకరాలకరాత్తమహోరగః |
నియమనాయ మనాజ్మమ సస్పృహే
భవతి ధావతి ధామ యమః కథమ్ || ౧౮ ||

పలితమీలితమీశ మమ స్మర-
శ్చతురమాతురమారచయన్వపుః |
ఘనబలేనవలేపపరే త్వయి
ప్రభవితా భవితాపకరః కథమ్ || ౧౯ ||

కిమధునా మధునాపి యుతో వహన్
రతిమభీతిమభీష్టతమామపి |
శ్రితమవస్తమవస్యబలం విభుం
జయతి మాం యతిమానహరః స్మరః || ౨౦ ||

విషమరోషమరోః పథి పాతయ-
న్మృతిమనీతిమనీక్షితసత్పథామ్ |
భృశమయం శమయన్నియమం కథం
తవ పురో వపురోషతి మే మదః || ౨౧ ||

మమ నికామనికారకృతో వృథా
 వపురవాపురవార్యరుషోఽరయః ।
 న హి తదాహితదాహమదన్యమీ
 తవ హితావహితా హి నతేషు ధీః ॥ ౨౨॥

యది విభా దివి భాతి న తావకీ
 యది న మే దినమేతి భవన్మయమ్ ।
 వద మహాదమహారి తమః కథం
 విషమదోషమదో వినివర్తతే ॥ ౨౩॥

కమలినీ మలినీక్రియతే యయా
 విహతసన్తతసన్తమసాపి యా ।
 స్మరచితా రచితాపి చ యత్ర తాం
 వితర కాతరకామదుఘాం దృశమ్ ॥ ౨౪॥

తుహినవాహినవానిలజే మనః
 సహసి రంహసి రఙ్గాయతి ప్రియా ।
 న రసికోరసి కోష్ఠకుచా తథా
 తవ గుణానుగుణా నుతిగీర్యథా ॥ ౨౫॥

అయమసౌ యమసౌష్ఠవహృత్పురః
 పరుషపౌరుషపౌష్టికచేష్టితః ।
 విధురబన్ధురవన్ధ్యపరిగ్రహః
 స్ఫురతి మే రతిమేత్య మహేశ్వరః ॥ ౨౬॥

అనిధనేన ధనేన మనస్వినా-
 మనుగుణేన గుణేన గరీయసా ।
 అభిజనేన జనేన సుదుష్కృతై-
 రశబలేన బలేన చ వర్ధతే ॥ ౨౭॥

అభినవేన నవేన శివస్య యః
 స్తుతిముదారముదారభతేఽమునా ।
 అవహితస్య హి తస్య తనోతి శం
 విభవదో భవదోషహరో హరః ॥ ౨౮॥

స సకలాసు కలాసు విచక్షణః
 స మతిమానతిమానసమున్నతః ।

న శశిఖణ్ణశిఖణ్ణమృతే స్తుతిం
సుకృతవాన్ కృతవానపరస్య యః || ౨౯||

రవిరహో విరహోద్ధరణాద్ధి-
శస్త్వతిముదేతి ముదే రథపక్షిణామ్ |
యదవిషాదవిషాభిభవం జగ-
త్కృతమనన్తమనం స్తుతిభిః ప్రభోః || ౩౦||

వినయశోభిః యశోభిరతం మనః
పరహితారహితా విమలా మతిః |
విపులమఙ్గలమఙ్గమితి ప్రభోః
ప్రతిఫలన్తి ఫలం స్తుతివీరుధః || ౩౧||

జితసుధారసుధారసభారతీ-
విభవసమ్భవసమ్భృతకీర్తయః |
కవిబుధా విబుధాధిపవన్దితం
సుకృతినః కృతినః స్తువతే శివమ్ || ౩౨||

న మహతామహతామలసంవిదాం
మదయితా దయితాధిగమస్తథా |
మధురసాధురసార్ద్రపదా యథా
సయమకా యమకామరిపుస్తుతిః || ౩౩||

కా నామ నామరవధూరవధూతకాన్తా
కాన్తా న కా నరజనీ రజనీపతిశ్రీః |
శ్రీమన్తమన్తకరిపుం కరిపుఙ్గవాన్త-
హేతుం స్తువన్తమవిరామవిరావమేతి || ౩౪||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“పాదమధ్యయమకాఖ్యం” సప్తవింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ |

౨౮. పాదాన్తయమకస్తోత్రం అష్టావింశం స్తోత్రమ్

అన్తశ్చేతసి నిర్వృతిర్న గమితా నాశం కయా శఙ్కయా
వైషా పుష్యతి తేన సంహృతగతిః శోభారతీ భారతీ |
భక్తిః కిం తు విజృమ్భతే మమ యథైవాభా స్వతో భాస్వతో

యాదృక్పాదృగతః కిమప్యభిదధే సమృత్యహం ప్రత్యహమ్ || ౧ ||

వక్త్రం బిభ్రదదభ్రదీర్ఘదహనజ్వాలం భయం లమృ-
యన్నుద్గ్రీవం ఘటయన్కరే విదధతం వ్యాలం ఘనం లజ్ఘనమ్ |
ప్రత్యాసీదతి మృత్యురిత్యుపచితస్ఫారోచితాం రోచితాం
శ్రుత్వా మాం న కథం విభురిరమిమాం చిత్రాయతాం త్రాయతామ్ || ౨ ||

మన్యే తాం స్పృహణీయగౌరవగుణామాయామిసిం యామిసిం
తత్సేవారసమాదధత్తవ సుధా సంవాదినం వా దినమ్ |
యత్రోపాస్తగతం వచోభిరుచితైరానన్దినం నన్దినం
కుర్వద్భిశ్చరితం సుచారు జగతామీశస్య తే శస్యతే || ౩ ||

తస్యదేతి సదఃసదాం విదలితగ్ధానిర్భరో నిర్భరో
వాచాం వక్త్రసరోరుహే పరిణమత్పాకోఽమలః కోమలః |
లక్ష్మీస్తం న జహాతి కిం చ విభవైరాభాసితాభాసితా
యేన త్వం హృదయామ్బుజే భవభయాత్త్రాతోషితస్తోషితః || ౪ ||

సేవ్యస్తే భగవన్నపాస్య(అవాప్య)కలితోల్లాసం మదం సమదమ్ (పదం సమ్పదం)
బిభ్రాణాస్తరుణీజనేన మధురవ్యాహారిణా హారిణా |
విజ్ఞాన్తే దివి చన్ద్రరశ్మిరుచిత్రైః కింఞ్చాఽమరైశ్చామరై-
రాబాల్యాద్విదధే త్వదేకవిషయా యైః శేముషీ శేముషీ || ౫ ||

తూర్ణం చూర్ణయితుం వపుర్యమభటో ర్ఘమ్పారయం పారయ-
న్నుచ్చన్ణభ్రుకుటీకరాలితముఖో యత్రాసకృత్త్రాసకృత్ |
తాం భూమిం పరిహర్తుమిశ్వర భవత్సేవాధనం బాధనం
దుఃఖానామధిగమ్య హన్తి కుమతిప్రాదుష్కృతం దుష్కృతమ్ || ౬ ||

ముఞ్చద్భిర్యమకింకరైః కృతమహాజ్యమైభిరవం భైరవం
యావద్ధర్మిృతమాననం న ఘనసృణక్షోదారుణం దారుణమ్ |
తావత్సత్త్వరమేహి దేహి మహసాం ధామేదృశం మే దృశం
యా దూరీకురుతే నిరస్తరసుధాసన్దోహదం దోహదమ్ || ౭ ||

యావద్దుఃసహవహ్నిహేతివిహితస్ఫితాపదం తాపదం
జన్తూనాం భగవన్ భజామి నరకం నాహం సదాహం సదా |
తావన్నుఞ్చ వచో యథా మరుపథే బాధావతాం ధావతాం
భీష్మగ్రీష్మకదర్శ్యమానవపుషాం సజ్జీవనం జీవనమ్ || ౮ ||

న్యస్తం యేన మనస్త్యయీదమహతోత్సాహం తయాఽహన్తయా
 గాఢోద్వేగవిధాయినీ ఘటయతే సాయానతాం యా సతామ్ ।
 తం భోగైరుపసేవతే సుమనసామానన్దనే నన్దనే
 దివ్యస్త్రీజనతా విలాసవికసచ్ఛోభా సురం భాసురమ్ ॥ ౯ ॥

యస్యా హన్తి ధృతిం వివేకవిహితహ్రాసా విలాసావిలా
 ముగ్ధా దృఙ్మదిరామదేన విగలద్వాచారుణా చారుణా ।
 రామా కామమహాస్త్రమర్చయతి మే సా హన్త మోహం తమో
 యేనాఽజ్ఞానమయం మనస్యపరమత్తాపప్రథే పప్రథే ॥ ౧౦ ॥

లజ్జేఽహం భజ దూరమేవ రభసాదేవం ధుతా బన్ధతా-
 సమూఢేన మయా యయా విధృతవానేతామహన్తామహమ్ ।
 కిం కిం శ్రీమదమోహితేన విభవస్థేనాఽహితం నాహితం
 యేనైతాం న భజే పునర్మయి వరం బాధే హితం ధేహి తమ్ ॥ ౧౧ ॥

ఆనీతా చరణాన్వికప్రణయితాం కామేన కా మేనకా
 కార్యం కిం ఘనభోగసమృద్ధితవిధౌ సారమ్భయా రమ్భయా ।
 కాన్తా మే పరమేశ్వరే హతవిపత్సమ్భావనా భావనా
 చిత్తే కాపి రతిర్యయాహితహితవ్రాతాయతే తాయతే ॥ ౧౨ ॥

ధత్తే యస్య జటా కపాలపటలం భవ్యా కులం వ్యాకులం
 హంసానామివ రున్ధతీం భగవతీం గంఘ్రం తరంగాన్తరమ్ ।
 తస్యాధాయ మహేశితుర్నుతిగీరాం నవ్యాకృతిం వ్యాకృతిం
 భక్త్యా నిశ్చలయా నృజన్మ సకలం సమ్మానయామానయా ॥ ౧౩ ॥

కఞ్చిచ్ఛ్చీర్వసతేః కరోతు వికసచ్ఛోభా జనం భాజనం
 కఞ్చిద్వన్దిజనః ప్రశంసతు ముదం ప్రీత్యా గతస్యాగతః ।
 మన్యేఽహం తు సమగ్రశోకశమనం సంన్యాసమన్యాసమం
 యస్మిన్మృత్యుజితం భజామి మనసా వాచేష్టయా చేష్టయా ॥ ౧౪ ॥

రూపం యద్భవతో దధత్పరికరం భౌజన్గం జన్గమం
 సేవన్తే యదపి శ్రియా కృతధియః స్వస్థా వరం స్థావరమ్ ।
 ప్రాజ్యం జ్యోతిరివ ప్రసహ్య తమసాం వైకర్తనం కర్తనం
 లభ్యా తత్ప్రతిభా కథం న జనితస్వాభా సతాం భాసతామ్ ॥ ౧౫ ॥

స్తోతుం వాఞ్ఛసి సంశ్రితం మరకతశ్యామం గలం మఙ్గలం

లబ్ధం మానస తత్పరం భగవతః సేవాసు కిం వాసుకిమ్ |
 భక్తిశ్చేద్యవతి స్థితిం మదమరుద్వేగాహతే గాహతే
 తద్భద్రాసి ధృతిం త్వమప్యహిపతిప్రావారసేవారసే || ౧౬ ||

దృష్ట్వా యన్మఘవా విహాయ గతవనైరావణం రావణం
 పశ్యన్నాణ్ణుతయా భయాదనుకృతశ్యామాధవం మాధ్వమ్ |
 సర్వోఽయం భవతః ప్రసాదమహిమా హస్తా నవం తానవం
 సేవా కస్య న సిద్ధయే హతవృథాసజ్కల్ప తే కల్పతే || ౧౭ ||

తం హత్వా సబలం నిశాచరపతిం లజ్కాలయం కాలయ-
 న్నార్తిం నాకసదామపేత్య విభవం వైభీషణం భీషణమ్ |
 వైదేహీమనఘాం లభేత స కథం రామో హి తాం మోహితాం
 త్వద్భక్తిం యది న వ్యధాస్యతనుతో భ్రాజిష్ణునా జిష్ణునా || ౧౮ ||

లోకం శోకహరం పరం ప్రతి భృశం సన్దేహినాం దేహినాం
 మాయా మోహతమోవిమోహితదృశామాయాసదా యా సదా |
 తాం హస్తుం మమ కిం కరోషి విహితజ్ఞానోదయాం నో దయాం
 యస్యా దాస్యమపీహ నార్హతి ఘనస్ఫారా సుధారా సుధా || ౧౯ ||

దోషాణాం సహసా విధాతుముదయం నో సామృతం సామృతం
 స్వాలోకక్షపణం కరోతు తిమిరం తన్మాదృశాం మా దృశామ్ |
 ఖ్యాతః పౌష్ణ ఇవ ప్రసహ్య కమలోల్లాసాదయం సాదయ-
 న్నార్తిం న ప్రకటికరోతి బత కామాశాం కరః శాఙ్కరః || ౨౦ ||

శీతస్నిగ్ధం పరిమలసుఖం ఘనసారం న సారం
 నాపి ప్రేష్టా కలితలలితోద్ధామహేలామహేలా |
 తస్మాజ్జిత్వా భవమనుదితస్తమ్భజేయం భజేయం
 భూయో భూయో హర పరహితారమ్భవస్తం భవస్తమ్ || ౨౧ ||

దృష్టిః స్త్రీణాం మమ నివసతో హనిశాస్తే నిశాస్తే
 చిత్తం రున్ధే శిశుమివ మృగం వాగురా భజ్గురాభమ్ |
 తత్సమ్పర్కాదహమివ సహే దేవ మానాఽవమానా-
 వార్తః ప్రాప్తః శరణమధునా త్వాముదారం ముదారమ్ || ౨౨ ||

ప్రాజ్యం రాజ్యం నృపతిమకరీరత్ననిర్యత్ననిర్య-
 ద్రశ్మిసోతఃస్పపితచరణం క్రాస్తసామస్తసామ్ |

సభ్రూభక్తం మునిజనమనఃక్షోభిరామాభిరామా
వక్త్రం బిభ్రతుస్పచితరత్నిర్మరేణ స్మరేణ ॥ ౨౩॥

ద్వారి షోభః క్షితిధరగుహాభోగజానాం గజానాం
కా వా సఙ్ఖ్యా ప్రకటితవిపద్బాధనానాం ధనానామ్ ।
ఇత్థం లక్ష్మీః కథమివ భజేద్ధామహీనం మహీనం
స్యాచ్చేన్నైకస్తవ కృతరిపుక్షిప్రసాదః ప్రసాదః ॥ ౨౪॥

భీమాం పక్షిం పురుషశిరసాం మస్తకేశస్తకేశ-
ప్రోతాం ధత్సే విబుధసరితో యాం తరణ్ణాన్తరణ్ణామ్ ।
సైవ శ్రేయః ప్రథయతి యథా దేవ రాజీవ రాజీ
త్వత్సమ్పూర్ణాద్భటయతి న కిం మఙ్గలాభఙ్గలాభమ్ ॥ ౨౫॥

కృత్వా శయ్యాముపాన్తే విరచితకలికాదామశేషామశేషాం
సమ్పత్తిం మానయన్తః కుసుమబలగలద్బాలతానాం లతానామ్ ।
సేవ్యనే హస్త వృన్దైరవిరతరతయః సున్దరీణాం దరీణా-
మన్తస్వద్భక్తిభాజః సితకరకిరణైరుత్తమాయాం తమాయామ్ ॥ ౨౬॥

హస్తాహస్తావృతానాం మహా ఇవ రజనీ భాసమానం సమానం
జ్ఞానం జ్ఞానన్దకారి గ్లపయతి విలసద్బోధనాశా ధనాశా ।
వాచా వాచాలభావం తవ విహితవతాం వాస్తవేన స్తవేన
శ్రేయః శ్రేయస్కరన్త్యం భవ భవసి విపద్భాజనానాం జనానామ్ ॥ ౨౭॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“పాదాన్తయమకస్తోత్రం” నామాష్టావింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

౨౯. ఏకాన్తరయమకస్తోత్రం ఏకోనత్రింశం స్తోత్రమ్

ఉదారవర్జైరథ సజ్జతైరహం
ముదాభిధావద్భిరుపోధలక్షణైః ।
పదైరమన్దస్యనిభిర్మహేశ్వరం
ప్రభుం ప్రపద్యే తురగోత్తమైరివ ॥ ౧॥

శివేన దేవ్యా జగృహే కరోహిత-
స్తసస్యదా కుఙ్కుమపఙ్కురోహితః ।

తదాస్య యోఽర్కాగ్నినిశాకరోహితః
స్తవః స వః స్యాదభయఙ్కరో హితః ॥ ౨॥

అనఙ్జనం నేత్రవికాసకారణం
నిరఙ్కశం కర్ణకరేణువారణమ్ ।
అచన్ద్రికం చిత్తవకోరపారణం
క్రియాద్య ఈశార్చనమార్తిదారణమ్ ॥ ౩॥

సుఖాకరోతి క్లమహృన్న మాధవ-
స్తథామరౌ వోపవనేఽపి మాధవః ।
యథా శరీరార్థనిరుద్ధమాధవః
ప్రశస్యమానో భగవానుమాధవః ॥ ౪॥

దీనాస్తరాత్ర్యాగమయోరివాథవా
సురస్తవస్త్రీయమునౌఘయోరివ ।
ఉమారమాకాముకయోః సమాగమః
సితాఽసితస్తాపమఘం చ హస్తు వః ॥ ౫॥

ఉమాఖ్యమాసాద్య మహానియోఽగతః
ప్రియం నిధిం సౌఖ్యమహాని యో గతః ।
కరోతు యుష్మాకమహాని యోగతః
శుభాన్యసావిధ్ధమహా నియోగతః ॥ ౬॥

ద్విజాధిపాధిష్ఠితశేఖరం మహా-
భుజం గవిన్యస్తభరం సముద్వహాన్ ।
వపుః సదాభఙ్గదయాసమాశ్రితం
తనోతు వః సమ్పదమచ్యుతః శివః ॥ ౭॥

అఘద్రుమధ్వంసమహాకరేణవః
సుధాసితాః పావకకల్కరేణవః ।
వసన్తి యస్మిన్నభయఙ్కరేఽణవః
కరోతు శం తేన హరః కరేణ వః ॥ ౮॥

ధృతిస్త్యదీయేన సుదర్శనేన మే
భవత్యభేదస్తు హరే కిముచ్యతే ।
పరస్పరం శఙ్కరకృష్ణయోరిదం

వచః సుఖాయైకముఖోత్థమస్తు వః ॥ ౯ ॥

న జన్మ యస్యాద్రినివాస దారుణః
స తే జ్వలత్యక్షి శిఖీ సదారుణః ।
యమం న కిం తేన శిరఃసదాఽరుణ-
స్త్వదాశ్రితం కిం గ్రసతాం స దారుణః ॥ ౧౦ ॥

సదా నగోపాహితబన్ధురస్థితిం
స్తువే పినాకేన సమేధితశ్రియమ్ ।
మహార్ధికం సోపశమే కృతాదరం
హరం హరిం వా తరసా రసాదహమ్ ॥ ౧౧ ॥

మనో భృశం భ్రామ్యతి బాలిశం భవే
జహాతి భక్తిం చ దివానిశం భవే ।
అతః పరం నామ కిమస్య శం భవే-
న్నివేదయేత్స్వం యది కర్మ శమభవే ॥ ౧౨ ॥

సముద్రజన్మానముపాదధత్కరే
సితద్యుతిం వక్త్రనివేశనోచితమ్ ।
రతః సదాస్కన్ధకదర్ధనాహతౌ
హరో హరిర్వా దురితం ధునోతి వః ॥ ౧౩ ॥

జిగీషవః క్లేశపరమ్పరాభవం
వనేషు భిక్షాధృతకర్పరా భవమ్ ।
అసోధవస్తః కున్బపాత్పరాభవం
భజన్తి సస్తః స్తుతితత్పరా భవమ్ ॥ ౧౪ ॥

కదా దధానో ఘనశాన్తిశోభిసిం
శుభామ్పరాలంకారణోచితాం తనుమ్ ।
భజామ్యహం దృష్టినివేశనోచితీం
శశీవ తిగ్మాంశురివాఽమ్యతస్య తే ॥ ౧౫ ॥

కిమాస్తువన్యా సృమరాలవాలయా
ప్రియాకబర్యా కిమరాలబాలయా ।
సరఃశ్రియా కిం సమరాలబాలయా
ధృతేశభక్తిర్ష్టమరాఽలవాఽలయా ॥ ౧౬ ॥

కదానవద్యామతినిర్మలామహం
 మహానదీనాం సలిలైః ప్రసాదిభిః ।
 వహామి హంసైరుపశోభితామ్బరాం
 ప్రభుప్రసాదాచ్ఛరదం యథా తనుమ్ ॥ ౧౭॥

ప్రభుం ప్రపత్తుం స్థలమేహి మాలయం
 మహీధరం మానస వా హిమాలయమ్ ।
 రసాతలే వౌపయికాహిమాలయం
 శ్రయస్తున్వేషయ యాహి మా లయమ్ ॥ ౧౮॥

నిధాయ చక్షుర్దహతో మనోభవం
 న కామహానిం ప్రవితన్వతో దృశా ।
 అనష్టమూర్తేర్దధతోఽష్టమూర్తితాం
 జయన్తి శమ్భోర్వివిధా విభూతయః ॥ ౧౯॥

సమాశ్రితస్త్వాం కరుణాపరాఽజయః
 క్వచిన్న తస్యాస్తి రణే పరాజయః ।
 పరే తమారబ్ధపరస్పరాజయః
 శ్రయన్తి నాథం ధృతచాపరాజయః ॥ ౨౦॥

ధ్రువం స కృష్ణస్తమధశ్చకార య-
 శ్చిరాయ పక్షద్వయకల్పితస్థితిమ్ ।
 ద్వీజాధిరాజం వినతార్తిహారిణం
 బిభర్తి యో మూర్ధ్ని స తు త్వమీశ్వరః ॥ ౨౧॥

విభుం విరిణ్షోఽపి న వేద నామ యం
 నతస్య దుఃఖం ఘనవేదనామయమ్ ।
 నిహన్తి తస్యాపి భవేదనామయం
 శుచం భజేన్నాప్యనివేదనామయమ్ ॥ ౨౨॥

సముద్రజాలిజితకణ్ఠపీఠం
 సదైవ సత్యాహితసక్తిమచ్యుతమ్ ।
 అనన్యగా యస్య నవోక్తిమౌక్తికై-
 రలక్కరోతి ప్రచురా సరస్వతీ ॥ ౨౩॥

అభీష్టదాయీ యమధామహోదయాద్-
 ధ్వనిర్యయా శ్వేతన్మపే మహోదయా ।

ధృతిం దిశస్తి నమతామహో దయా
క్వ సా తవాస్మాస్వధునా మహోదయా ॥ ౨౪॥

అయమహం పురుషోత్తమమచ్యుతం
బలిజితం కృతసత్యపరిగ్రహమ్ ।
అచలితశ్రియమాశ్రితనన్దకం
ధృతసుదర్శనమిశ్వరమాశ్రయే ॥ ౨౫॥

వితన్వతీ భక్తిమతాం సమానతాం
బిభర్తి యా కల్పలతాసమానతామ్ ।
కథం దధన్మూర్తిమిమాం సమాన్తాం
తవ స్తుతిం వచ్చి శతం సమా న తామ్ ॥ ౨౬॥

ఇహ పరశుచితోర్జితాకృతి-
ద్విజపతిశేఖరతాం బిభర్తి యః ।
త్రిజగతి గిరిశం సతాం హితం
ప్రణమతరామతనుం తమచ్యుతమ్ ॥ ౨౭॥

యమం యయారబ్ధమహామహోఽనయః క్షయం
దృశా యస్య స శర్మహోఽనయః ।
దదాసి చేత్తాముదితో మహానయః
క్షతాశ్చ విఘ్నాః కృతకామహానయః ॥ ౨౮॥

అనలసమృద్ధితకాన్తి దధత్సదా
రుచిరమారచితాస్పదమీక్షణమ్ ।
సుమతయే విధురోపకృతిప్రియో
భవతు వో భగవాన్ భగవానివ ॥ ౨౯॥

న జాతు తజ్ఞాః కృతినోఽవహన్త యా-
మధోగతౌ కారణమేవ హన్త యా ।
త్వయి ప్రసన్నే సుమతావహన్తయా
న యామి దుఃఖం నరకావహం తయా ॥ ౩౦॥

ప్రియాం ముఖే యో ధృతపఞ్చమస్వరాం
గిరం వహస్తిమమృతస్య సోదరామ్ ।
విశేషవిశ్రాన్తరుచిర్బిభర్తి మాం

వపుష్యసౌ పుష్యతు వః శివోఽచ్యుతః ॥ 3౧॥

నుతిర్మయేయం భజతాం హితాయ తే
కృతాఽనయా శర్మ సతాం హి తాయతే ।
మనస్యపి గ్లానిరపోహితా యతే
ధృతా యదేషా శ్రుతిసంహితాయతే ॥ 3౨॥

అమేయమహిమా హిమాద్రితనయా-
నయాత్తహృదయో దయోర్జితమతిః ।
విభుర్భవరుజం రుజన్నవికలం
కలఙ్కరహితం హితం దిశతు వః ॥ 33॥

ఉదారకరుణోఽరుణోర్జితమహా
మహాహివలయో లయోజ్ఞితవపుః ।
అఘౌఘశమనో మనోధృతముదా-
ముదాత్తవిభవో భవో భవతు వః ॥ 3౪॥

ఏకః పాదోదకమధిశిరః శ్లాఘ్యమన్యస్య ధత్తే
చక్రే పూజాం నయనకమలేనాఽపరస్య ద్వితీయః ।
ఇత్యన్యోన్యం ప్రకృతిమహతామన్తరజ్ఞౌ గుణానాం
హర్షోత్కర్షం కమపి కురుతాం కామకంసద్విషౌ వః ॥ 3౫॥

యస్మిన్నద్రిసముద్రజావహనయోరుత్సృజ్య నైసర్గికం
వైరం కేసరికుఙ్కరప్రవరయోః సౌహార్దహృద్యా స్థితిః ।
యస్మిన్నప్యహిరాజపన్నగభుజౌ నిర్వాఙ్మైత్రియుజౌ
నిష్ప్రత్యూహమసౌ మహాపురుషయోః సన్నిర్నిబధ్నాతు వః ॥ 3౬॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“ఏకాన్తరయమకస్తోత్రం” నామైకోనత్రింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

30. మహాయమకస్తోత్రం త్రింశం స్తోత్రమ్

శారదీమివ నదీం ప్రసాదినీ-
ముచ్చక్రైరవసరోజరాజితామ్ ।
స్తోతుమేష మమ మూర్తిమైశ్వరీ-
ముచ్చక్రైరవసరోఽజరాజితామ్ ॥ ౧॥

రోహిణీరమణఖణ్డమణ్డనం
 నన్దినన్దినమనం దినం దినమ్ ।
 నౌమి బిభ్రతముపోథకాలికా-
 సజ్గమం గలమసజ్గమజ్గలమ్ ॥ ౨॥

నౌమి భక్తజనకణ్డనిఃసర-
 న్నాదరజ్ఞోతమకాలికామదమ్ ।
 కాలికామదమనాదరం జిత-
 క్లేశమీశమమృతాంశుశేఖరమ్ ॥ ౩॥

భ్రామ్యతు ద్రవిణత్పష్టయా భృశం
 మానసం సదినమానసంసది ।
 త్వత్సవామృతమృతే తు దుస్తరే
 బన్ధరధ్వని న బన్ధరధ్వని ॥ ౪॥
 సాధు నాథ నుతిరీప్సయా మయా
 యా మయార్చిత కృతాత్ర సాధునా ।
 సా ధునాతు విపదం భవామయా-
 యామయాపనలసద్రసాఽధునా ॥ ౫॥

న మేఽభిభూతస్య పితా న మాతా
 న వా సనాభిర్ధనవాసనాభిః ।
 ఆరిస్తు రున్ధే సుహృదా వియుక్తం
 సమాధినా మానసమాధినామా ॥ ౬॥

దర్పకాన్తక విరాజమానయా-
 ఽదర్పకాన్తకవిరాజమానయా ।
 త్వత్ప్రసాదవిధిలబ్ధయా ధియా
 సాధవో దధతి వైబుధీం ధురమ్ ॥ ౭॥

యేన శీతకరఖణ్డశేఖర
 త్వత్ప్రసాదవశతః కరోత్కరః ।
 కోఽపి తామరసభాసనోఽరితః
 కోపితాఽమరసభాసనోఽరిత ॥ ౮॥

రవిరలంకరుతే నవరజ్జనం
స కిల యత్తవ దక్షిణమీక్షణమ్ |
ఇమమపాస్య తమః సహజం శనై-
రవిరలం కురు తేన వరం జనమ్ || ౯ ||

మహతామతామసమహావపుషం
తవ భక్తిమర్థితవతాం భగవన్ |
మహతామతామసమహావపుషం
ప్రథయన్తి కీర్తిమిహ సిద్ధగణాః || ౧౦ ||

అధ్యాస్యతే శమజుషా భవతః ప్రసాదా-
దామోదరాజితరుచారు చిరం జనేన |
దామోదరాజితరుచా రుచిరజ్జనేన
కీర్ణం తృణేన మృదునా వనమార్తవేన || ౧౧ ||

తవ సవహరిణం ఘ్నతీ మహర్షిం
యమకృత చాపలతా నవాసమాధిమ్ |
పునరపి దృగలమ్భయత్తవైనం
యమకృతచాపలతానవా సమాధిమ్ || ౧౨ ||

సభాజనేనల్పరతేర్నృపస్య
త్వద్భక్తిభాజః ప్రసభాజనేన |
సభాజనేన ప్రగుణేన పూర్ణా
విభాతి నిఃశ్రేయసభాజనేన || ౧౩ ||

అనన్తరాఽయన్త్రితవాగ్భవస్త్వాం
గృణాతి యో నిత్యమనన్తరాయమ్ |
అనన్తరాయం స్వయమేత్య లక్ష్మీ-
ర్నిషేవతే తం సమనన్తరాయమ్ || ౧౪ ||

సహో మయాద్యైరపి యస్య దుర్ధరం
యమః స ధర్తుం హృది దుఃసహో మయా |
సహోమయాఽభ్యేత్య భజ ప్రసన్నయా
దృశా కృతానన్గభుజాంసహోమయా || ౧౫ ||

కలే వరం దాతుముదీరితేఽస్తి యా
సుధా సువాక్యే తవ నిష్కలే వరమ్ |

కలేవ రఙ్కృజ్జితనోరసౌ కదా
మమేదమాప్యాయయతే కలేవరమ్ || ౧౬||

సదానవారిద్విరదా వరూఢినీ
హారేరివ ధ్వస్తనహింసదానవా |
సదా నవారాధశివా శివాస్తయే
న కస్య గీర్భక్తివికాసదా నవా || ౧౭||

ఘనైరహంతాకృతలఙ్కనైరహం
మహోరిభిర్నిర్మలశర్మహోరిభిః |
నిరాకృతౌజా ధృతహానిరాకృతౌ
న తేఽవలేపావసరో నతేఽబలే || ౧౮||

మనస్యదోషేఽప్యతిదౌర్మనస్యదో
మహారయః పన్నగభీమహార యః |
తమన్తకమ్పైకనిమిత్తమన్తకం
నయాశు భఙ్గం హతదుర్నయాశుభమ్ || ౧౯||

న వారబాణా న హయా నవారవా
న దన్తినః సద్మని వా నదన్తినః |
క్షతాపదాఙ్గా తు విపక్షతాపదా
జితో భవః సాధు హి పూజితో భవః || ౨౦||

జలాశయా యాన్తి మృగా జలాశయా
మరావలఙ్ఘ్యే ఘ్నుతి పామరా బలమ్ |
పరం హసన్తో జితకోపరంహసం
జనా భవేఽప్యజ్ఞితపూజనా భవే || ౨౧||

అమన్దరాగాశ్రితమన్దరాగా-
స్తే దేవజాతావిహ దేవ జాతాః |
యే సిద్ధసాధ్యార్చిత సిద్ధసాధ్యా
రతా నవం తేనురతానవం తే || ౨౨||

సదయ మోదయ మోదయమోక్షదం
కృశమదః శమదః శమదః కురు |
న హి తతా హితతాఽఽహితతాయనైః

కృతనుతే తను తే తనుతే శుభమ్ || ౨౩ ||

రసమయే సమయే౭సమయేహయా
 ధనమహీనమహీనమహీష్వపి |
 కృతముదాత్తముదాత్తముదాహృతం
 తదిదమాపదమాప దమాపహమ్ || ౨౪ ||

మదనవాదనవాదనవాసనా-
 యతనయాతనయా తనయా౭ముభేః |
 అకృత వై కృతవైకృతవైశసా
 సకమలా కమలా కమలాఘవమ్ || ౨౫ ||

కమలయా౭మలయా మలయాద్రివ-
 త్రసదయాసదయా సదయాప్యయా |
 ప్రవరధీవర ధీవర ధీరయా
 కలయమా౭లయమాలయమాపదామ్ || ౨౬ ||

వితరణాభరణా భరణాభయ-
 క్షమమనా మమ నామ మనాగపి |
 శుభవనే భవనే భవ నేప్పిత-
 ప్రద రమా౭దరమాదరమాదధే || ౨౭ ||

అనయతో నయతో న యతో ధృతి-
 ప్రద యమాదయమాదయమాశ్రితః |
 త్రసతి శంసతి శంసతి శం చ యో
 ధృతముదం తముదస్తముదఞ్చయ || ౨౮ ||

శుభవతా భవతా భవతారిణా
 శకలితా౭కలితా కలితాపభూః |
 హర కృతాస్తకృతాస్తకృతాస్త నో
 కిమమతా మమతా మమ తాదృశీ || ౨౯ ||

విశదశోభయశోభయ శోభయ
 త్రిజగదక్షమదక్షమదక్షమ |
 స్వపదమానయ మానయ మా నయ-
 క్షతసమక్షయమక్షయమక్షయ || ౩౦ ||

ఘనాఽఘనాశనైః శనైర్నవైర్నవైరిహోఽరిహో ।
 భవాన్భవాఽన్యహం వహన్నహీనహీనదానదాః ॥ 3౧॥
 దయోదయోరితోఽరితో మయోమయోచితశ్చితః ।
 యతేయ తే హితేహితే రవైరవైరధీరధీః ॥ 3౨॥
 తవాత్తబాధనే ధనే గదం గదన్తి కేఽన్తికే ।
 మయాఽఽమయావినా వినా విభో విభోజనా జనాః ॥ 33॥
 స్తవాస్తవాఽఽహితా హితా న కేన కేవలం బలమ్ ।
 శుభాఽఽశు భారతీ రతీశనాశనాఽఽపదాపదా ॥ 3౪॥
 నతానతానవానవారితారితాపదం పదమ్ ।
 హరాహరామి తేఽమితే శమే శమేవమేవ మే ॥ 3౫॥
 పరాఽపరాధబాన్ధవాః సవాసవాః సురాసురాః ।
 సదా సదానమానమాశ్రయం శ్రయన్తి యన్తి యమ్ ॥ 3౬॥
 స మా సమాహితం హితం బతాఽవతాదమన్దమమ్ ।
 కలఙ్కలఙ్కనే ఘనే హ్యబాహ్యవాసనః స నః ॥ 3౭॥
 అలం ఘనా అలఙ్కనాస్తపస్యతస్తపస్యతః ।
 తనుర్హిమేఽతనుర్హిమేఽఙ్గతానవం గతా నవమ్ ॥ 3౮॥
 మలమలక్షవలక్షబలస్మర-
 స్మరణకారణకార కదఙ్కదమ్ ।
 హర హరస్వ భజస్వ భజన్ దిశం
 దిశ విభాసవిభాసదృశం దృశమ్ ॥ 3౯॥
 భవసమ్భవసంహతమోహతమో-
 దమనేదమనేకమశక్యమశమ్ ।
 సవికాసవికారచిత్తం రచితం
 హర మే హర మేదురితం దురితమ్ ॥ ౪౦॥
 కృపణం భగవన్ బహుశోఽభిహితం
 బహుశోభి హితం దిశ మే వచనమ్ ।
 దిశమేవ చ నన్దితమానస తాం
 దితమాన సతాం న పతామి యతః ॥ ౪౧॥

మన్యామహే గతిమృతే త్వయి భక్తిమన్యా-
మన్యాయగాం తవ దృశైవ తమఃశమన్యా ।
మన్యాభిధాభృతి నతిం సహతే ధమన్యా-
మన్యాభిధేషు నహి ధీరభిమానిమన్యా ॥ ౪౨॥

మానారతం నిజపరైరుపభుజ్యమానా
మానాతివృత్తవిభవాన్వహమేధమానా ।
మా నాథ భూద్భవతు ధీరభినన్ద్యమానా
మానాన్లసైః సుహృదరాతిషు మే సమానా ॥ ౪౩॥

దోషారయస్తరలయన్తి మహామదోషా
దోషా ధృతిం హరతి మోహమయప్రదోషా ।
దోషాకరాఙ్కవపురేష్యతి మాం కదోషా
దోషాత్తకణ్ఠమనిరుద్ధమివోన్మదోషా ॥ ౪౪॥

కా రామణీయకకృతేన్దకరానుకారా-
కారా వినా తవ కృపాం ప్రథితోపకారా ।
కారాగృహేన్త్ర భవనామని మోచికా రా-
కారాజఖణ్డశిఖర క్షపితాన్ధకారా ॥ ౪౫॥

కాశాన్తచిత్తధృతముక్తిపథాన్వకాశా-
కాశాన్తవర్తిరవివత్ ప్రచురప్రకాశా ।
కాశావక్తీర్ణఖిలతుల్యకృతాన్తకాశా
కా శామృషీం దృశమృతే భృతసేవకాశా ॥ ౪౬॥

కాం తాపతాన్తిముపయాన్తి శుచౌ న కాన్తాః
కాన్తావలమ్బితకరాః స్థితాంశుకాన్తాః ।
కాన్తా హతాద్వనచరైర్మృదితాలకాన్తాః
కాన్తారగాన్త్యదనురక్షన్పాపారికాన్తాః ॥ ౪౭॥

మాయాన్కరశ్మిపటలీం మరుక్షమాయా-
మాయాసమర్పయతి మే దురితక్రమా యా ।
మాయాః పదం తవ కృపాన్త్ర మహాతమాయా-
మాయాత్స్యషేవ హి కదా కలితోత్తమాన్యాయాః ॥ ౪౮॥

రామాదినేవ్యభవభక్తిభృతోన్భిరామా-
రామాశ్రితౌషధిరివ క్షతదుస్తరామా ।

రామా సతీవ కృతసాధువిపద్విరామా
రా మాన్యముజ్జతి న సద్మ న చాఽస్థిరా మా || ౪౯||

వారాన్నిధేరివ సుధా తవ దుర్నివారా
వారాణసీవ దృగఘక్షయకృద్భ్రువారా |
వారాజ్ఞనేవ పృతనేవ చ సాశ్వవారా
వారానువారముదయత్యురుకూర్చవారా || ౫౦||

భద్రాభిధే గజ ఇవేశమక్ష్మభద్రా
భద్రాసనేఽర్చితవతః కృతభాలభద్రా |
భద్రా సితా తిథిరివేప్పితదా విభద్రా
భద్రా తనుర్గుణవిడమ్భితరామభద్రా || ౫౧||

నాఽగాధమాప తవ హృన్మమ ధీరనాగా
నాగాలయం సురపురీవ సకాఞ్చనాగా |
నాఽగాత్ పరత్ర చ సృజన్త్యకదర్థనా గా
నాగాశ్రితేన్ద్రదిగివోన్నతనన్దనాగా || ౫౨||

సారాసహఽపి మమ ధీన్త్యయి మన్దసారా
సారాధనా విహితమోహతమోఽభిసారా |
సారావకోకిలవచఃసమసూక్తిసారా
సారావలీవ గురుతాపకృతాపసారా || ౫౩||

సామాత్యభూపసదసీక్షితసూక్తిసామా
సామాజికాహితనుతిః కృతసేర్షసామా |
సామాన్యవర్త్య న యయాశ్రయమోజసా మా
సా మాన్యతా త్వయి విభో ముచదజ్ఞసా మా || ౫౪||

ధారా గిరేరివ తరీవ సకర్ణధారా-
ధారాఽర్పణీ తవ దృగూషరవర్షధారా |
ధారాపురీవ సుఖదా దురితాసిధారా
ధారా పరార్తిహరణే హతషడ్విధారా || ౫౫||

కాలాయసోపమరుచిర్గలభూః సుకాలా
కాలాగ్నివద్దృగపి తే క్షణదగ్ధకాలా |
కాలా యథోక్తిరమృదుః క్షతసేవకాలా

కా లాభకృన్మమ వినాఽఽభిరనన్తకాలా || ౫౬ ||

ముక్తార్పితస్వపదపూర్ణకృపాఽవిముక్తా
ముక్తార్చనాదిరతినాఽఽర్కభయాద్విముక్తా |
ముక్తావలీప విమలా త్వయి గీరముక్తా
ముక్తాన్యమార్గమనేన మయేయముక్తా || ౫౭ ||

కల్పాహ్వావల్లిరివ ధౌతవిపద్వికల్పా
కల్పాఞ్చితా కృతనుతిర్భవతీన్దుకల్పా |
కల్పాఖ్యసూత్రవిదురాగమదృష్టకల్పాఽఽ-
కల్పాక్షయాఽస్తు మమ గీరమృతానుకల్పా || ౫౮ ||

సహసాఽర్క ఇవాఽస్మి కృతః సహసా-
ఽసహసారభృదాత్మభువా సహసా |
స హ సాయకమస్యతి యా సహసా
సహసాధ్వసమేత్యపి దుఃసహసా || ౫౯ ||

జనయాఽశుచమార్తమభాజనయా-
జనయాచనరజ్జానవేజనయా |
జనయామలఖిన్నమఖజ్జానయా-
ఽజనయాఽమృతమాత్మనియోజనయా || ౬౦ ||

శమనాయ శుచాం త్వముమేశ మనాక్
శమనార్తికరః కృతభీశమ నా |
శమనామయ దేహి విపాశమనా-
శమనాథజనప్రథితాశమనాః || ౬౧ ||

మధునాశినాఽర్చిత సమం మధునా
మధునామపుష్పజసుషా మధునా |
మధునాఽలసామివ వధూమధునా-
మధునాప్లుతాం త్వయి గిరం మధునా || ౬౨ ||

వసు ధాన్యముజ్జితుమపీవసు ధా-
వ సుధాసితచ్చవియశోవసుధా |
వసుధాత్పవన్ద్య యదసావసుధా
వసుధామ దృక్తవ నవేవ సుధా || ౬౩ ||

సమయాసిషుః క్వ న వికాసమయాః
 సమయాపతిం జగతి యం సమయా ।
 సమయా భవన్తి చ విలాసమయాః
 స మయా గిరాఽర్చ్యత సుధాసమయా ॥ ౬౪ ॥

కలికాలతామ్యదమృతోత్కలికా
 కలికాతరే హృది నవోత్కలికా ।
 కలికా స్రజీవ జితశాకలికా-
 ౭కలి కాన్తిభృచ్చ ముకుటే కలికా ॥ ౬౫ ॥

కలయాఽఽశ్రితం విరుజమేకలయా
 కలయా విధోర్ధలితపాకలయా ।
 కలయా గిరా చ సకలాఽకల యా
 కలయా వినా విహితశోకలయా ॥ ౬౬ ॥

పరమారకాఽన్తకకృతోపరమా-
 ౭పరమానతం తవ దృశాఽఽప రమా ।
 పరమార్థసద్గుణపరమృర మా
 పరమార్తముజ్జ కరుణాపర మా ॥ ౬౭ ॥

కలకలకలకలకణ్ణవదస్మా-
 నవ నవనవనవరోచితవాచః ।
 భవ భవ భవభవభీతిభిదస్య-
 న్మదమదమదమదనాఽన్తక దూరమ్ ॥ ౬౮ ॥

అవికలకల కలకలకలకణ్ణం
 దిశ నవనవనవనవన వరవచః ।
 సవిభవ భవ భవ భవభవభయభి-
 ధ్ధర మదమదమదమదయమిమమ్ ॥ ౬౯ ॥

దేవ్యాం భ్రమద్భ్రువి జయావిజయార్చితాయాం
 సక్తా తవాఽన్తవిజయా విజయాయ దృష్టిః ।
 వృష్ట్యేవ భూర్దివిజయా విజయాఖ్యయా తే
 మూర్త్యా త్రసద్రవిజయాఽఽవి జయాహ్వాయా చ ॥ ౭౦ ॥

హరముపేత రసాదమలం ఘనం
 దమలజ్ఞనం తనుత మా కృతినః ।

తనుతమాకృతి నః శ్రయతాఽఽదృతం
శ్రయతాదృతం భవత ఇత్యుదితమ్ || ౭౧||

శమితసంగమసజ్జనతాపదం
శమితసంగమసజ్జనతాపదమ్ |
నమతకామమహీనవిభాసితం
నమత కామమహీనవిభాసితమ్ || ౭౨||

కలితమోహనమారవరాజితం
స్మర హరం శిఖిచన్ద్రకలాఞ్చితమ్ |
కలితమోహనమారవరాజితం
స్మరహరం శిఖిచన్ద్రకలాఞ్చితమ్ || ౭౩||

అసౌ హృదన్దర్శితమోహరోధనే
సదా యతే రక్ష యశో భియో జయ |
అసౌహృదం తర్హితమోహరో ధనే
సదాయతేరక్షయశోభి యోజయ || ౭౪||

సకలశం సకపాలమలఙ్కృత-
ప్రమదమస్థిరసం మదనాశనమ్ |
భవమదభ్రమహానిధనే హితం
శమనమజ్జనమానమతాలయమ్ || ౭౫||

సకలశంసకపాలమలం కృత-
ప్రమదమస్థిరసమ్మదనాశనమ్ |
భవమదభ్రమహానిధనేహితం
శమనమజ్జనమానమతాలయమ్ || ౭౬||

తనుశక్కురవైరసమాఽయతయా-
ఽతను శక్కుర వై రస మాఽయతయా |
తను శం కరవై రసమాయతయా-
ఽతనుశం కర వైరసమాయతయా || ౭౭||

ప్రకాశకలితాపదం శకలితాపదం శంసతా-
మసారసమయే హితం రసమయేహితం శక్కురమ్ |
హృది స్మరత రఙ్గితం స్మరతరఙ్గితం శాన్తతాం

నయన్తమసమానసన్తమసమానసం చాన్తకమ్ || ౭౮||

ఇయం విచిత్రతావిరాజితా మయా మనోహరా

జితామయా మనో హరాఽఽహితా నుతిర్ధనోతు తే ।

త్వయి ప్రసన్నమానసేఽసమస్తమోహరాశయే

సమస్తమోహరాశయే కరోమి న స్పృహం పునః || ౭౯||

కాంతా కాంతారమధ్యే సరిదివ సకులజ్ఞాధరాయాం ధరాయాం

యాతా యా తారతమ్యం క్వ న విమలమతిప్రేక్షణేన క్షణేన ।

సాభాసా భారతీయం తనురివ తరణేరన్తకారేఽన్తకారేః

స్తుత్యా స్తుత్యా బుధానాం మదయతు హృదయం గ్లానితాన్తం నితాన్తమ్ || ౮౦||

వర్షావర్షాయమాణా సహృదయశిఖినాం సంహితానాం హితానాం

దాత్రీ దాత్రీ తృణానామివ లవనపటుర్దుష్కృతానాం కృతానామ్ ।

కల్యా కల్యాణదానే నుతిరియమశుభం తర్జయన్తీ జయన్తీ

విశ్వం విశ్వమృరాన్తం ప్రసరతు సురభీనన్దనస్యన్దనస్య || ౮౧||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే

భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజ్జితౌ

“మహాయమకస్తోత్రం” నామకం త్రింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౩౧. నతోపదేశస్తోత్రం ఏకత్రింశం స్తోత్రమ్

మనః సమాధౌ పరమాన్తరంగం

విధాయ నిఃస్పన్దమనుత్తరంగమ్ ।

బుధా విధాతుం భవభీతిభంగం

విభుం భజధ్వం గిరిజాభుజజ్జమ్ || ౧||

పాశ్యావశేనేవ మహావిహంగం

వల్గబలేనేవ మహాతురంగమ్ ।

నిరుధ్య యోగేన మనఃప్లవంగం

విభుం భజధ్వం గిరిజాభుజజ్జమ్ || ౨||

మన్త్రౌషధాదిక్రియయా భుజజ్జం

యథా యథా వాగురయా కురంగమ్ ।

మనస్తథాఽఽయమ్య ధియాఽన్తస్సజ్జం

విభుం భజధ్వం గిరిజాభుజక్లమ్ ॥ 3 ॥

భిత్వాఽలికం సభ్రుకుటీవిభక్లం
యస్యాఽగ్నిరుద్యస్తభసాదనక్లమ్ ।
దదాహ తం మోహతమఃపతక్లం
విభుం భజధ్వం గిరిజాభుజక్లమ్ ॥ ౪ ॥

వహస్తముద్దామభుజక్లమ్
జటాభరం నిర్భరనాకగక్లమ్ ।
విలోచనం చాగ్నిశిఖాపిశక్లం
విభుం భజధ్వం గిరిజాభుజక్లమ్ ॥ ౫ ॥

భవబద్ధబద్ధవిధురోద్ధరణం
ఫణిమణ్డలజ్వలదలక్లరణమ్ ।
వ్రజత క్షమాధరదరీశరణం
శరణం తుషారకిరణాభరణమ్ ॥ ౬ ॥

కృతఘస్మరస్మరనిరాకరణం
కటుకాలకూటకవలీకరణమ్ ।
వ్రజత ప్రపన్నజనతాశరణం
శరణం తుషారకిరణాభరణమ్ ॥ ౭ ॥

మరుమేదిసీరచితసచ్చరణం
త్రిదశేన్ద్రశేఖరసరచ్చరణమ్ ।
వ్రజత త్రిదుఃఖహరణస్థరణం
శరణం తుషారకిరణాభరణమ్ ॥ ౮ ॥

ప్రణతం జనం జితజరామరణం
రచయస్తమాప్తభవనిస్తరణమ్ ।
వ్రజతాఽఽహితత్రిపురసంహరణం
శరణం తుషారకిరణాభరణమ్ ॥ ౯ ॥

అవధూతమోహతిమిరావరణం
కరికృత్తికల్పితపరావరణమ్ ।
వ్రజత ప్రకల్పితపురేశరణం
శరణం తుషారకిరణాభరణమ్ ॥ ౧౦ ॥

తరుణతమాలమలీమసనాలం
 జ్వలనశిఖాపటలోజ్జ్వలభాలమ్ |
 శిరసి లసత్పరమేష్ఠికపాలం
 శ్రయత విభుం హతకల్మషజాలమ్ || ౧౧||

నరముఖకల్పితశేఖరమాలం
 నతజనజమ్భితమోహతమాలమ్ |
 నయనశిఖాశతశాతితకాలం
 శ్రయత విభుం హతకీల్విషజాలమ్ || ౧౨||

విషమవిషాగ్నిశిఖావికరాలం
 ఫణిపతిహారమతీవవిశాలమ్ |
 గలభువి బిభ్రతముగ్రసిరాలం
 శ్రయత విభుం హతకల్మషజాలమ్ || ౧౩||

విదలయితుం యమృతే భవతాలం
 త్రిభువనసీమని కశ్చన నాఽలమ్ |
 తమమలమానసవాసమరాలం
 శ్రయత విభుం హతకీల్విషజాలమ్ || ౧౪||

కమలపరాగపిశ్కజటాలం
 జలధీసమర్పణతర్పితబాలమ్ |
 భవభటభక్తమహాకరవాలం
 శ్రయత విభుం హతకల్మషజాలమ్ || ౧౫||

ఆతిఘస్మరభస్మరజోధవలం
 నతలోకసమర్పితబోధబలమ్ |
 ధ్వజధామవిరాజమహాధవలం
 భజత ప్రభుమద్రిసుతాధవలమ్ || ౧౬||

ప్రభయా పరిభూతదలద్గవలం
 గలమక్లదరత్నశిఖాశబలమ్ |
 దధతం విషక్లప్తమహాకవలం
 భజత ప్రభుమద్రిసుతాధవలమ్ || ౧౭||

శిఖరం ద్యునదీలహరీతరలం
 గలమూలముపోధమహాగరలమ్ |

దధతం హృదయం చ సుధాసరలం
భజత ప్రభుమద్రిసుతాధవలమ్ || ౧౮ ||

అపసీతకుకర్మకలఙ్కమలం
నతతోకవిత్తీర్ణమహాకమలమ్ |
దదతం శుభసిద్ధివిపాకమలం
భజత ప్రభుమద్రిసుతాధవలమ్ || ౧౯ ||

దదతం వచనం ఘనహాసకలం
నమతాం దలయస్తమఘం సకలమ్ |
భజతాం చ దిశస్తమభీష్టఫలం
భజత ప్రభుమద్రిసుతాధవలమ్ || ౨౦ ||

అవిరతనతిపరసురవరశిఖర-
ప్రణిహితమణిగణమస్పృణితచరణమ్ |
సితకరకరభరధవలితముకుటం
ప్రణమత పురహారమశరణశరణమ్ || ౨౧ ||

భవభవపరిభవధుతవిధురధియా-
మధిగతశమదమనియమితమనసామ్ |
అభిమతవితరణపరిణతకరుణం
ప్రణమత పురహారమశరణశరణమ్ || ౨౨ ||

తనుతృణగణనిభమనసిజశమన-
ప్రశమనపరిచితహుతవహమహితమ్ |
పరహితకృతమతిమతిమృదుహృదయం
ప్రణమత పురహారమశరణశరణమ్ || ౨౩ ||

దినకరహిమకరహుతవహనయనం
పదకరకచభరధృతసితకిరణమ్ |
విఘటితనతజనఘనతమతమసం
ప్రణమత పురహారమశరణశరణమ్ || ౨౪ ||

అవిరలజలభరసురసరిదుదయ-
త్సరసిజభరనిభధృతనరశిరసమ్ |
భవదవహుతవహవిదలనజలదం
ప్రణమత పురహారమశరణశరణమ్ || ౨౫ ||

జహత కల్పితకలుషలోచనతిమిరభజ్జానమజ్జానం
 త్యజత దుఃస్థితహృదయనన్దనమలయచన్దనరజ్జానమ్ |
 భజత నిర్జితవిషమవైభవభవమహార్ణవమజ్జనం
 క్షితిధరాధిప దుహిత్యవల్లభచరణపక్వజపూజనమ్ || ౨౬ ||

(క్షితిధరాపతిపుత్రికాపతిపాదపక్వజపూజనమ్) || ౨౬ ||

సకలకలిమలపటలపన్నగనిగడఖణ్ణనపణ్ణితం
 విశదశశధరశకలశోభితముకుటమణ్ణనమణ్ణితమ్ |
 హృదయమీహితుమభయమున్మదమదనదుర్న్మృపదణ్ణితం
 భజతదున్దరదురితవారిధితర(వర)తరణమఖణ్ణితమ్ || ౨౭ ||

జితసుధాకరగిరిసుతాకరసరసిజాదరలాలితం
 నతపురన్దరరుచిరశేఖరకుసుమకేసరరజ్జితమ్ |
 ద్రుహిణమాధవకుముదబాన్ధవకమలినీధవనేవితం
 వితర మూర్ధని చరణపక్వజమమృతశీకరశీతలమ్ || ౨౮ ||

అవటమజ్జనజనితతరనవృజినభజ్జానసాధనం
 కృతనమజ్జనహృదయరజ్జానచిరనిరజ్జానపూజనమ్ |
 త్రిపురమారణదురితదారణదరనివారణకారణం
 వితర మూర్ధని చరణపక్వజమమృతశీకరశీతలమ్ || ౨౯ ||

ఇదమకృత్రిమరసమసమ్భృతబహువిధోషధసాధనం
 స్తుతిరసాయనమయముపాయనమనుగృహాణ గృహాణ మే |
 వరముదాహర వరముదా హర పరమదాహరుజాహరం
 వితర మూర్ధని చరణపక్వజమమృతశీకరశీతలమ్ || ౩౦ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “నతోపదేశస్తోత్రం” నామైకత్రింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ |

౩౨. శరణాగతోద్ధరణం ద్వాత్రింశం స్తోత్రమ్

భవమరుభ్రమవిషమసమ్భ్రమసముదితక్లమవిక్లవం
 కులిశకర్కశహృదయదుర్జనకృతపరాభవవిప్లవమ్ |
 అతిభయక్కురరవిజకిక్కురవికృతహుక్కుతికాతరం

చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౧ ||

కృతనికేతనమకరకేతనదలితచేతనవేతనం
లలితలోచనవరవధూజనవచనతర్జనభాజనమ్ |
గుణలవోద్ధతగురుమదజ్వరజనితతీవ్రరుజాతురం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౨ ||

ప్రముఖపేశలవిషమవైశనిషయపాశవశీకృతం
ప్రకృతిదుర్గహగురుపరిగ్రహనిబిడపీడితవిగ్రహమ్ |
జ్వలదనర్గలభవదవానలకవలితాకులచేతనం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౩ ||

పవనవేల్లితకమలినీదలతలచలజ్జలచచ్ఛాలం
విభవయౌవనసుతసుఖాదికమితివివేకవిసంస్థలమ్ |
బలవద్విస్మయకపటతస్కరహారవిలుణ్ణనవిహ్వాలం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౪ ||

సమదనన్దనమదనమర్దన దురితతర్దనలోలుభం
భువనభావన పరమపావన సుదృఢభావనమానతమ్ |
శశికలాఞ్చితముకుటలాఞ్చిత విఫలవాఞ్చితమాకులం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౫ ||

జగదనుగ్రహమహితవిగ్రహ కృతపరిగ్రహసద్గ్రహం
త్రిపురశాసన శబలవాసనమసదుపాసనలాలసమ్ |
ఘనచమత్కృతికృతనమస్కృతిముచితసత్కృతిసస్పృహం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౬ ||

వరద నన్దయ విపదమర్దయ కిమితి నిర్దయతేదృశీ
కృతనివేదనమతులవేదనముదితఖేదనవాపదమ్ |
దిశ యశోధన హృదయశోధనవిమలబోధనదీం దృశం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౭ ||

అభయమర్చయ కపటమల్పయ శిరసి కల్పయ మే పదం
ముఖముదఞ్చయ వచనమఞ్చయ వరద వఞ్చయ మా నతమ్ |
భృశమవిశ్రమకృతపరిశ్రమశతమతిశ్రమనిఃసహం
చతురముద్ధర హర జగద్ధరమశరణం శరణాగతమ్ || ౮ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“శరణాగతోద్ధరణం” నామకం ద్వాత్రింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

33. కర్ణపూరస్తోత్రం త్రయస్త్రింశం స్తోత్రమ్

కాఞ్చీకాఞ్చనకిఙ్గీణీకలకలః శిఙ్గానమఙ్గీరజో
ఝాఙ్కారః సకలాఙ్గభూషణమణిత్రేణీఝాఙ్కరః ।
వాగ్దేవ్యాః ప్రచలస్థ (ప్రచతోచ్చలత్)లదుభజలతాక్షేపకవృత్తాఙ్కణ-
క్వాణశ్చక్రమణక్రమే విజయతే చన్ద్యార్థమాలేః స్తవః ॥ ౧॥

స్వామిన్ వాఙ్మయదేవతా భగవతీ స్వేచ్ఛావిహారక్రియా-
క్రీడాకాననమాననం భవ భవద్భక్తస్య నూనం వ్యధాత్ ।
నోచేన్నూతననూతనః ప్రతిదినం హృద్యః సముద్యన్క్రమా-
దస్మిన్నుజ్జ్వలవర్ణకోమలపదన్యాసః కథం లక్ష్యతే ॥ ౨॥

స్వైరం కైరవిణీకుటుంబకలికాలఙ్కార సారస్వత-
స్ఫారస్వారసికప్రసాదవిశదస్వాధీనవాగ్దేవతాః ।
ధన్యాః సత్కవయస్తవ స్తవనిభాత్త్వద్భక్తిభాజాం విప-
త్తాపాఽపాకృతయే దిశన్తి శిశిరస్నిగ్ధాః సుధావిప్రుషః ॥ 3॥

యస్య త్వన్నమనైః శిరోదశశతీ సౌందర్యసందర్శనై-
శ్చారిత్రత్రవణోత్సవైశ్చ భవతశ్చక్షుఃసహస్రద్వయమ్ ।
సాఫల్యం రసనాసహస్రయుగలం త్వత్కిర్తనైశ్చాశ్చుతే
త్రైలోక్యాదుభృతమూర్తయే భగవతే శేషాయ తస్మై నమః ॥ ౪॥

రాకేనోరపి మాధవాదపి సతాం సఙ్గాదపి స్వామినః
సమ్మానాదపి కామినీకుచయుగాభోగోపభోగాదపి ।
శమ్భో శర్వ శశాఙ్కశేఖర శివ శ్రీకణ్ఠ విశ్వేశ్వర
త్రాయస్వేతి సతాం హరన్తి హృదయం సాన్ద్యామృతార్ద్రా గిరః ॥ ౫॥

శ్యామాకాముకమాధవాదివిరసం నాసీరకస్తూరికా-
కాశ్మీరాదినిరాదరం మలయజాలేపావలేపావహమ్ ।
కుర్వన్తి ప్రవిధూతనూతనవధూగాఢాఙ్గసఙ్గస్పృహం
చేతః కస్య న శామ్భవస్తవసుధాసిక్తాః సతాం సూక్తయః ॥ ౬॥

యస్యైతాః స్తవసూక్తయస్తవ ముఖే ఖేలన్తి హేలాజిత-
జ్వాలాజాలజటాలకాలరసనాసంరమ్భసమ్భావనాః ।
వల్గన్త్యస్య పురః పురన్దరపురీకాన్తాకటాక్షచచ్ఛటా-
బాణశ్రేణీశరవ్యదివ్యవపుషః స్వర్షన్దివృన్దోక్తయః ॥ ౭ ॥

హర్షోత్కర్షవివర్ధినీః పరిణతక్షౌద్రద్రవస్పర్ధినీ-
ర్ధన్యానాం మధురాస్తవ స్తవగిరః కర్ణే చిరం కుర్వతామ్ ।
మాన్యం విన్దతి నన్దనేన్ద్రవదనాసన్దిగ్ధముగ్ధాధర-
ప్రోస్మీలన్మధుబిన్ద్రసున్దరసుధాసన్దోహదో దోహదః ॥ ౮ ॥

సద్విద్యాభ్యసనః సభానివసనః సౌధాసనాధ్యాసనః
శుద్ధాన్వగ్రసనః సుధౌతవసనః సత్సాధ్యసధ్యసనః ।
సప్లదోల్లసనః ప్రసన్నహసనః సమ్మన్నసద్వాసనః
సత్కావ్యవ్యసనః సుధార్ద్రరసనః శమోఘః కృతోపాసనః ॥ ౯ ॥

రాకాకాన్తరుచః క్షతాఖిలశుచః పీయూషధారాముచః
సాన్వన్తక్లాన్తిహృతశ్చమత్కృతికృతః సజ్జీతభజ్జీభృతః ।
శమోభరముభదనాదవిహ్వాలవలదాబ్బలాఙ్గానాల్లిఙ్గాన-
ప్లాదస్వాదసుఖస్పృహామిహ జహత్స్వన్తర్మృశస్తః స్తుతీః ॥ ౧౦ ॥

సారాసారవిదః సతాం భయభిదః ప్రహోష్పతాపచ్ఛిదః
కారుణ్యార్ద్రహృదః ప్రసన్నసుహృదః స్ఫారీభవత్సంవిదః ।
త్రాతాశేషవిశః ప్రకాశితదిశః కీర్త్యా మహీనిర్విశః
కర్షన్తిశ నిశః ప్రసక్తసుదృశస్త్వత్పాదపీఠస్పృశః ॥ ౧౧ ॥

దుర్ధర్ధర్ధిపుషః సహర్షవపుషస్తర్ధప్రకర్షప్లుషః
సర్వోత్కర్షజుషః క్షణక్షతరుషః కల్యాణపూర్ణాయుషః ।
ఉత్సర్పత్సహసః సమిద్ధమహసః క్షిప్తోర్జితానేహస-
శ్చిప్తాన్తప్రహసః సుఖాప్తరహసస్త్యధ్యానధౌతాంహసః ॥ ౧౨ ॥

కాలం బాలకురణ్గకేతనకృతోత్తంసప్రశంసామృత-
స్యన్తాస్వాదవినోదవైర్యదనయన్నిఃస్పన్దమన్దం మనః ।
తస్యాస్యత్ర కవిక్రమే కమలిసీకిఙ్గాల్కపానోత్సవ-
వ్యగ్రస్యేవ మధువ్రతస్య కుసుమేన్యస్మిన్కథం స్యాద్రతిః ॥ ౧౩ ॥

ఖట్యాజ్ఞే ముకుటే కరే శ్రవణయోః ప్రాయేణ యో భూషణం

బ్రహ్మాపేన్ద్రపురఃసరామరశిరఃశ్రేణిం బిభర్తి ప్రభుః |
తత్పాదాముబ్బజభక్తిభావితమతిర్ధన్యః శిరోభూషణ-
ఖ్యాతిం నిశ్చితమన్నతే త్రిభువనప్రప్తప్రతిష్ఠాజషామ్ || ౧౪ ||

రోహన్యోహమహీరుహోరుపరశుర్ధుర్వారమారజ్వర-
ప్లోషోల్లాఘుభిషగ్విషౌఘవిషమక్లేశోగ్రశాపావధిః |
తామ్యల్లోచనచక్రవాకమిథునబ్రహ్మోదయశ్చన్ద్రికా-
పూరశ్చిత్తచకోరకస్య జయతి శ్రీకణ్ఠపూజావిధిః || ౧౫ ||

అర్చాం వీక్ష్య విచిత్రచారురచనాం చన్ద్యార్థమాడామశే-
ర్వ్యక్తిం భక్తిచమత్కృతిః కృతధియో యస్యైతి చిత్తే ముహుః |
తస్మిన్నస్పృహమర్పితాః సచకితాః సాచీకృతాః సస్మితాః
సాకూతాశ్చ పతన్తి పక్షులదృశాం ప్రేమామృతార్ద్రా దృశః || ౧౬ ||

స్వామిన్ సౌమనసం నిబధ్య వపుషి స్రగ్ధామ దృగ్ధామభి-
ర్ఘస్మీభావితమన్మథస్య భవతో భిన్నన్తి భక్తిస్పృశః |
దోలాన్తోలనవిహ్వలేన్ద్రువదనాదోఃకన్తలీచన్దన-
స్యన్దానన్దనిమిలితార్ధనయనాస్తాపవ్యథాం మాన్మథీమ్ || ౧౭ ||

స్వామిన్ యస్తవ పాదపఙ్కజయుగం భక్త్యాఽభ్యషిణ్చాన్ముహుః
పూజాన్తేషు నమన్నమన్దముదితానన్దాశ్రులేశోత్కరైః |
తస్యాఙ్ఘ్రి లలితాక్షిపక్షుపటలప్రాన్తస్రతార్ణఃకణ-
శ్రేణీభిః స్నపయన్త్యనఙ్గవిగలన్మానాః కురఙ్గీదృశః || ౧౮ ||

త్వామజ్ఞామశుభానుభావవిభవం భాలాగ్నికీలావలీ-
సంరమ్భాదభియోక్తుమక్షమతయా సాక్షాదుపేక్ష్య స్మరః |
నూనం హన్తి నిరన్తరం భవ భవత్సేవైకహేవాకినం
కర్ణాభ్యర్ణవలత్కటాక్షవిశిఖశ్రేణీభిరేణీదృశామ్ || ౧౯ ||

ఆదౌ భక్తివయస్యయా పరిచయాన్నీతోన్ముఖత్వం శన్తై-
రారూఢా విషమేషువర్తసు చిరం భ్రాన్తాఽథ తాన్తేః పదమ్ |
దూతీకృత్య నవానవద్యవచసం దేవీం పురో భారతీ-
మేషా త్వాముపగన్తుమిచ్ఛతి పతిం ప్రోద్ధామకామా మతిః || ౨౦ ||

ధూమోద్ధారగభీరఘస్మరవపుర్నిర్భర్నితార్కప్రభం
సూర్భత్కూత్కృతకర్పూరీకృతసితశ్రీకాన్తదేహద్యుతి |

గ్రాసీకర్తుముదగ్రవిగ్రహగలదవహ్నిస్ఫులింకం విషం
కో జగ్రాహ కరేమరేశ్వరనుతస్త్వామస్తరేణాపరః || ౨౦ ||

క్రోధోద్భావకృతాన్తక్కిరకరద్రోణీముఖప్రేక్షిత-
వ్యాలాలింజితకన్ధరః ప్రకటయన్నాక్రన్దదీనాం గిరమ్ |
చక్షుర్దిక్షు విదిక్షు చ క్షతధృతిర్నిక్షిప్య రక్షాక్షమం
కాఙ్క్షన్మం శరణం వృణోతి మరణే త్వామస్తరేణాతురః || ౨౧ ||

వర్షస్తి భవదోషపోషపరుషప్రోషప్రమోషక్షమం
పీయాషం విశదాంశు(డశనాంశు)భిర్దశ దిశత్కాశప్రకాశా దిశః |
కర్షస్తి విషమం తమః ప్రమథితాలోకస్య లోకస్య గీ-
శాచ్ఛ్రీ మూర్ధ్ని కలేవ దేవ భవతో వక్త్రే విధత్తాం పదమ్ || ౨౨ ||

యత్సర్వాప్తకృపావిపాకవికసన్మాధుర్యధుర్యం తవ
స్వాన్తం భీమభవోపతాపవిపది స్పితావహేలం మయి |
స్వామిన్నేష విధిర్మమైవ విధురో దూరాధ్వఖిన్నో జన-
స్తీరాద్రత్ననిధేర్వ్యవైతి విఫలః స్వైరేవ దుష్కర్మభిః || ౨౩ ||

యతౌన్దర్యసముద్రసాన్ద్రలహరీహేలాచలచ్ఛామర-
వ్యగ్రాఙ్గాఙ్గాలిబాలమాలవవధూదృక్పాతపాత్రం వపుః |
సేవాసన్నిధిశంసినమ్భ్రుమనమత్సామస్తమోలిస్థలీ-
లీఢాఙ్గీద్వయముద్వహన్తి కృతినః సౌభాగ్యభాగ్యాస్పదమ్ || ౨౪ ||

యచ్ఛ ప్రేక్షదఖర్వగర్వఘటితఘ్రూభగ్భీమాకృతి-
క్షాభృత్పాశముఖావలోకనఘనప్రోల్లఙ్ఘనాభీరుభిః |
ఉన్మీలన్మృదుశాద్వలే తరుతలే స్వర్లోకకల్లోలిసి-
కూలే మూలఫలాశనైః శమసుధాస్వాదార్థిభిః స్థీయతే || ౨౫ ||

యచ్ఛాన్మిన్భవడమ్పరే పరిణమన్మన్వానిలాన్తోలన-
వ్యాలోలన్నలినీదలాఙ్గాలచలప్రాలేయలేశోపమే |
దుష్కాలవ్యసనావసన్నజనతాసన్తాపనిర్వాపణ-
వ్యాపారైకసుకర్మనిర్మలఫలారమ్భైః సుఖం జీవ్యతే || ౨౬ ||

నిఃశఙ్కం వికలఙ్కమఙ్కవికసల్లక్ష్మీకటాక్షేక్షితం
యన్మానుష్యముపేత్య నిత్యముదితా నన్దన్తి దన్తివ్రజైః |
యచ్ఛాన్తే పురుహూతవారవనితాగీతామృతాకర్ణన-
ప్రోస్మీలత్పులకావకీర్ణవపుషః స్వర్మధ్యమధ్యాసతే || ౨౭ ||

సోఽయం సర్వజగత్ప్రభోరశరణత్రాణైకహేవాకినః
కారుణ్యామృతసాగరస్య గిరిజాభర్తుః పరోఽనుగ్రహః ।
కస్తం న స్తుతిభిర్విమర్శ్యరసికః ప్రౌఢార్పితప్రీతిభిః
ప్రాప్తం శర్మదకర్మనిర్మలఫలం నన్దత్యమన్దాదరః ॥ ౨౯॥

దృష్టిః పీయాషవృష్టిర్మధురమధురసస్యన్దినీ దేవ వాణీ
పాణీ త్వత్పాదపీఠీపరిమలనరజోరాజమైత్రీపవిత్రౌ ।
చేతః స్వచ్ఛన్దచర్యాపరిణతకరుణారామవిశ్రామధామ
త్వామక్షామప్రసాదామృతజలధిమహో భేజషామేష పాకః ॥ ౩౦॥

తస్యైకస్యాఙ్ఘ్రీపీఠం స్ఫుటముకుటమణిప్రాధరోచిప్రతానైః
క్షోణీపాలాః శిరోభిః కరపుటఘటితైరజ్ఞానా రజ్ఞాయన్తి ।
ధత్రే ధన్యః న చైకః సితరుచిరుచిరచ్ఛత్రశుభ్రోత్తరీయాం
లక్ష్మీముద్దామరామాకరకమలచలచ్ఛామరోదారహారామ్ ॥ ౩౧॥

తం వాణీభిర్గృణన్తి శ్రవణపుటసుధాస్యన్దినీభిర్మునీన్ద్రా
గీతైర్గాయన్తి విద్యాధరవరవనితాస్తస్య చిత్రం చరిత్రమ్ ।
విద్వద్గోష్ఠీషు తస్య ప్రసరతి కృతినో దానదాక్షిణ్యవార్తా
కీర్తిర్జాగర్తి తస్య ప్రవరకవివచోభజ్గీసన్మృగలేషు ॥ ౩౨॥

కిం వాఽన్యన్నైష పశ్యేత్యలమనలశిఖాపిఙ్గజిహ్వోస్ఫులిఙ్గ-
స్ఫూర్ణద్దంష్ట్రాకరాలం భ్రుకుటికుటిలితం భీషణం కాలవక్త్రమ్ ।
స్వామిన్మన్దానిలాన్తోలితలలితలతాన్మత్తకాన్తే వనాన్తే
శాన్తైర్వస్తామవిద్యాజడజగదగదజ్కారమారాధయేద్యః ॥ ౩౩॥

ఆకర్ణాకృష్టచాపః ప్రహరతి నిభృతం నిర్నిమిత్తాపకారీ
నారీనేత్రాన్తతిర్యగ్వివలనవిశిఖశ్రేణీభిః పుష్పచాపః ।
ఘాత్కారస్ఫారఫాలః స్ఫురదురుగరలజ్వాలజిహ్వోజటాలః
కాలవ్యాళః కరాలః కవలయతి వపుర్వస్తుకామః క్వ యామః ॥ ౩౪॥

తస్మాదస్మాకమాకస్మికవికసదసత్కర్మపాకోపతాప-
వ్యాపత్తాపాతురాణామవిరలకరుణాసిన్ధురాపన్నబద్ధః ।
భక్తిశ్రద్ధాప్రబద్ధానమదమరశిరఃశ్రేణీమాణిక్యమాలా-
జ్వాళాలీఢాఙ్ఘ్రీపీఠః శరణమశరణత్రాణశీలస్త్యమేకః ॥ ౩౫॥

యా నిశేషోషధీనాం జనిరజని పునర్న క్వచిత్కమ్పునమ్-
 త్నమ్పర్కో యత్ర యత్ర స్థితిరుపరి పరిభ్రంశభాజాం జనానామ్ |
 ఏషా శేషాహిపీఠప్రకటితవసతిః సమ్పదాం భూతధాత్రీ
 పాత్రీకుర్వత్యజస్రం జనమనఘమఘః ప్రక్రమస్తే నమస్తే || 3౬ ||

సంసారేఽస్మిన్నసారే పరమిహ కుశలం కర్మ ధర్మప్రధానం
 ధర్మః శర్మప్రదోఽపి ప్రభవతి సుధియాం సిద్ధయే శుద్ధిహేతోః |
 శుద్ధౌ బద్ధస్పృహాణాం న భవతి కృతినాం యద్వినాఽఽపద్వినాశ-
 స్త్రైలోక్యావ్యాయకం తజ్జలమపి భగవన్ విభ్రమస్తే నమస్తే || 3౭ ||

యం ముక్త్యా జీవయంతం జగదగదమదః సంతతం సన్మయన్త-
 ర్జన్తానాం శీతభీతిప్రకటితవిపదామస్తి న స్వస్తిహేతుః |
 గిర్వాణానాం హవిర్భిర్ధవయతి విపదం యజ్జనామవ్యనల్యైః
 సజ్కల్యైః కల్పితైర్యః స భవతి విభవః పావకస్తే నమస్తే || 3౮ ||

అన్తః సన్న్యస్తమానః స్థగయతి జగతాం పఞ్చతాం పఞ్చాధా యః
 సన్ధాయ స్థాయిభావం ప్రసరతి సతతం యత్ర తేజస్వివక్రమ్ |
 యత్ర స్తైర్యం చిభర్తి త్రిభువనభవనం చిభ్రదాధారభూతాం
 భూతానాం మూర్తిమేష ప్రథయతి విభుతాం మారుతస్తే నమస్తే || 3౯ ||

యత్ర బ్రహ్మాణ్డపిణ్డః ప్రసరతి సరలాలాబుతుమ్బివిడమ్బి
 స్తైర్యం ఝాఙ్కారి వారి ప్రథయతి తదపి స్కన్ధబన్ధేషు యస్య |
 సోఽపి స్ఫారేణ భర్తుం ప్రభవతి పవనో యస్య నోద్దేశలేశం
 ధామ్నామాధారభూతం భవ భవతి వపుస్తన్నభస్తే నమస్తే || ౪౦ ||

ధాతుశ్చాతుర్యభాజో జనజననవిధౌ యా ముఖేభ్యశ్చతుర్భ్యః
 సాకం నాకస్థితానామజనిషత కృతప్రీతయః స్థితభాసామ్ |
 తాసామాసాం శ్రుతీనాం జనయతి నియతం కర్మభిః శర్మకృద్భిః
 సాఫల్యం యః స యజ్వా వపురధృతవిపత్సక్లమస్తే నమస్తే || ౪౧ ||

ప్రేక్షద్భిర్వస్మయూఖైర్విదధతి ధవలే నిర్ణరాః ప్రాణయాత్రాం
 ప్రోద్దామానన్దధామ ప్రథయతి బహులే పారణం యః పితృణామ్ |
 కుర్వస్సుర్వస్తరిక్షం ప్రశమితతిమిరం యః సమస్తాషధీనాం
 పీనాం పుష్టాతి భాతిం తనురతనురసౌ చన్ద్రమాస్తే నమస్తే || ౪౨ ||

ప్రాతః ప్రాభజ్జనేఽస్మిన్నథి పథికమివ ధ్వాన్తకాన్తారతామ్య-

ల్లోకాలోకార్పణార్థం ప్రముదితముదితం యం సమర్చన్తి సన్తః ।
సాయం ధ్యాయన్తి సన్ధ్యావిధిమధి సుధియో బాధితాధిం సమాధిం
సాధిమ్నాఽధిష్ఠితాయం త్వమిహ స మిహిరః సద్గభన్తే నమన్తే ॥ ౪౩॥

దిగ్దేశాకారకాలైరకలితవిభవం యన్మహద్బీజభూతం
భూతగ్రామస్య యస్య త్రిభువనవిషయం వస్తుజాతం వివర్తః ।
యస్మిన్లేమ్నివ నానాభరణపరికరో లీయతే విశ్వమన్తే
తద్భిన్నైష్వప్యభిన్నం భవ భవసి పరం బ్రహ్మ తస్మై నమన్తే ॥ ౪౪॥

ఇత్థం మత్సూక్తయన్తే శశధరశిఖర స్ఫారసారస్వతాఘ-
ప్రోస్మీలదవక్త్రశుక్తిస్థలదమలమిలనౌక్తికవ్యక్తిభాజః ।
తీవ్రాపతాపతామ్యతృహృదయహృదయక్లాన్తిశాన్తిప్రగలాభ-
దదార్భాగ్రస్వర్పిబద్ధిగ్రథితదృఢగుణాః కర్ణపూరీభవన్తు ॥ ౪౫॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
“కర్ణపూరస్తోత్రం” నామకం త్రయస్త్రింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

౩౪. అగ్ర్యవర్ణస్తోత్రం చతుస్త్రింశం స్తోత్రమ్

సర్పత్కన్ధర్వదర్పజ్వరభరహరణవ్యగ్రవర్చఃప్రపఞ్చ-
ప్రత్యగ్బ్రధ్నచన్ద్రజ్వలదనలవలత్పక్షులత్ర్యక్షవక్త్రః ।
శర్వస్తర్షప్రకర్షశ్రమశమనమనస్తర్పణస్వర్ణవర్ష-
స్వస్థం తన్వననహర్షం జనమనఘమఘః కల్పయత్వక్షయం వః ॥ ౧॥

యద్వద్వన్ద్యం ప్రసన్నం లసదసమరసస్పన్దసన్దర్భగర్భం
మజ్జల్యం నర్మనద్ధం తవ వచనమదః శస్యమస్యత్కలజ్కమ్ ।
తద్వద్భర్గస్య వర్యం శశధరశకలం ద్యత్వవద్యం కపర్ద-
న్యస్తం వక్త్రం ప్రశస్తం ప్రబలతమతమఃఖణ్ణనం మణ్ణనం వః ॥ ౨॥

షట్పక్రన్థః షడధ్వప్రసరసరభసః సర్గబన్ధప్రగల్భః
ప్రత్యగ్ప్రహ్వానవ్యస్తవపఠనపరబ్రహ్మసచ్ఛక్రశక్రః ।
దక్షక్రత్వన్తకత్వం దధదధమమదధ్వంసలక్ష్యప్రశంసః
సంసర్గధ్వస్తపజ్కో గణగణమచలం కల్పయన్వన్వశం వః ॥ ౩॥

వక్షఃసద్మన్థపద్మం కరకమలతలప్రజ్వలచచ్ఛక్రవక్త్రం

కంసఘ్నం సర్పతలం ఖగవరవహనం నన్దయత్యర్థగం యః |
 ధర్మం బద్ధన్ద్యజస్థం కరగతకలశం వర్షయశ్చ వ్రతస్థం
 శంసంతం సంస్మరంతం నతమనవరతం సోఽవ్యయఃస్యత్యఘం వః || ౪ ||

సంరక్షన్మక్తవర్గం యమభటభయతః సభ్యమభ్యర్ణలభ్యం
 ధన్యమృన్యం వదన్యం ప్రణయపరవశం పర్షదగ్ర్యవ్యవస్థమ్ |
 వర్షత్వచ్చిన్నచక్షుధగరగవలగలః కస్థరజ్జత్తరజ్జ-
 స్వర్గజ్ఞః శశ్వదక్ష్మస్థలగతనగజస్త్వమృచకః సమ్పదం వః || ౫ ||

అమ్భాకమ్ప్రం కటప్రం సబహలగరలం పన్నగం కణలగ్నం
 గ్రథన్మన్మహ్యమ్మభస్త్వరకరదహనస్వర్షపత్యమ్భరత్వమ్ |
 స్కన్దస్థం చర్మ భర్మప్రభమలకచయం చన్దనత్వం ప్రపన్నం
 ప్రత్యఙ్గం భస్మ సప్తచ్ఛదదలధవలం స్యత్యజః కల్మషం వః || ౬ ||

సద్యః సన్యస్తగర్వగ్రహమహతమహస్త్వక్తసజ్జప్రసజ్గం
 సత్త్వస్థం లబ్ధతత్త్వం మలశబలగలత్సర్వసమ్భన్దబన్దమ్ |
 యత్సమ్పర్కప్రయత్నక్షమమలయదయం తథ్యపథ్యప్రసక్తం
 యచ్ఛత్యచ్ఛం మనస్తస్మిరహరచరణద్వన్దనమ్రస్య శం వః || ౭ ||

సత్యం నశ్యత్యవశ్యం ఘనమఘపటలం యత్పదస్పర్శబద్ధ-
 శ్రద్ధస్య స్పష్టకష్టప్రశమనమనసః కస్య న వ్యక్తకల్మమ్ |
 తస్య వ్యస్యత్యశం వః సితకరశరణం మస్తకం ధ్వస్తకమ్పం
 సమ్పత్సమ్పర్కరమ్యప్రభమభయకరస్యర్షభస్యన్దనస్య || ౮ ||

అత్యన్తస్యచ్ఛమన్తఃకరణమశరణప్రత్తరక్షం సమక్షం
 వ్యజ్ఞాన్భజ్ఞాన్మజస్రం నయనతవదనస్తమ్భసంరమ్భదమ్భమ్ |
 సర్వజ్ఞః సత్త్వసజ్జక్తమకరణచణం జన్మకర్మప్రబన్దం
 మథ్నన్నత్యర్థమర్థం క్షతసకలమలం వర్ధయత్వవ్యయం వః || ౯ ||

గల్వర్కప్రస్థపస్త్యం ధరమథమలయం మన్దరం సహ్యమన్త-
 ర్మన్దగ్ధర్వయక్షం సకనకకటకం కల్పతర్వన్దరజ్గమ్ |
 భద్రం సజ్కన్దనస్య ప్రహసనసదనం నన్దనం స్వర్గరజ్గం
 గచ్ఛన్వస్చన్దచర్యః పరబలదలనస్తర్వయత్వన్దహం వః || ౧౦ ||

పద్మస్థం పద్మహస్తం గజవరవదనం నన్దనం స్కన్దసంజ్ఞం
 పర్జన్యం హంసమబ్జం దశశతనయనం హవ్యభక్షం సదణ్ణమ్ |
 రక్షఃప్రఖ్యం జలస్థప్రథమథ పవనం మర్త్యపత్రం మఖఘ్నం

సమృత్యత్యత్యజస్తం చరణతలమలం యః స కర్షత్వఘం వః ॥ ౧౧॥

అవ్యక్తం యః సమగ్రం జగదగనగరం వ్యజ్ఞాయత్యబ్జజః స-
స్యః సంరక్షత్యనస్తః స్మరయమదమనః సంహరత్యక్రమం యః ।

స త్రయక్షస్త్రమస్త్రప్రణయనసఫలగ్రన్థకర్మణ్యఖర్ష-
జ్ఞత్వః సద్గమ్యవర్త్రప్రకటనపరమః స్పర్శయత్వద్వయం వః ॥ ౧౨॥

ద్రష్టవ్యం సమ్యగర్థప్రవచనపరమం శర్మదం పద్యబద్ధం
ప్రష్టప్రజ్ఞప్రశస్యం నమదమరవరః శక్కురః సక్కురః ॥
వర్షస్తం భగ్నుఘర్మం ప్రమదమయపయః సత్యసక్కుల్పజల్ప-
శ్రవ్యం భవ్యం వసవ్యం నవమవగమయత్వగ్ర్యవర్ణస్తవం వః ॥ ౧౩॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
“అగ్ర్యవర్ణస్తోత్రం” నామకం చతుస్త్రింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

3x. ఈశ్వరప్రశంసాస్తోత్రం పంచుత్రింశం స్తోత్రమ్

అనాథానాం నాథో గతిరగతికానాం వ్యసనినాం
వినేతా భీతానాం శరణమధృతీనాం భరవశః ।
సుహృద్భ్రాతృః స్వామీ శరణముపకారీ వరగురుః
పితా మాతా భ్రాతా త్రిజగతి జయత్యన్తకరిపుః ॥ ౧॥

ఉదారైర్మన్దారైరచితశిఖరం చన్ద్రశిఖరం
సమభ్యర్చ్య ప్రేక్షా విపులపులకాలజ్కృతతనుః ।
కదా గన్ధాబన్ధప్రమదముదితోద్ధామమధుప-
స్ఫురద్గుణ్ణాగర్భైర్విభుమభిభజేయం నుతిపదైః ॥ ౨॥

ఇతో ద్వన్దవక్షేశా విషయమృగతృష్ణాస్థితిరితో
జరామృత్యువ్యాధిప్రతిభయమితః సర్వసులభమ్ ।
మహామోహైర్ఘోరైరుపహతమితో బోధలసితం
కథం కుర్యాదార్యః కృతమతిరపి స్వాత్మని హితమ్ ॥ ౩॥

అశేషక్షేణాఘగ్లపనపరిపస్థీ ప్రకటయ-
న్నయం విఘ్నవ్రాతః ప్రబలవిపదాపాదనవిధిమ్ ।
వివేకాఖ్యం చక్షుస్థిరయతి సతాం యేన సహసా
భవత్సభ్రే పాతః ప్రతిపదమదభ్రః ప్రభవతి ॥ ౪॥

భవద్భక్తిం తస్య వ్యపశమసమర్థామథ దృశః
 ప్రసాదం తన్వానాం ఘనమహాసమాసాద్య సుధియః ।
 ప్రకాశాత్మానం త్వామతివిమలయా హంసముదితం
 దృశా సాక్షాత్కృత్య ప్రతిజహతి మోహాన్దతమసమ్ ॥ ౫॥

అనిత్యే నిత్యాశామశుచిని శుచిత్వవ్యసనితా-
 మనాత్మన్యాత్మాస్థామథ మహతి దుఃఖే సుఖమతిమ్ ।
 చతుర్థా దుర్భేద్యామవిరతమవిద్యాం పరిణతాం
 హతాశేషస్యాభామభిదధతి మూలం భవతరోః ॥ ౬॥

నరాస్తత్త్వాలోకే నియతమనయా దూషితదృశో
 వివేకప్రధ్వంసాద్విదదధతి భవే కన్దకగతిమ్ ।
 ఉపాసాభిర్లభ్యా భవభయభిదం నిర్మలధియః
 సమాధిం సాధిమ్నా దధతి న పునర్జన్మవిపదమ్ ॥ ౭॥

చకాశే నాకాశే రవిరవిరలైరంశుపటలై-
 రమన్దాభైరిన్ద్రస్తిమిరమహరన్నాపి కిరణైః ।
 న చాన్యన్నక్షత్రగ్రహదహనరత్నైషధితడి-
 త్ప్రదీపాదిజ్యోతిః క్వచిదపి పురా నాథ దదృశే ॥ ౮॥

తమోభూతం విశ్వం కిమపి గహనం ధామ తదభూ-
 దథ స్వేచ్ఛాశక్తిప్రకటితమహావైభవభరమ్ ।
 విభజ్యాత్మానం జ్ఞావనపవనవహ్నిన్ద్రుతపన-
 స్వఖైరంశైరీశ త్రిజగదస్పృజత్కస్త్యదపరః ॥ ౯॥

అనాదౌ సంసారే విదధతి రణోబాధితధియః
 శుభం వా ఘోరం వా శబలమథ వా కృత్యమణవః ।
 తతస్తద్భోగార్థం తరుణకరుణాపూర్ణహృదయో
 విధత్సే యత్తేషాం తనుభువననిర్మాణమఖిలమ్ ॥ ౧౦॥

తదేతత్సక్కుల్పప్రకటితసమస్తత్రిజగతః
 ప్రభోర్లీలామాత్రం భువనమహనీయస్య భవతః ।
 తవైకస్య స్వామిన్యదిహ సహజే సర్వవిషయే
 క్రియాజ్ఞానే నిత్యే కరణనిరపేక్షే ప్రభవతః ॥ ౧౧॥

ప్రసిద్ధోఽయం పద్మా న భవతి విచిత్రా విరచనా
 వినా యత్కర్తారం స చ న భవతి జ్ఞానరహితః ।
 అతోఽవశ్యం కర్తా త్రిజగతి విచిత్రే జ్ఞ ఉచితః
 స చ త్వం త్వయ్యన్యే కిమివ వివదన్తే హతధియః ॥ ౧౨॥

అధైవం చేద్బ్రూయః కిమయమపరప్రేరితమతిః
 స్వతస్త్రో వా దేవస్త్రిభువనవిధానే ప్రయతతే ।
 అముష్యాద్యే పక్షే నహి పరవిధేయస్య విభుతా
 పరస్మిన్నక్షే వా ఫలమపి కిముద్దిశ్య యతతే ॥ ౧౩॥

అథాన్యేయం వాఞ్శ్చ ప్రభవతి న కర్మక్షయమృతే
 నృణాం ముక్తిః సోఽపి క్వచన న వినా భోగముచితః ।
 వినాధారం భోగో న భవతి వపుర్నాపి భువనం
 తతోఽర్హం జన్తూనాం తనుభువననిష్పాదనమితి ॥ ౧౪॥

ఇదం యుక్తం సాన్త్యామృతమధురయాఽన్తః కరుణయా
 ప్రయుక్తస్యాఽజస్రం పరహితవిధానవ్యసనినః ।
 దయాలుశ్చేష్టలోకం సృజతి సకలం కిం న సుఖినం
 కుతో వాఽఽధివ్యాధిక్షత ఇహ జనోఽనేన జనితః ॥ ౧౫॥

అథోపాదానం యద్భవతి పరమాణ్వాది జగత-
 స్తథా కర్మాఽనేహఃప్రభృతి సహకార్యేతదుభయమ్ ।
 వినా సృష్టౌ నైష ప్రభవతి యదీశః కిమమునా
 తదేవాఽస్తు వ్యక్తం తనుభువననిర్మాణనిపుణమ్ ॥ ౧౬॥

ఇతీతం ముగ్ధానామిహ మతివిమోహాయ కుధియః
 కుతర్కప్రాగల్భిముఖరితముఖా మూఢమనసః ।
 అధిష్ఠాతారం త్వాం వరద జడవర్గస్య సదయం
 న జానన్తి స్వామిన్ పరమపురుషం చేతనమపీ ॥ ౧౭॥

యథోపాదానం మృత్తదను సహకారీహ లగుడో
 జలం చక్రం సూత్రం వరద జడవర్గోఽయమఖిలః ।
 న యత్నం కౌలాలం ప్రభవతి వినా కుమ్భఘటనే
 తథాధిష్ఠాతారం న భవతి వినా త్వాం భవవిధిః ॥ ౧౮॥

అవిజ్ఞాయైవాఽజ్ఞః పరుషవిషమం కర్మ కురుతే

విపాకే తస్యాసౌ నిపతతి భవక్లేశకలిలే ।
 ఆతో జ్ఞానాలోకః ప్రకటితసమస్తార్థగహనో
 మహామోహధ్వాంతవ్యవహితదృశోఽవశ్యముచితః ॥ ౧౯ ॥

ఉపాయస్తత్ప్రాప్తౌ భవతి న వినా శాస్త్రమపరో
 న శాస్త్రం తత్వామిన్నిహ యదుపదిష్టం న భవతా ।
 వివిఞ్చంతః సన్తో హితమహితమేతే విదధతే
 హితే సక్తిం ముఞ్చన్త్యహితమితి నార్హన్తి పతనమ్ ॥ ౨౦ ॥

భవాన్ధర్మం సాక్షాదకృత సహజజ్ఞానమహసా
 తమోధ్వంసం పుంసామథ తదుపదేశేన విదధే ।
 ప్రమాణం చోక్తే నహి ఘనఘృణానిఘ్నమనసో
 జగదభర్తుర్యుక్తం వితథమభిధాతుం భగవతః ॥ ౨౧ ॥

తదేతత్కారుణ్యం ఘనతమతమఃపఙ్కపటలీ-
 విలీనోఽయం లోకస్తవ వరద సమ్భావ్య సహజమ్ ।
 దధచ్ఛ్రద్ధాబన్ధం త్వదుదితమనుష్ఠాతుమసకృత్
 ప్రవృత్తో దుష్పారం హర తరతి సంసారజలధిమ్ ॥ ౨౨ ॥

ఇత్యేవం భగవన్నబన్ధ్యమహిమా నిర్మాయ నిర్మానుషం
 విశ్వం విశ్వసితం వితత్య తదను స్ఫీతైర్విభూతిక్రమైః ।
 సంహృత్యాథ నిజే మహిమ్ని నిఖిలం తత్కన్ధకాన్దోలన-
 క్లేశావేశవిరామసమ్భృతసుఖం కైవల్యమాకాంక్షసి ॥ ౨౩ ॥

ఇత్థం కిం బహునా త్వదజ్ఞీకమలద్వన్దప్రసాదాదిదం
 భూయాన్మే భవభీతిభజ్జాన విభో భక్తానుకమాపర ।
 యత్త్వత్పాదసరోజపూజనవిధౌ భక్తిర్విరోగం వపు-
 ర్యావజ్జీవమథ త్వదేకమనసో ముక్తిష్టవైవారతః ॥ ౨౪ ॥

ఏవం దేవ తవ స్తుతిప్రవచనప్రాప్తప్రసాదస్య మే
 భూయో జన్మ భవిష్యతీతి భగవన్ మన్యే ఖపుషోపమమ్ ।
 స్యాచ్చేత్ప్రాక్షనకర్మశేషజనితం తన్నాథ కిం భూయసా
 భూయాసం భవదీయపాదకమలస్తుత్యా పునర్నిర్వృతః ॥ ౨౫ ॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ

“ఈశ్వరప్రశంసాస్తోత్రం” నామకం పంచుత్రింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ ।

౩౬. స్తుతిఫలప్రాప్తిస్తోత్రం షట్త్రింశం స్తోత్రమ్

తే నాథ జన్మ సకలం న కలజ్కయన్తి
న ద్రోహకర్మరసికానపి శక్యయన్తి ।
తాన్సస్పృహం మృగదృశః ప్రవిలోకయన్తి
యే త్వత్పదాబ్జరజసాఽలికమజ్కయన్తి ॥ ౧॥

తే విద్విషామభిమతం హృది మోఘయన్తి
జ్ఞానామృతం చ కృపణోఽపి సమర్చయన్తి ।
తేషాం వచః ఊతిభుజోఽపి న లజ్జయన్తి
యే త్వాం స్తవోక్తికుసుమర్ధిభిరర్చయన్తి ॥ ౨॥

తే జన్మనః ఫలమనల్పముదజ్చయన్తి
క్లేశాపదః స్వమపరం చ విమోచయన్తి ।
తాన్వైరిణః సహభువోఽపి న వజ్చయన్తి
యే త్వామనాథజనబాన్ధవమర్చయన్తి ॥ ౩॥

తే ధర్మమిన్దుకరసున్దరమర్ణయన్తి
గీర్భిర్విదగ్ధహృదయాన్యపి రజ్జయన్తి ।
తానన్తకభ్రుకుటయోఽపి న తర్జయన్తి
యే త్వాం భవామయహరం హర పూజయన్తి ॥ ౪॥

తే త్వత్ప్రతి హృదయధామ్ని కవాటయన్తి
దుఃఖద్రుమం చ దృఢమాపది పాటయన్తి ।
భావం తవైవ భువి బాలమివాటయన్తి
యే వాఙ్మఠీమభిముఖం తవ నాటయన్తి ॥ ౫॥

తే కర్మరజ్జునిగడం హ్యతిఖణ్ణయన్తి
సూక్తైః శ్రుతీర్బుధజనస్య చ మణ్ణయన్తి ।
త్వదభక్తిమప్యధిభవాభి తరణ్ణయన్తి
యే త్వన్మనః స్తుతిధనస్య కరణ్ణయన్తి ॥ ౬॥

పాపాని తేఽశ్మశకలాని వ చూర్ణయన్తి
గీర్భిర్బ్రువః సుమనసామపి ఘూర్ణయన్తి ।

లోకే నిజాని చ యశాంస్యపకర్ణయన్తి
 యే ధీమతాం నుతికథాస్తవ వర్ణయన్తి || ౭ ||
 తే మారకానపి న సంయతి ఘాతయన్తి
 కారుణ్యతః కృతరుషోపి న యాతయన్తి |
 లోకస్య శోకమభయేన చ శాతయన్తి
 యే శేఖరం చరణయోస్తవ పాతయన్తి || ౮ ||
 తే పాపపాశ(కర్మబన్ధ)మధికం హృది కర్తయన్తి
 భోగస్పృహాం చ విషయేషు నివర్తయన్తి |
 సూక్ష్మైః సచేతనమనాంస్యపి నర్తయన్తి
 యే చన్ద్రచూడచరితం తవ కీర్తయన్తి || ౯ ||
 తే జాన్మికాని దురితాన్యవసాదయన్తి
 సూక్తాని నిర్మలమతీననువాదయన్తి |
 గీతాని వైణికనటానపి నాదయన్తి
 యే భక్తితస్తవ నుతీః ప్రతిపాదయన్తి || ౧౦ ||
 తే సత్సు కర్మసు రిపూనపి చోదయన్తి
 గీర్భిః సతాం చ హృదయాని వినోదయన్తి |
 తేషాం శుచః క్వచన చేతసి నోదయన్తి
 యే తావకాని చరితాన్యనుమోదయన్తి || ౧౧ ||
 తే విగ్రహోగ్రమనసోపి న ఖేదయన్తి
 మోహం దృఢార్గలనిభం హృది భేదయన్తి |
 స్వం కౌశలం మృదుమతీనపి వేదయన్తి
 సూక్తాని యే తవ నిజాని నివేదయన్తి || ౧౨ ||
 తే భేజషాం భవతి భక్తిమమన్దయన్తి
 వాగ్వీరుధస్త్యయి రతిం హృది కన్దయన్తి |
 త్వామన్యదర్శనగతానపి వన్దయన్తి
 యే వాగ్భరేణ హృదయం తవ నన్దయన్తి || ౧౩ ||
 తే భుక్తిముక్తిసఫలర్థి వివర్ధయన్తి
 సత్కర్మ శర్మ శమితాధి చ సాధయన్తి |
 యే త్వాం నవైరభినవైరభిరాధయన్తి

యానిక్షసారమధురాన్ సుధియో ధయన్తి || ౧౪ ||

తే సజ్గరే గురురుషోఽపి న యోధయన్తి
జ్ఞానామృతేన హృదయం చ విశోధయన్తి ।
రోషోద్భవం హృది రిపోరపి రోధయన్తి
యే త్వాం నిజా నుతికథాః ప్రతిబోధయన్తి || ౧౫ ||

తే దుర్మదాన్సుధసదస్యవమానయన్తి
ప్రాధాన్య్రణమ్య వినయేన చ మానయన్తి ।
తాన్భూతయః స్వయమనన్యసమానయన్తి
యే వాసరాంస్తవ నస్తైః సశమా నయన్తి || ౧౬ ||

తే నిర్భయే నతిమతః పథి యాపయన్తి
నోత్కమ్పదానపి రిపూనుపతాపయన్తి ।
క్లేశాపదం పశుసమానపి హాపయన్తి
యే త్వాం ప్రసాద్య దృశమీశ్వర దాపయన్తి || ౧౭ ||

తే దుర్మదం శమనముగ్రమదర్పయన్తి
గర్భం చ సాధుసదనాదపసర్పయన్తి ।
దానాదినార్థినవహానపి తర్పయన్తి
యే తావకే ముకుటమజ్ఞితలేఽర్పయన్తి || ౧౮ ||

తే సద్గృహేషు గురుమాపదమల్పయన్తి
స్వం చాశయం శిశయిషోస్తవ తల్పయన్తి ।
ఆర్తిస్పృశాముపకృతీరపి కల్పయన్తి
యే బాలకానపి నవం తవ జల్పయన్తి || ౧౯ ||

తే సాపరాధమనసోఽపి న కోపయన్తి
తాపం హివయా విపులమాపది గోపయన్తి ।
త్వద్ధామ చామలమతీనధిరోపయన్తి
యే నార్చనం తవ కదాచన లోపయన్తి || ౨౦ ||

తే శక్తిమప్రతిహతాం భువి జృమ్భయన్తి
ప్రీతిం పరాం కృతమతీనుపలమ్భయన్తి ।
వంశత్రయీమపి నిజామభిశోభయన్తి
యే త్వాం నిజాసు నుతిసూక్తిషు లోభయన్తి || ౨౧ ||

తే మగ్గుమార్తజనమాపది తారయన్తి
బుద్ధ్యా విమృశ్య సదసచ్చ విచారయన్తి ।
అజ్ఞానమానతిమతాం చ నివారయన్తి
త్వద్భక్తిమిన్దధర యే హృది ధారయన్తి ॥ ౨౨॥

తే విద్విషః స్థిరరుషోఽప్యనుకూలయన్తి
మోహం మహీరుహమివ ప్రవిమూలయన్తి ।
ఆజ్ఞాం చ మూర్ఛి మహతామవచూలయన్తి
యే భాలమజ్ఞిరజసా తవ ధూలయన్తి ॥ ౨౩॥

తే పఙ్కమఙ్కగతమాత్మని ధావయన్తి
దిఙ్మణ్డలం చ పరితః పరిపావయన్తి ।
కేశాన్ ఉణాత్ప్రణగణానివ లావయన్తి
యే త్వాం ప్రకాశవపుషం హృది భావయన్తి ॥ ౨౪॥

తే పీవరీం విపదమోకసి కర్మయన్తి
స్వం కౌశలం సుమనసశ్చ విమర్శయన్తి ।
ప్రీతిం సతాం చ హృదయేషు నివేశయన్తి
యే త్వత్ప్రీతిర్విబుధసద్మను దర్శయన్తి ॥ ౨౫॥

తే నిర్మలం సుకృతమాత్మని పోషయన్తి
దుష్కర్మకర్షమమలం హృది శోషయన్తి ।
కూరాన్ విరోధబిధురానపి తోషయన్తి
యే నామ తే శివశివేత్యభిఘోషయన్తి ॥ ౨౬॥

తే విశ్వమేవ చరితైరభిభూషయన్తి
క్రుద్ధాన్ విరుద్ధహృదయాశ్చ న దూషయన్తి ।
నాత్యుద్భటాన్యమభటానపి రోషయన్తి
రాగేణ యే శివ మనస్తవ తోషయన్తి ॥ ౨౭॥

తే త్వాం కృపామ్బుత్పషితే హృది వర్షయన్తి
స్వాన్తైకసోఽఘభుజగానపి కర్షయన్తి ।
కమ్పం విధాయ చ యమం ఘ్నవి ధర్షయన్తి
యే త్వాం నిజై(నవై)ర్నుతిపద్దైర్హర హర్షయన్తి ॥ ౨౮॥

తే మౌనముద్రి తగిరోఽప్యపహాసయన్తి

గీర్భిర్ముఖాని సుధియామధివాసయన్తి ।
విశ్వం యశోభిరమలైరభిభాసయన్తి
యే మానసం తవ నవైః ప్రవికాసయన్తి ॥ ౨౯ ॥

తే చిత్తభిత్తిమసతామపి చిత్రయన్తి
రోషోద్ధతానరిజనానపి మిత్రయన్తి ।
సూక్తామృతైశ్చ భువమేవ పవిత్రయన్తి
వాఙ్మవి యే తవ చరిత్రమరిత్రయన్తి ॥ ౩౦ ॥

చేతాంసి తే సుకృతినాముపబృంహయన్తి
బాహ్యోన్దరానసుహృదశ్చ నిబర్హయన్తి ।
నాత్మానమానతమరీనపి గర్హయన్తి
యే త్వాం నవస్తవవిభూతిభిరర్హయన్తి ॥ ౩౧ ॥

ఆత్మానం తే కలుషకలిలే మగ్నముచ్చాలయన్తి
జ్ఞానామోభిర్మలమలికులశ్యామలం ఙ్గాలయన్తి ।
స్మృత్వా చ త్వాం ప్రమదరభసాదంసమాస్ఫాలయన్తి
త్వదభక్త్యై యే సకలమలసం చిత్తముత్తాలయన్తి ॥ ౩౨ ॥

తే రామాణాం మనసి మదనం సుప్తమున్నిద్రయన్తి
శ్లాఘాం లబ్ధం సదసి చ సతాం చిత్తమున్ముద్రయన్తి ।
తానుద్వృత్తాః కుటిలమతయో న క్వచిచ్ఛిద్రయన్తి
త్వచ్ఛిత్తం యే వరద కరుణాక్రన్దితైరార్హయన్తి ॥ ౩౩ ॥

తే సభ్యానాం సదసి నయనాన్యశ్రు విస్రావయన్తి
క్రోధోత్కర్షం గురుమురురుషాం దూరముత్ప్రావయన్తి ।
చేతః సూక్తైర్మణిమివ సతామైస్థవం ద్రావయన్తి
స్వామిన్యే త్వామభినవనవ్యాహృతీః శ్రావయన్తి ॥ ౩౪ ॥

తేషాం సూక్తీరమలమతయః పూగవచ్ఛర్వయన్తి
క్రూరాణాం తే మదమభిముఖం ప్రేక్షితం ఖర్వయన్తి ।
తాన్విద్వాంసస్తవ నవసుధాస్వాదనాయాహ్వాయన్తి
త్వత్పాదాగ్రే ముదితమనసో యే శిరః ప్రహ్వాయన్తి ॥ ౩౫ ॥

తే దుర్వృత్తానపి న కృపయా పేశలాః క్లేశయన్తి
గ్లానిం జ్ఞానాం వ్యసనజనితామాశయే నాశయన్తి ।
తృష్ణార్తానప్యమృతమధురాః స్వా గిరః ప్రాశయన్తి

త్వామన్తర్యే శకలితకలిక్లేశమావేశయన్తి || 3౬ ||

తే రాగాదీన్మనసి మిలితానాశు విశ్లేషయన్తి
 క్రోధాన్ధానప్యతనువినయా న క్వచిద్ద్యేషయన్తి |
 మోహధ్వాన్తం ఘనమధిమతివ్యోమ నిశేషయన్తి
 త్వత్పూర్వం యే గిరమభిమతప్రాప్తయే ప్రేషయన్తి || 3౭ ||

తే నిర్వేదం మనసి శమినామహ్ను తం ప్రోసయన్తి
 త్రస్తానస్తజ్గమితవిపదః శశ్వదాశ్వాసయన్తి |
 త్వద్భావైకప్రవణభణితైరన్తకం త్రాసయన్తి
 స్తుత్యా యే త్వాం నతజనహృతత్రాసముల్లాసయన్తి || 3౮ ||

తే తజ్ఞానాం పరిషది గుణానాత్మనః శంసయన్తి
 స్వాస్తే చాన్తర్యమభుజగజం సాధ్యసం ధ్వంసయన్తి |
 క్లేశాన్వాశానివ చ నిబిడానాశు విస్రంసయన్తి
 ప్రాధానాం యే తవ నుతిమధిశ్రోత్రముత్తంసయన్తి || 3౯ ||

తే త్వద్భక్తివ్యసనమనఘం కర్మ నిర్వాహయన్తి
 త్వత్సేవాసు స్థిరమవిరతం చిత్తముత్సాహయన్తి |
 స్వం చాఘోఘం యమమదనవత్త్వద్భృశా దాహయన్తి
 త్వాం విజ్ఞప్తిం స్వయమవహితం యేఽన్వహం గ్రాహయన్తి || ౪౦ ||

తే తక్షణం తరుమివ గురుం త్వామఘం తక్షయన్తి
 ప్రాప్తం తృప్తిం శుభఫలభరం నిర్భరం భక్షయన్తి |
 ప్రత్యాసన్నాం శ్రియమపి ధియా తీక్షణయా లక్షయన్తి
 త్వద్భక్తాన్యే శ్రుతిమివ నుతిం తావకీం శిక్షయన్తి || ౪౧ ||

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజాలౌ
 “స్తుతిఫలప్రాప్తిస్తోత్రం” నామకం షట్రింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ |

3౭. స్తుతిప్రశంసాస్తోత్రం సప్తత్రింశం స్తోత్రమ్

ఇహ హి స్వాత్మమహేశ్వరపరిభావనశుద్ధసంవిదః సుధియః |
 కమలదలాని జలైరివ బహిరావరణైర్న లిప్యన్తే || ౧ ||
 కవిముఖకమలోపవనే కృతవసతిర్ణయతి సూక్తికల్పలతా |

యా ఫలతి భుక్తిముక్తి శివభక్తిసుధారసాసేకైః ॥ ౨॥

జయ జయ హర రక్ష భయాదేవం దేవం శివం శివం లబ్ధుమ్ ।
యః స్తౌతి తస్య సఫలః సారః సారస్వతః స్వతః సార్పరః ॥ ౩॥

శివ శివ శక్కుర శక్కుర భవగతిరితి యః ప్రలాపముఖరముఖః ।
తస్య హి సఫలా దివసాః శివసాయుజ్యం చ హస్తగతమ్ ॥ ౪॥

ఇహ ఖలు పశుపతినుతిభిః కతిపయమపి యః కృతార్థయతి కాలమ్ ।
సకలకలికలుషముక్తో జీవన్ముక్తః స కిం బహునా ॥ ౫॥

ఉపచితకుశలశ్రేణిః పరమపదారోహణైకనిశ్రేణిః ।
జయతి మహామృతవేణిర్విబుధజనాహ్లాదినీ నుతిః శమోభాః ॥ ౬॥

కిమియం సద్గురుదృష్టిర్ణాదైకమయీ ను కిం జగత్సృష్టిః ।
కిం వా నిరభ్రవృష్టిః శ్రవణామృతవర్షిణీ నుతిః శమోభాః ॥ ౭॥

అక్షయసుఖోపభుక్తిః పరమశివావాప్తయే నవా యుక్తిః ।
యది వా జీవన్ముక్తిః శ్రవణామృతవర్షిణీ నుతిః శమోభాః ॥ ౮॥

క్షేత్రం తదిహ పవిత్రం తత్త్రిధం పావనం తదాయతనమ్ ।
తదిహ తపోవనమనఘం యత్ర నుతిః శామ్భవీ శ్రుతిం విశతి ॥ ౯॥

సా క్రీడా సా గోష్ఠీ సా విశ్రాంతిః స భూమికాలాభః ।
సాఽఖిలదుఃఖనివృత్తిర్యత్ర నుతిః శామ్భవీ శ్రుతిం విశతి ॥ ౧౦॥

తద్ధ్యానం స సమాధిః స మహాయాగస్తదర్శనం సకలమ్ ।
సా ఖలు పరమా దీక్షా యత్ర నుతిః శామ్భవీ శ్రుతిం విశతి ॥ ౧౧॥

యది పారిజాతకుసుమస్తవకస్తవ కర్ణయోరలక్ష్మరణమ్ ।
భవితుం భవతి న సులభః శ్రుతిపథమేతా నయ స్తుతీః శమోభాః ॥ ౧౨॥

అఖిలషని యది నిరోద్ధం పవనాదపి దుర్గహం మనోహరిణమ్ ।
తదిమా గృహాణ నిభృతం దృఢగుణగుణగుమ్ఫితాః స్తుతీః శమోభాః ॥ ౧౩॥

యదమృతమమ్బుధిమన్థనసముత్థితం తస్య కః స్విదాస్వాదః ।
ఇతి యది హృది తవ కౌతుకమాకర్ణయ తత్ప్రసాదీరిమాః శమోభాః ॥ ౧౪॥

విషయోపభోగరహితః సహజో హ్లాదః సతాం మతో మోక్షః ।
తమపి యదీచ్ఛసి వేదితుమవహితహృదయః శ్శృణు స్తుతీః శమోభాః ॥ ౧౫॥

ఆశుచి శుచామాయతనం మలకలిలమిదం కలేవరం సత్యమ్ |
 భగవదుపాసనసాధనమితి భవతి న కస్య కమనీయమ్ || ౧౬ ||
 యది మనుషే యమనియమప్రాణాయామాది దుర్లుటం కర్తుమ్ |
 తదిమం సుగమముపాయం శ్రయ పరమపదాప్తయే నుతిం శమోఘాః || ౧౭ ||
 సిద్ధం సమ్యగభీష్టం సత్యగిరామాశిషః సతాం ఫలితాః |
 లబ్ధం సుకృతస్య ఫలం నిర్వాణ్యథేయం యతః స్తుతిః శమోఘాః || ౧౮ ||
 మమ సారః సంసారః సకలమిదం మర్త్యజన్మ మమ సఫలమ్ |
 మమ సదృశోఽస్తి న కశ్చన యదహం స్తోతా శివస్య సంవృత్తః || ౧౯ ||
 ప్రణమామి ప్రణమామి స్తోమి స్తోమి ప్రభుం జగన్నాథమ్ |
 ధ్యాయామి ధ్యాయామి చ యామి చ విమలం పరం ధామ || ౨౦ ||
 ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “స్తుతిప్రశంసా” నామకం సప్తత్రింశం స్తోత్రం సమూర్ణమ్ |

౩౮. పుణ్యపరిణామస్తోత్రం అష్టాత్రింశం స్తోత్రమ్

సహస్రశ్చిరా పురుషః పునాతు వః
 సహస్రచక్షుర్భగవాన్ సహస్రపాత్ |
 గలేఽఙ్ఘ్రిమూలే నయనే చ నిశ్చలా-
 స్త్రయోఽప్యమీ యం పురుషా ఉపాసతే || ౧ ||
 (ఉపాసతే యం పురుషాస్త్రయోఽప్యమీ) || ౧ ||
 సరస్వతీవేన్దుకలోద్గతా కరైః
 సరస్వతీవ శ్రవణామ్ృతైః స్వరైః |
 సరస్వతీవోర్మిభిరీశ్వరస్తవైః
 సరస్వతీ వర్షతు వః సుధామియమ్ || ౨ ||
 విమర్శశూన్యేన మయా నిరర్థకః
 ఖలేన కాలః సకలోఽతివాహితః |
 ఇదం త్వసారాదతిసారముద్భృతం
 ధృతం యదీశస్తుతివేతనం మనః || ౩ ||

న హృద్యతామేతి పరస్య దుర్ముఖః
 శిశుః ప్రవత్పినసదిగ్ధనాసికః ।
 పితుః స్వకీయస్య తు జీవితాధిక-
 ప్రథోపహస్యోఽపి మమాఽయముద్యమః ॥ ౪ ॥

అవైమి భాగ్యోపచయః స పుష్కలః
 సశక్తిపాతః ఖలు పారమేశ్వరః ।
 స వా మహార్హో మహతామనుగ్రహో
 యదీశ్వరారాధనసాధనం మనః ॥ ౫ ॥

అహో కృతార్థోఽస్మి మనోభిరామయా
 గిరా గుణాలఙ్కృతయేహ రామయా ।
 తనుః స్థిరేయం ద్రియతే నిరామయా
 భవే చ యదభక్తిరభిజ్ఞురా మయా ॥ ౬ ॥

న విద్యయా ప్రీతిరనర్థమానయా
 తథా శ్రియా వాఽన్వహమేధమానయా ।
 శివస్తవైకవ్రతయాఽసమానయా (మమానయా)
 యథా గిరా సాన్యసుధాసమానయా ॥ ౭ ॥

పురః స్ఫురంతం విమృశన్మహేశ్వరం
 విలీనవేద్యాస్తరవేదనో దశామ్ ।
 నవస్తవోల్లేఖవిధౌ స్పృశామి యాం
 మమాస్తరాత్మా విభురేవ వేత్తి తామ్ ॥ ౮ ॥

మనుష్యతా పూరుషతాఽగ్ర్యవర్ణతా
 మనీషితా సత్కవితా శివైకతా ।
 ఇయం మమ క్షేమపరమృరా విభోః
 స్తుతిప్రసక్తేన గతా కృతార్థతామ్ ॥ ౯ ॥

ధ్రువం నవానాం రసగర్భనిర్భర-
 ధ్యనిర్ఘ్నానామనఘేయమావలిః ।
 పృథుప్రభావం శశిఖణ్ణమణ్ణితం
 ప్రహర్షిణం నీలగలం కరిష్యతి ॥ ౧౦ ॥
 యది హ్యయోగ్యాశ్చరణాన్తికే వయం

తథాపి నః ప్రాఙ్గణసీమనేవినామ్ ।
చమత్కరిష్యన్తి గిరః ప్రభోరిమా
జనఙ్గామానామివ గీతరీతయః ॥ ౧౦॥

పరోపకారైరివ రాజనేవనం
దరిద్రగార్హస్థ్యమివార్థితర్పణైః ।
ఇదం బహుక్లేశమపీశ్వరస్తవై-
రవైమి వర్షం స్పృహణీయమాత్మనః ॥ ౧౧॥

(వపుర్బహుక్లేశమపీదమీశ్వరస్తవై-
రవైమి స్పృహణీయమాత్మనః) ॥ ౧౧॥

సహస్రపత్తైరివ పల్వలోదకం
శిరః ఫణీన్ద్రస్య మణివ్రజైరివ ।
సదోషమప్యేతదవైమి మానుషం
మనోరమం జన్మ మహేశ్వరస్తవైః ॥ ౧౩॥

మృగేన్ద్రశావా ఇవ కన్దరోదరా-
త్కరీన్ద్రకుమ్భాదివ మోక్షీకోత్కరాః ।
వినిఃసరన్తః కవితుర్ముఖాదమీ
మనోఙ్గాతాం బిభ్రతి కస్య న స్తవాః ॥ ౧౪॥

మరాలమాలా సరసీవ నిర్మలే
కుచస్థలే హారలతేవ సుభ్రువామ్ ।
ఇయం భవత్వాభరణం మహేశ్వర-
స్తవావలీ వక్త్రసరోరుహే సతామ్ ॥ ౧౫॥

ఇమాం ఘనశ్రేణీమివోన్ముఖః శిఖీ
చకోరకః కార్తికచన్ద్రికామివ ।
రథాఙ్గానామా తరణేరివ త్విషం
స్తవావలీం వీక్ష్య న కః ప్రమోదతే ॥ ౧౬॥

మధువ్రతః సౌమనసీమివ స్రజం
సితచ్ఛదః పఙ్కజకర్ణికామివ ।
పికో వికోషామివ చూతమఙ్గారీ-
మిమాం న కశ్చర్వయతి స్తవావలీమ్ ॥ ౧౭॥

మనస్వినీనామివ సాచి వీక్షితం
 స్తనన్దయానామివ ముగ్ధజల్పితమ్ |
 అవశ్యమాసాం మధు సూక్తివీరుధాం
 మనీషిణాం మానసమార్ద్రయిష్యతి || ౧౮ ||

ఇయం మధుశ్రీరివ కేలికాననం
 సరోవరం ప్రావృడివాతపక్షతమ్ |
 స్తవావలీ కావ్యకుతూహలం సతా-
 మకాలజ్జీర్ణం తరుణీకరిష్యతి || ౧౯ ||

విమత్సరాణాం సదసద్వివేకినాం
 మహాత్మనాం మూర్ధ్ని ధృతోఽయమజ్జాలిః |
 విలోకయన్తు ప్రభుగౌరవాదిమాం
 ప్రసాదబుద్ధ్యా మయి వా స్తవావలీమ్ || ౨౦ ||

స్తవావలీఢౌకనకార్పణచ్ఛలా-
 దలభ్యమభ్యర్ణవరైః సురైరపి |
 ప్రభోః పదస్పర్శమశక్యమీప్సతో
 వికత్తనత్వేపి న మే విడమ్బనా || ౨౧ ||

కలిమలమషికల్మాషోఽయం మనోముకురః పురః
 స్ఫురితమపి న వ్యక్తం వస్తు గ్రహీతుమభవత్క్షమః |
 సపది విశదైః శబ్దబ్రహ్మోర్మిభిర్విమలీకృతే
 కరబదరవత్పశ్యామోఽస్మిన్ సమస్తమిదం జగత్ || ౨౨ ||

ఆనన్దిని స్తువతి నన్దిని గూఢమర్థం
 దేవశ్చమత్కృతికృతాఙ్గులిభఙ్గుభజ్జీః |
 అఙ్గుస్థితాం భగవతీమధిరూఢహాసా-
 మాసామవశ్యమవబోధయతి స్తుతీనామ్ || ౨౩ ||

మన్యే మనోవచనకర్మభిరద్భుతాని
 యాన్యూర్జితాని సుకృతాని పురాకృతాని |
 ఏతాని తాని శివభక్తిపవిత్రతాని
 కర్ణామృతాని ఫలితాని సుభాషితాని || ౨౪ ||

ఏతే ప్రభోః ప్రమథభర్తురభీష్టమష్టా-

త్రింశతస్సా విమృశతాం విదుషాం దిశస్తు ।
 తేనైవ దృక్షు ధృతఘర్మకరామృతాంశు-
 సప్తార్చిషామివ కలాః సకలార్థలాభమ్ ॥ ౨౫॥

అయమిహ కింకరేణ రచితశ్చరణామ్బుజయోః
 “స్తుతికుసుమాంజలి” ర్భగవతస్తరుణేస్తుభృతః ।
 అవిరలభక్తిసిక్తనవనూక్తిలతాఽవచితః
 కలయతు సౌరభేణ సుకృతాం స్పృహయాలు మనః ॥ ౨౬॥

అయి ప్రమథనాయక త్రిజగతామధిష్ఠాయక
 ప్రసన్నముఖ షణ్ముఖ త్రిదశవన్ద్య నస్తీశ్వర ।
 నివేదయత భక్తితశ్చరణకింకరేణాఽర్పితం
 పురః పురరిపోరిమం వికచవాక్యపుష్పాంజలిమ్ ॥ ౨౭॥

ఇతి పరిషది సింహస్యన్దనస్కన్దనన్ది-
 ప్రభృతిభిరభిరాద్ధైర్వన్ద్యమావేద్యమానమ్ ।
 స్తుతికుసుమసమూహం ప్రాభృతీకృత్య శమ్భో-
 ర్యదమలముపలబ్ధం శర్మ తేనేదమస్తు ॥ ౨౮॥

భువి భువి కువికల్పః స్వల్పతామేతు జేతుం
 ధురి ధురి దురితౌఘం వర్ధతాం శుద్ధబోధః ।
 పథి పథి మథితోగ్రవ్యాపదాపన్నతాపా
 నరి నరి పరిపూర్ణా జృమ్భతాం శమ్భుభక్తిః ॥ ౨౯॥

ఇతి శుభం భగవచ్ఛరితస్తుతి-
 వ్యతికరేణ యదరిజ్జితమూర్జితమ్ ।
 భవతు తేన మనస్యనపాయినీ
 సుకృతినాం శివభక్తిచమత్కృతిః ॥ ౩౦॥

ఇతి కాశ్మీరకమహాకవిశ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితే
 భగవతో మహేశ్వరస్య స్తుతికుసుమాంజలౌ
 “పుణ్యపరిణామస్తోత్రం” నామష్టాత్రింశం స్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్ ।

౩౯. గ్రన్థకర్తుర్వంశవర్ణనమ్

పురా పురారేః పదధూలిధూసరః

సరస్వతీస్వైరవిహారభూరభూత్ |
విశాలవంశశ్రుతవృత్తవిశ్రుతో
విపశ్చితాం “గౌరధరః” కిలా౭గ్రణిః || ౧ ||

భ్రమాదనిర్మాయ పురాతనః కవి-
ర్యమగ్రిమశ్లోకమవశ్యమగ్రతః |
విమృశ్య పక్ష్యైరుపరి ద్విజన్మనాం
న్యవీవిశత్కాకపదాఙ్కితం పునః || ౨ ||

అనన్తసిద్ధాన్తపథాన్తగామినః
సమస్తశాస్త్రార్థవపారదృశ్వనః |
ఋజుర్యజుర్వేదపదార్థవర్ణనా
వ్యనక్తి యస్యా౭ద్భుతవిశ్రుతం శ్రుతమ్ || ౩ ||

సుతో౭భవద్దత్నధరః శిరోమణి-
ర్మసిషిణామస్య గుణౌఘసాగరః |
యమాశ్రితాహ్వాస్త సరస్వతీ హరే-
రురఃస్థలం “రత్నధరం” శ్రితాం శ్రియమ్ || ౪ ||

ఉదారసత్త్వం విపులం సునిర్మలం
ప్రరూఢమర్యాదమగాఢమాశయమ్ |
ప్రవిశ్య యస్య స్వవశా సరస్వతీ
పదం బబన్ధ స్థిరమమ్బుధేరివ || ౫ ||

కపోలదోలాయితకర్ణభూషణం
తరఙ్గితభ్రూయుగభ్రజురాలికమ్ |
సచేతసామర్థనిమీలితేక్షణం
క్షణం వితన్యన్తి ముఖం యదుక్తయః || ౬ ||

అథా౭స్య ధీమానుదపాది వాదినాం
వితీర్ణముద్రో వదనేష్వనేకశః |
ఉదారసంస్కారసుసారభారతి-
పవిత్రవక్త్రామ్బురుహో “జగద్ధరః” || ౭ ||

అపి స్థవీయఃస్వకృతస్థిరస్థితిః
కుశాగ్రతీక్షణామధిరుహ్య యన్మతిమ్ |
అహో బత స్వైరవిహారలీలయా

పదం న్యధాదస్థలితం సరస్వతీ || ౮ ||

నిర్మత్సరః సహృదయః శ్రుతపారదృశ్వా
విశ్వాతిశాయినయః ప్రియవాక్ సుశీలః |
కిం వాఽపరం కవిగిరాం సదసద్విచార-
చాతుర్యధుర్యధిషణః శరణం య ఏకః || ౯ ||

తేనాదృతేన శిశునైవ నివేద్యమాన-
మానన్దకన్దలితభక్తికుతూహలేన |
ఏతం మృగాఙ్కకలికాకలితావతంస-
శంసారసాయనరసం రసయన్తు సన్తః || ౧౦ ||

గృహ్లాన్తు కఞ్చన విశేషమశేషమస్మా-
దస్మాకమాత్తవచనాః(నాత్)క్వచనాఽన్తరఙ్గాః |
చిన్వన్తి పల్వలజలాత్కుశలా విశాల-
శేవాలజాలకలిలాత్కమతౌఘమేవ || ౧౧ ||

యద్యప్యాసామనలసరస్పారసారం న కిఞ్చ-
ద్వాచామన్తర్విరచితచమత్కారమస్యర్థతత్త్వమ్ |
తత్రాఽప్యేతాస్త్రిభువనగురుస్తోత్రమైత్రీపవిత్రాః
కర్ణాభ్యర్ణాభరణసరణిం నేతుమర్హన్తి సన్తః || ౧౨ ||

ప్రేమాణం మణికర్ణికాం ప్రతి బుధా మస్తీకురుధ్వం మతిం
ముక్తాదామని మాకృత స్పృశత మా తామ్బూలహేవాకితామ్ |
భూషార్థం ప్రభవన్తి కర్ణపులినే కణ్ఠే ముఖామ్భోరుహే
దేవస్య స్మరశాసనస్య యదిమాః స్తోత్రావలీనూక్తయః || ౧౩ ||

నిక్షిప్తం శతసప్తకేన సహితం పాదాయుతార్థం మయా
నిర్హింసే గుణిని ద్విజేన్ద్రముకుటే ధర్మైకధామ్నీశ్వరే |
ప్రాయేణ క్లిశితస్య దీనవచసః ఙ్మాక్షిప్తమూర్ధ్నోఽపి మే
పాదం వైకమయం ప్రయచ్ఛతి విధౌ వక్రే కరోమ్యత్త కిమ్ || ౧౪ ||

కారఙ్కారమకారి వారితశమైరక్షైరరక్షైరిదం
నిఘ్నం విఘ్నితశమ్భుసేవనసుఖాభోగోపభోగం మనః |
కిన్తు క్వాపి కదాపి కాఽపి పతితా సా సాధుదృష్టిర్యతః
ప్రాప్తః సూక్తివపుర్ణితోర్ణితసుధాస్వాదః ప్రసాదః ప్రభోః || ౧౫ ||

యత్సత్యం సదసద్వివేకవికలగ్రామీణకగ్రామణీ-
మిథ్యాస్తోత్రపరా పరాభవభువం సీతాసి భీతాస్యతః ।
మాతః కాతరతాం విముఞ్చ యదసౌ సౌభాగ్యభాగ్యావధిః
సంజ్ఞాతో జగదేకనాథనుతిభిర్వాగ్దేవి తే విభ్రమః ॥ ౧౬ ॥
ఇతి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టకవివంశావలీవివరణం సమ్పూర్ణమ్ ।
॥ ఇతి కాశ్మీరకమహాకవి శ్రీమజ్జగద్ధరభట్టవిరచితః స్తుతికుసుమాంజలిః సమ్పూర్ణా ॥

Notes

Stutikusumanāñjaliḥ స్తుతికుసుమాంజలిః is a composition by Kāsmīra Mahākavi కాశ్మీర
మహాకవి Jagaddhara Bhaṭṭa జగద్ధరభట్ట who belongs to the lineage of Ratnadhara
రత్నధర (father) and Gauradhara గౌరధర (grandfather).

Proofread by Ruma Dewan

Stutikusumanjalih

pdf was typeset on June 25, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

